

การศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษา
สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครู
วุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)

A STUDY OF TECHNICAL COLLEGE ADMINISTRATORS AND
INSTRUCTORS' SATISFACTION TOWARDS HIGHER
TECHNICIAN DIPLOMA TEACHERS

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2541

ISBN 974 - 622 - 294 - 5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

การศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษา

สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครู

วุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)

A STUDY OF TECHNICAL COLLEGE ADMINISTRATORS AND

INSTRUCTORS' SATISFACTION TOWARDS HIGHER

TECHNICIAN DIPLOMA TEACHERS

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิตสาขามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2541

ISBN 974 - 622 - 294 - 5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

A STUDY OF TECHNICAL COLLEGE ADMINISTRATORS AND INSTRUCTORS'
SATISFACTOION TOWARD HIGHER TECHNICIAN DIPLOMA TEACHERS

CHAVEEWAN EIAMMANT

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE

MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

1998

ISBN 974 - 622 - 294 - 5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษา สังกัด
 กองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิค
 ชั้นสูง (ปทส.)
 A STUDY OF TECHNICAL COLLEGE ADMINISTRATORS AND
 INSTRUCTORS' SATISFACTION TOWARDS HIGHER TECHNICIAN
 DIPLOMA TEACHERS

ชื่อนักศึกษา นางสาวฉวีวรรณ เอี่ยมแมน รหัสประจำตัว 37063105
หลักสูตร ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารอาชีวศึกษา
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.มาลัย จีรวฒนเกษตร
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ดร.ศิริพรรณ ชุมนุม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์		ลายมือชื่อ
ดร.มาลัย	จีรวฒนเกษตร	
ดร.ศิริพรรณ	ชุมนุม	
ผศ.ดร.เนาวรัตน์	วิไลชนม์	
อาจารย์อังฉรา	สืบสินธุ์สกุลไชย	
ผศ.ดร.สมพร	ไชยะ	

ค่าระดับคะแนนที่ผ่านเป็นเอกฉันท์จากคณะกรรมการ **GOOD**

วัน/เดือน/ปี ที่สอบ 31 กรกฎาคม 2541 เวลา 9.30 น. เป็นต้นไป

สถานที่สอบ ห้องสมาคมศิษย์เก่าบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(รศ.ดร.มนัส สัจวรศิลป์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 19 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2541

หมายเหตุ การวัดผลวิทยานิพนธ์ให้ใช้ค่าระดับคะแนนดังนี้

ค่าระดับคะแนน	ผลการศึกษา
O	Outstanding (ดีเยี่ยม)
G	Good (ดี)
P	Pass (ผ่าน)
F	Fail (ไม่ผ่าน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้เฉพาะเพื่อการเรียนเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และส่งถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์
ในสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อ
ข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง(ปทส.)

นักศึกษา นางสาวฉวีวรรณ เขี่ยมแก่น

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.มาลัย จีรวัดมนเกษตร

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ดร.ศิริพรรณ ชุมนุช

ระดับการศึกษา ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2541

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารและครู
อาจารย์ในสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิป
ระกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ในด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ และด้าน
บุคลิกภาพ และเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารกับครูอาจารย์ในสถานศึกษา
สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครู
เทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ในด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ และด้านบุคลิกภาพ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ
ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา และครูอาจารย์ในแผนกวิชาของสถานศึกษา
สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา จำนวน 56 แห่ง ที่ข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบ
ัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ไปบรรจุเข้ารับราชการตั้งแต่ปีการศึกษา 2535-2538 รวมทั้งสิ้น
จำนวน 415 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 212 คน ครูอาจารย์ จำนวน 203 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามประมาณค่าความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) รวม 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ และด้านบุคลิกภาพ ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ที่นอกเหนือจากข้อคำถามในตอนที่ 2

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบความมีนัยสำคัญด้วยเทคนิคทางสถิติ (t-test) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical Package for the Social Sciences / Personal Computer Plus) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ผลการวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) พบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก ทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านเจตคติ ด้านความรู้ และด้านทักษะ ตามลำดับ ทั้งนี้ พบว่า ผู้บริหารมีความพึงพอใจที่ค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูอาจารย์ทุกด้าน

เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจระหว่างผู้บริหารกับครูอาจารย์ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ทั้ง 4 ด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน แต่เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจเป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า ผู้บริหารกับครูอาจารย์มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านความรู้ (ใช้ภาษาไทยสื่อความหมายในการสอนได้ดี และ นำหลักจิตวิทยาการเรียนรู้มาใช้ในการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ) ด้านเจตคติ (เพื่อฟังคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งการโดยชอบ) และด้านบุคลิกภาพ (ควบคุมตนเองให้อยู่ในกฎระเบียบและจรรยาบรรณของครู) ยกเว้นด้านทักษะเพียงด้านเดียวที่ผู้บริหารกับครูอาจารย์มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ

Thesis Title	A study of Technical College Administrators and Instructors' Satisfaction towards Higher Technician Diploma Teachers
Student	Miss Chaveewan Eiammant
Thesis Advisor	Dr..Malai Jirawatanakaset
Thesis Co-advisor	Dr.Siripan Choomnoom
Level of Study	Master of Industrial Education in Vocational Administration Industrial Education, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang
Year	1998

ABSTRACT

The purpose of this study was to investigate the opinions of administrators and teachers in technical colleges about their satisfaction toward higher diploma technician teachers in four areas: knowledge, skill, attitude, and personality; and to compare the opinions of administrators and teachers.

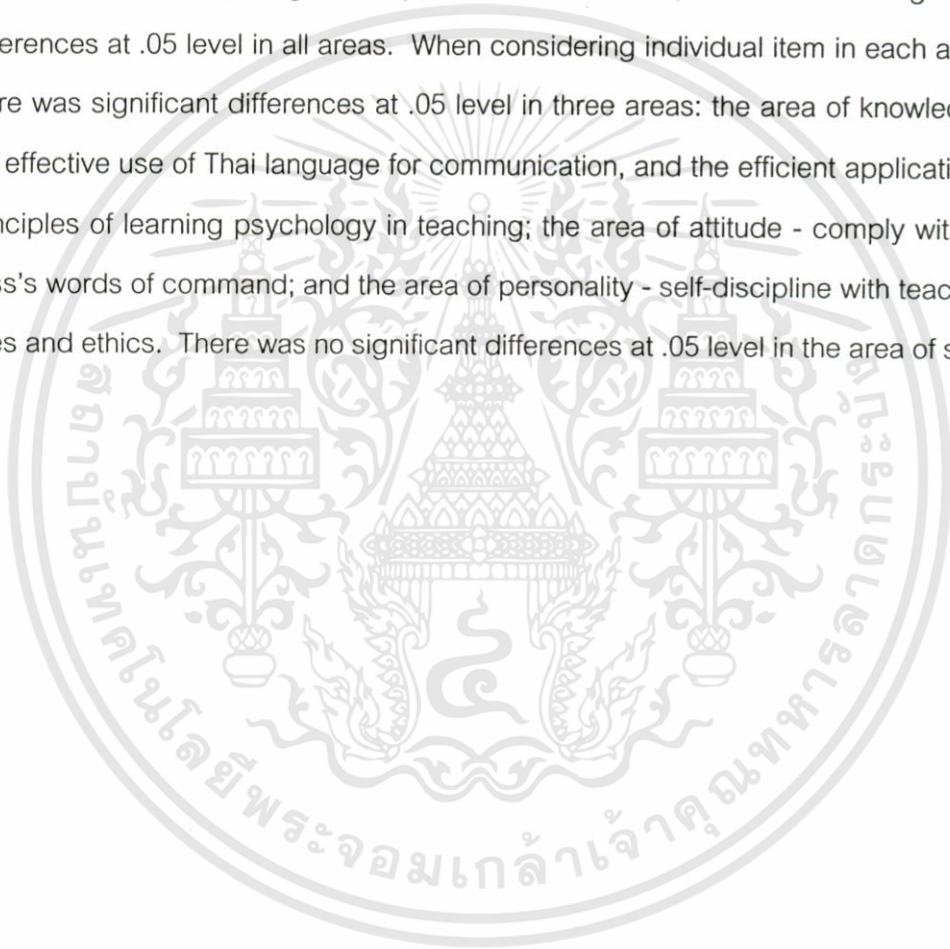
The questionnaires were distributed to a sample of 212 administrators (directors, deputy directors for academic affairs, heads of faculty, and head of department), and 203 teachers in 56 technical colleges, under the Department of Vocational Education, where the higher technician diploma teachers were officially allocated to work during 1992-1996. The questionnaires consisted of three parts: Part I - personal information, Part II - the opinions on satisfactory characteristics of higher diploma technician teachers in four areas which includes knowledge, skill, attitude. and personality (five rating-scales); Part III - Open-ended questions for other characteristics which were not mentioned in Part II.

The data were analyzed by using percentage, mean (\bar{x}), standard deviation (S.D.), t-test, and SPSS/PC+ (Statistical Package for the Social Science/personal Computer Plus) program. The results of the study were as the followings.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Regarding the study of the satisfaction towards the higher diploma technician teachers in four areas according to administrators and teachers, they rated all areas at the high level (personality, attitude, knowledge and skill, respectively). The mean (\bar{x}) of administrators was higher than the teacher one in all areas.

Comparing their opinions in each area, there was no significant differences at .05 level in all areas. When considering individual item in each area, there was significant differences at .05 level in three areas: the area of knowledge - the effective use of Thai language for communication, and the efficient application of principles of learning psychology in teaching; the area of attitude - comply with the boss's words of command; and the area of personality - self-discipline with teacher's rules and ethics. There was no significant differences at .05 level in the area of skill.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความสะดวกเรียบร้อย โดยได้รับความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก ดร.มาลัย จีรวัดมนเกษตร ดร.ศิริพรรณ ชุมนุ่ม อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือ ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่อง และให้คำปรึกษาแนะนำ ตั้งแต่ต้นจนจบ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้รับความกรุณาจาก รศ.ดร.เมธี ปิลันธนานนท์ ผศ.ดร.สมพร ไชยะ ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์ อาจารย์ไพรัตน์ พิคน้อย อาจารย์อัชฌรา สืบสินธุ์สกุลไชย ที่ได้กรุณาแนะนำแนวทาง และให้คำแนะนำต่าง ๆ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จตามเป้าหมายทุกประการ

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการประสิทธิ์ พร้อมมูล ผู้อำนวยการสงวน บุญปียทัศน์ ดร. จริยา ทัพพะกุล ณ อุดรธา ดร. ประพนธ์ จันทวิเทศ ผู้อำนวยการวัชระ อนุศาสนกุล อาจารย์นฤมล ไทยวิรัช อาจารย์จิตรา อนุกุลเรืองกิต และ อาจารย์เจนวิทย์ ครอบตน ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดและตรวจสอบความถูกต้องในเนื้อหาและภาษาของแบบสอบถาม ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัย รวมทั้งครูอาจารย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ที่กรุณาให้ความร่วมมือ และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้รับทุนอุดหนุนจาก บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

ฉวีวรรณ เขี่ยมแมน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	i
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	iii
กิตติกรรมประกาศ	v
สารบัญ	vi
สารบัญตาราง	ix
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	10
สมมติฐานของการวิจัย.....	10
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	10
ขอบเขตของการวิจัย	14
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	15
2 ทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
โครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)	17
หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)	22
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523.....	28
เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู	29
ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย การจัดการศึกษาตามหลักสูตร ปทส. 2534.....	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
จรรยา มารยาท และวินัยครู ตามระเบียบประเพณีครูของคุรุสภา พ.ศ.2526.....	38
ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูวุฒิ ปทส.	40
3 วิธีดำเนินการวิจัย	73
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	73
เครื่องมือรวบรวมข้อมูล	74
วิธีรวบรวมข้อมูล	76
การวิเคราะห์ข้อมูล	77
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	78
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	79
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	80
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิ ปทส.	81
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจ ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิ ปทส.	102
5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	103
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	103
สมมติฐานการวิจัย.....	104
วิธีดำเนินการวิจัย.....	104
สรุปผลการวิจัย.....	105
อภิปรายผล.....	112

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์.....	151
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	152
บรรณานุกรม.....	153
ภาคผนวก.....	164
ประวัติผู้เขียน.....	194

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1	แสดงจำนวนนักเรียนแต่ละปีการศึกษา จำนวนครู และสัดส่วนจำนวนครูต่อจำนวนนักเรียน ปีการศึกษา 2533-2537.....	3
2	แสดงจำนวนครูจ้างสอนแยกตามประเภทวิชาในแต่ละกองสถานศึกษา ปีการศึกษา 2537.....	4
3	แสดงจำนวนครูลาออก โอนย้าย ปึงบประมาณ 2536 และ 2537.....	5
4	แสดงจำนวนครูลาออก โอนย้าย ของครูประเภทช่างอุตสาหกรรม.....	5
5	แสดงจำนวนนักศึกษา ปทส. ที่สำเร็จการศึกษาและบรรจุเข้ารับราชการครู ปีการศึกษา 2535-2538 แยกเป็นสาขาวิชา.....	7
6	แสดงโครงสร้างหลักสูตร ปทส. ของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2533.....	23
7	แสดงจำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีข้าราชการครูวุฒิปทส. บรรจุ.....	80
8	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิปทส. ด้านความรู้.....	82
9	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิปทส. ด้านทักษะ.....	85

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่

10	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้บริหารและ ครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิ ปทส. ด้านเจตคติ.....	87
11	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้บริหารและ ครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิ ปทส. ด้านบุคลิกภาพ.....	89
12	แสดงการสรุปผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิ ปทส. รวม 4 ด้าน.....	91
13	แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิ ปทส. ด้านความรู้.....	93
14	แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิ ปทส. ด้านทักษะ.....	95
15	แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิ ปทส. ด้านเจตคติ.....	97
16	แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิ ปทส. ด้านบุคลิกภาพ.....	99
17	แสดงการสรุปเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิ ปทส. ทั้ง 4 ด้าน.....	101

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กรมอาชีวศึกษามีอำนาจหน้าที่ในการจัดและส่งเสริมการศึกษาวิชาชีพในระดับประกาศนียบัตร หลักสูตรระยะสั้นและหลักสูตรพิเศษ เพื่อผลิตกำลังคนไปพัฒนาประเทศ โดยได้ดำเนินการจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ ในระดับช่างฝีมือ ช่างฝีมือ และช่างเทคนิคให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ และสนองความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้งการประกอบอาชีพอิสระ โดยการจัดการศึกษาและฝึกอบรมใน 5 ประเภทวิชา คือ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม เกษตรกรรม พาณิชยกรรม คหกรรมศาสตร์และศิลปกรรม

ปัจจุบันการผลิตกำลังคนของกรมอาชีวศึกษา บางสาขายังไม่เพียงพอับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเฉพาะทางด้านอุตสาหกรรมและธุรกิจ ทั้งนี้ เนื่องจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจและความเจริญเติบโตทางภาคอุตสาหกรรม เป็นไปอย่างรวดเร็ว ประกอบกับรัฐบาลมี นโยบายขยายโอกาสทางการศึกษาไปสู่ชนบทมากขึ้นเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ซึ่งกรมอาชีวศึกษาได้สนองนโยบายการขยายโอกาสทางการศึกษาดังกล่าว โดยการจัดตั้งสถานศึกษาแห่งใหม่ เพื่อรองรับและตอบสนองความต้องการการศึกษาด้านอาชีพแก่ประชาชนที่อยู่ในชนบทได้มากขึ้น เป็นการป้องกันการย้ายถิ่นฐานสู่ตัวเมือง ซึ่งในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539) กรมอาชีวศึกษามีโครงการจัดตั้งสถานศึกษาเพิ่มขึ้นจำนวน 107 แห่ง เพื่อรองรับโครงการพระราชดำริ รองรับการขยายโอกาสทางการศึกษา และพัฒนาเศรษฐกิจโดยการจัดตั้งวิทยาลัยการอาชีพ 60 แห่ง วิทยาลัยสารพัดช่าง 26 แห่ง วิทยาลัยเทคนิค 17 แห่ง และวิทยาลัยอาชีวศึกษา 4 แห่ง จึงมีความต้องการครูวิชาชีพระดับปริญญาตรีทุกสาขาประมาณ 9,277 คน และมีอัตราว่าง อีกไม่น้อยกว่า 1,000 คน ซึ่งปริมาณความต้องการครูวิชาชีพจะเพิ่มมากขึ้นในปีการศึกษา 2539 - 2544 ไม่น้อยกว่า 11,989 คน ขณะเดียวกันครู-อาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา ที่สอนด้านช่าง ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ลาออกไปสู่ภาคเอกชนมากขึ้น เนื่องจากอัตราค่าจ้างในภาคเอกชนสูงกว่าอัตราค่าจ้างของทางราชการมาก (กรมอาชีวศึกษา, 2538 : 29) ซึ่งในการสรรหาบุคคลของภาคเอกชนมักจะแสวงหาผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์สูงเข้าทำงานโดยวิธี "ซื้อตัว" จากหน่วยงานเดิม ส่งผลให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กรมอาชีวศึกษาประสบปัญหาการขาดแคลนครูอาจารย์ด้านช่างอุตสาหกรรมเป็นอย่างมาก ปัญหาสมองไหลที่เกิดขึ้นกับกรมอาชีวศึกษาจึงเป็นปัญหาที่ต่อเนื่องไปในอนาคต จนสิ้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 เป็นอย่างน้อย จากข้อมูลกองการเจ้าหน้าที่ และ กองแผนงานกรมอาชีวศึกษา ปี พ.ศ. 2534 เกี่ยวกับการลาออกของครูอาจารย์ พบว่า ในปีการศึกษา 2532 ข้าราชการครูสายอาชีพด้านช่างของกรมอาชีวศึกษาลาออกจำนวนทั้งสิ้น 110 คน ซึ่งเป็นปีที่มีครูสายอาชีพด้านช่างลาออกมากที่สุดในช่วง 4 ปี ดังที่ กองการเจ้าหน้าที่ กรมอาชีวศึกษา (2535 : เอกสารอัดสำเนา) ได้สรุปจำนวนครูอาจารย์ที่ลาออก ปีงบประมาณ 2531 - 2534 มีครูอาจารย์ลาออก จำนวนทั้งสิ้น 595 คน แบ่งเป็นครูอาจารย์ด้านช่าง 361 คน ครู อาจารย์สาขาอื่น จำนวน 234 คน

จากข้อมูลของกรมอาชีวศึกษาปี 2531 แจ้งว่า ในช่วงปี 2532-2542 จะมีครูช่าง อุตสาหกรรมเกษียณอายุราชการประมาณ 355 คน และจากการประกาศรับสมัครสอบคัดเลือก เพื่อบรรจุข้าราชการครูของกองการเจ้าหน้าที่ กรมอาชีวศึกษา ปรากฏว่า มีผู้สมัครไม่พอกับ จำนวนที่ต้องการ ถึงแม้ว่ากรมอาชีวศึกษาจะได้จัดทำโครงการความร่วมมือเพื่อผลิตครูผู้สอนด้าน อาชีวศึกษา โดยประสานงานกับสถาบันที่ผลิตครูด้านช่าง เช่น สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และสถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือแล้วก็ตาม แต่ก็ยังไม่สามารถผลิตครูอาจารย์ให้เพียงพอกับความต้อง การ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการผลิตครู-อาจารย์วิชาชีพระดับปริญญาตรีในสถานศึกษาทั้ง 3 แห่ง ข้างต้น เป็นไปอย่างจำกัด เป็นต้นว่า ในแผนพัฒนาการศึกษาฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) กรมอาชีวศึกษามีความต้องการครูสาขาครุศาสตร์อุตสาหกรรม จำนวน 4,960 คน แต่สถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าทั้ง 3 แห่งข้างต้น ผลิตครูได้ไม่เกินปีละ 700 คน และสถาบันเทคโนโลยี ราชมนคล ผลิตครูด้านช่างอุตสาหกรรมได้ไม่เกินปีละ 300 คน เท่านั้น (ยกร่างสถาบันการ อาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2538 : 9)

การขาดแคลนครูอาจารย์ เป็นปัญหาสะสมของกรมอาชีวศึกษาในช่วงหลายปี ที่ผ่านมา เนื่องจากมีการขยายปริมาณการรับนักเรียน และการจัดตั้งสถานศึกษาแห่งใหม่ขึ้น หลายแห่ง และคาดว่าจะเป็นอย่างต่อเนื่องในช่วงแผนฯ 8 (พ.ศ.2540-2544) เนื่องจากจำนวน สถานศึกษาและจำนวนนักเรียน จะเพิ่มขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1

แสดงจำนวนนักเรียนแต่ละปีการศึกษา จำนวนครู และสัดส่วนครูต่อจำนวนนักเรียน
ปีการศึกษา 2533 - 2537

ปีการศึกษา	จำนวนนักเรียน (ในระบบและระยะสั้น)	จำนวนครู	สัดส่วนครู:นักเรียน
2533	412,766	15,040	1:27
2534	437,340	15,357	1:28
2535	480,028	15,770	1:30
2536	527,396	16,091	1:32
2537	544,144	16,660	1:33

ที่มา : กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา ธันวาคม 2537

จำนวนครูที่ขาดแคลนในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา วิเคราะห์จากข้อมูล
ครูจ้างสอน ในปีการศึกษา 2537 รวมทั้งสิ้น 2,232 คน แยกตามสาขาวิชาในแต่ละประเภทวิชา
ของกองสถานศึกษาที่สังกัด ดังนี้

ตารางที่ 2

แสดงจำนวนครูจ้างสอน แยกตามประเภทวิชาในแต่ละกองสถานศึกษา
ปีการศึกษา 2537

สถานศึกษาสังกัด	สาขาวิชาของครูจ้างสอน	จำนวนครูจ้างสอน
กองวิทยาลัยเทคนิค	ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องกล สถาปัตยกรรมโยธา และสาขาวิชาชีพ ช่างอุตสาหกรรมอื่น ๆ	1,081
กองวิทยาลัยอาชีวศึกษา	คอมพิวเตอร์ การท่องเที่ยว บริหารธุรกิจ นิติศาสตร์	378
กองการศึกษาอาชีพ	ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ ช่างยนต์ บริหารธุรกิจ	733
กองวิทยาลัยเกษตรกรรม	ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ วิทย์-เคมี	40
	รวม	2,232

ที่มา : กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา : 2537

สาเหตุของการขาดแคลนครู

กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา (2537 : เอกสารอัดสำเนา) ได้ให้สาเหตุการขาดแคลนครูของกรมอาชีวศึกษา ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยเฉพาะทางด้านครุศาสตร์อุตสาหกรรม วิศวกรรมศาสตร์ ไม่นิยมเข้ารับราชการ
 2. นโยบายของรัฐบาลในการจำกัดอัตรากำลังคน ทำให้การขออัตราใหม่สำหรับสถานศึกษาที่ตั้งใหม่ และการจัดหาครูอาจารย์แทนครูอาจารย์ที่เกษียณอายุราชการยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างคล่องตัว
- เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การสอนในสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษา เป็นการสอนวิชาชีพเฉพาะซึ่งส่วนใหญ่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน การโอนหรือเกลี้ยอัตรากำลังในสาขาวิชาที่มีครูมากไม่สามารถทำได้ หากสาขาวิชาชีพเฉพาะไม่ตรงกับวิชาที่สอน

4. มีการลาออกไปทำงานในภาคเอกชนและการโอนย้ายไปทำงาน ในสถาบันอุดมศึกษาเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะสาขาวิชาที่ขาดแคลนทางช่างอุตสาหกรรม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3
แสดงจำนวนครูลาออก-โอนย้ายในช่วงปีงบประมาณ 2536 และ 2537
รวมทั้งสิ้น 496 คน

สถิติ	ปีงบประมาณ	เฉลี่ยต่อเดือน	ปีงบประมาณ	เฉลี่ยต่อเดือน
	2536 (คน)	(คน)	2537 (คน)	(คน)
ลาออก	167	14	119	10
โอนย้าย	100	8	110	9
รวม	267	22	229	19

ที่มา : กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา : 2537

ครูที่ลาออก-โอนย้ายมากที่สุดคือ ครูประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม

ตารางที่ 4
แสดงการลาออก-โอนย้าย ของครูประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม

สาขาวิชา	จำนวนครูที่ ลาออก-โอนย้าย	
	ปี 2536	ปี 2537
ไฟฟ้ากำลัง	28	10
อิเล็กทรอนิกส์-โทรคมนาคม	7	11
เครื่องกล-วิศวกรรม	30	26
สถาปัตยกรรม-โยธา-ก่อสร้าง	23	20
การวัดและควบคุมทางอุตสาหกรรม	4	4
รวม	92	71

ที่มา : กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา : 2537

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดการเรียนการสอนด้านอาชีวศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลอย่างมีประสิทธิภาพได้นั้น ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้และได้ฝึกปฏิบัติจริง ซึ่งครูผู้สอนด้านอาชีวศึกษาจะต้องมีความรู้จริงในวิชาชีพที่สอน ต้องสำเร็จการศึกษาในสาขาวิชานั้น ๆ โดยตรงและเฉพาะทาง ดังนั้น การผลิตครูที่ไม่เพียงพอกับความต้องการ จึงเป็นปัญหาต่อคุณภาพของช่างฝีมือ ช่างเทคนิค และนักเทคโนโลยีในระยะยาวต่อไป

จากสภาพและปัญหาที่กล่าวมาแล้วข้างต้น กรมอาชีวศึกษาจึงดำเนินโครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ในปีการศึกษา 2533 ซึ่งเป็นหลักสูตรวิชาชีพเฉพาะทางเพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูของกรมอาชีวศึกษา โดยได้จัดทำหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) เรียนต่อเนื่องจากหลักสูตร ปวส. 2 ปี เทียบเท่าปริญญาตรี จำนวน 3 สาขาวิชา คือ

1. สาขาวิชาไฟฟ้า (วิชาเอกครูเทคนิคไฟฟ้ากำลังและวิชาเอกครูเทคนิคไฟฟ้าสื่อสาร)
2. สาขาวิชาเครื่องกล (วิชาเอกเทคนิคช่างยนต์)
3. สาขาวิชาเทคนิคการผลิต (วิชาเอกเครื่องมือกลและวิชาเอกเชื่อมและประสาน)

(หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) , 2533 : 3)

เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูอาจารย์เป็นการเร่งด่วน ซึ่งนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) นี้ เรียนโดยได้รับการสนับสนุนทุนการศึกษา เป็นเวลา 2 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ต้องปฏิบัติราชการชดใช้ทุนเป็นเวลา 4 ปี โดยบรรจุเป็นข้าราชการครูของกรมอาชีวศึกษา นับตั้งแต่ปีการศึกษา 2535-2538 นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ได้สำเร็จการศึกษาและบรรจุเป็นข้าราชการครูของกรมอาชีวศึกษาไปแล้ว จำนวนทั้งสิ้น 641 คน โดยศึกษาใน 3 สาขาวิชาข้างต้น รวม 5 วิชาเอก ดังรายละเอียดจำนวน นักศึกษาประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ที่สำเร็จการศึกษา และบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูของกรมอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2535-2538 แบ่งเป็นสาขาวิชา แต่ละปีการศึกษา ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5

แสดงจำนวนนักศึกษา ปทส. ที่สำเร็จการศึกษาและบรรจุเข้ารับราชการ กรมอาชีวศึกษา
ปีการศึกษา 2535-2538 แยกเป็นสาขาวิชาดังนี้

ปีการศึกษา / สาขาวิชา	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาและบรรจุเข้ารับราชการ				รวม (คน)
	2535	2536	2537	2538	
สาขาวิชาไฟฟ้า					
-วิชาเอกครูเทคนิคไฟฟ้ากำลัง	17	8	70	59	154
-วิชาเอกครูเทคนิคไฟฟ้าสื่อสาร	8	23	66	45	142
สาขาวิชาเครื่องกล					
-วิชาเอกเทคนิคช่างยนต์	14	20	46	71	151
สาขาวิชาเทคนิคการผลิต					
-วิชาเอกเครื่องมือกล	14	30	27	33	104
-วิชาเอกเชื่อมและประสาน	14	16	22	38	90
รวมทั้งสิ้น	67	97	231	246	641

ที่มา : กองการเจ้าหน้าที่ กรมอาชีวศึกษา : 2535 - 2538

การศึกษาเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ในทุกด้าน คุณภาพการศึกษาของประชาชนย่อมส่งผลถึงการพัฒนาประเทศ การจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ เจตคติ ที่ดีต่อวิชาชีพ มีความรักในวิชาชีพ และสามารถนำความรู้ ทักษะนี้ ไปประกอบอาชีพเลี้ยงชีวิตและครอบครัวได้ ซึ่งรัฐบาลทุกยุคทุกสมัยได้ให้ความสำคัญต่อการอาชีวศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการอาชีวศึกษาไว้ว่า มุ่งจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของพลเมือง โดยเน้นให้มีคุณธรรม จริยธรรม ปัญญา และมีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์ ตลอดจนมีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ โดยเร่งจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพในทุกระดับและทุกประเภทวิชา เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถที่จะเป็นผู้ประกอบอาชีพได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544)ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ว่า เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของคนทุกคน ทั้งในด้านร่างกาย และสติปัญญา มีสุขภาพพลานามัยแข็งแรง มีความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ และสามารถปรับตัวให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการปกครอง

ความสำคัญและความจำเป็นของการอาชีวศึกษา เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศชาติ ให้มีคุณภาพในการประกอบอาชีพทุกสาขาวิชาชีพ เมื่อมนุษย์ทุกคนได้รับการเสริมสร้างศักยภาพทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา จะสามารถพัฒนาตนเอง ครอบครัวย เป็นผลทำให้เศรษฐกิจสังคมดีขึ้น นำไปสู่การพัฒนาประเทศชาติโดยส่วนรวม ซึ่งในเรื่องนี้ ครู เป็นบุคคลหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นอย่างมาก เพราะครูเป็นบุคคลที่มีความสำคัญยิ่งต่อการจัดการศึกษา เป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อนักเรียน ไม่เพียงแต่ในด้านการให้ความรู้เท่านั้น ยังครอบคลุมไปถึงการปกครอง อบรม สั่งสอนทางด้านจิตใจ และพฤติกรรมของนักเรียน ทั้งนี้ เพราะครูเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียนตลอดเวลาที่นักเรียนอยู่ในโรงเรียน ครูเป็นทั้ง ผู้ให้ ผู้สอน ผู้แนะนำ อบรม สั่งสอนและผู้ช่วยเหลือ ในการแก้ปัญหาต่างๆ ตลอดจนความเห็นอกเห็นใจ เป็นกันเองกับนักเรียนอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นครูจึงมีอิทธิพลต่อการเรียนและบุคลิกลักษณะของนักเรียนเป็นอย่างมาก

การสร้างครูด้านอาชีวศึกษา ที่มีคุณสมบัติ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์นั้นเป็นเรื่องยากลำบาก รวมทั้งการรักษาครูเหล่านั้นไว้ในระบบโรงเรียนด้วย ดังที่ สวัสดิ์ ไชยคุณา (2528 : 28) กล่าวว่า

.... ปัจจัยอย่างหนึ่งในการจัดการอาชีวศึกษา คือ "ครูอาชีวศึกษา"

ครูที่สอนวิชาชีพ นั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ ครูสอนวิชาการ ในกระบวนครูด้วยกันแล้ว มีคนอยากทำหน้าที่นี้มากเพราะมีความเสี่ยงในการถูกนักเรียนลงภูมिन้อย เมื่อจนแต่ก็สามารถหาตำรามาเป็นที่พึ่งได้ แต่ครูอีกประเภทหนึ่ง คือ ครูที่สอนภาคปฏิบัติ จะต้องมีความสามารถทางปฏิบัติจริง ๆ จึงจะสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่กันได้ การสร้างครูประเภทนี้จึงเป็นเรื่องยาก และเมื่อสร้างขึ้นมาแล้วการรักษาไว้ เป็นเรื่องยากกว่า....

ซึ่งสอดคล้องกับ เมธี ปิณฑนานนท์ (2533 : 28) ที่กล่าวว่า

.... การสรรหาครูอาจารย์ด้านวิชาชีพนั้นเป็นงานที่ยากลำบากกว่าการสรรหาครูอาจารย์โดยทั่วไป ซึ่งมีเหตุผลที่ทราบกันทั่วไปคือ ครูอาจารย์ที่มีฝีมือทางช่างจริง ๆ นั้น สามารถไปทำงานในธุรกิจเอกชน และวงการอุตสาหกรรมได้รายได้ดีกว่าเงินเดือนจากอาชีพครู มากนัก แต่อย่างไรก็ดี เราก็ ยังมีทางที่จะได้กำลังคนด้านนี้มาบรรจุเป็นครูอาจารย์ด้วยการติดต่อ ประสานงานกับวิทยาลัย สถาบัน และมหาวิทยาลัยที่ผลิตบุคลากรในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ แต่ มักจะเป็นผู้ที่จบการศึกษามาใหม่ ๆ ยังขาดประสบการณ์ หรือมีประสบการณ์น้อย โดยทั่วไปแล้วผู้ที่จะเป็นครูอาจารย์ ในสถาบันอาชีววะและเทคนิคศึกษา ควรจะต้องมีคุณสมบัติ ในเรื่องประสบการณ์ตรงและสำเร็จการศึกษาในสาขาวิชานั้น ๆ ด้วย....

ดังนั้น ครูผู้สอนด้านวิชาชีพจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญ มีทักษะและเจตคติในวิชาชีพนั้น ๆ เป็นอย่างดี และต้องเอาใจใส่ในการฝึกทักษะให้แก่ นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง ผู้สอนวิชาชีพถ้ามีคุณวุฒิไม่ตรงกับสาขาวิชาชีพนั้น ๆ จะทำให้ขาดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งในด้านการเรียนการสอน การอบรมดูแลและการปกครองนักเรียน ตามที่กรมอาชีวศึกษาได้ดำเนินโครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูของกรมอาชีวศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ว่า ครูวุฒิ ประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ที่ กรมอาชีวศึกษาผลิตขึ้นมา นั้น มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์หรือไม่ เพียงใด โดยศึกษาในด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ และด้านบุคลิกภาพ ของข้าราชการครูวุฒิ ประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ที่ไปบรรจุเป็นข้าราชการครูของสถานศึกษาต่าง ๆ ว่าผู้บริหารและครูอาจารย์ มีความพึงพอใจมากน้อยเพียงใด เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปให้ผู้บริหารใช้เป็นแนวทางนำไปปรับปรุงพัฒนา ส่งเสริม ข้าราชการครูวุฒิ ประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) หรือนำไปเป็นข้อมูลในการเตรียม พัฒนาข้าราชการครู และ/หรือผู้ที่กำลังศึกษาหลักสูตร ประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ให้เป็นไปตามความต้องการของสถานศึกษา และตลาดแรงงาน และเป็นที่ยอมรับของสังคมโดยรวม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษา สังกัด กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิ ประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.). ในด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ และด้านบุคลิกภาพ
2. เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหาร กับ ครูอาจารย์ในสถานศึกษา สังกัด กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิ ประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.). ในด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ และด้านบุคลิกภาพ

สมมติฐานของการวิจัย

ความพึงพอใจของผู้บริหารกับครูอาจารย์ในสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) แตกต่างกันทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ และด้านบุคลิกภาพ

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษา สังกัด กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิ ประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.). นั้น ผู้วิจัยจะขอศึกษาความพึงพอใจเฉพาะเพียง 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ และ ด้านบุคลิกภาพ โดยนำวัตถุประสงค์ของหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง(หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูงกระทรวงศึกษาธิการ, 2533 : 3) มาเป็นแนวทางสร้างกรอบในการวิจัย โดยหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1 เพื่อผลิตครูช่างเทคนิคที่มีความรู้ ความสามารถในการสอน โดยเน้นการสอนวิชาชีพเฉพาะแต่ละสาขาวิชา ให้คำแนะนำทั้งความรู้ ประสบการณ์เทคนิคต่าง ๆ อบรมจริยธรรม ประสานงาน ติดตามผล และประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา

- 2 เพื่อผลิตครูช่างเทคนิคที่มีความสามารถในการสอน ที่มีความชำนาญเฉพาะในแต่ละสาขา โดยผู้สำเร็จการศึกษาจะได้วุฒิในสาขาวิชาเอกเฉพาะด้านนั้น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เพื่อฝึกให้ครูช่างเทคนิคมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการวางแผน เตรียมการสอน ประเมินผลการสอน รวมทั้งปรับปรุงทักษะและพัฒนาการสอนให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ สามารถแก้ปัญหาด้วยหลักการและเหตุผล ปฏิบัติงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

4. เพื่อปลูกฝังให้ครูช่างเทคนิค มีคุณธรรม มีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์สุจริตขยันหมั่นเพียร รับผิดชอบต่อหน้าที่และสังคม และสำนึกในจรรยาบรรณของครูช่าง จากวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าในข้อที่ 1 นั้นส่วนใหญ่มุ่งเน้นในด้านความรู้ ข้อที่ 2 ด้านทักษะ ข้อที่ 3 ด้านเจตคติ และข้อที่ 4 ด้านบุคลิกภาพ สามารถแสดงความสัมพันธ์ได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1	<p>เพื่อผลิตครูช่างเทคนิคที่มีความรู้ ความสามารถในการสอน โดยเน้นการสอนวิชาชีพเฉพาะแต่ละสาขาวิชาให้คำแนะนำทั้ง</p> <p>ความรู้ ประสบการณ์เทคนิคต่างๆ อบรมจริยธรรม ประสานงาน ติดตามผลและประเมินผลการ ปฏิบัติงานของนักศึกษา</p>	ด้าน ความรู้
2	<p>เพื่อผลิตครูช่างเทคนิคที่มีความสามารถในการสอนที่มีความชำนาญ เฉพาะในแต่ละสาขา โดยผู้สำเร็จ การศึกษาจะได้วุฒิในสาขาวิชาเอกเฉพาะด้านนั้น ๆ</p>	ด้าน ทักษะ
3	<p>เพื่อฝึกให้ครูช่างเทคนิคมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการ วางแผน เตรียมการสอน ประเมินผลการสอน รวมทั้งปรับปรุงทักษะ และ พัฒนาการสอนให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ สามารถแก้ปัญหา ด้วยหลักการและเหตุผลปฏิบัติงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ</p>	ด้าน เจตคติ
4	<p>เพื่อปลูกฝังให้ครูช่างเทคนิค มีคุณธรรม มีระเบียบ วินัย ตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์ สุจริต ขยันหมั่นเพียรรับผิดชอบหน้าที่ และสังคม และสำนึกในจรรยาบรรณของครูช่าง</p>	ด้าน บุคลิกภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกจากนั้นแล้ว ในส่วนที่เกี่ยวกับคุณสมบัติของความเป็นครู ผู้วิจัยได้ยึดพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 และระเบียบแบบแผนที่ทางราชการกำหนดไว้เป็นคุณสมบัติคือ ระเบียบของคุรุสภา พ.ศ. 2526 ว่าด้วย จรรยา มรรยาท และวินัยของครู กล่าวคือ

- (1) เลื่อมใสในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ด้วยความบริสุทธิ์ใจ
- (2) ยึดมั่นในศาสนาที่ตนนับถือ ไม่ลบหลู่ดูหมิ่นศาสนาอื่น
- (3) ตั้งใจสั่งสอนศิษย์ อุทิศเวลาให้แก่ศิษย์ จะละทิ้งและทอดทิ้งหน้าที่การงานไม่ได้
- (4) รักษาชื่อเสียงของตนมิให้ขึ้นชื่อว่า เป็นผู้ประพฤติชั่ว ห้ามประพฤติการใด ๆ อันทำให้เสื่อมเสียเกียรติและชื่อเสียงของครู
- (5) ถือปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมอันดีงามของสถานศึกษา และปฏิบัติ ตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่การงานโดยชอบด้วยกฎหมาย และระเบียบแบบแผนของสถานศึกษา
- (6) ถ่ายทอดวิชาความรู้โดยไม่บิดเบือนและปิดบังอำพราง
- (7) ให้เกียรติแก่ผู้อื่นทางวิชาการ ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาแอบอ้างเป็นของตน
- (8) ประพฤติตนอยู่ในความซื่อสัตย์สุจริต และปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความเที่ยงธรรม ไม่แสวงหาผลประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยไม่ชอบ
- (9) สุภาพเรียบร้อย ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ รักษาความลับของศิษย์ ของผู้ร่วมงาน และสถานศึกษา
- (10) รักษาความสามัคคีระหว่างครู และช่วยเหลือกันในหน้าที่การงาน

จากแนวทางการคิดที่กล่าวมาแล้วผู้วิจัยขอสรุปเป็นกรอบในการทำวิจัยเรื่องนี้ เป็น 4 ด้าน คือ

1. ด้านความรู้ (Knowledge)
2. ด้านทักษะ (Skill)
3. ด้านเจตคติ (Attitude)
4. ด้านบุคลิกภาพ (Personality)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ จะศึกษาเฉพาะความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ ในสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ซึ่งบรรจุเป็นข้าราชการครูในสถานศึกษาต่าง ๆ ในปีการศึกษา 2535 - 2538

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ ผู้บริหาร และ ครูอาจารย์
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) 4 ด้าน คือ

- 2.1 ด้านความรู้ (Knowledge)
- 2.2 ด้านทักษะ (Skill)
- 2.3 ด้านเจตคติ (Attitude)
- 2.4 ด้านบุคลิกภาพ (Personality)

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา ตำแหน่งละ 1 คน รวม 4 คน และครูอาจารย์ในแผนกวิชา แห่งละ 4 คน รวมทั้งสิ้นสถานศึกษาละ 8 คน ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ที่มีข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) บรรจุเป็นข้าราชการครูจำนวน 79 แห่ง รวมประชากร 632 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา ตำแหน่งละ 1 คน รวม 4 คน และครูอาจารย์ในแผนกวิชา สถานศึกษาละ 4 คน รวมทั้งสิ้นสถานศึกษาละ 8 คน คิดเป็นร้อยละ 70 % ของประชากรทั้งหมด จะได้จำนวนสถานศึกษา 56 แห่ง โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) คิดเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 448 คน

คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้คำนิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

1. **ความพึงพอใจ** หมายถึง ความรู้สึกชอบ ความรู้สึกพอใจ ความรู้สึกที่ดีที่เป็นไปตามความคาดหวัง หรือ มากกว่าความคาดหวังของผู้อำนวยความสะดวก ผู้ช่วยผู้อำนวยความสะดวก ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา และครูอาจารย์ในแผนกวิชาของสถานศึกษาที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) . ความพึงพอใจนี้ได้จากความคิดเห็นที่ผู้วิจัยได้กำหนดข้อความเกี่ยวกับคุณลักษณะของข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) โดยวัดจากแบบสอบถามความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ใน 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ และด้านบุคลิกภาพ

1.1 **ด้านความรู้** หมายถึง มีความรู้ในวิชาชีพครู อันได้แก่ หลักการศึกษา เทคนิคการสอน การวัดผลประเมินผล ปรัชญาการศึกษา นโยบายการศึกษา แผนการศึกษาชาติ หลักสูตร การจัดการกระบวนการเรียนการสอน รวมทั้งมีความรู้ในวิชาชีพเฉพาะด้านอย่างถ่องแท้และสามารถถ่ายทอดความรู้ได้ ตลอดจนมีความจำความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ สามารถติดตามความเคลื่อนไหวของสถานการณ์บ้านเมืองในด้านการศึกษา เศรษฐกิจ การเมือง และสังคม อีกทั้งศึกษาค้นคว้าหาความรู้ตลอดจนเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา

1.2 **ด้านทักษะ** หมายถึง มีทักษะความชำนาญในวิชาชีพครูและวิชาชีพเฉพาะด้าน จนสามารถ เตรียม/วางแผนการสอนได้อย่างถูกต้องเป็นระบบตามขั้นตอน อีกทั้งสามารถนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาช่วยในการจัดการเรียนการสอน จนทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะความชำนาญ สามารถฝึกปฏิบัติงานได้จริง และนำไปประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 **ด้านเจตคติ** หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด การแสดงออก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทำที่ หรือความรู้สึกที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ความตั้งใจจริงต่ออาชีพครู มองโลกในแง่ดี มีคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม ตลอดจนมีระเบียบวินัยในการทำงาน

1.4 **ด้านบุคลิกภาพ** หมายถึง ลักษณะที่ปรากฏแก่สายตาของบุคคลทั่วไป ได้แก่ รูปร่างหน้าตา การแต่งกาย การแสดงออกทั้งกิริยาท่าทาง อุปนิสัย ความสามารถในการปรับตัว การควบคุมอารมณ์ มีความอดทน ตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร รับผิดชอบต่อนหน้าที่และสังคม ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผลตลอดจนความสามารถในการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. **ผู้บริหาร** หมายถึง ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชาและ หัวหน้าแผนกวิชา ของสถานศึกษาที่มีข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.). ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษานั้น ๆ สถานศึกษาละ 4 คน (ตำแหน่งละ 1 คน)

3. **ครูอาจารย์** หมายถึง ข้าราชการครูที่เป็นเพื่อนร่วมงานที่ปฏิบัติงานในแผนกวิชา ที่มีข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.). ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษานั้น ๆ สถานศึกษาละ 4 คน (แผนกวิชาละ 1 หรือ 2 หรือ 3 หรือ 4 แต่ไม่เกินสถานศึกษาละ 4 คน)

4. **สถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค** หมายถึง สถานศึกษาที่ได้รับการประกาศจัดตั้ง จากกระทรวงศึกษาธิการ ให้สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ซึ่งในปัจจุบัน (เดือน พฤษภาคม 2541) มีสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคที่เปิดทำการเรียนการสอนทั้งหมด จำนวน 116 แห่ง แต่การวิจัยครั้งนี้ จะนำมาเฉพาะสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ไปบรรจุเป็นข้าราชการครูในปีการศึกษา 2535-2538 จำนวน 79 แห่ง เท่านั้น

5. **ข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)** หมายถึง ผู้ที่ศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) โดยเรียนต่อเนื่องจากหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) 2 ปี และบรรจุเป็นข้าราชการครู สังกัด กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2535-2538

ทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษา สังกัด กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) นี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิดจากเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและใกล้เคียงกับ คุณลักษณะของครูในเรื่อง ความรู้ ทักษะ เจตคติ และบุคลิกภาพ โดยนำเสนอเป็นลำดับดังต่อไปนี้

1. โครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)
2. หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)
3. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523
4. เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู
5. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)
6. จรรยาบรรณและวินัยครูตามระเบียบประเพณีครูของคุรุสภา
7. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ ข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) 4 ด้าน
 - 7.1 ด้านความรู้
 - 7.2 ด้านทักษะ
 - 7.3 ด้านเจตคติ
 - 7.4 ด้านบุคลิกภาพ

โครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)

สืบเนื่องจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ ก่อให้เกิดการลงทุนด้านอุตสาหกรรมที่ต่อเนื่องและมากยิ่งขึ้น ทำให้เกิดความต้องการกำลังคนเพิ่มมากขึ้น ปัญหาการลาออกของครูอาจารย์ด้านช่างมากขึ้น และการเกษียณอายุราชการของครูประจำการ กรมอาชีวศึกษาจึงดำเนินโครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) โดยมีวัตถุประสงค์ของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงการ คือ

1. เพื่อผลิตครูช่างเทคนิคอุตสาหกรรมในสาขาที่ขาดแคลน
2. เพื่อผลิตครูช่างที่มีความรู้ความสามารถในการสอน โดยเน้นการสอนเฉพาะ สาขาวิชาชีพ ให้สามารถถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ และเทคนิค แก่นักศึกษา ให้มีคุณธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ

3. เพื่อผลิตครูช่างเทคนิคที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักการวางแผน เตรียมการสอน และประเมินผลการสอน สามารถปรับและพัฒนาการสอนให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

โครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) จึงเป็นโครงการที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) ที่ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการอาชีวศึกษาไว้ว่า "เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนสาขาวิชาต่าง ๆ ในระดับกลางและระดับสูง ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งในด้านปริมาณ และคุณภาพ" และแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539) คือ "มุ่งจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของพลเมือง โดยเน้นให้มีคุณธรรม จริยธรรม ปัญญา และมีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์ ตลอดทั้งมีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ โดยเร่งรัดจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ตลอดจนส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพในทุกระดับ และทุกประเภทการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถที่จะประกอบอาชีพได้" และสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) ที่กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ว่า "เพื่อสร้างสรรค์ศักยภาพของคนทุกคนในด้านร่างกายและสติปัญญา มีสุขภาพพลานามัยแข็งแรงสมบูรณ์ มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการประกอบอาชีพและสามารถปรับตัวให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการปกครอง คือ การที่ มุ่งเน้น "คน" เป็นศูนย์กลางหรือเป็นจุดมุ่งหมายหลักของ การพัฒนาทั้งปวง

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า โครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) นี้ นอกจากเป็นโครงการที่จัดทำเพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูของกรมอาชีวศึกษาแล้วยังสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 6-8 ตามที่กล่าวข้างต้น โดยโครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะเข้าศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ไว้ดังนี้

คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับคัดเลือกเข้าศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)

ผู้มีสิทธิสมัครเข้าศึกษาตามโครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) นี้ จะต้องเป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือกโดยมีคุณสมบัติดังนี้

1. สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือเทียบเท่า ในสาขาวิชาดังต่อไปนี้

- ช่างไฟฟ้า	- ช่างอิเล็กทรอนิกส์
- ช่างยนต์	- ช่างกลโรงงาน
- เทคนิคการผลิต	- เทคนิคอุตสาหกรรม
- ช่างทำเครื่องมือและแม่พิมพ์	- ช่างเขียนแบบเครื่องกล

2. ต้องมีคุณสมบัติตามข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้

2.1 มีผลการเรียนสะสมไม่ต่ำกว่า 3.00 (คิดจากเฉลี่ยสะสม 3 ภาคเรียน) หรือ

2.2 มีผลการเรียนสะสมไม่ต่ำกว่า 2.75 (คิดจากเฉลี่ยสะสม 3 ภาคเรียน) โดยต้อง

มีคุณสมบัติในข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้ประกอบด้วย คือ

2.2.1 เป็นคณะกรรมการองค์การวิชาชีพระดับหน่วย หรือระดับภาค

หรือระดับชาติ หรือ

2.2.2 ชนะเลิศการแข่งขันทักษะวิชาชีพระดับภาค หรือ

2.2.3 เป็นผู้ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ หรือรองชนะเลิศในการประกวด

สิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่ระดับภาค หรือชนะการประกวดสิ่งประดิษฐ์ระดับชาติของหน่วยงานอื่น เช่น สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เป็นต้น หรือ

2.2.4 เป็นตัวแทนนักกีฬาในระดับเขตหรือระดับชาติ หรือเป็นตัวแทนนักกีฬา อาชีวะเกมส์ระดับชาติ หรือ

2.2.5 มีหนังสือรับรองจากสถานศึกษาว่าได้ทำชื่อเสียงให้กับสถานศึกษา หรือเป็นอาจารย์ประจำ หรือเป็นครูจ้างสอนของสถานศึกษา พร้อมทั้งแนบเอกสารประกอบ

3. มีความประพฤติเรียบร้อย

4. มีร่างกายแข็งแรงและบุคลิกภาพเหมาะสมที่จะเป็นครู

5. ไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง ไม่เป็นโรคที่สังคมรังเกียจ หรือโรคที่จะเป็นอุปสรรคต่อการเรียน ไม่ติดสิ่งเสพติดให้โทษ ไม่สูบบุหรี่ ไม่ดื่มสุรา
6. มีภูมิฐานะเป็นหลักแหล่ง
7. มีความเคารพเลื่อมใสศรัทธาต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ
8. มีเจตคติที่ดีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีความรัก และศรัทธาในอาชีพครู
9. มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู
10. ต้องมีความสูงตามกำหนด ชาย ความสูงไม่ต่ำกว่า 160 ซม. หญิง ความสูงไม่ต่ำกว่า 155 ซม.
11. สอบผ่านการคัดเลือกตามที่กรมอาชีวศึกษากำหนด
12. พร้อมทั้งจะปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษา

โครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) นี้ มีจุดประสงค์ให้ผู้เข้าศึกษาได้รับทุนเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการครูของกรมอาชีวศึกษา แต่เนื่องจากมีผู้สมัครเรียนในหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) จำนวนมาก จำนวนทุนและอัตราว่างเพื่อใช้บรรจุมีไม่เพียงพอ กรมอาชีวศึกษาจึงต้องกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิรับทุน และกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกนักศึกษาทุน เพื่อเป็นครูของกรมอาชีวศึกษา ดังนี้

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิรับทุน

1. ต้องเป็นนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1
2. เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติที่จะเข้ารับราชการครูได้ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523
3. มีความประพฤติเรียบร้อยไม่บกพร่องในศีลธรรมอันดี
4. มีผู้รับรองซึ่งทางราชการเชื่อถือได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. เป็นผู้ที่มีสุขภาพดี
6. ไม่เป็นผู้รับทุนประเภทอื่น ซึ่งมีข้อผูกพันทางราชการและบุคคลอื่น ๆ อยู่ก่อนหรือหลัง
7. ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่ง ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือพนักงานเทศบาล

วิธีการคัดเลือกนักศึกษาทุน

วิธีการคัดเลือกนักศึกษาที่ประสงค์จะขอรับทุนให้ได้รับทุน ให้สถานศึกษาดำเนินการดังนี้

1. ตั้งคณะกรรมการดำเนินการคัดเลือกนักศึกษาทุน
2. จัดทำประกาศรับสมัคร และรับสมัครนักศึกษาที่มีความประสงค์จะขอรับทุน
3. วิธีการคัดเลือกนักศึกษาทุน ให้กรรมการดำเนินการคัดเลือกนักศึกษาที่ประสงค์จะขอรับทุนให้ได้รับทุน โดยพิจารณาจากผลการประเมิน คะแนนเต็ม 100 คะแนน ประกอบด้วย
 - 3.1 ประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่งให้พิจารณาองค์ประกอบดังนี้
 - 3.1.1 ประวัติการศึกษาและผลงานดีเด่น
 - 3.1.2 บุคลิกภาพและท่วงท่าวาจา
 - 3.1.3 เจตคติและเชาวน์ปัญญา
 - 3.1.4 ความจำเป็นในการใช้เงินทุน เช่น ภูมิฐานะ ฐานะทางการเงินของครอบครัว
 - 3.2 ทดสอบความรู้ ความสามารถ หรือกำหนดวิธีการประเมินอื่น ๆ ตามที่สถานศึกษาเห็นสมควร
4. ผู้ผ่านการคัดเลือกจะต้องได้คะแนนจากการประเมินตามข้อ 3 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
5. จัดทำประกาศผลการคัดเลือกนักศึกษาทุนโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย แล้วประกาศรายชื่อผู้ได้รับทุนจริงและสำรอง
6. ส่งประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิรับทุนให้กรมอาชีวศึกษา
7. จัดทำสัญญาผูกพันกับนักศึกษาผู้รับทุน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การที่จะให้โครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการนั้น กรมอาชีวศึกษาได้ศึกษาวิเคราะห์ห้องค์ประกอบหลักในทุกด้าน เช่น ด้านความรู้ ทักษะ กิจนิสัย ของแต่ละวิชาชีพ โดยได้เชิญผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ทั้งจากภาครัฐและเอกชนมาจัดทำหลักสูตร เพื่อให้ได้หลักสูตรที่เหมาะสม

หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) พ.ศ. 2533

หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) (2533 : 3) แบ่งออกเป็น 3 สาขาวิชา ดังนี้

1. สาขาวิชาเครื่องกล (วิชาเอกเทคนิคช่างยนต์)
2. สาขาวิชาเทคนิคการผลิต (วิชาเอกเครื่องมือกล) (วิชาเอกเชื่อมและประสาน)
3. สาขาวิชาไฟฟ้า (วิชาเอกครูเทคนิคไฟฟ้ากำลัง) (วิชาเอกครูเทคนิคไฟฟ้าสื่อสาร)

โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) แบ่งออกเป็น 3 หมวดวิชา คือ

1. หมวดวิชาพื้นฐาน
2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน
3. หมวดวิชาเลือกเสรี

ดังมีรายละเอียดของกลุ่มวิชาและจำนวนหน่วยกิตที่ศึกษาในตารางที่ 6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6

แสดงโครงสร้างหลักสูตร ปทส. ของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2533

โครงสร้างหลักสูตร/ สาขา	โครงสร้างหลักสูตร ปทส.				
	เทคนิคการผลิต		เครื่องกล	ไฟฟ้า	
	เครื่องมือกล	เชื่อมและ ประสาน	เทคนิค ช่างยนต์	ครูเทคนิค ไฟฟ้ากำลัง	ครูเทคนิค ไฟฟ้าสื่อสาร
1. หมวดวิชาพื้นฐาน	(28)	(27)	(31)	(29)	(29)
ก.กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	4	4	4	4	4
ข.กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	6	6	6	6	6
ค.กลุ่มวิชาภาษา	6	5	6	7	7
ง.กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์	6	6	6	6	6
จ.กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์	6	6	9	6	6
2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน	(55)	(56)	(52)	(53)	(53)
ก.กลุ่มวิชาการศึกษา	30	30	30	30	30
ข.กลุ่มวิชาทางเทคนิค	25	26	22	23	23
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	(3)	(3)	(3)	(3)	(3)
รวม/หน่วยกิต	86	86	86	85	85

หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง พ.ศ.2533 เป็นหลักสูตรที่จบในตัวผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรนี้สามารถประกอบอาชีพครู หรืออาชีพอื่นได้ หรือศึกษาต่อได้ แต่ในหลักสูตรนี้มุ่งเน้นให้ผู้สำเร็จการศึกษาออกไปประกอบอาชีพครู เนื่องจากครูทางด้านอาชีวศึกษาขาดแคลน กรมอาชีวศึกษาจึงจัดทำหลักสูตรนี้ขึ้นเพื่อเตรียมบุคลากรให้เป็นครูสอนนักศึกษาในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ในระดับ ปวช. และ ปวส. โดยในหลักสูตรกำหนดให้ผู้เรียนซึ่งจะต้องไปเป็นครูในอนาคตนี้ ต้องเป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญ มีทักษะเฉพาะแต่ละสาขาวิชาชีพ และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพของตน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรแบ่งเป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. เพื่อผลิตครูช่างเทคนิคที่มีความรู้ ความสามารถในการสอน โดยเน้นการสอน วิชาชีพเฉพาะแต่ละสาขาวิชา ให้คำแนะนำ ทั้งความรู้ ประสบการณ์ เทคนิคต่าง ๆ อบรมจริยธรรม ประสานงาน ติดตามผลและประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา

2. เพื่อผลิตครูช่างที่มีความสามารถในการสอน ที่มีความชำนาญเฉพาะในแต่ละ สาขา โดยผู้สำเร็จการศึกษาจะได้วุฒิในสาขาวิชาเอกเฉพาะด้านนั้น ๆ

3. เพื่อฝึกให้ครูช่างเทคนิคมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการวางแผน เตรียมการ สอน ประเมินผลการสอน รวมทั้งปรับปรุงทักษะและพัฒนาการสอนให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ สามารถแก้ ปัญหาด้วยหลักการและเหตุผล ปฏิบัติงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

4. เพื่อปลูกฝังให้ครูช่างเทคนิค มีคุณธรรม มีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์ สุจริต ขยันหมั่นเพียรรับผิดชอบต่อหน้าที่และสังคม และสำนึกในจรรยาบรรณของครูช่าง

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรดังกล่าวสอดคล้องกับ เมธี ปิณฑานานนท์ (2533 : 28) ที่ กล่าวไว้ว่า"โดยทั่วไปแล้วผู้ที่จะเป็นครูอาจารย์ในสถาบันอาชีวและเทคนิคศึกษาควรจะต้องมี คุณสมบัติเรื่องประสบการณ์ตรงและสำเร็จการศึกษาในสาขาวิชานั้น ๆ ด้วย"

การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ นั้น การเตรียมตัวและวางแผนอย่างมี ระบบเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมี ประสิทธิภาพการจัดทำแผนการสอนนั้นก็ใช่อีกวิธีหนึ่งที่จะเอื้อประโยชน์ให้เกิดความสำเร็จ ซึ่ง สุพล วังสินธ์ (2535 : 5-7) กล่าวว่า แผนการสอน คือ แผนการหรือโครงการที่จัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อการปฏิบัติการสอนในวิชาหนึ่ง เป็นการเตรียมการสอนอย่างมีระบบ เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครู พัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมี ประสิทธิภาพ

แผนการสอนเป็นกุญแจดอกสำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น พอสรุปความสำคัญได้ดังนี้

1. ทำให้เกิดการวางแผนวิธีสอน วิธีเรียนที่ดี ที่เกิดจากการผสมผสานความรู้ และ จิตวิทยาการศึกษา

2. ช่วยให้ครูมีคู่มือการสอนที่ทำด้วยตนเองล่วงหน้า ทำให้ครูมีความมั่นใจในการ สอนได้ตามเป้าหมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ส่งเสริมให้ครูเฝ้าศึกษาหาความรู้ ทั้งหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการจัดและประเมินผล

4. ใช้เป็นคู่มือสำหรับครูที่มาสอนแทนได้

5. เป็นหลักฐานแสดงข้อมูลที่ถูกต้อง เทียบตรง เป็นประโยชน์ต่อวงการศึกษា

6. เป็นผลงานทางวิชาการ แสดงความชำนาญการ และความเชี่ยวชาญของผู้จัดทำ การทำแผนการสอนมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร ต้องศึกษาหลักสูตรอย่างกว้างและอย่างลึกซึ้งในวิชาและรายวิชา ที่สอน เช่น ศึกษาโครงสร้างของวิชา จุดประสงค์ของวิชา สื่อการเรียนการสอนที่กำหนดในรายวิชา คำอธิบายรายวิชา และธรรมชาติของวิชา เป็นต้น

2. วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา เวลา และกิจกรรม วิเคราะห์ได้จากคำอธิบายรายวิชา โดยให้สัมพันธ์กับจุดประสงค์ของวิชาและจุดประสงค์ของหลักสูตร

3. หากลวิธีสอน กลวิธีสอนจะต้องสอดคล้องกับหลักสูตร โดยใช้ทักษะ กระบวนการ และทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ ตลอดทั้งประสมประสานระหว่างประสบการณ์และจินตนาการของผู้สอนเอง คงจะไม่มีวิธีสอนใดวิเศษสุดในโลกนี้ แต่วิธีการสอนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้มากที่สุดจะต้องยึดหลักให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติให้ค้นพบคำตอบด้วยตนเอง ให้อุ้รู้จักการวางแผนและฝึกทักษะเป็นกลุ่ม และรายบุคคล เพื่อให้นักเรียนได้เป็นผู้ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และเห็นช่องทางในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

4. จัดทำสื่อการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนจะต้องสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งอาจจะเป็นสื่อที่ใช้อยู่แล้ว หรือ สื่อที่คิดขึ้นใหม่ก็ได้ แต่ต้องให้เหมาะสม และสอดคล้องกับเนื้อหาด้วย

5. จัดทำเครื่องมือวัดและประเมินเครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับหลักสูตร โดยเครื่องมือนั้นจะต้องวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในด้าน พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ตลอดทั้งครอบคลุมถึงกระบวนการวางแผนของนักเรียน ทั้งจากสถานการณ์จริงและสถานการณ์จำลอง

6. กำหนดโครงสร้างสำหรับ 1 รายวิชา การกำหนดโครงสร้างสำหรับหนึ่งรายวิชาสามารถปฏิบัติได้ 2 ลักษณะ กล่าวคือ โครงสร้างอย่างสังเขป และโครงสร้างอย่างละเอียด โครงสร้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อย่างละเอียดเป็นการวางโครงสร้างโดยสัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา เวลา กระบวนการ สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลให้เห็นเป็นภาพรวมตลอดใน 1 รายวิชา ส่วนโครงสร้างอย่างสังเขปเป็นการวางโครงสร้างโดยสัมพันธ์จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา และเวลา เพื่อให้เป็นภาพรวมทั้งหมดใน 1 รายวิชา

7. เขียนแผนการสอนขยายจากโครงสร้าง เป็นการเขียนแผนการสอนที่จะนำไปใช้ใน แต่ละคาบ/ชั่วโมงอย่างละเอียด และปฏิบัติได้จริง ทั้งนี้โดยมีส่วนประกอบในแผนการสอนที่จะช่วยให้ การดำเนินการสอนบรรลุเป้าหมายตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งมีมากมายหลากหลายข้อแตกต่างกัน ไป แต่ส่วนสำคัญที่ขาดไม่ได้จะต้องมีในแผนการสอน คือ

- 1) เนื้อหาสาระ
- 2) จุดประสงค์การเรียนรู้
- 3) กิจกรรมการเรียนการสอน
- 4) สื่อการเรียนการสอน
- 5) การวัดและประเมินผล

ส่วนประกอบของแผนการสอนที่นำเสนอโดยได้แนวคิดจากการดำเนินการสอน ของกรมวิชาการก็จะเพิ่มกิจกรรมเสนอแนะเข้าเพิ่มอีกด้วย

1. สาระสำคัญ คือ ความคิดรวบยอดหรือหลักการ หรือโครงสร้างของเนื้อหาที่ต้องการ ให้ผู้เรียนได้รับหลังจากเรียนเรื่องวานั้น ๆ ไปแล้ว ฉะนั้น เนื้อหาสาระจะต้องถูกต้อง ครบคลุม และ ชัดเจน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วิเคราะห์มาจากหลักสูตร ใน คำอธิบายรายวิชาเป็นสิ่งที่บอกให้ทราบว่า จะจัดการเรียนการสอนให้อยู่ในชั้นใดของทักษะ เช่น ชั้นความรู้ ความจำ ความเข้าใจ นำไปใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า เมื่อกำหนดจุดประสงค์ การเรียนรู้แล้ว ควรจะมีจุดประสงค์ย่อยเพิ่มนำทางไปสู่การเรียนรู้ปลายทางนั้นด้วย ฉะนั้น จุด ประสงค์การเรียนรู้จะต้องมีคุณสมบัติ 3 ประการ คือ ความครอบคลุม ความชัดเจน และความ เหมาะสม

3. กิจกรรมการเรียนการสอน คือ การจัดสภาพการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุ จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ต้องเน้นกระบวนการที่ส่งเสริมให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ได้ฝึกปฏิบัติทั้งงานกลุ่มและงานรายบุคคล ฉะนั้นกิจกรรมจะต้องเน้นให้ผู้เรียนเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จุดศูนย์กลาง มีความน่าสนใจ ความเหมาะสม และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

4. สื่อการเรียนการสอน คือ เครื่องมือ วัสดุ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุจุดประสงค์ได้ง่ายและรวดเร็วยิ่งขึ้น ฉะนั้นสื่อการเรียนการสอนที่ดีจะต้องมีความน่าสนใจ ความประหยัด และช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้เร็วขึ้น

5. การจัดและประเมินผล คือ การประมาณราคา หรือประมาณค่าของสิ่งของต่าง ๆ เพื่อบอกคุณภาพของสิ่งนั้น ๆ เช่น การประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นการบอกคุณภาพว่า ผู้เรียนมีความเข้าใจมากเพียงใด เพื่อจะได้มีการพัฒนาหรือต้องปรับปรุงแก้ไข ครูอาจารย์ต้องใช้เครื่องมือหลาย ๆ ชนิด เพื่อจะได้ใช้ข้อมูลมากเพียงพอ ที่จะนำมาประกอบการวินิจฉัยได้ เป็นต้นว่า แบบสังเกต แบบทดสอบ แบบสัมภาษณ์ และอื่น ๆ อีก การวัดและการประเมินผลที่ดีควรจะมี ความเที่ยงตรง ความเชื่อถือได้ และความสามารถประยุกต์ได้

6. กิจกรรมเสนอแนะ คือการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนในแต่ละจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้แก่นักเรียน โดยการจัดในโอกาสต่าง ๆ นอกเวลาเรียน รวมทั้งการจัดกิจกรรมเพื่อชมเชย และกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรัก และ เห็นคุณค่าของวิชาที่เรียน

แนวการเขียนแผนการสอนสามารถกำหนดได้เป็น 2 แนว คือ แนวที่ยึดคาบเวลาเป็นหลัก และแนวที่ยึดหน่วยเนื้อหาเป็นหลัก แนวที่ยึดคาบเวลาเป็นหลัก คือการทำแผนการสอนเป็นรายคาบ รายสัปดาห์ รายเดือน รายภาคการศึกษา หรือ รายปีก็ได้ แนวที่ยึดหน่วยเนื้อหาเป็นหลัก เป็นแผนการสอนที่พิจารณาว่าเนื้อหาและวิชา หรือรายวิชา มีหัวข้อ หรือหน่วยเนื้อหาย่อยอะไรบ้าง แผนการสอนแต่ละแผนจะใช้หัวข้อหรือหน่วยเนื้อหานั้นเป็นขอบข่ายของแต่ละแผน ซึ่งตรงกับข้อคิดเห็นของ รุ่ง แก้วแดง (2532 : 47) ที่กล่าวไว้ว่า การที่จะเป็นครูที่ดีนั้น ในปัจจุบันครูรุ่นใหม่จะต้องมีสิ่งเหล่านี้

ประการที่ 1 มีการวางแผนการเรียนการสอนล่วงหน้าว่า จะทำอะไร กับใคร เมื่อไร อย่าเดินเข้าห้องเรียนไปโดยไม่ได้วางแผนเป็นอันขาด การเตรียมตัวล่วงหน้าเป็นการ เสริมความมั่นใจในตัวเองและช่วยให้เด็กเกิดความศรัทธาในตัวครู

ประการที่ 2 การนำเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดการเรียนการสอน เช่น ใน เรื่องสื่ออุปกรณ์ใหม่ ๆ ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนตื่นเต็นน่าสนใจติดตาม และเกิดการเรียนรู้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประการที่ 3 ความเอาใจใส่ของครูต่อนักเรียน และการเรียนการสอนอย่าง จริงจัง เทคนิคการสอนนั้น เป็นเรื่องที่สามารถฝึกฝนได้ถ้าครูมีความสนใจหมั่นหาความรู้ ทุ่มเท จิตใจให้กับ งานการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนอาชีวศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่นที่มีปัญหา มาก ครูจึงควร ให้ความเอาใจใส่โดยเป็นทั้งครู เพื่อน และพี่

ประการที่ 4 ในเรื่องการวัดผลมักจะมี ความเข้าใจผิดกันว่า การวัดผลเป็นเพียงการ รายงานคะแนนผลสอบของเด็กว่าได้หรือตกเท่านั้น ซึ่งความจริงแล้วสามารถใช้การวัดผลหรือคะแนน เป็นเครื่องมือในการควบคุมเงื่อนไขและพฤติกรรมของนักเรียน ทั้งเรื่องความประพฤติและผลการ เรียน ครูสามารถใช้การวัดผลได้ตลอดเวลา ในลักษณะของการให้คะแนนเป็นรางวัล การวัดผลในบท เรียนที่ 1 จะเป็นประโยชน์ในการเรียนบทเรียนที่ 2 คือ การเตือนและกระตุ้นให้ครูได้รู้ และร่วมกัน แก้ไขกับเด็ก ซึ่งเด็กจะเกิดการประทับใจด้วยที่ครูให้ความเอาใจใส่

ในการผลิตครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ให้มีคุณภาพ มี คุณลักษณะที่พึงประสงค์ได้นั้น บุคลากรเหล่านี้ จะต้องมีความประพฤติตามพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการครู พ.ศ.2523 ด้วย เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี มีบุคลิกภาพที่น่าเลื่อมใสซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่าง ยิ่งสำหรับครู นอกเหนือจากเรื่องมีความสามารถถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียน ดังมีรายละเอียด ดังนี้

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ.2523

พระราชบัญญัติข้าราชการครู พ.ศ.2523 หมวด 2 บททั่วไป มาตรา 23 ว่าด้วย คุณสมบัติทั่วไปของผู้ที่จะเข้ารับราชการครู มีดังต่อไปนี้

1. มีสัญชาติไทย
2. มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปี
3. เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญ ด้วยความ

บริสุทธิ์ใจ

4. ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง
5. ไม่เป็นผู้มีกายทุพพลภาพ จนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ไร้ความสามารถ หรือ จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นโรคตามที่กำหนดในกฎ ก.ค
6. ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งให้พักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น

7. ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี
8. ไม่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว
9. ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
10. ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
11. ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออกหรือไล่ออกจากรัฐวิสาหกิจ
12. ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษให้ออก หรือปลดออกเพราะกระทำผิดวินัยตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

บัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

13. ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออกเพราะกระทำผิดวินัยตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

14. ไม่เป็นผู้เคยกระทำการทุจริตในการสอบเข้ารับราชการ

ผู้ซึ่งขาดคุณสมบัติตาม (7) (8) (9) (10) หรือ (14) ก.ค.อาจพิจารณา ยกเว้นให้เข้ารับราชการได้ ส่วนผู้ซึ่งขาดคุณสมบัติตาม (11) หรือ (12) ถ้าผู้นั้นได้ออกจากงานหรือออกจากราชการไปเกินสองปีแล้ว หรือผู้ซึ่งขาดคุณสมบัติตาม (13) ถ้าผู้นั้นได้ออกจากงานหรือออกจากราชการไปเกินสามปีแล้ว และมีไม่ใช่เป็นกรณีออกจากงานหรือออกจากราชการเพราะกระทำผิดในกรณีทุจริตต่อหน้าที่ ก.ค. อาจพิจารณา ยกเว้นให้เข้ารับราชการได้ การลงมติให้กระทำโดยลับ และมติของ ก.ค. ในการยกเว้นนี้ต้องเป็นเอกฉันท์

ตามที่กล่าวแล้วว่า ครูต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีบุคลิกภาพที่น่าเลื่อมใส เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ได้บ่งชี้ลักษณะของครูที่ดีไว้ ดังนี้

เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู

เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ได้บ่งชี้ลักษณะของครูที่ดี

4 ประการ คือ

1. รอบรู้
2. สอนดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. มีคุณธรรม จรรยาบรรณ

4. มุ่งมั่นพัฒนา

1. รอบรู้ หมายถึง มีความรู้ทั่วไป โดยศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ เพื่อจะได้นำความรู้เหล่านั้น มาช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน และรู้ในเรื่องที่จะสอน สามารถเชื่อมโยงนำไปสู่ การพูด การเขียน และการปฏิบัติให้ผู้เรียนเข้าใจ

2. สอนดี หมายถึง มีความสามารถที่จะถ่ายทอดความรู้ ความคิด ให้นักเรียนมีความเข้าใจ สามารถพูดอธิบาย ยกตัวอย่างประกอบ การใช้อุปกรณ์ประกอบช่วยให้การถ่ายทอดความรู้เป็นไปด้วยดี เป็นที่ชื่นชอบของผู้เรียน และอบรมให้เป็นคนดีมีคุณธรรม

3. มีคุณธรรม จรรยาบรรณ หมายถึง เป็นแบบอย่างที่ดี มีบุคลิกลักษณะทางกายภาพ คุณธรรม จรรยาบรรณที่จะเป็นต้นแบบหรือตัวอย่างที่ดีให้กับผู้เรียน

4. มุ่งมั่นพัฒนา หมายถึง เป็นผู้ที่รู้จักตนเอง ปรับปรุงตนเอง สนใจใฝ่รู้ ศึกษาหาความรู้ คิดค้นวิธีการใหม่ ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อประโยชน์ในการสอน และการอบรม อันจะสร้างความก้าวหน้าให้กับตนเอง

ครู ในฐานะที่เป็นคนดีคนหนึ่งในสังคม จำเป็นต้องมีคุณธรรม จริยธรรม เพราะเป็นอาชีพที่ได้รับการยกย่องนับถือมาเป็นเวลาช้านาน และเป็นผู้สอนคนสร้างคนให้เป็นคนดี ตลอดทั้งพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้า ครูจึงมีพันธกิจที่จะต้องกระทำตัวเองให้ดี มีมนุษยสัมพันธ์น่ายกย่องนับถือก่อนที่จะไปสอนคนอื่น ซึ่ง สุพล วังสินธ์ (2534 : 48-49) ให้ทัศนะว่า คุณธรรมนั้นก่อให้เกิดจริยธรรม ค่านิยมที่เหมาะสม ตลอดจนความสุข ความพอใจ และเติมเต็มให้ชีวิตสมบูรณ์ คุณธรรมสร้างคนดีและความดีงาม นอกจากนี้ คุณธรรมยังเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพ ผู้ใดสนใจพัฒนาบุคลิกภาพ จะต้องปลูกฝัง ฝึกฝนคุณธรรมให้มั่นคง สร้างสมและดำรงไว้ ไม่ปล่อยให้กิเลสมาเกาะกุม

นักปรัชญา ได้ให้แนวคิดหรือแนวเกี่ยวกับคุณธรรมมากมายหลากหลาย โดยมีความเชื่อว่าคุณธรรมน้อยทำให้เกิดความสุขกายสบายใจ และได้จำแนกคุณธรรมออกเป็น 5 ประการ คือ ปัญญา มิตรภาพ ประมาณ กล้าหาญ และยุติธรรม คุณธรรมเป็นเพื่อนคู่ใจของผู้เจริญก้าวหน้า เพื่อพัฒนาคนและพัฒนางาน ครูต้องฝึกอบรมและกระทำตนให้เป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์ ให้เป็นคนมีจิตใจสูง นั่นคือ เป็นผู้มีความรู้ควบคุมคุณธรรม ฉะนั้น ครูไม่ได้สอนหนังสืออย่างเดียว แต่ครูต้องสอนคนให้เป็นคนดีมีคุณธรรมอีกด้วย

โซเครตีส (Socrates) ให้แนวความคิดว่า ความรู้ คือ คุณธรรม กล่าวเน้นว่า ถ้าใครรู้ว่าอะไรดีเขาจะทำสิ่งนั้น และไม่มีใครทำชั่วโดยสมัครใจ คนต้องใช้ความรู้เพื่อสร้างและรักษาความดี โซเครตีสเชื่อว่า คุณธรรมเป็นสิ่งติดตัวมา แต่ก็สอนกันได้ แต่ก็ลำบากที่จะหาครูผู้สอนและยากที่จะหาคนรู้จักแบบของคุณธรรม อันเป็นความรู้ที่มีค่ายิ่ง โซเครตีสกล่าวเสริมว่า ไม่มีบุคคลใดที่จะกระทำการอันใดโดยเจตนาที่จะเป็นการขัดแย้งกับสิ่งที่ดีที่สุดของตน แต่ที่บุคคลกระทำไปนั้นก็เพราะความไม่รู้จักสิ่งที่ดีที่สุดของตนเท่านั้น จากคำกล่าวนั้นพอสรุปได้ว่า คนจะเป็นคนดีมีคุณธรรม จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความดีความงามและความถูกต้อง

เพลโต (Plato) มีแนวความคิดว่า คุณธรรมเป็นความรู้เช่นเดียวกับโซเครตีสมีความเชื่อว่า คนไม่สามารถปฏิบัติชอบได้ถ้าไม่รู้ว่าจะกำลังทำอะไร เพื่ออะไร และทำอย่างไร เพลโตเน้นว่า คุณธรรมทำให้ผู้นั้นเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และได้จำแนกคุณธรรมออกเป็น 4 ประการ คือ

- 1) ปัญญา (Wisdom)
- 2) ความกล้าหาญ (courage)
- 3) ความรู้จักประมาณ (Temperance)
- 4) ความยุติธรรม (Justice)

อริสโตเติล (Aristotol) ได้นำเอาคุณธรรม 4 ประการของเพลโต มาอธิบายเพิ่มเติมว่า คุณธรรมเป็นสิ่งกลาง ๆ ระหว่างความไม่พอดีกับเกินพอดี ความกล้าหาญ อยู่ระหว่างความบ้าบิ่นกับความขี้ขลาด ความเอื้อเฟื้อ อยู่ระหว่าง ความฟุ่มเฟือยกับความตระหนี่ ความสุภาพ อยู่ระหว่างความขี้อายกับความไร้อาย

อริสโตเติล ได้จำแนกคุณธรรมออกเป็น 2 ชนิด คือ คุณธรรมทางสติปัญญา และคุณธรรมทางศีลธรรม คนที่มีคุณธรรม คือคนที่มีความพอดี ทำด้วยเจตนาดี มีเหตุผล และเป็นประโยชน์ของส่วนรวม ฉะนั้น อริสโตเติลจึงได้เสนอคุณธรรมพิเศษ 4 ประการ คือ

- 1) มิตรภาพ (Friendship)
- 2) ความกล้าหาญ (Courage)
- 3) การรู้จักประมาณ (Temperance)
- 4) ความยุติธรรม (Justice)

จากแนวความคิดของนักปรัชญาที่นำมาอ้างอิงนี้ จะเห็นได้ว่าแนวความคิดของอริสโตเติลแตกต่างจากเพลโตเฉพาะข้อแรกเท่านั้น ส่วนอีก 3 ข้อนั้นสอดคล้องกัน จึงพอสรุปได้ว่า

คุณธรรมนั้นจำแนกได้เป็น 5 ประการ คือ ปัญญา มิตรภาพ ความกล้าหาญ การรู้จักประมาณและความยุติธรรม

คุณสมบัติของครูผู้มีความดี ในพุทธศาสนายกย่องครูเป็นปูชนียบุคคล เป็นผู้กระทำหน้าที่เช่นเดียวกับพระพุทธเจ้า เป็นผู้นำโลก เป็นผู้นำทางวิญญาณ หรือยกย่องระดับปัญญาของมนุษย์ให้สูงขึ้น เป็นกัลยาณมิตร เป็นแบบอย่างของศิษย์ เป็นพ่อ-แม่ คนที่สองของศิษย์ เป็นต้น เมื่อครูได้รับการยกย่องเช่นนี้ครูจะต้องฝึกอบรมและกระทำตนให้เป็นมนุษย์ที่มีจิตใจสูง มีความรู้ควบคู่คุณธรรม ควรจะมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

1) เป็นผู้มีความพอดี ไม่ขาดไม่เกิน ความพอดี คือปฏิบัติอยู่ในทางสายกลางไม่มาก ไม่น้อย

2) เป็นผู้กระทำด้วยเจตนาดี ด้วยความบริสุทธิ์ใจและทำไปเพื่อสิ่งที่ดีงาม ไม่ใช่ทำด้วยการถูกบังคับหรือด้วยผลประโยชน์ใด ๆ

3) เป็นผู้ที่มีเหตุผลพอใจจะได้ปฏิบัติต่อผู้อื่นและเห็นประโยชน์ของผู้อื่นเป็นที่ตั้ง

4) เป็นผู้มุ่งสันติสุข หรือความสงบ ไม่ใช่มุ่งความสมบูรณ์พูนสุขเป็นที่ตั้ง

5) เป็นผู้ที่มีความพอ รู้จักเสียสละเพื่อเห็นแก่ส่วนรวมแล้วปฏิบัติตามข้อผูกพันและหน้าที่ด้วยความเหมาะสมควรเป็นที่ตั้ง

6) เป็นผู้ที่มีนิสัยอันดีงาม ในการทำหน้าที่รับผิดชอบต่อหน้าที่ และทำหน้าที่อย่างดีที่สุด

7) เป็นผู้ที่สามารถควบคุมแรงกระตุ้นและความอยากต่าง ๆ เอาไว้ได้ด้วยเหตุผล

8) เป็นผู้ที่ปฏิบัติตามกฎหรือมาตรการทางจริยธรรมได้เหมาะสมแก่กาลเทศะอยู่เสมอ

สรุป

คุณธรรม คือคุณงามความดีที่สะสมอยู่ในใจมนุษย์ อันเกิดจากเจตจำนงที่ดีและการปลูกฝังติดต่อกันมาเป็นเวลานาน ฉะนั้นคุณธรรมจึงเป็นสิ่งที่ดีงามที่ควรปลูกฝังและดำรงรักษาเพื่อเป็นบ่อเกิดทางจริยธรรมและเป็นแก่นของค่านิยม

ลักษณะของครูดี

เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลง ลักษณะของครูที่ดีก็ควรจะเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพกาลเวลา ครูที่ดีจะต้องรู้จักการจัดสภาพการเรียนการสอนด้วยเทคนิควิธีการต่าง ๆ ที่เปลี่ยนไปจากเดิม มิใช่เป็นผู้บอกความรู้ให้นักเรียน ลักษณะของครูที่ดีและครูยุคใหม่ที่สอดคล้องกับลักษณะการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เปลี่ยนแปลงของสังคมไทย ตามแนวคิดของอาจารย์ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (อ้างใน สุพล 2536 : 89) มีลักษณะ 9 ประการ ดังนี้

1. รักสนุก หมายถึง ต้องมีความศรัทธาในตัวเอง ในงาน และในตัวเด็ก เมื่อมีความศรัทธาแล้วก็จะตระหนักในความสำคัญของตนเอง ในการที่จะช่วยพัฒนาเด็กในทุกด้าน ๆ
 2. บุกไม่เบื่อ หมายถึง มีความพยายาม มีความตั้งใจ มุ่งมั่นที่จะพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับตัวนักเรียน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่จะหาเทคนิควิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการสอน เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด
 3. เอื้อวิชา หมายถึง การเป็นผู้มีความรอบรู้ โดยศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ เพื่อจะได้นำความรู้เหล่านั้นมาช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในลักษณะที่ว่า "รู้จำ รู้จัก รู้จริง และรู้แจ้ง"
 4. กล้ายืนหยัด หมายถึง การมีความมั่นใจในตนเอง ในการกระทำใด ๆ ก็ตามที่ตนได้พิจารณาแล้วว่าเกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน
 5. ถนัดกิจกรรม หมายถึง มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการสอนต่าง ๆ สนใจแสวงหากิจกรรมการสอนที่แปลกใหม่มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยกระทำได้อย่างราบรื่น
 6. ทำอุปกรณ์ หมายถึง การทำอุปกรณ์สื่อการสอนต่าง ๆ เพื่อช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น มิใช่ครูพูดแต่เพียงอย่างเดียว การพูดประกอบสื่อ หรืออุปกรณ์ จะช่วยให้นักเรียนจดจำได้รวดเร็ว และแม่นยำขึ้น เนื่องจากได้เห็นเป็นรูปธรรมมากกว่า ครูเองก็ไม่เหนื่อยที่จะต้องอธิบายซ้ำ ๆ
 7. สอนการใช้ หมายถึง การรู้จักที่จะถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน จะด้วยเทคนิควิธีใดก็ตาม จนผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถนำความรู้ความสามารถที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัว และสังคมมากยิ่งขึ้น
 8. ให้หลักเกณฑ์ หมายถึง การให้ความรู้ที่ถูกต้อง ทันสมัย ทันเหตุการณ์แก่นักเรียน มิใช่ นำความรู้เก่ามาบอกนักเรียน
 9. เป็นปัจจุบัน หมายถึง ครูจะต้องพัฒนาวิชาการให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ ต้องมีความรู้ในเรื่องที่จะสอน และเรื่องทั่ว ๆ ไป มิฉะนั้นจะตามเด็กไม่ทัน
- สรุปได้ว่า ครูจะต้องพัฒนาวิชาการให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ มิฉะนั้นจะตามเด็กไม่ทัน เราจะสอนให้เด็กเป็นผู้ "ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน" ครูเองจะต้องศึกษาค้นคว้าแสวงหาความรู้อยู่เสมอ ทำชีวิตให้สดชื่น แจ่มใส ทำโรงเรียนให้น่าอยู่ พัฒนาครูให้น่าคบ ครูจึงไม่ใช่พิพธิภณฑท์ความรู้เคลื่อนที่ แต่ครูที่ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะต้องมีทั้ง ภูมิรู้ ภูมิธรรม และภูมิฐาน

ดังนั้น ในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง สังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โอกาสที่เด็กนักเรียนจะเรียนรู้มีมากยิ่งขึ้น ครูเป็นบุคคลสำคัญที่จะเอื้อให้เด็กใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และนำความรู้ความสามารถไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันอย่างแท้จริง ในสภาพปัจจุบันเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ สังคมแห่งอาชีพ สังคมแห่งธุรกิจ และสังคมแห่งวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ลักษณะของครูก็ย่อมจะเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ก้าวทันยุคแห่งคอมพิวเตอร์ ลักษณะของครูยุคใหม่ที่จะสอดคล้องกับสังคมไทยพอสรุปเป็นคำกลอนได้ดังนี้

“รักสนุก บุกไม่เบื่อ เอื้อวิชา กล้ายืนหยัด ถนัดกิจกรรม ทำอุปกรณ์ สอนการใช้ ให้หลักเกณฑ์ เป็นปัจจุบัน”

ลักษณะของผู้เป็นครู ควรมีลักษณะเด่น ดังนี้

1. มีความรู้ หมายถึง มีความรู้ทั่วไป และรู้ในเรื่องที่จะสอน สามารถเชื่อมโยงนำไปสู่ การพูด การเขียน และการปฏิบัติให้ผู้เรียนเข้าใจ
2. สอน อบรม หรือถ่ายทอดความรู้ได้ดี หมายถึง ความสามารถที่จะถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเข้าใจให้นักเรียน ทำหน้าที่ในการพูดอธิบาย การยกตัวอย่างประกอบ การใช้อุปกรณ์ ประกอบช่วยให้การถ่ายทอดความรู้เป็นไปด้วยดี เป็นที่ชื่นชอบของผู้เรียน และอบรมให้เป็นคนดีมีคุณธรรม เป็นผู้ที่มีภูมิรู้ ภูมิธรรม และภูมิฐาน
3. เป็นแบบอย่างที่ดี หมายถึง บุคลิกลักษณะทางกายภาพ คุณธรรม จรรยา มรรยาทที่จะเป็นต้นแบบหรือตัวอย่างที่ดีให้กับผู้เรียน
4. มุ่งมั่นพัฒนา หมายถึง เป็นผู้ที่รู้จักตนเอง ปรับปรุงตนเอง สนใจใฝ่รู้ ศึกษาหาความรู้ คิดค้นวิธีการใหม่ ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อประโยชน์ในการสอน และการอบรม อันจะสร้างความก้าวหน้าให้กับตนเอง

หน้าที่สำคัญของครูอยู่ที่บทบาทของการสอน ซึ่งครูจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ดี มีทักษะ มีเจตคติที่ดี และมีบุคลิกภาพที่เป็นแบบอย่างที่ดี สอดคล้องกับผลงานวิจัย ดังต่อไปนี้

ผาณิต บิลมาศ (2522 : 256-270) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาที่พึงปรารถนาสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะของครูพลศึกษาที่พึงปรารถนาประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญ เรียงตามลำดับ คือ ด้านการสอน ด้านวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ และด้านความเชื่อมั่น

สวัสดี ทรัพย์จ้านง (อ้างใน สุพจน์, 2521 : 16) ได้ให้ทัศนะว่า ลักษณะของครูที่พึงประสงค์ควรจะมีดังนี้ คือ มีความรู้ในเรื่องเนื้อหาวิชาการวิชาครูและวิชาที่ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่การงาน มีทักษะในการสอนและปฏิบัติหน้าที่การงาน มีคุณค่าของความเป็นครู มีคุณธรรม จรรยาบรรณของครู รักอาชีพครู และใฝ่หาความรู้ใหม่

วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (2518 : 57) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับลักษณะของครูที่สังคมต้องการ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียน ครู และผู้ปกครองในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 756 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. ด้านความรู้วิชาการ ครูควรมีความรู้กว้างขวางนอกเหนือจากวิชาที่ตนสอน มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์
2. ด้านความสนใจในการสอน ถือว่า การฝึกสอนและเรียนวิธีสอนมีความจำเป็นมาก ครูควรมีความสามารถในการสอนให้เด็กเข้าใจ ใช้อุปกรณ์การสอนบ่อย ๆ สอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลตั้งใจสอน และช่วยงานโรงเรียน
3. ด้านบุคลิกภาพ ครูควรมีเสียงพูดชัดเจน แต่งกายเรียบร้อย มีอารมณ์ขัน ยิ้มแย้มแจ่มใส

ล้อม ไชยสร (2510 : 157) ได้ศึกษาคุณลักษณะของครูที่ดีในทัศนะของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน ปรากฏว่าคุณลักษณะของครูที่นักเรียนชายชอบมีดังนี้

1. แต่งกายสุภาพเรียบร้อย พูดจาสุภาพอ่อนโยนชัดเจนเข้าใจง่าย มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย
2. ใจดี สุขุมเยือกเย็น อารมณ์ แจ่มใสร่าเริงอยู่เสมอ รักและเมตตากรุณาต่อนักเรียน ชยัน อดทน พูดจริงทำจริง มีความยุติธรรม วางตัวได้เหมาะสม
3. สนใจในการสอนและตัวนักเรียน เข้มงวดต่อความประพฤติของนักเรียน ยินดีรับฟังความคิดเห็นและข้อโต้แย้งของนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ ช่วยเหลือนักเรียน

เฉลียว บุรีภักดี และคณะ (2520 : 301-306) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ลักษณะของครูที่ดี โดยกลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียน ผู้ปกครอง ครูและศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารการศึกษา พระ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะครูที่ดี เรียงลำดับความสำคัญ ดังนี้ มีคุณธรรมและประพฤติดี เป็นพลเมืองดี มีความสามารถในการอบรมแนะแนว มีความสามารถในการสอนดี มีบุคลิกภาพเหมาะสมกับอาชีพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ครู มีสุขภาพร่างกายและจิตใจที่สมบูรณ์

เทือก กุสุมา ณ อยุธา (2507 : 5-12) กล่าวว่า ลักษณะของครูที่ดีแบบไทย คือ ควร มีความรู้ดี สอนดี และประพฤติดี

สุรินทร์ สรสิริ (2515 : 3-9) เห็นว่า ครูดีจะต้องมีคุณลักษณะ ดังนี้ คือ บุคลิกภาพดี การสอนดี มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู

บุญถิ่น อัตถากร (2514 : 1-8) กล่าวว่า การผลิตครูนั้น จะต้องมุ่งผลิตครูดี ควรมี ลักษณะ 3 ประการ คือ

1. ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ในเนื้อหาวิชา และต้องสร้างสมเพิ่มเติมอยู่เสมอ
2. ควรเป็นผู้มีความสามารถในการกลวิธีสอน สามารถถ่ายทอดความรู้และวิธีการแห่ง ปัญญาและอบรมชักนำเด็กไปสู่หนทางอันดีงาม
3. เป็นผู้ที่ยึดมั่นไปด้วยคุณธรรมและวัฒนธรรม

กรมการฝึกหัดครู (2526 : 4-10) ได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของครูที่ดีที่ใช้ในการผลิต ครูให้ตรงกับความต้องการของสังคม พบว่า ลักษณะของครูที่ดีนั้น ต้องประกอบด้วยลักษณะใหญ่ 8 ประการ สรุปได้ดังนี้ คือ

1. คุณลักษณะด้านการสอน เช่น รู้จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาชาติ มีความรู้ ความเข้าใจหลักสูตร และดำเนินการสอนเป็นไปตามลำดับขั้น
2. คุณลักษณะทางวิชาการ เช่น ค้นคว้าหาความรู้ ใฝ่หาเทคนิคใหม่ ๆ มาใช้ในการ สอน ติดตามความเคลื่อนไหวทางการศึกษา
3. คุณลักษณะด้านสุขภาพทางกายและทางจิต เช่น อารมณ์ดี รู้จักพักผ่อน
4. คุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ เช่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อนักเรียน เพื่อนร่วมงาน และผู้บังคับบัญชา
5. คุณลักษณะทางด้านคุณธรรมและความประพฤติ เช่น ความเที่ยงธรรม ความ เมตตา ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ
6. คุณลักษณะด้านบุคลิกลักษณะ เช่น ร่าเริงแจ่มใส คล่องแคล่ว ว่องไว แต่งกาย เหมาะสม ควบคุมอารมณ์ได้ มีความกระตือรือร้น
7. คุณลักษณะทางการอบรมแนะนำ การปกครอง เช่น รู้จักการปกครองแบบ ประชาธิปไตย มีระเบียบวินัยเป็นตัวอย่างที่ดี มีเหตุผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. คุณลักษณะด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย เช่น การยอมรับนับถือผู้อื่น ให้ความร่วมมือกับผู้อื่น ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา รู้จักร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับประเพณี

จะเห็นได้ว่า การเป็นครูเป็นเรื่องของการเตรียมตัว เริ่มตั้งแต่การเตรียมใจ เตรียมความรู้สึกที่ดีในการที่ต้องทำหน้าที่ เตรียมหาความรู้ที่จะสอน อบรม เตรียมวิธีการถ่ายทอดความรู้ และการเป็นแบบอย่างที่ดี เตรียมวัสดุอุปกรณ์ เตรียมศึกษาผู้เรียน มีความกระตือรือร้น และมีจิตใจรักที่จะทำหน้าที่ (เทียน ทองแก้ว, 2537 : 29-31)

ลักษณะของครูที่ดีนี้ตรงกับวัตถุประสงค์ของโครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ตลอดทั้งสอดคล้องกับระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) พ.ศ. 2534 ทั้งนี้ กรมอาชีวศึกษาได้กำหนดคุณสมบัติของผู้เข้ารับการศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) พ.ศ. 2534

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) พ.ศ. 2534

โดยที่กระทรวงศึกษาธิการ มีคำสั่งให้เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูช่างเทคนิค ในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาแล้วจึงออกระเบียบว่าด้วยการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกัน

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) พ.ศ. 2534 นี้ในหมวด 1 สภาพนักศึกษาคณะที่ 1 (2534 : 2) เกี่ยวกับพื้นฐานความรู้และคุณสมบัติของผู้สมัครเรียน

ข้อ 7 ผู้สมัครเรียนต้องมีพื้นฐานความรู้ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในประเภทวิชา แผนกวิชา สาขาหรือสาขาวิชาตามที่ระบุไว้ใน หลักสูตรของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

สำหรับผู้เรียนหลักสูตร 2 ปีต่อเนื่อง ต้องมีพื้นฐานความรู้ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในประเภทวิชา แผนกวิชา สาขา หรือสาขาวิชาตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ 8. ผู้สมัครเรียนต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (1) มีความประพฤติเรียบร้อย
- (2) มีร่างกายแข็งแรงและบุคลิกภาพเหมาะสมที่จะเป็นครู
- (3) ไม่มีโรคติดต่อร้ายแรง ไม่เป็นโรคที่สังคมรังเกียจ หรือโรคที่จะเป็น

อุปสรรคต่อการเรียน

- (4) มีภูมิลำเนาเป็นหลักแหล่ง
- (5) มีความเคารพเลื่อมใสศรัทธาต่อสถาบันชาติศาสนาและพระมหากษัตริย์

ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

- (6) มีเจตคติที่ดีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์

เป็นประมุข

- (7) มีความรักและศรัทธาในอาชีพครู

ซึ่งสอดคล้องกับจรรยาบรรณ และวินัยครูตามระเบียบประเพณีครู ของคุรุสภา พ.ศ.2526 มีจำนวน 10 ข้อ ดังนี้

จรรยาบรรณ และวินัยครูตามระเบียบประเพณีครูของคุรุสภา พ.ศ. 2526

1. เลื่อมใสในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ
2. ยึดมั่นในศาสนาที่ตนนับถือ ไม่ลบหลู่ดูหมิ่นศาสนาอื่น
3. ตั้งใจสั่งสอนศิษย์ อุทิศเวลาให้แก่ศิษย์ จะละทิ้งและทอดทิ้งหน้าที่การงานไม่ได้
4. รักษาชื่อเสียงของตนมิให้ขึ้นชื่อว่า เป็นผู้ประพฤติชั่ว ห้ามประพฤติการ ใด ๆ อันทำให้เสื่อมเสียเกียรติและชื่อเสียงของครู
5. ถือปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมอันดีงามของสถานศึกษา และ ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่การงานโดยชอบด้วยกฎหมาย และระเบียบแบบแผน ของสถานศึกษา
6. ถ่ายทอดวิชาความรู้โดยไม่ปิดป้องและปิดบังอำพราง
7. ให้เกียรติแก่ผู้อื่นทางวิชาการ ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาแอบอ้างเป็นของตน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

8. ประพฤติตนอยู่ในความซื่อสัตย์สุจริต และปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความ
เที่ยงธรรม ไม่แสวงหาผลประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยไม่ชอบ

9. สุขภาพเรียบร้อย ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ รักษาความลับของศิษย์
ของผู้ร่วมงาน และสถานศึกษา

10. รักษาความสามัคคีระหว่างครู และช่วยเหลือกันในหน้าที่การงาน

วีระวัฒน์ ปันนิตามัย (2537 : 24-32) ได้ให้ทัศนะในเรื่องบทบาทหน้าที่และจริยธรรม
ในวิชาชีพของนักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์: ผู้ศตวรรษ 2000 สรุปได้ว่า

ในการพัฒนาคนอื่นหรือพัฒนาตน ซึ่งตามแนวคิดร่วมสมัยที่มุ่งคุณภาพรวมของ
Total Quality Management (TQM) และ Learning Organization ถือว่ามนุษย์ เป็นสมบัติที่มีค่ายิ่ง
การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development) จะไม่บรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์ได้
หากผู้ปฏิบัติไม่ใส่ใจในเรื่องจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพที่เสมือนหนึ่งเป็น “หางเสือ” กำกับ
บทบาทหน้าที่ที่ตนได้รับอยู่ การพัฒนาตน พัฒนาวิชาชีพ และพัฒนาสังคมให้ดีขึ้นจึงควร “Act
Locally, But thing Globally” ได้แก่

1. ต้องชูเอกลักษณ์ท่ามกลางความหลากหลาย โดยที่บุคคลจะเป็น Change Agents
2. มีจริยธรรมในวิชาชีพ โดยสำนึกถึงความสอดคล้องกันระหว่างสิ่งที่รู้กับสิ่งที่ทำ
จะต้องวางแผน คิดเป็น เคารพสิทธิคนอื่น มองการณ์ไกล พึ่งมากกว่าพูด โดยเฉพาะ “ซักฟอก”
จริยธรรม จรรยาบรรณในวิชาชีพ มีเมตตา กรุณา ซื่อสัตย์ ยุติธรรม เพื่อชี้แนะและควบคุมการปฏิบัติ
ตามบทบาทหน้าที่ในวิชาชีพ โดยนึกถึงหลักจริยธรรมในเชิงปฏิบัติ คือ มีความอิสระ (Autonomy) ใน
ความคิดการกระทำของตน โดยเคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น ตามที่มีเมตตาธรรม (Beneficent) สร้าง
ประโยชน์สุขให้กับผู้อื่น กรุณาธรรม (Nonmetalficence) ไม่ก่อทุกข์ให้คนอื่น ความยุติธรรม
(Justice) ไม่ควรเลือกปฏิบัติกับผู้เกี่ยวข้อง ความภักดี (Fidelity) ควรจะรักษาสัญญา จงรักภักดีต่อ
บทบาทหน้าที่

ฉะนั้น จึงควรได้มีการปลูกฝังครูอาจารย์ให้รับบทบาทหน้าที่ของตนเอง ต้องรักษา
พัฒนาจรรยาบรรณในวิชาชีพของตนควบคู่ไปด้วย เพื่อที่จะนำไปถ่ายทอดให้นักศึกษาได้สำนึกถึง
บทบาทหน้าที่ของตนเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นบุคคลที่ดีของครอบครัว สังคม และประเทศชาติ
ต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง(ปทส.)

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้บริหาร และครูอาจารย์ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) .นี้จะศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ที่แสดงความรู้สึกหรือพิจารณาตัดสินใจตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นต่อผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะพิจารณาและแสดงความคิดเห็นต่อผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ใน 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ และ ด้านบุคลิกภาพ ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจ ใกล้ชิดกับข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ได้แก่ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา และคณะครูอาจารย์ในแผนกวิชาของสถานศึกษานั้น ๆ

ด้านความรู้

คำว่า "ความรู้" ไม่ปรากฏความหมายในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 จะมีเฉพาะความหมายของคำว่า ความ และ รู้ เท่านั้น คือ

ความ หมายถึง เรื่อง เป็นคำนำหน้ากริยาหรือวิเศษ เพื่อแสดงสภาพ

รู้ หมายถึง แจ่ม, เข้าใจ, ทราบ

ดังนั้น ถ้านำคำว่า "ความ" มารวมกับคำว่า "รู้" เป็น "ความรู้" จึงน่าจะหมายถึงเรื่องแจ่ม เรื่องเข้าใจ เรื่องทราบ ฉะนั้น ความรู้ จึงหมายถึง ความสามารถ ความเข้าใจเรื่องต่าง ๆ

ด้านความรู้ของครูผู้สอนวิชาที่พินั้น หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ว่า เพื่อผลิตครูช่างเทคนิคที่มีความรู้ความสามารถในการสอน โดยเน้นการสอนวิชาที่เฉพาะแต่ละสาขาวิชา ให้คำแนะนำทั้งความรู้ ประสบการณ์เทคนิคต่าง ๆ อบรมจริยธรรม ประสานงาน ติดตามผล และประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2521 : 32) ที่ให้ความหมายของความรู้ว่า ความรู้ ได้แก่ ความรู้ในอาชีพที่สอน ความรู้ในวิชาการที่จะถ่ายทอด เช่น การจัดกระบวนการเรียนการสอน ความรู้ในหน้าที่ และงานที่ควรปฏิบัติ และสอดคล้องกับเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี ที่ให้ทัศนะเกี่ยวกับครู พอสรุปได้ว่า ครูเป็นผู้สั่งสอนศิลปวิทยาแก่นักเรียนทั้งหลาย ครูจึงต้องมีความรู้ ยิ่งมากก็

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ยังเป็นเครื่องส่งเสริมการงานของครูให้ดีขึ้น และครูต้องหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

ผลสรุปจากการประชุมสัมมนา เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา กองมาตรฐานวิชาชีพครู (2533 : 24) ได้ให้ความหมายด้านความรู้ โดยใช้คำว่า รอบรู้ ความหมายของคำว่า รอบรู้ คือ จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้ง ความเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการที่เกิดขึ้นในสังคมของตนและของโลก มีความรู้รอบในวิชาชีพของตน เช่น ปรัชญาการศึกษา ประวัติการศึกษา หลักการศึกษา นโยบายการศึกษา แผนและโครงการพัฒนาการศึกษา และจะต้องมีความรู้อย่างเชี่ยวชาญในเรื่องหลักสูตร วิธีสอนและวิธีประเมินผลการศึกษาในวิชาชีพหรือกิจกรรมที่ตนรับผิดชอบ

วิจิตร ศรีสอ้าน (2520 : 28-30) ซึ่งเป็นผู้นำทางการศึกษาท่านหนึ่ง ได้ให้ทัศนะไว้ว่า ในด้านความรู้ที่ครูพึงมีนั้น ประกอบด้วย ความรู้ในเนื้อหาวิชาต่าง ๆ และความรู้ในเรื่องเทคนิควิธีสอน หลักการศึกษาคติวิทยา ซึ่งรวมเรียกว่า วิชาการศึกษา หรือวิชาชีพครู ซึ่งเป็นวิชาที่นับว่ามีบทบาทสำคัญในการผลิตคนให้ไปช่วยพัฒนาคน คือ ช่วยครูให้เป็นผู้มีความสามารถในการสอน การอบรม และการเข้าใจเด็ก ซึ่งเป็นส่วนสำคัญต่อลักษณะของครูที่ดี

พันธ์เพ็ญ นีบเพ็ชร (2540 : 46-71) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนวิชาชีพพระยะลัน ตามทัศนะของนักศึกษาผู้ใหญ่วิทยาลัยสารพัดช่างในเขตภาคใต้ พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนวิชาชีพพระยะลัน ที่นักศึกษาผู้ใหญ่ต้องการมากที่สุด คือ เป็นผู้มีความรู้ในวิชาชีพที่สอนเป็นอย่างดี มีความสามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนได้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

นอกจาก ความรู้ ความจำในเนื้อหาวิชา ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ แล้ว ครูผู้สอนวิชาชีพ ยังต้องมีความชำนาญ มีประสบการณ์เทคนิคต่าง ๆ ในวิชาชีพที่ตนสอนอย่างถ่องแท้ด้วย

กาญจนา คุณารักษ์ (2527 : 171) ได้กล่าวถึงสมรรถภาพที่ดีของครูนั้นจะต้อง

1. ความรู้ดี ครูต้องเป็นผู้ที่มีความรู้อย่างแตกฉาน ทั้งในและนอกตำรา นอกจากมีความรู้ ความแม่นยำในเนื้อหาที่จะสอนแล้วก็ต้องให้รู้กว้างออกไปนอกเหนือจากตำราอีกด้วย ต้องพยายามศึกษาข้อมูลจากหลาย ๆ แห่ง และจิตใจของเด็กวัย ต่าง ๆ อีกด้วย

2. ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ ผู้ที่จะเป็นครูนั้น ต้องตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา ก้าวทันโลก ทันเหตุการณ์ ครูไม่ใช่ผู้สอนอย่างเดียวแต่จะต้องเป็นผู้เรียนด้วย ต้องหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยค้นหาความรู้ให้แก่ตนเองแล้วนำมา ปรับเข้ากับการเรียนการสอน เพื่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ให้นักเรียนรู้จักสนใจใฝ่หาความรู้เพิ่มเติม

ในด้านความรู้ของครูนี้ วัชร บวรณสิงห์ (2527 : 7) ได้เขียนไว้ในเอกสารประกอบการสอนวิชาที่พครูเกี่ยวกับลักษณะของครูที่ดีทางด้านวิชาการ โดยกล่าวว่า

ลักษณะของครูที่ดีทางด้านวิชาการ คือ

1. รู้ในวิชาที่สอนอย่างถ่องแท้
2. มีความรู้อย่างกว้างขวางในสิ่งใหม่ ๆ เกี่ยวกับวิชาที่ตนสอน
3. มีการค้นคว้าหาความรู้อยู่เป็นนิจ
4. นำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์อยู่เสมอ
5. มีความรู้ในวิชาครูเป็นอย่างดี
6. ควรมีความรู้ความสามารถพิเศษนอกเหนือจากสาขาวิชาที่สอน

ในเรื่องนี้ ชูศักดิ์ เปลี่ยนภู (2538 : 6) ซึ่งเป็นอดีตหัวหน้าภาควิชาวิศวกรรมสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ได้ให้ทัศนะว่า

....การพัฒนาความสามารถในการถ่ายโยงความรู้ (Development of Learning) เป็นกิจกรรมภายในของการสอนในแต่ละวิชาที่ผู้สอนจะต้องใช้เทคนิคของ Learning Transfer เมื่อมีโอกาส การพัฒนาความสามารถ ถ่ายโยงความรู้เป็นเรื่องของการประยุกต์ข้ามศาสตร์ ซึ่งจะทำให้ได้ก็ต่อเมื่อผู้เรียนสามารถประยุกต์ความรู้ภายในศาสตร์ของตัวเองให้ได้เสียก่อน ในการสอนแต่ละบทเรียนนั้น ประกอบด้วยขั้นตอนของการดำเนินงาน 4 ขั้นตอน คือ

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน (Introduction)
2. ชี้นำดำเนินเรื่อง (Development)
3. ชี้นำย้ำความเข้าใจ (Consolidation)
4. ชี้นำสรุป (Conclusion)....

ครูต้องเป็นผู้ที่ตื่นตัวอยู่เสมอ ไม่หยุดนิ่งต้องค้นคว้าคิดค้นสิ่งแปลกใหม่อยู่ตลอดเวลา ซึ่ง วิทที พอล (อ้างใน สุภาภรณ์ ,2537 : 67) ได้ทำการวิเคราะห์ลักษณะของครูที่ดี โดยรวบรวมความคิดเห็นของนักเรียนในรูปของจดหมายสรุปลักษณะของครูที่ดีได้ว่า ครูต้องมีความสนใจอย่างกว้างขวางและมีวิธีการสรุปที่แปลกใหม่อยู่เสมอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาการศึกษาในอนาคตเกี่ยวกับระบบการเรียนรู้ว่า จะต้องมีการปรับแนวคิดและกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกสนุก มีความสุขกับการเรียน เป็นคนเก่ง ฉลาด รู้จักคิด วิเคราะห์ และใฝ่รู้อยู่ตลอดเวลา รวมทั้งจะต้องเป็นคนดี นอกจากนี้ ยังต้องมีการปรับกระบวนการเรียนรู้ และกระบวนการแก้ปัญหา ให้เป็นกระบวนการเดียวกัน มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในกระบวนการเรียนรู้ และฝึกฝนให้ผู้เรียนรู้ด้วยตนเองให้มากยิ่งขึ้น โดยการศึกษาในระบบโรงเรียน จะต้องเป็นแม่บทในการปูพื้นฐานเบื้องต้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ถึงวิธีการและสามารถแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง เมื่อเข้าสู่โลกของงานอาชีพ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2537 : 6)

ถวัลย์ มาศจรัส (2534 : 26) ได้ให้ทัศนะว่า ครูที่ดี ควรมีลักษณะดังนี้ คือ มีความรู้ความสามารถในการสอน อธิบาย และรับผิดชอบต่อหน้าที่และสังคม รู้จักใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา

อัปสร มีสิงห์ (2534 : 12-13) ให้ทัศนะว่า บทบาทของครูกับหลักสูตรฉบับปรับปรุง ให้ครูปรับเปลี่ยนบทบาทของตนในเรื่อง ใช้วิธีสอนหลากหลาย อย่าจำเจอยู่กับวิธีใดวิธีหนึ่ง

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (อ้างใน สุพล, 2536 : 89) ได้ให้ทัศนะลักษณะของครูที่ดีว่า ต้องมีความพยายาม มีความตั้งใจ มุ่งที่จะพัฒนาแสวงหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่แปลกใหม่ โดยให้สอดคล้องกับตัวนักเรียน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่จะหาเทคนิควิธีการใหม่มาใช้ในการสอน เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด และต้องมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับเทคนิคการสอนต่าง ๆ ด้วย

ศ.ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2534 : 76) ได้กล่าวถึง การปฏิรูปครูอาจารย์ไว้ในหนังสือ “ศึกษิตแห่งศตวรรษที่ 21 : แนวคิดปฏิรูปการศึกษาไทย” ว่า ครูจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชาที่สอน มีบุคลิกภาพดี และมีเทคนิคการสอน

Russell C. Swansbury (1968 : 47) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในเรื่องของเทคนิคและวิชาชีพในสาขาของตน จะช่วยยกระดับความสามารถและทันต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ

เทือน ทองแก้ว (2527 : 30) ได้ให้ทัศนะว่า วิธีการเป็นครูโดยทั่วไป คือ บุคคลที่ต้องไปทำหน้าที่ให้ความรู้ ให้การอบรมบุคคลอื่นว่าจะเริ่มต้นอย่างไร และมีวิธีการดำเนินการอย่างไร ครูจะต้องแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ต้องมีวิธีการถ่ายทอดความรู้หลายรูปแบบ เช่น การบรรยาย การสาธิต การแบ่งกลุ่มค้นคว้า เป็นต้น

กิปลันและฮันท์ (อ้างใน วิภาเกษร, 2521 : 24) กล่าวว่า ครูจะปฏิบัติงานได้ดีและมีประสิทธิภาพของงานสูง ต้องมีลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านความรู้ คือ จะต้องมีความรู้ในสาขาวิชาชีพที่ตนสอนเป็นอย่างดี มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดวิชาความรู้ วัฒนธรรม มีความเข้าใจในเรื่องการพัฒนาของเด็ก การเรียนรู้ มีเทคนิควิธีสอนแบบต่าง ๆ ตลอดจนมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน มีทักษะในการใช้ภาษาการเขียน การพูด เพื่อให้เด็กเข้าใจง่ายตลอดจนมีทักษะในการค้นคว้าวิจัยและหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

จากผลการวิจัยของ กัลชาล สังข์วารี (2531 : 3) ได้วิจัยเรื่อง บุคลากรทางเทคโนโลยีทางการศึกษาที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยช่างอุตสาหกรรม ใน 5 ปีข้างหน้า ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรทางเทคโนโลยีการศึกษา ที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยช่างอุตสาหกรรม ใน 5 ปีข้างหน้า เกี่ยวกับด้านความรู้ เห็นว่า ควรมีความรู้และประสบการณ์ด้านช่าง ต้องมีความรู้ทางการอาชีวศึกษา และสามารถนำความรู้มาสร้างนวัตกรรมได้อย่างเหมาะสม

จะเห็นได้ว่า ผลการวิจัยนี้ ตรงกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ที่ว่า เพื่อผลิตครูช่างที่มีความรู้ความสามารถในการสอน โดยเน้นการวิชาชีพเฉพาะแต่ละสาขาวิชา ให้คำแนะนำทั้งความรู้ ประสบการณ์เทคนิคต่าง ๆ

ในเรื่องความรู้ของครูผู้สอนวิชาชีพด้านช่าง นั้น พรทิพย์ รัตนวิสาสนนท์ (2527 : 65) ได้วิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และ นักศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูช่างอุตสาหกรรมระดับปริญญาที่พึงประสงค์ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้บริหารเห็นว่า สมรรถภาพที่ครูช่างอุตสาหกรรมระดับปริญญาควรมีมาก คือ ความรู้ ความชำนาญในวิชาเทคนิค หรือวิชาชีพเฉพาะสาขาวิชาที่ตนจะนำไปปฏิบัติงาน ความรอบรู้ในวงงานวิชาชีพ. ถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนได้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ สามารถสรุปเนื้อหาในการสอนให้เข้าใจได้ง่าย มีความรู้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูช่างอุตสาหกรรมสามารถประยุกต์ความรู้จากทฤษฎีและหลักวิชาชีพไปใช้ประโยชน์ได้ สามารถในการนำทฤษฎีการเรียนรู้ไปใช้ในการเรียนการสอน สอดคล้องซุคคี้ เป็ลียนนุ (2538:7) ที่กล่าวว่า

.... การเรียนการสอนของช่างอุตสาหกรรม ต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์คือ ต้องใช้ศาสตร์ในการพิจารณาจัดเนื้อหาที่เหมาะสม มีหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการสร้างประสบการณ์ของการเรียนรู้ที่สอดคล้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กับเนื้อหา และใช้ศิลปะส่วนบุคคลในการถ่ายทอดและดำเนินงานสอน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นเรื่องยากยิ่ง ที่ต้องการการฝึกฝนอบรมอย่างจริงจังและถูกต้อง ซึ่งผู้สอนควรได้รับการฝึกฝนในเรื่องของเทคนิคและวิธีการสอนเป็นพิเศษนอกเหนือไปจากการพัฒนาความรู้ในเนื้อหาวิชาการ

จากความหมายของนักการศึกษาและงานวิจัยที่กล่าวมาแล้ว พอสรุปได้ว่า ความรู้ที่ครูพึงมีนั่น คือ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอนและเรื่องอื่น ๆ รู้เรื่องเทคนิควิธีสอน หลักการศึกษาจิตวิทยา และที่สำคัญ คือ ครูผู้สอนวิชาชีพ ต้องมีความรอบรู้ในวิชาชีพของตน มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ในอาชีพที่สอน มีความรู้อย่างกว้างขวางในสิ่งใหม่ ๆ เกี่ยวกับวิชาที่ตนสอนและสามารถถ่ายทอดได้ จัดกระบวนการเรียนการสอนตามขั้นตอน มีประสบการณ์เทคนิคต่าง ๆ มีความรู้ในเทคโนโลยีสมัยใหม่ ซึ่งครูที่สอนด้านวิชาชีพ จะต้องศึกษาและสำเร็จการศึกษาเฉพาะด้าน เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปถ่ายทอดให้ผู้เรียนนำไปประกอบอาชีพได้ และครูต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา

ด้านทักษะ

คำว่า "ทักษะ" ตามความหมายในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หมายถึง ความชำนาญ

ดังนั้น ทักษะในที่นี้ หมายถึง ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ การหมั่นฝึกฝนความรู้ การมีทักษะในการทำงาน ทำการสอนทั้งวิชาสามัญ วิชาชีพ และการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดการเรียนการสอน

ด้านทักษะ ของครูผู้สอนวิชาชีพนั้น หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ว่า เพื่อผลิตครูช่างเทคนิคที่มีความสามารถในการสอน ที่มีความชำนาญเฉพาะในแต่ละสาขา โดยผู้สำเร็จการศึกษาจะได้วุฒิในสาขาวิชาเอกเฉพาะด้านนั้น ๆ ชูศักดิ์ เปลี่ยนภู (2538:5)กล่าวว่า

....การสอนภาคปฏิบัติ เป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาช่างอุตสาหกรรมที่จะทำให้ผู้เรียนเป็นช่างที่สมบูรณ์ การสอนภาคปฏิบัตินั้น อาจจะให้ข้อมูลที่เป็นเนื้อหาสาระได้ไม่มากเท่ากับการเรียนในห้องเรียน แต่จะสามารถ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พัฒนาความสามารถและกิจนิสัย ได้ดีกว่า ซึ่งผู้สอนควรตระหนักถึงประโยชน์
ข้อนี้ให้มาก และเลือกทำในสิ่งที่เกิดประโยชน์สูงสุด

การสอนภาคปฏิบัตินั้น สามารถจำแนกออกได้เป็น 2 รูปแบบ คือ
การสอน ทักษะ (Workshop Instruction) และการสอนการทดลอง (Laboratory
Instruction) ทั้งสองอย่างนี้มีการจัดการเรียนการสอนหลายระดับมี วัตถุประสงค์
และวิธีการเฉพาะในแต่ละเรื่องซึ่งผู้สอนควรได้รับการฝึกอบรมที่ถูกต้อง

การสอน Laboratory นั้น ไม่ควรที่จะเน้นหนักในการนำเอาเครื่องมือ
มาเพียงเพื่อพิสูจน์ทฤษฎี แต่ควรจะใช้อุปกรณ์เหล่านั้นพัฒนาความสามารถ
อื่น เช่น ความคิดในการวางแผน การแก้ปัญหา ความสามารถในการสังเกต
สรุปประเด็น การคาดคะเนผล และความสามารถในการใช้ภาษาบรรยาย
ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น

อัน ธรรมเจริญ (2533 : 24-25) กล่าวว่า คุณลักษณะของครูที่ดี ควรมีความรู้ดี มี
การสอนดี มีบุคลิกภาพดี มีความประพฤติดี มีสุขภาพจิตดี มีความเมตตากรุณา มีความอดทน
และเสียสละ

กัลชาล สังขวารี (2531:3) ได้วิจัยเรื่อง บุคลากรทางเทคโนโลยีทางการศึกษาที่พึง
ประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยช่างอุตสาหกรรมใน 5 ปีข้างหน้า ผลการวิจัยพบว่า
บุคลากรทางเทคโนโลยีการศึกษาที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
วิทยาลัยช่างอุตสาหกรรมใน 5 ปีข้างหน้าเกี่ยวกับด้านทักษะ ควรมีลักษณะดังนี้

- มีความถนัดตลอดจนทักษะในเรื่องทั่วไปทางโสตทัศนูปกรณ์
- สามารถนำทักษะมาสร้างนวัตกรรมได้อย่างเหมาะสม
- ผ่านการฝึกงานการผลิต การใช้สื่อต่าง ๆ
- เข้าใจลักษณะแท้จริงของเครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์แต่ละประเภทเป็นอย่างดี
- สามารถดัดแปลงใช้กับสื่อต่าง ๆ ได้
- รู้จักประยุกต์ใช้วัสดุพื้นบ้านที่หาได้ง่ายมาเป็นสื่อการสอนได้

ซึ่งสอดคล้องกับ พรทิพย์ รัตนวิสาละนนท์ (2527:65) ได้วิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และ
นักศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูช่างอุตสาหกรรมระดับปริญญาที่พึงประสงค์ ผลการวิจัยพบว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มผู้บริหารเห็นว่า สมรรถภาพที่ครูช่างอุตสาหกรรมระดับปริญญาควรมีมาก คือ

- มีทักษะในการใช้เครื่องมือและวัสดุฝึก
- รู้จักเลือกใช้เทคนิคที่เหมาะสมในการทำงานแต่ละงาน
- สามารถสอนและให้การฝึกอบรมในด้านงานปฏิบัติแก่นักศึกษาได้
- รู้จักเลือกใช้และดัดแปลงวัสดุเครื่องมือต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- มีความสามารถสาธิตงานช่างได้อย่างถูกขั้นตอน
- สามารถวางแผนเพื่อการดำเนินงานวิชาชีพได้
- สามารถเขียนโครงการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

และสอดคล้องกับ ปราศรัย ประวัตีรุ่งเรือง (2535:57) ที่กล่าวว่า

...ครูสอนวิชาชีพจะต้องมีลักษณะที่แตกต่างจากครูสามัญและครูผู้สอนที่จะดำเนินการสอน ให้สำเร็จผลตามหลักสูตรประเมินผลการสอนที่วางไว้นั้น ย่อมต้องอาศัยความสามารถของครูผู้สอนเป็นสำคัญดังนั้น ครูผู้สอนควรมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้ที่มีทักษะในการทำงาน (Skill)
2. เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในงานอาชีพมาแล้วพอสมควร (Vocational Experience)
3. เป็นผู้ที่มีดุลยพินิจ (Judgement) เป็นตัวอย่างอันดีของนักเรียนเพื่อเป็นแนวทางที่จะอบรมนักเรียนได้อย่างดี
4. เป็นผู้ที่มีความชำนาญในการสอนมีหลักวิชาครู รู้จักใช้อุปกรณ์การสอนและเข้าใจหลักการวัดผลที่ดี
5. เป็นผู้ชี้ช่องทางในการประกอบอาชีพให้นักเรียน....

พนัส หันนาคินทร์ (2530: 48-57) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้ที่จะมาเป็นครูว่า ควรมีความสามารถในการดำเนินการสอน เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความสนใจและตั้งใจเรียน รู้จักให้ความกระจ่างแจ้งในบทเรียนที่สอน จะด้วยการอธิบาย ใช้เครื่องมือ หรือสื่อการสอนที่เหมาะสมกับบทเรียนแต่ละบท รู้จักการช่วยให้นักศึกษาเกิดความอยากรู้อยากเห็นและมีจิตใจที่จะศึกษาเรื่องราวที่ครูสอนด้วยความตั้งใจอย่างเต็มที่และครูเป็นผู้ที่ทำงานอันมีผลโดยตรงต่อชีวิตความเป็นไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของนักเรียน

ครูผู้สอนวิชาชีพจะต้องมีลักษณะการสอนที่แตกต่างไปจากครูผู้สอนวิชาสามัญ ซึ่งปราศรัย ประวัติรุ่งเรือง (2535 : 57) ได้ให้ความเห็นว่า ครูผู้สอนวิชาชีพ ควรจะมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้ คือ เป็นผู้มีความทักษะในการทำงาน เป็นผู้มีความประสพการณ์ในงานอาชีพมาแล้วพอสมควร เป็นผู้มีความยุติธรรม เป็นตัวอย่างอันดีของนักเรียน เพื่อเป็นแนวทางที่จะอบรมนักเรียนได้อย่างดี เป็นผู้มีความชำนาญในการสอน มีหลักวิชาครู รู้จักใช้อุปกรณ์การสอน และเข้าใจหลักการวัดผลที่ดี และเป็นผู้ชี้ช่องทางในการประกอบอาชีพให้นักเรียน

การที่จะให้ผู้เรียนจบด้านอาชีวศึกษาเป็นผู้ที่มีความสามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ นั้น ครูผู้สอนเป็นบุคคลที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากในเรื่องนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนอาชีวศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่นที่มีปัญหามาก ครูจึงควรให้ความสนใจโดยเป็นทั้งครู เพื่อน และพี่ (รุ่ง แก้วแดง, 2532 : 47) ซึ่งเรื่องนี้ เกียรติวรรณ อมาตยกุล (2530 : 38) ได้กล่าวถึงการช่วยเหลือผู้เรียน สามารถทำได้โดยร่วมมือกับผู้เรียนในการวางแผนเป้าหมายของการเรียน จะทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นเพราะมองเห็นเป้าหมายของการเรียนรู้อย่างชัดเจน ซึ่งครูผู้สอนจะต้องมีประสบการณ์ ความรู้ความชำนาญ และเคยผ่านงาน หรือเรียนรู้ในวิชานั้น ๆ มาก่อน

จากความหมายของนักการศึกษาและผลงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่าการอาชีวศึกษาจะต้องสอนและสร้างคนให้มีความสามารถ มีทักษะในงานอาชีพ คือ มีความชำนาญโดยต้องมีการหมั่นฝึกฝนและหาความรู้อยู่เสมอ ยอมรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ การสอนที่ดี และสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องพัฒนาการสอนให้สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของนักเรียน และมีการปรับการเรียนการสอน คิดค้นและทดลองใช้วิธีการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ให้เหมาะสมและทันต่อสถานการณ์บ้านเมืองในปัจจุบัน และที่สำคัญคือ ต้องอบรม ฝึกฝน นักเรียนนักศึกษา ให้มีฝีมือจนเกิดทักษะ ความชำนาญ และความสามารถ ประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่ง ครูผู้สอนวิชาชีพ ควรเป็นผู้มีความทักษะในการทำงาน เป็นผู้มีความประสพการณ์ในงานอาชีพมาแล้วพอสมควร เป็นผู้มีความยุติธรรม เป็นตัวอย่างอันดีของนักเรียน เพื่อเป็นแนวทางที่จะอบรมนักเรียนได้อย่างดี เป็นผู้มีความชำนาญในการสอน มีหลักวิชาครู รู้จักใช้อุปกรณ์การสอน และเข้าใจหลักการวัดผลที่ดี และเป็นผู้ชี้ช่องทางในการประกอบอาชีพ ครูผู้สอนวิชาชีพ จะต้องหมั่นฝึกฝนวิชาชีพเฉพาะของตน และใฝ่คว้าหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อฝึกประสบการณ์ โดยเข้าไปฝึกในสถานประกอบการเพื่อให้เกิดความชำนาญ เชี่ยวชาญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความคล่องตัว ว่องไว และใช้ไหวพริบที่เกิดจากความชำนาญ มาถ่ายทอดให้ผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง เพื่อให้ได้ผู้เรียนที่มีคุณภาพ สนองตอบความต้องการของตลาดแรงงาน สถานประกอบการ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมด้วยความสุข

ด้านเจตคติ

คำว่า "เจตคติ" ตามความหมายในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หมายถึง ท่าทีหรือความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

เจตคติในที่นี้ หมายถึง การแสดงออก ความรู้สึกนึกคิด ความมีคุณธรรม ศีลธรรม ความมีระเบียบวินัย ขยันหมั่นเพียร ซื่อสัตย์ สุจริต รับผิดชอบต่อหน้าที่และสังคม

ด้านเจตคติ ของครูผู้สอนวิชาชีพนั้น ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ว่า เพื่อฝึกให้ครูช่างเทคนิคมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการวางแผน เตรียมการสอน ประเมินผลการสอน รวมทั้งปรับปรุงทักษะและพัฒนาการสอนให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ สามารถแก้ปัญหาด้วยหลักการและเหตุผล ปฏิบัติงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ การที่จะสอนให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ หรือต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ครูต้องเป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น ๆ และต้องประพฤติตนเป็นตัวอย่างที่ดีด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ เฉลียว บุรีภักดี และคณะ (2520 : 363-371) ทำการวิจัยเรื่อง ลักษณะของครูที่ดี ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้ปกครอง ผู้บริหาร พระ เห็นว่า ลักษณะของครูที่ดีที่จำเป็นที่สุด คือ ความมีศรัทธาในอาชีพครู จะต้องรักอาชีพครู สอดคล้องกับ ธนู แสงศักดิ์ (2505 : 85) มีความเห็นว่า ลักษณะของครูที่ดี ต้องมีความรักในอาชีพครู

ชูศักดิ์ เปลียนภู (2538 : 6) ได้กล่าวถึงเรื่องของทัศนคติไว้ว่า

.... ทัศนคติ เป็นเรื่องยากในการวัด และเป็นพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงได้ แต่ทัศนคติ มีความสำคัญมากต่อการพัฒนาบุคคล และมีความจำเป็นสำหรับการพัฒนาประเทศด้วย การพัฒนาทัศนคติเป็นการพัฒนาความรู้สึกที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชาเป็นอันดับแรก และจะขยายไปสู่เรื่องอื่นอีกมากมาย ผู้เรียนจะมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน หรือต่อสังคมนั้น ขึ้นอยู่กับความรู้สึกของผู้เรียน ต่อประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนการสอน การจัดเนื้อหาสาระและ ลำดับชั้นของ ประสบการณ์ที่เหมาะสมในลักษณะที่ทำให้เกิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การทำทลายความคิด ยั่วให้เกิดความต้องการที่จะเรียนรู้และทดลองด้วยตนเอง การชักนำให้ผู้เรียนพบกับความสำเร็จ และมีความพึงพอใจต่อการเรียนและปฏิบัติงาน มีอิทธิพลต่อ การสร้างทัศนคติที่ดีของผู้เรียนเป็นอย่างมาก เทคนิคการพัฒนาทัศนคตินั้น มีวิธีการและองค์ประกอบที่เป็นตัวแปรมากมาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทของเนื้อหาวิชา คุณสมบัติของผู้เรียน และสภาพแวดล้อมอื่น ๆ การเน้นในเรื่องของกิจกรรมขณะเรียน ให้ผู้เรียนได้มองเห็นคุณค่าของสิ่งที่ตนเรียนรู้ เป็นสิ่งที่ผู้สอนควรให้ความสนใจ และให้เวลาสำหรับการแสวงหาวิธีการ ที่เหมาะสม สำหรับการสอนเพื่อพัฒนาทัศนคติในแต่ละวิชา....

เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี (อึ้งใน เฉลียว ,2520 : 9) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับครูไว้ในเรื่อง "มรรยาทของครู" มีใจความพอสรุปได้ว่า ครูเป็นกระจกเงาที่นักเรียนต้องมานั่งจ้อง ดังนั้นครูต้องมีอุปนิสัยดีสำหรับนักเรียนได้เอาอย่างไปแต่ที่ดี เด็กคนใดที่เราสอนไม่ได้ตั้งใจ ก็ควรคิดว่าเป็นความผิดของเรา ครูอย่าลืมพรัวเวลาของศิษย์ และ ผู้รักเป็นครู ย่อมไม่กลัวเหนื่อย

Witly Paul (อึ้งใน สุภาภรณ์ ,2537:67) ได้ทำการวิเคราะห์ลักษณะครูที่ดี โดยรวบรวมความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ในรูปของจดหมาย จำนวน 12,000 ฉบับ สรุปลักษณะครูที่ดีได้ว่า

1. มีทัศนคติที่ดีต่อระบบประชาธิปไตย
2. ยุติธรรม ไม่แบ่งพรรคแบ่งพวก
3. สนใจปัญหาของนักเรียน
4. รู้จักยอมรับและยกย่อง

เฉลียว บุรีภักดี และคณะ (2520 : 363-371) ทำการวิจัยเรื่อง ลักษณะของครูที่ดี ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้ปกครอง ผู้บริหาร พระ เห็นว่า ลักษณะของครูที่ดี จะต้องรักอาชีพครู ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีความยุติธรรม ซื่อสัตย์สุจริต สอนดี ตรงเวลา คำนว่หาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ เมตตา เข้ากับเด็กได้ ไร่แรงแจ่มใส เสียสละ มีความรับผิดชอบงาน เตรียมการสอน เป็นตัวอย่างที่ดี มีความเป็นประชาธิปไตย ซึ่งกลุ่มผู้บริหารมีความเห็นว่าลักษณะของครูที่ดีที่มีความจำเป็นสูงสุด คือ ความมีศรัทธาในอาชีพครู การรู้จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของชาติ และการรู้จักรักษาความลับของทางราชการ ซึ่ง ธนู แสงศักดิ์ (2505 : 85) มีความเห็นว่า ลักษณะของครูที่ดี ต้องมีความรักในอาชีพครู ยอมรับฟังคำแนะนำและปรับปรุงตนเองเสมอ ทำตนให้เป็นประโยชน์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่อทางราชการ มีความสามารถในอาชีพ มีจรรยาครู ชื่อสัตย์ต่ออาชีพ

นอกจากนี้ ชูศักดิ์ เปลี่ยนภู (2538:1) ได้ให้ทัศนะ สรุปได้ว่า

ครูที่ให้คุณภาพการสอนได้ดีมากนั้น อาจจะไม่ใช่นักเรียนรักและศรัทธามากนัก ในขณะนั้น เพราะครูจะต้องเป็นผู้ที่ให้นักเรียนได้รู้จักการต่อสู้กับความยากลำบากได้พัฒนาความ เข้มแข็งและอดทน ได้รู้จักที่จะแก้ปัญหาด้วยตนเอง และได้รู้จักกับความผิดหวังบ้าง ครูที่ดีนั้น ไม่จำเป็นต้องเอาใจนักเรียนในทุก ๆ เรื่อง ไม่จำเป็นต้องให้รางวัลนักเรียนด้วยคะแนนไม่จำเป็นต้อง แก้ไขปัญหาให้นักเรียนทุกปัญหาหรือทุกขณะ สิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งก็คือ ครู ควรเป็นผู้ที่มีความยุติธรรม มีความเสมอภาคกับทุกคน เป็นผู้ที่เสียสละอุทิศเวลาให้การสอนค่อนข้างมาก เป็นผู้ที่อยู่เบื้องหลัง ของการวางแผนที่ดีซึ่งและดำเนินงานตามแผนจนถึงที่สุด และควรเป็นผู้ที่สร้างผลงานให้กับผู้เรียน

ครู มีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สังคม และสิ่งแวดล้อม ครูต้อง สั่งสอนฝึกอบรม ให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ควบคู่ไปกับความรู้ ครูต้องเป็นผู้ชี้แนะสังคม เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการดำรงชีวิตและเป็นตัวอย่างในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม ครูต้อง พัฒนาทัศนคติ มีทัศนคติที่พึงประสงค์ และถ่ายทอดความรู้และชักนำผู้เรียนให้มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาที่ เรียนมีความพึงพอใจการเรียนรู้และการปฏิบัติงานจะเป็นการสร้างทัศนคติแก่ผู้เรียนเป็นอย่างมาก

กัลชาล สังข์วาริ (2531 : 3) ได้วิจัยเรื่องบุคลากรทางเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยช่างอุตสาหกรรมใน 5 ปีข้างหน้า ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรทางเทคโนโลยีทางการศึกษาที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร วิทยาลัยช่างอุตสาหกรรมใน 5 ปีข้างหน้า เกี่ยวกับด้านเจตคติ เห็นว่า ควรมีเจตคติและความสนใจที่ดี ต่องานในอาชีพของตน และวางระเบียบเพื่อให้การดำเนินงานในหน่วยงานของตนเป็นไปด้วยความ เรียบร้อยในขณะที่ พรทิพย์ รัตนวิสาสนนท์ (2527 : 65) ได้วิจัยเรื่อง ทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และ นักศึกษา เกี่ยวกับสมรรถภาพของครูช่างอุตสาหกรรมระดับปริญญาตรีที่พึงประสงค์ ผลการวิจัยพบ ว่า กลุ่มผู้บริหารเห็นว่าสมรรถภาพที่ครูช่างอุตสาหกรรมระดับปริญญาตรีควรมีมาก คือ สามารถ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น และควรจัดการเรียนการสอนและปฏิบัติต่อนักศึกษาโดยยึด หลักประชาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับ เมธี ปิลันธนานนท์ (2533 : 41) ได้แบ่งลักษณะครูช่างที่ดีที่ผู้เรียน ต้องการ คือ

1. มีความขยันอดทน ไม่เบื่อกาการสอนง่าย ๆ
2. มีใจกว้างสามารถรับคำติคำวิจารณ์ได้ และยินดีปฏิบัติตาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. มีความตั้งใจจริงต่ออาชีพครู
4. มีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถยืนยันในสิ่งที่ถูกได้
5. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
6. สนับสนุนให้ผู้เรียนกล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก
7. มีอารมณ์ขันมองโลกในแง่ดีเสมอ

1. ความขยันอดทน

ความอดทน เป็นความสามารถในการทำงานติดต่อกันเป็นเวลานานไม่ทอดยเมื่อมีอุปสรรคในการทำงาน รู้จักระงับโทสะหรือความไม่พึงพอใจ มีความเยือกเย็น สุขุม และมีสติรู้จักยั้งคิด ไม่ใช้อารมณ์ในการตัดสินใจปัญหา ไม่ว่าจะประกอบอาชีพอะไร ความขยันอดทนเป็นคุณลักษณะที่มีความสำคัญยิ่งเพราะ ความขยันอดทนเป็นพลังอันหนึ่งที่จะผลักดันงานของเราไปสู่จุดหมายปลายทางได้อย่างแท้จริง

สำหรับอาชีพครูนั้นความขยันและอดทนหมายถึง เป็นผู้ที่มีความมานะพากเพียรต่อการปฏิบัติงานโดยเฉพาะด้านการสอนโดยไม่ย่อท้อต่อความลำบากทั้งปวง และพยายามเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ด้วยการใช้ปัญญาและเหตุผล

2. เปิดใจกว้าง

เปิดใจกว้าง หมายถึง เป็นผู้ที่สามารถทนรับคำติ คำวิจารณ์ได้โดยไม่โกรธ และยินดีจะปฏิบัติตามคำแนะนำตามสมควรแก่เหตุผล ซึ่งบุคคลใดก็ตามที่อยู่ร่วมกันในสังคมควรจะเปิดใจกว้างบ้างเพราะแนวความคิดของตนเองย่อมจะไม่ถูกต้องเสมอไป โดยเฉพาะผู้ที่ประกอบอาชีพครูควรจะต้องมีความเข้าใจ และยอมรับคำวิพากษ์วิจารณ์จากผู้บังคับบัญชาหรือเพื่อนร่วมงานโดยไม่ใช้อารมณ์โกรธ โดยเอาไปปฏิบัติตามเพื่อที่จะพัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับนิดา สะเพียรชัย (อ้างใน ชัชจรียา, 2534 : 16) ได้กล่าวว่า "คุณลักษณะของอาจารย์วิทยาศาสตร์ที่พึงประสงค์มีหลายประการโดยเฉพาะการมีใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดของผู้อื่นด้วยใจเป็นธรรม โดยไม่ยึดมั่นในความคิดของตนฝ่ายเดียว ยอมเปลี่ยนความคิดเห็นเมื่อมีข้อมูลที่ถูกต้องมากกว่า" และนอกจากนั้น ล้อม ไชยสร (อ้างใน ณรงค์ฤทธิ์, 2530 : 43-44) ได้ศึกษาค้นคว้าคุณลักษณะของครูที่ดีในข้อคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นจากกลุ่ม ตัวอย่าง 400 คน โดยให้ตอบแบบสอบถามที่สร้างขึ้นปรากฏว่า คุณลักษณะของครูที่นักเรียนชอบ ประการหนึ่งคือ "ให้เสรีภาพในการออกความคิดเห็นพอสมควรและให้สิทธิในการซักถามและ ยินดีรับฟังข้อโต้แย้ง" ซึ่งเรื่องดังกล่าวจึงเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะในเรื่องการเปิดใจกว้างกับผู้เรียน

3. ความตั้งใจจริงต่ออาชีพครู

อาชีพครูเป็นอาชีพที่ได้รับการยกย่องว่าสูงส่ง มีเกียรติ แต่งานในหน้าที่ของผู้ประกอบอาชีพครู ซึ่งเป็นงานสอนนั้นเป็นงานที่ยากยิ่ง ริชชี (อ้างใน วาสนา, 2537 : 43) กล่าวว่า "การสอนเป็นศิลปะที่ยากที่สุดในกระบวนการศิลปะทั้งหมด อีกทั้งเป็นศาสตร์ที่ลึกซึ้งที่สุดใน กระบวนการศาสตร์ทั้งหลายในความสมบูรณ์และสภาพการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนสูงสุด" ด้วยการที่ผู้ประกอบอาชีพครูจะต้องเป็นผู้ที่มีใจรักในอาชีพอย่างแท้จริง

การที่จะประกอบอาชีพอะไรก็ตามจะประสบผลสำเร็จได้ดี ผู้ที่ประกอบอาชีพจะต้องมีความศรัทธาในอาชีพนั้น คือ จะต้องมีความตั้งใจจริงที่จะปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับอาชีพที่ตนทำอยู่ อาชีพครูก็เช่นกัน การสอนอบรมเด็กเป็นจุดเด่นของอาชีพนี้ ดังนั้น ครูจะต้องมีความมุ่งมั่นในการสอนเป็นหลัก ดังที่ ธนู แสงศักดิ์ (2533 : 85) กล่าวไว้ว่า "ลักษณะของครูที่ดีนั้นครูจะต้องมี ความรักในอาชีพครู เช่น ปรับปรุงตนเองและปรับปรุงการเรียนการสอนให้ทันสมัยอยู่เสมอ มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู สนับสนุนการศึกษา มีความสามารถในอาชีพครู และทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อทางราชการ"

4. ความเชื่อมั่นในตัวเอง

คนที่เป็นครูจะต้องสร้างความศรัทธาในใจให้แก่ นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนเกิดความเลื่อมใส นั่นคือ ครูจะต้องเป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตนเอง จะต้องพร้อมในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านความรู้ สติปัญญา และ บุคลิกภาพ นอกจากนั้นครูจะต้องมีความคิดเป็นของตัวเอง มีวิจรรณญาณ และ รู้จักไตร่ตรองหาเหตุผลก่อนตัดสินใจ กล่าวแสดงออกเพื่อเผยแพร่ความคิดเห็นต่อสาธารณชน หรือหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาวิชาชีพของตนโดยบริสุทธิ์ใจ สอดคล้องกับที่ ประยูทธ ละม้ายแข (2532 : 28) ได้สร้างเครื่องมือวัดคุณลักษณะของศึกษานิเทศก์อำเภอ ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า ความเชื่อมั่น ในตัวเองหมายถึง "การกระทำสิ่งใดแล้วจะไม่ลังเลใจหรือหวั่นวิตกในความสามารถของตนเอง ไม่หวั่นไหวต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ แม้จะมีอุปสรรคมาขัดขวางก็ไม่ยอมเลิกล้ม ความมั่นใจว่าถูกต้อง เหมาะสมหลังจากได้ผ่านการพิจารณาไตร่ตรองหรือหาข้อมูลประกอบแล้ว"

ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นคุณลักษณะอันสำคัญอย่างหนึ่งของครู คนที่ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ย่อมเป็นครูที่ดีไม่ได้ คนที่ไม่มีความเชื่อมั่นในตนเองย่อมตัดสินใจอะไรไม่ได้ ทำให้เกิดความลังเล ดังนั้น เมื่อกระทำสิ่งใดหรือตัดสินใจทำอะไรโดยศึกษาข้อมูล และพิจารณาไตร่ตรองดีแล้ว แม้จะมีอุปสรรคใด ๆ มาขัดขวางก็ไม่ควรเลิกล้มความตั้งใจโดยง่าย

5. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง การเฝ้ามองความรู้และวิทยาการใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาตนเองและงานในความรับผิดชอบ ชอบคิดค้น ในสิ่งแปลกใหม่ ๆ พยายามมองหาแนวทางที่แตกต่างไปจากเดิม ไม่ชอบทำตามความคิดของคนอื่น นอกจากนั้น ยังมีผู้ให้ความหมายของความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ไว้หลายข้อคิดเห็นด้วยกัน เป็นต้นว่า รศ.ดร.วิจิตร อวระกุล (อ้างใน วาสนา 2538 : 46) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้บริหาร ซึ่งมีข้อหนึ่งเกี่ยวกับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้ให้ความหมายว่า "ผู้นำจะต้องไม่หยุดคิดและไม่หยุดคิดในเรื่องการทำงาน แก้ปัญหา งาน คิดสิ่งใหม่ ๆ คิดสร้างสรรค์ให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ" สอดคล้องกับ อรุณ รักรธรรม (2532 : 177) ได้กล่าวถึงการเป็นผู้นำที่ดีและมีประสิทธิภาพต้องมีความคิดริเริ่มคือ ความต้องการที่จะปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ดีขึ้นหรือเจริญขึ้น เป็นลักษณะอย่างหนึ่งที่ผู้นำจะต้องมี และในการที่จะริเริ่มทำอะไรทุกอย่างนั้นจะต้องคิดก่อนเสมอ เพราะจะทำให้เรามีเหตุผลในการทำงานมากขึ้น เป็นที่ไว้วางใจของผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา

ในเรื่องความคิดริเริ่มสร้างสรรค์นี้ สงวน บุญปิตต์ศน์ (2536 : 80) ได้ประเมินผลการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรครุเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ของวิทยาลัยช่างกลปทุมวัน พบว่า ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครุเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) มีความเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นผู้มีความสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้เหมาะสมกับสถานการณ์ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในระดับ ปานกลาง

6. การสนับสนุนผู้เรียน

การสนับสนุนผู้เรียนนั้นหมายถึง เป็นผู้สนับสนุนผู้เรียนให้กล้าคิดกล้าทำ และกล้าแสดงออก ครูควรจะเป็นผู้ที่ให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนตามความถนัดและเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของเกียรตวิวรรณ อมาตยกุล (อ้างใน ปราศรัย ,2535 : 57) ได้กล่าวถึงการช่วยเหลือผู้เรียนสามารถทำได้ซึ่งสรุปได้ดังนี้ คือ

1. หาวีธีการทำให้ผู้เรียนและผู้สอนมีความสนิทสนมคุ้นเคยกัน บรรยากาศของห้องเรียนเต็มไปด้วยการยอมรับ เห็นอกเห็นใจ ไว้วางใจ ช่วยเหลือเป็นมิตรซึ่งกันและกันในหมู่ผู้เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้นและ สนใจใฝ่รู้มากขึ้น
2. ร่วมมือกับผู้เรียนในการวางแผนเป้าหมายของการเรียน โดยอาจจะพิจารณาจากสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ คือ ความรู้ของผู้เรียน เวลาที่จะใช้ในการเรียน เครื่องมือประกอบการเรียน ความรู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสามารถของตัวผู้สอนเองและอื่น ๆ ผู้สอนซึ่งมีประสบการณ์ ความรู้ความชำนาญ และเคยผ่านการเรียนรู้วิชานั้น ๆ มาแล้ว ย่อมสามารถช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นเป้าหมายของการเรียนรู้ได้ชัดเจนขึ้น

3. ร่วมมือกับผู้เรียน วางแผนการเรียน การเรียนที่มีแบบแผนและขั้นตอนที่เหมาะสม จะทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น และสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว

4. เป็นผู้ให้กำลังใจ แนะนำช่วยเหลือรวมทั้งเป็นผู้บริหารและจัดหาแหล่งวิชาความรู้ อุปกรณ์ต่าง ๆ ตลอดจนพาผู้เรียนไปดูงานนอกสถานที่ เป็นต้น

5. ช่วยเหลือผู้เรียนในการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุถึงสิ่งที่ผู้เรียนคาดหวังไว้มากน้อยเพียงใด

ในเรื่องการสนับสนุนผู้เรียนนี้ สภวน บุญปัทสน์ (2536 : 80) ได้ประเมินผลการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ของวิทยาลัยช่างกลปทุมวัน พบว่า ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) มีความเห็นว่า นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ โดยขณะที่เรียนมีรายวิชาบริหารงานกิจกรรมให้เรียนด้วย

ดังนั้น ครูจึงควรให้การสนับสนุนผู้เรียนในเรื่องความรู้ความคิดให้นักเรียนรู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลประกอบในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสม มุ่งปลูกฝังคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดี โดยเฉพาะในเรื่องระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความมีเหตุผล

7. การมีอารมณ์ขันและมองโลกในแง่ดี

การมีอารมณ์ขันและมองโลกในแง่ดี หมายถึง เป็นผู้ที่มีอารมณ์แจ่มใสมองโลกในแง่ดีเสมอ มีน้ำใจเป็นนักกีฬา มีความสัมพันธ์กับนักเรียนเป็นอันดี ำแรงแจ่มใสไม่ใช้อารมณ์กับนักเรียนหรือเพื่อนร่วมงาน

ในส่วนของอารมณ์ขันและมองโลกในแง่ดีนี้ รุประนี นาคทรพรพ (อ้างใน สุพล, 2536 : 89) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของครูที่ดีไว้ว่าครูยุคใหม่ที่สอดคล้องกับสังคมไทยต้องมีลักษณะ ดังนี้ คือ รักสนุก บุกไม่เบื่อ เอื้อวิชา กล้ายืนหยัด อดทนอดกลั้น

ด้านบุคลิกภาพ

คำว่า "บุคลิกภาพ" ตามความหมายในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หมายถึง สภาพนิสัยเฉพาะคน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคลิกภาพ (Personality) มีผู้ให้ความหมายไว้หลายลักษณะด้วยกัน เช่น

ทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์ (ม.ป.ป. : 22) ให้ความหมายว่า เป็นลักษณะเฉพาะของบุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งไม่เหมือนกัน หรือเป็นเอกลักษณ์ เป็นพฤติกรรมเฉพาะตัวของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งทำให้บุคคลนั้นแตกต่างจากบุคคลอื่น

เสนาะ ตีเยาว์ (2532 : 81) ได้ให้ความหมายของคำว่าบุคลิกภาพว่า

บุคลิกภาพ หมายถึง กลุ่มของคุณสมบัติตั้งแต่ความมีเสน่ห์ในสังคมไปจนถึงความสามารถของบุคคล สิ่งที่แสดงบุคลิกภาพของตนได้แก่ การแสดงตัว อารมณ์ ความเครียด การควบคุมตัวเอง ความไว้วางใจ ความกล้า ความฉลาด ความเป็นอิสระ และความสบายใจ เป็นต้น ซึ่งลักษณะของบุคลิกภาพอาจแสดง ออกในทางมากไปหรือน้อยไป ในทางตรงข้าม เช่น ความกล้ากับความขี้ลาด ความแข็งกระด้าง กับความอ่อนโยน ความไว้วางใจ กับความคลางแคลงใจและปมด้อย กับปมเด่น เป็นต้น

ดำรงศักดิ์ ชัยสนิท และสุนี เลิศแสงกิจ (2538:34) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างของบุคคลที่ใช้ในการแสดงออกกับบุคคลอื่นอย่างมีความพอดี

ม.ล.ดุษฎี ชุมสาย (อ้างใน ส่วนฝึกอบรม บริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด,ม.ป.ป.:1) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า บุคลิกภาพ คือ บุรณการอันหนึ่งประกอบขึ้นด้วยรูปร่าง ลักษณะ และพฤติกรรม ซึ่งเป็นเครื่องบ่งชี้ของแต่ละคน ๆ หนึ่ง เป็นต้น

Guildford (อ้างใน มาโนช,2526 : 168) บุคลิกภาพ คือ แบบแผนที่เป็นเอกลักษณ์ที่ประกอบกันขึ้นของบุคคล ที่มนุษย์ทุกคนมีและไม่มีใครเหมือนใครได้เลย

Allport (อ้างใน มาโนช ,2526 : 168) บุคลิกภาพคือ กระบวนการสร้างหรือการจัดส่วนประกอบของแต่ละคน ทั้งภายในและภายนอก และบุคลิกภาพนี้จะทำหน้าที่เป็นเครื่องกำหนดตัดสินใจ ลักษณะพฤติกรรม และความนึกคิดของคน ๆ นั้น

จากความหมายต่าง ๆ นั้น พอสรุปได้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งไม่เหมือนกัน เป็นพฤติกรรมเฉพาะตัวที่ใช้ในการแสดงออก ซึ่งประกอบด้วยหลายอย่าง เช่น รูปร่าง ลักษณะ การแต่งกาย อุปนิสัย ความสามารถในการปรับตัว การควบคุมอารมณ์ ทศนคติ ความสนใจ พฤติกรรมซึ่งเป็นเครื่องบ่งชี้ของคน ๆ นั้น ซึ่งจะเห็นได้ว่า บุคลิกภาพมีความสำคัญในการกำหนดพฤติกรรม และทำที่ที่แสดงออก คนจะบรรลุความสำเร็จหรือไม่ ในอาชีพการงานต่าง ๆ ผู้ร่วมงานศรัทธา เชื่อถือ ให้ความเคารพนับถือ ให้ความร่วมมือหรือไม่ บุคลิกภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นับว่ามีส่วนเกี่ยวข้องด้วยทั้งสิ้น การสมัครงานก็ดี การพบปะติดต่อกับบุคคลอื่นก็ดี แม้กระทั่งการพบปะสังสรรค์กับเพื่อนฝูงทั่ว ๆ ไป บุคคลอื่น จะมีความรู้สึกนิยมยกย่องนับถือให้ความรักความเอ็นดูเกลียดหรือมีทัศนคติอย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับบุคลิกภาพของเราเอง (ในที่นี้รวมไปถึงอุปนิสัยด้วย) บุคลิกภาพของคนี่แสดงออกมามีอิทธิพลต่อผู้พบเห็น คือ มีอิทธิพลต่อความรู้สึกและอารมณ์ของผู้พบเห็น ผู้ที่มีบุคลิกภาพดีนับว่าเป็นผู้ได้รับประโยชน์เกื้อกูลในกิจการทั้งปวง สำหรับครูแล้วบุคลิกภาพ เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพราะบุคลิกภาพของครูย่อมได้รับความสนใจจากลูกศิษย์ จากผู้บังคับบัญชา จากเพื่อนร่วมงาน ตลอดจนบุคคลอื่น ๆ บุคลิกภาพของครูจะก่อให้เกิดความศรัทธาของบุคคลรอบข้าง อันจะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้องค์ประกอบอาชีพครูประสบผลสำเร็จ

จากความสำคัญของการมีบุคลิกภาพที่ดี จะส่งผลต่อการดำเนินชีวิตหลายประการ ทั้งนี้เพราะบุคลิกภาพประกอบด้วยสิ่งต่าง ๆ หลายประการ มิได้หมายความว่าแค่เพียงรูปร่างหน้าตาตางที่หลายคนเข้าใจเท่านั้น ทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์ (ม.ป.ป.:25) ได้แบ่งบุคลิกภาพของคนออกได้เป็น 2 ลักษณะใหญ่ คือ บุคลิกภายนอก และบุคลิกภายใน ดังนี้

บุคลิกภาพภายนอก	บุคลิกภาพภายใน
1. รูปร่างหน้าตา	1. ความเชื่อมั่นในตนเอง
2. การแต่งกาย	2. ความกระตือรือร้น
3. การปรากฏตัว	3. ความรอบรู้
4. กิริยาท่าทาง	4. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
5. การสบตา	5. ความจริงใจ
6. การใช้น้ำเสียง	6. ปฏิภาณไหวพริบ
7. การใช้ถ้อยคำภาษา	7. ความรับผิดชอบ
	8. ความจำ
	9. อารมณ์ขัน

จากตารางจะเห็นว่า บุคลิกภายนอก คือสิ่งที่สังเกตเห็นได้ชัด หรือสัมผัสได้ด้วยประสาททั้ง 5 การแก้ไขปรับปรุงจะทำได้ง่าย ใช้เวลาน้อย และวัดผลได้ทันที ส่วนบุคลิกภาพภายในนั้น มองไม่เห็น สัมผัสยาก ต้องทำงานร่วมกันหรืออยู่ด้วยกันนาน ๆ จึงจะค่อย ๆ แสดงพฤติกรรมออกมา การแก้ไขเปลี่ยนแปลงค่อนข้างยาก ใช้เวลานาน วัดผลลำบาก นอกจากนั้นบางอย่างก็อยู่ลึก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จนแก้ไขไม่ได้อย่างที่เรียกว่า “นิสัยอันถาวร”

ด้านบุคลิกภาพของครูผู้สอนวิชาชีพนั้น ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ว่า เพื่อปลูกฝังให้ครูช่างเทคนิคมีคุณธรรม มีระเบียบวินัยตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร รับผิดชอบต่อหน้าที่และสังคม และสำนึกในจรรยาบรรณของครูช่าง

กัลชาล สังข์วารี (2531 : 3) ได้วิจัยเรื่อง บุคลากรทางเทคโนโลยีทางการศึกษาที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยช่างอุตสาหกรรมใน 5 ปีข้างหน้า ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรทางเทคโนโลยีทางการศึกษาที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยช่างอุตสาหกรรมใน 5 ปีข้างหน้า เกี่ยวกับด้านบุคลิกภาพ คือ ต้องมีความสมบูรณ์ของร่างกาย สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ดี และมีความสามารถ รู้จักแก้ปัญหาทั่วไปด้วยปัญญาของตนเองได้ดี

พรทิพย์ รัตนวิศาลนนท์ (2527:65) ได้วิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูช่างอุตสาหกรรมระดับปริญญาตรีที่พึงประสงค์ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้บริหารเห็นว่าสมรรถภาพที่ครูช่างอุตสาหกรรมระดับปริญญาตรีควรมีมาก คือ

- สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างได้ผล
- สามารถประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น
- สามารถทำงานที่ตนรับมอบหมายอย่างได้ผล
- สามารถวางตนได้เหมาะสมกับกาลเทศะและสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้
- มีความสามารถในการตัดสินใจได้ และสามารถใช้เหตุผลในการปกครองชั้นเรียน
- มีความเสียสละต่อส่วนรวม
- สามารถรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- สามารถปฏิบัติงานได้อย่างสม่ำเสมอและเชื่อถือได้
- สามารถรับฟังคำวิจารณ์ข้อบกพร่องของตนเอง
- สามารถเข้ากับนักศึกษาได้ มีความเข้าใจพฤติกรรมของผู้เรียน
- มีความเสียสละต่อส่วนรวม

สุภางค์ แสงวนิช (2506 : 37) ได้ให้ทัศนะว่า จากสภาพทั่วไป ครูควรมีบุคลิกภาพที่ดีในเรื่อง รูปร่าง ท่าทาง แต่งกายเรียบร้อย สอดคล้องกับ สงวน บุญเปียทัศนีย์ (2536 : 80) ซึ่งได้ประเมินผลการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ของวิทยาลัยช่างกลปทุมวัน พบว่า ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร ประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) มีความ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นผู้แต่งกายสุภาพเรียบร้อย ถูกต้องตามข้อกำหนดของสถานศึกษาในระดับมาก

ทั้งนี้หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) (2533 : 7) ได้กำหนดระเบียบว่าด้วยการแต่งกายของนักศึกษา โดยกำหนดให้นักศึกษาชายแต่งกายด้วยเสื้อเชิ้ตแขนยาวสีขาว กางเกงขาสั้นสีกรมท่าหรือสีดำ ผูกเนคไทสีเลือดหมู รองเท้าหุ้มส้นสีดำ และนักศึกษาหญิงแต่งกายด้วยเสื้อแขนสั้นสีขาว กระโปรงสีดำ รองเท้าหุ้มส้นสีดำเมื่อเรียนวิชาภาคทฤษฎี และใส่เสื้อชุดฝึกงานเมื่อเรียนวิชาปฏิบัติ ซึ่งตลอดเวลาที่เรียนในสถานศึกษา ครูอาจารย์ที่ทำการสอนจะช่วยกันดูแลการแต่งกายของนักศึกษาด้วย

ในการประกอบอาชีพครูไม่ว่าจะเป็นครูทางสายสามัญ หรือว่าครูสายอาชีพก็ตาม คุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพนับว่ามีส่วนสำคัญยิ่งเพราะเป็นคุณลักษณะที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นอย่างดี สำหรับเรื่องนี้ เมธี ปิลันธนานนท์ (2533 : 41) ได้จัดแบ่งคุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพของครูช่างที่ผู้เรียนต้องการไว้ดังนี้ คือ

1. มีความเมตตากรุณา
2. มีความซื่อสัตย์ ยุติธรรม
3. เป็นคนตรงไปตรงมา
4. มีวินัยในการทำงาน
5. มีขันติ

1. ความเมตตา กรุณา

ความเมตตา กรุณา หมายถึง ความรักใคร่ปรารถนาให้ผู้อื่นมีความสุข สำหรับครูควรจะให้ความเมตตาแก่ลูกศิษย์ด้วยการเอาใจใส่และกวาดล้างผู้เรียนทุกคนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลสนใจปัญหาของผู้เรียน ยินดีให้คำปรึกษาแนะนำ ช่วยเหลือผู้เรียนที่มีปัญหาและให้ความเป็นกันเองต่อผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Witty Paul (อ้างใน ญัฐวดี ,2530 : 13) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ลักษณะบุคลิกภาพที่ดี (An Analysis of the Personality Traits of the Effective Teacher) โดยสรุปจากความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษา และมัธยมศึกษา จำนวน 12,000 คน พบว่าครูควรมีคุณสมบัติที่สำคัญเรื่องหนึ่งคือ "มีความกรุณาและสนใจเด็กเป็นรายบุคคล สนใจปัญหาของเด็ก มีความยืดหยุ่น และรู้จักยอมรับและยกย่อง" สอดคล้องกับ ชลธิชา ลีวอินทร์ (2534 : 89) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูพลศึกษาที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พึงประสงค์ตามความคิดเห็น ของนักเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 4 พบว่า

ในด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ คุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุดได้แก่ มีความเป็นกันเองกับนักเรียน ยินดีให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา ส่วนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ลำดับสุดท้ายได้แก่ มีความสนใจในทุกข์สุขของนักเรียน

เรื่องความเมตตาการุณานี้ เกี่ยวกับเรื่องการเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีด้วย ดังที่ สงวน บุนนิกย์ (2536 : 81) ได้ประเมินผลการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ของวิทยาลัยช่างกลปทุมวัน พบว่า ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) มีความเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) เป็นผู้ที่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีความเป็นกันเอง เข้ากับผู้ร่วมงานทุกระดับ อยู่ในระดับมาก

2. ความซื่อสัตย์

ความซื่อสัตย์ หมายถึง เป็นคนซื่อตรงมั่นคงอยู่ในศีลธรรม รักษาสัจจะ และเกียรติยศชื่อเสียง ไม่ลำเอียงต่อผู้ใดผู้หนึ่ง จากระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณ และวินัยตามระเบียบ ประเพณีของครู พ.ศ. 2526 ในข้อที่ 8 ระบุไว้ว่า "ประพฤติตนอยู่ในความซื่อสัตย์ และปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความเที่ยงธรรม ไม่แสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ" ดังนั้น ความซื่อสัตย์จึงเป็นคุณลักษณะที่ ครูทุกคนพึงรักษาไว้ พฤติกรรมในเรื่องความซื่อสัตย์ที่มักเกิดกับอาชีพครู ได้แก่ ไม่มีความยุติธรรมกับลูกศิษย์บางคน เช่น ในเรื่องการให้คะแนนหรือตัดเกรด เข้าสอนไม่ตรงเวลา หรือ นำผลงานทางวิชาการไปแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว

สุรินทร์ สุวานิช (2530 : 77) ได้ศึกษาเรื่อง สมรรถภาพของครูช่างเชื่อมและโลหะแผ่นตามการรับรู้ของตนเองพบว่า "ความยุติธรรมเป็นตัวแปรสำคัญที่สุดที่บรรยายตัวประกอบด้านความเป็นครู" แสดงให้เห็นว่าความยุติธรรมเป็นลักษณะของครูที่ดี ซึ่งความยุติธรรมนั้นเป็นลักษณะของความซื่อสัตย์นั่นเอง

ชูศักดิ์ เปลียนภู (2538:1) กล่าวว่า

....สิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งก็คือ ครู ควรเป็นผู้ที่มีความยุติธรรม มีความเสมอภาคกับทุกคน เป็นผู้ที่เสียสละ และอุทิศเวลาให้กับการสอน ค่อนข้างมาก เป็นผู้ที่อยู่เบื้องหลังของการวางแผนที่ลึกซึ้งและดำเนินงาน ตามแผนจนถึงที่สุด และควรเป็นผู้ที่สร้างผลงานให้กับผู้เรียน....

Gibson and Hun (อ้างใน วิภา,2521 : 24) กล่าวว่า ความยุติธรรมเป็นตัวแปร สำคัญที่สุด ที่บรรยายตัวประกอบด้านความเป็นครูให้เห็นความยุติธรรม เป็นลักษณะของครูที่ดี ซึ่ง ความยุติธรรมเป็นลักษณะของความซื่อสัตย์นั่นเองความตรงไปตรงมาและเปิดเผย

3. ความตรงไปตรงมา

ความตรงไปตรงมาและเปิดเผย หมายถึง เป็นผู้ที่มีความจริงใจต่อ ทุกคนทั้งต่อหน้า และลับหลัง ไม่เอาัดเอาเปรียบ ทั้งผู้ร่วมงานและลูกศิษย์ พยายามเกื้อกูลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมทั้งกล้าแสดงความคิดเห็น อย่างตรงไปตรงมา และพยายามมองโลกในแง่ดีเสมอ ทำตัวเป็นมิตร กับบุคคลอื่น มีเพื่อนมาก พบปะสังสรรค์ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ไม่โฆษณาชวนเชื่อตนเอง รวมทั้ง ไม่นำผู้อื่นมาินทาให้นักเรียนฟัง

เซาวิ เจริญลาภ (2533 : 76) ได้ศึกษาถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูช่าง อดสาหกรรมตามข้อคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคในเขตการศึกษา 2 โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 3 กลุ่ม ประมาณค่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูช่างอดสาหกรรม 5 ด้าน ปรากฏว่า "คุณลักษณะเกี่ยวกับความกล้าในการแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลมีลำดับความ สำคัญ อยู่ในระดับสูง"

4. ความมีระเบียบวินัย

ประยุทธ์ ละม้ายแซ (2532 : 28) ได้ให้คำจำกัดความไว้ในการสร้างเครื่องมือวัด คุณลักษณะของศึกษานิเทศก์อำเภอไว้ว่า "ความมีระเบียบวินัยหมายถึง การควบคุมความประพฤติ ให้ถูกต้อง และเหมาะสมกับจรรยาบรรณ ขอบบังคับ ข้อตกลง กฎหมาย และศีลธรรม" ดังนั้นถ้าเป็น ครูแล้วการมีระเบียบวินัยของครูคือ จะต้องเป็นผู้ที่รักษากฎระเบียบวินัยของโรงเรียนที่กำหนดไว้ อย่างเคร่งครัดทั้งของตนเองและคอยควบคุมดูแลนักเรียนให้ปฏิบัติตามระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด ด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณและวินัยตามระเบียบประเพณีของครู พ.ศ. 2526 (2533 : 7) ในข้อที่ 5 กล่าวไว้ว่า "ถือปฏิบัติตามระเบียบ และแบบธรรมเนียมอันดีของสถานศึกษาและปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่การงานโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบแบบแผนของสถานศึกษา" ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของฝ่ายมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาครู กองมาตรฐานวิชาชีพครู สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาได้ศึกษาคุณลักษณะและพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณและวินัยตามระเบียบประเพณีของครู พ.ศ. 2526 เมื่อปี พ.ศ. 2530 (2533 : 13-14) พบว่า

ในด้านคุณลักษณะปฏิบัติตามกฎและระเบียบคุรุระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา มีความเห็นตรงกันว่าพฤติกรรมที่ครู ควรจะมีมากที่สุดที่แสดงต่อการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ คือ ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งการโดยชอบด้วยกฎหมาย และระเบียบแบบแผนของสถานศึกษา ปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับการลาการเงิน พัสดุ งานสารบรรณ ปฏิบัติหน้าที่การงานเป็นไปตามขั้นตอนปฏิบัติตามพระราชบัญญัติครูจรรยาบรรณครู ปฏิบัติตามระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียน หรือนักศึกษา ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดผลการศึกษา ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการพานักเรียน นิสิต นักศึกษาไปนอกสถานศึกษา ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู และประพฤติดตามระเบียบวินัยของหน่วยงานและสถานศึกษา

5. ชั้นดี

คำว่า ชั้นดีและความอดทนนั้น ถ้าจะพิจารณากันในด้านความหมายแล้วจะเห็นได้ว่ามีความหมายที่ใกล้เคียงกันคือ หมายถึงการอดทนนั่นเอง แต่ "ชั้นดี" นั้นจะเน้นไปในด้านอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดว่าจะต้องมีความอดทนต่อการกระทำต่าง ๆ ของผู้เรียนและเพื่อนร่วมงานรู้จักอดทนต่อความยากลำบากต่าง ๆ ทั้งปวง ทนต่อคำวิพากวิจารณ์ มีความมั่นคงในจิตใจและในอารมณ์ดังหลักคำสอนของพระพุทธเจ้าได้สอนไว้ว่า "วจนกุช โม คือ เป็นผู้ที่มีความอดทน ต่อสิ่งที่มากระทบปกติเด็กย่อมมีความซุกซนตามธรรมชาติ นำรำคาญ ครูจะรำคาญไม่ได้ เมื่อไม่ชอบ ใจไม่ชอบก็ต้องทำทั้งนั้น จึงต้องอดทนเป็นพิเศษ" สอดคล้องกับผลการวิจัยของฝ่ายมาตรฐาน วิชาชีพและจรรยาครู กองมาตรฐานวิชาชีพครู สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ในเรื่องการศึกษา คุณลักษณะและพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณ และวินัยตามระเบียบประเพณีของครู พ.ศ. 2526 เมื่อปี พ.ศ. 2530 (2533 : 14) กล่าวไว้ว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะสามารถควบคุมอารมณ์ ครูระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษามีความเห็นตรงกันว่าพฤติกรรมที่ครูควรมีมากที่สุดที่แสดงความสามารถควบคุมอารมณ์ คือ อุดทน อุดกลั้น ต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ และไม่โกรธง่ายเมื่อถูกนักเรียน รบกวน และคุณลักษณะอดทนเมื่อเกิดอุปสรรคในการสอนครูระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษามีความเห็นตรงกันว่า พฤติกรรมที่ครูควรมีมากที่สุดที่แสดงความสามารถเมื่อเกิดอุปสรรคในการสอน คือ อดทนที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงได้ไม่เลิกเสียดกลางคัน และไม่เกิดความรู้สึกท้อถอยในการสอน

บุคลิกภาพ เป็นคุณลักษณะประจำตัวของครู บุคลิกภาพของครูนั้นเป็นส่วนสำคัญที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยตรง ดังที่ เมธี ปิรันธนานนท์ (2533 : 42) ได้กล่าวไว้ว่า ครูอาจารย์ที่มีลักษณะการปกครองชั้นเรียนแตกต่างกันไปจะมีผลทำให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกันออกไปด้วย ดังที่ สุภางศ์ แสงวนิช (2506 : 50) กล่าวไว้ว่า

คนจะดำรงชีวิตในสังคมอย่างเป็นสุขได้ ต้องอาศัยบุคลิกภาพที่พึงปรารถนาของผู้อื่นด้วย ซึ่งได้แก่ ความร่าเริงแจ่มใส ความกระตือรือร้น อารมณ์ขัน ความกล้าหาญ ความไม่เห็นแก่ตัว ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ความรับผิดชอบและความเชื่อมั่นในตนเอง แต่ บุคลิกภาพโดยเฉพาะของครูจะดีหมดทุกด้านนั้นหาได้ยากโดยมากต้องอาศัยการปรับปรุงให้ดีขึ้น จากสภาพทั่วไปของครูควรมีบุคลิกภาพดังนี้ คือ

1. รูปร่างท่าทางดี
2. แต่งกายเรียบร้อย
3. มีความประพฤติดี
4. มีความเมตตา เห็นอกเห็นใจเด็ก
5. มีความสามารถในการเข้าสังคมกับชนได้ทุกชั้น
6. มีสุขภาพอนามัยดี
7. มีความยุติธรรม

จะเห็นได้ว่าบุคลิกภาพที่ดีที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ข้างต้นมีความใกล้เคียงกัน ซึ่งสรุปได้ว่า บุคลิกภาพที่ปรากฏมาจากบุคคลนั้นได้รับอิทธิพลมาจาก 2 ทาง ได้แก่

1. อิทธิพลจากพันธุกรรม ซึ่งได้รับการถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ เช่น เพศชาย เพศหญิง ลักษณะทางอารมณ์ สติปัญญา เป็นต้น
2. อิทธิพลจากสิ่งแวดล้อม เช่น การศึกษา ครอบครัว โรงเรียน อาชีพ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพและด้านความสามารถเป็นพฤติกรรมที่ครูผู้สอน สร้างขึ้นมาเอง หรือมีติดตัวอยู่แล้ว การที่ครูจะไปสอนอยู่ที่ใดก็ตามก็ต้องมีคุณสมบัติที่ถูกต้องขึ้นมา ครูผู้สอนทางสายอาชีพจะต้องมีคุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่แตกต่างไปจากครูสายสามัญ คุณลักษณะด้านความสามารถในข้อที่ว่าความสามารถทางวิชาการสามารถปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันนั้น ถ้าจะลองมาพิจารณาดูกันแล้ว นักเรียนอาชีวศึกษานั้น การเรียนการสอนจะต้องเน้นปฏิบัติจริง เช่น เรียนทางช่างอุตสาหกรรม สาขาวิชาช่างยนต์ผู้เรียนก็ควรจะได้สัมผัสกับเครื่องยนต์ รถยนต์ ได้ลงมือปฏิบัติกับเครื่อง เริ่มแรกครูผู้สอนก็ต้องเปลี่ยนเทคนิค วิธีการสอนให้สอดคล้องกับวิชาชีพนั้น ๆ และมีใจว่าจะฝึกหัดผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็น ในการประกอบอาชีพเท่านั้น แต่ยังรวมความถึงฝึกหัดให้ผู้เรียนรู้จักเสริมสร้าง และพัฒนาบุคลิกภาพ ลักษณะนิสัย ความสามารถ ความเข้าใจ การวินิจฉัยตัดสินใจ กล้าคิด กล้าแสดง ตลอดจนการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ได้ด้วย โดยต้องปรับปรุงหลักสูตรและวิธีการสอนให้สอดคล้องกับสภาพการณ์และความเจริญทางเทคโนโลยี ดังที่ วีระ บำรุงรักษ์ (2536 : 71-72) กล่าวว่า

....กระบวนการเรียนการสอนในปัจจุบันยังคงเน้นการเรียนเพื่อรู้มากกว่า การปฏิบัติ เรียนจดจำมากกว่าเรียนจัดการ เรียนรับมากกว่าเรียนให้ เรียนใช้มากกว่าเรียนผลิต เรียนคิดจากความรู้สึกรู้สึกมากกว่าเรียนคิดจากการวิเคราะห์ ผู้เรียนจบจาก หลักสูตรทุกประเภทและทุกระดับมักจะขาดความสามารถที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จ ไม่เป็นที่ต้องการของนายจ้าง และไม่สามารถประกอบอาชีพด้วยตนเอง คิดวิเคราะห์ไม่เป็น จึงมองไม่เห็นช่องทางที่จะทำการงานสิ่งใดให้เกิดประโยชน์ได้ จึงเกิดภาวะการตกงาน หรือทำงานผิดประเภทอยู่ทั่วไป

ดังนั้น คุณสมบัติของครูที่สอนสายอาชีพจึงแตกต่างไปจากครูที่สอนในสายสามัญ ในเรื่องต่อไปนี้ คือ

1. ฐานะสอน หมายถึง ความเข้าใจในเรื่องระบบการเรียนการสอน และกระบวนการพัฒนารายวิชาที่จะสอน
2. มีความสามารถในการสอน หมายถึง ความเข้าใจในสถานภาพและบทบาทหน้าที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของการเป็นผู้สอน ความสามารถในการจัดห้องเรียน การประสานความร่วมมือ ตลอดจนความสามารถในการใช้เทคนิค วิธีการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาในสาขาอาชีพที่เหมาะสมและได้ผล

3. ความสามารถในการสอนให้เกิดสมรรถภาพ หมายถึง การเน้นให้เกิดความรู้ความสามารถของผู้เรียนให้สามารถปฏิบัติได้จริงเป็นที่พอใจ

นอกจากนี้ยังมีข้อคิดเห็นของฝ่ายต่าง ๆ ที่มีต่อความเป็นครูสรุปได้ดังนี้

1. ครูที่ดีในข้อคิดเห็นของนักการศึกษา คำว่านักการศึกษา หมายถึงบุคคลที่มีความสนใจในการจัดการศึกษา หรือเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการให้การศึกษา บุคคลเหล่านี้อาจจะไม่เคยทำการสอนในโรงเรียนเลยก็ได้แต่เนื่องจากมีความสนใจในเรื่องนี้จึงได้แสดงแนวคิดออกมา นักการศึกษาให้ข้อคิดเห็นแตกต่างกันในรายละเอียดหลายประการ สรุปได้ดังนี้คือ

-คุณสมบัตส่วนตัว ได้แก่ มีความประพฤติดี มีสติปัญญาสูง มีสุขภาพทางกายที่ดี มีสุขภาพจิตที่ดี มีรูปร่างหน้าตาและบุคลิกที่ดี เป็นผู้ตรงต่อเวลา มีเจตคติหรือทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน และมีความสามารถในการพูด

-คุณสมบัติทางด้านงานอาชีพ มีสิ่งที่ควรพิจารณาคือ ความรู้ในวิชาที่สอน ความรู้ในวิธีสอน ความคิดริเริ่ม ความสนใจต่องานอาชีพ

-ความสามารถในการดำเนินการสอน มีสิ่งที่จะต้องพิจารณา คือ มีความสามารถที่จะปรับบทเรียนให้เข้ากับนักเรียน ความสามารถที่จะเข้าใจนักเรียน การดำเนินการสอน

-ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การทำงานของครูจำเป็นต้องติดต่อกับบุคคลหลายฝ่าย คือ ตัวนักเรียน คณะครูด้วยกัน ผู้ปกครอง และบุคคลภายนอก

2. ครูที่ดีตามข้อคิดเห็นของนักเรียน จากการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนสรุปได้ว่า ครูที่ดีในข้อคิดเห็นของนักเรียนนั้นมีดังนี้ รู้จักให้ความร่วมมือกับนักเรียน มีความเมตตาปราณี อดทนต่อการรบกวน มีความสนใจในวงกว้าง มีรูปร่างหน้าตาดี มีจรรยาบรรณที่ดี มีระเบียบวินัย มีความยุติธรรม ซื่อสัตย์ มีธรรมประจำใจ สนใจและเข้าใจในปัญหาของนักเรียน มีศรัทธาต่องานที่สามารถปฏิบัติตนตามที่สอนได้

3. ลักษณะของครูที่ดีที่ได้จากผลการวิจัยสรุปได้ว่าในส่วนที่เป็นลักษณะของครูที่ดีมีดังนี้ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านความยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงาน ความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร เอาใจใส่ค้นคว้าหาความรู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อยู่เสมอ

ถวัลย์ มาศจรัส (2534 : 26) ให้ความเห็นว่า ครูที่ดีควรมีลักษณะดังนี้คือ มีความรู้ความสามารถในการสอน อธิบาย รับผิดชอบต่อหน้าที่และสังคม รู้จักใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาและศรัทธาในอาชีพของครู

ทัศนีย์ สงวนสัตย์ (2534 : 14-17) กล่าวถึง ครูน่าจะมีบทบาทในการเรียนรู้ โดยพึ่งตนเอง เช่น การสร้างบรรยากาศในการสอน การวางแผนการสอน และการประเมินผลการศึกษาของผู้ศึกษา

อัปสร มีสิงห์ (2534 : 12-13) กล่าวถึง บทบาทของครูกับหลักสูตรฉบับปรับปรุง โดยให้ครูปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองในเรื่องต่อไปนี้

1. สังเกตและบันทึกพฤติกรรมนักเรียนเป็นรายบุคคล ขณะร่วมกิจกรรมการเรียน การสอนในชั้นเรียน

2. ครูไม่ใช่ผู้ให้ความรู้แก่นักเรียนด้วยการบอกให้เด็กจดจำข้อมูลหรือข้อเท็จจริงแต่ควรจัดประสบการณ์ให้นักเรียนได้เกิดความเข้าใจและค้นพบคำตอบเองจากการลงมือสัมผัสหรือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูจัดให้ การเรียนรู้จึงจะเกิดความเข้าใจ

3. ครูไม่ใช่แหล่งความรู้ที่คอยให้คำตอบแก่เด็กในทุกเรื่อง ดังนั้น ครูจึงควรมีข้อมูลที่ทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อสามารถชี้แนะแหล่ง ความรู้ที่เหมาะสมแก่นักเรียน

4. ใช้วิธีการสอนหลากหลาย อย่างจำเจอยู่กับวิธีใดวิธีหนึ่ง ไม่มีวิธีสอนใดที่ดีที่สุด ที่ใช้ได้กับทุกคน ทุกเรื่อง และทุกสถานการณ์

5. ให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมหลากหลาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการสอน

6. การเรียนรู้กระบวนการผลิต กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการแสวงหาความรู้ และกระบวนการอื่น ๆ ไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นในทันที หากเป็นการสั่งสมไปที่ละน้อยจนเกิดความชำนาญ

7. ติดตาม ตรวจสอบ บันทึกความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียนทุกระดับ ยกย่องให้รางวัลเมื่อเขาทำได้ดี

สุภาภรณ์ กิตติประเสริฐ (2537:159) ได้วิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะของครูสอนวิชาพาณิชยกรรมโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยทำการวิจัย 10 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพส่วนตัว ด้านวิชาการ ด้านการเตรียมการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และเนื้อหาสาระวิชาที่สอน ด้านเทคนิควิธีการสอน ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน ด้านการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ด้านการจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียนด้านคุณธรรม ศีลธรรม จรรยา ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนและการช่วยเหลือผู้เรียน และด้านการประเมินผลการเรียน และนำข้อมูลย้อนกลับ ผลการวิจัย พบว่า

ความพึงพอใจของครูที่มีต่อคุณลักษณะของครูผู้สอนวิชาพาณิชยกรรมในด้านคุณธรรม จรรยา มีระดับสูงกว่าด้านอื่น ๆ และความพึงใจด้านวิชาการอยู่ในระดับต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ส่วนความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะ ของครูสอนวิชาพาณิชยกรรม เห็นว่า ด้านการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนอยู่ในระดับต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ความพึงพอใจของนักเรียนที่เลือกเรียนสาขาวิชาการบัญชี และสาขาวิชาเลขานุการ มีความพึงพอใจคุณลักษณะของครูสอนวิชาพาณิชยกรรม ในด้านบุคลิกภาพส่วนตัวสูงกว่าด้านอื่น และด้านการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนต่ำกว่าด้านอื่น ๆ นักเรียนที่เลือกเรียนสาขาวิชาการขาย มีความพึงพอใจคุณลักษณะของครูสอนวิชาชีพในด้านเทคนิค การสอน สูงกว่าด้านอื่น ๆ ด้านการจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียน มีความพึงพอใจอยู่ใน ระดับต่ำกว่าด้านอื่น ๆ

จากผลการวิจัยที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ครูผู้สอนควรมีความรู้ความสามารถ มีทักษะ มีคุณธรรม รู้หลักประชาธิปไตย ให้ความเอื้ออาทรต่อผู้เรียน มีความจริงใจในการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียน มีความจริงใจในด้านการสอน และเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน

ครูสายวิชาชีพที่ดี สามารถจะทำงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบให้ประสบผลสำเร็จ มักจะต้อง ถือเอาคุณลักษณะต่อไปนี้

1. มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพที่สอน
2. มีความรู้ความสามารถในการสอนหรือการถ่ายทอด
3. มีความคิดริเริ่มหรือมีความสามารถในการพัฒนางาน
4. มีความรู้ความสามารถในการประเมินผลการสอนหรือการทำงานของตน
5. มีความขยันหมั่นเพียร และเต็มใจสอน
6. มีความชำนาญในการทำงานร่วมกับผู้อื่นมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับคนอื่น
7. มีความชำนาญในการสอน รู้จักใช้อุปกรณ์การสอนอย่างมีประสิทธิภาพ
8. มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุป สิ่งที่สำคัญ ที่สุดสำหรับครูผู้สอนด้านวิชาชีพ คือ ต้องมีความรู้ความชำนาญใน วิชาชีพเฉพาะสาขาของตน จนสามารถนำไปปฏิบัติงานจริงได้ มีความรู้อย่างกว้างขวางในสิ่งใหม่ ๆ เกี่ยวกับวิชาชีพที่ตนสอน มีทักษะในการใช้เครื่องมือในวิชาชีพนั้น ๆ และมีความรอบรู้ในวงงาน วิชาชีพวิชาชีพอย่างกว้างขวาง ทั้งนี้ ครูผู้สอนวิชาชีพ ต้องสามารถถ่ายทอดความรู้ ให้ผู้อื่นนำไป ปฏิบัติจริงได้ คือ สอนให้ผู้เรียนสามารถทำงานได้ตรงตามสาขาวิชาชีพที่เรียนมาอย่างมีประสิทธิภาพ

โลกเราในทุกวันนี้ มีความเจริญก้าวหน้าไปมาก การติดต่อสัมพันธ์ของคนจึงมีความ สำคัญยิ่งขึ้น ถ้าคนเราไม่นำหลักมนุษยสัมพันธ์ไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน ก็จะไม่ประสบผลสำเร็จ ในการปฏิบัติงาน ความมีมนุษยสัมพันธ์ นักวิชาการศึกษาได้ให้ความหมายของคำว่า “มนุษย-สัมพันธ์” ไว้หลายท่าน แตกต่างกันไปบ้างแล้วแต่ใครจะมองหนักไปในทางใด เช่น

จุมพล สวัสดิยากร (2520:143) ได้ให้ความหมายว่า มนุษยสัมพันธ์มาจาก
รากศัพท์ มนุษย์ ----- ผู้มีจิตใจสูง

สัมพันธ์----- การร่วมกัน การติดต่อกัน

เมื่อนำคำ 2 คำนี้ มารวมกัน หมายถึง ความสัมพันธ์ ของผู้มีจิตใจสูงที่อยู่ร่วมกัน หรือติดต่อกัน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ การเอาชนะใจคนอื่นโดยสันติและถาวร โดยใช้เทคนิค ธรรมชาติของมนุษย์ ไม่ใช่ใช้ศาสตราวุธอื่น

นิพนธ์ ศศิธร (อ้างใน วินัย ,2527 : 2) กล่าวว่า มนุษยสัมพันธ์ได้แก่การติดต่อกันเป็น การส่วนบุคคล เป็นเรื่องของการอยู่ร่วมกันด้วยดี มีองค์ประกอบ คือ สุขสมไมสร สามัคคี และสร้าง สรรค์ มนุษยสัมพันธ์เน้นการสร้างเสน่ห์ หรือความนิยมยกย่องให้แก่บุคคลหรือตัวเรา โดยปฏิบัติต่อผู้ อื่นทั้งที่เป็นการฝึกด้วยความตั้งใจ หรือไม่ตั้งใจก็ตาม

วิทยา เทพยา (2527 : 2) ให้ความหมายว่า วิชามนุษยสัมพันธ์เป็นสาขาหนึ่งของ วิชาสังคมวิทยา หมายถึง การติดต่อระหว่างคนกับคน บุคคลต่อบุคคล บุคคลต่อคณะ และคณะต่อ คณะ ซึ่งจะมีวิธีการติดต่ออย่างไรจึงจะได้ผลดี เป็นวิชาที่ว่าด้วยศาสตร์และศิลป์ในการสร้างเสริม ความสัมพันธ์อันดีกับบุคคล เพื่อให้ได้มาซึ่งความรักใคร่รักใคร่ ความร่วมมือ ความจงรักภักดี และ ความสำเร็จ

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า มนุษยสัมพันธ์เป็นวิชาที่ว่าด้วยความสัมพันธ์ ระหว่างหมู่มนุษย์ เป็นวิชาที่ว่าด้วยการสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน เพื่อให้เดินทัศนคติที่ดี พอใจและ รักใคร่กัน การที่คนเรา จะอยู่ร่วมกันได้ต้องอาศัยความรักความเข้าใจอันดีต่อกัน เมื่อเขารักและเข้าใจ

เราดีแล้ว ก็เกิดความรู้สึกอยากช่วยเหลือ ให้ความร่วมมือสนับสนุนด้วยความจริงใจและเต็มใจ

วินัย สมมิตร (2527:15) ได้กล่าวถึงความมีมนุษยสัมพันธ์ในระดับต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

ระหว่างบุคคลต่อบุคคล ถ้าทำตัวให้มีสัมพันธ์ที่ดีกับคนอื่น การร่วมมือ การประสานงาน ความเต็มใจทำงานก็ย่อมจะเกิดตามขึ้นมาเอง งานก็สำเร็จลุล่วงไป โดยเราไม่ต้องออกแรงมาก เรื่องนี้รวมตลอดไปจนถึงการใช้ชีวิตประจำวันของเราต่อผู้อื่นด้วย

ระหว่างกลุ่มคน การทำงานในยุคปัจจุบัน นิยมหันมาเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มากกว่าการทำงานตามลำพังเพียงคนเดียว การทำงานเป็นกลุ่มนั้นเป็นการตอบสนองของธรรมชาติของมนุษย์ที่ชอบอยู่ด้วยกัน การทำงานเป็นกลุ่มหรือเป็นทีมนั้น เป็นการได้ช่วยกันคิด ช่วยกันออกความเห็น และช่วยกันลงมือทำ ย่อมนำไปสู่การแก้ปัญหาที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน ช่วยสร้างสรรค์ความสามัคคี ความรักใคร่กลมเกลียวกัน และความเข้าใจในระหว่างกันและกันให้เกิดขึ้นได้ (พรพรรณราย ทวีทรัพย์ประภา, 2534 : 46) การทำงานร่วมกันจะบรรลุผลสำเร็จได้จะต้องอาศัยหลักมนุษยสัมพันธ์ให้เกิดความร่วมมือร่วมใจดังกล่าว ถ้าใครสามารถรวมคนให้ทำงานเป็นกลุ่มได้ หรือทำงานแทนตนได้นั้น นับว่าเป็นยอดของคน เป็นนักบริหารงานที่ดี หรือต้องเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดี ยิ่งหน่วยงานใหญ่มากขึ้น ความจำเป็นในเรื่องนี้ย่อมมีมาก

ระหว่างองค์การกับคนงาน หรือเรื่องแรงงานสัมพันธ์ หรือกรรมกรสัมพันธ์ เป็นเรื่องใหญ่เรื่องหนึ่งที่สร้างปัญหาใหญ่แก่เศรษฐกิจ การเมือง สังคม และการบริหารงานของโลกเสรีในทางเศรษฐกิจ การแรงงานสัมพันธ์จะช่วยลดความขัดแย้งระหว่างคนงานต่อคนงาน ระหว่างนายจ้างกับกรรมกรลงได้ เมื่อไม่มีความเข้าใจระหว่างกัน ไม่ว่าจะในระดับไหน ความขัดแย้งย่อมเกิดขึ้นได้ทุกระดับ จากจุดเล็กไปหาจุดใหญ่ จากโรงงานหนึ่งไปสู่อีกโรงงานหนึ่ง การสไตรค์ การนัดหยุดงาน ย่อมเกิดขึ้นได้ทุกโอกาส ผลผลิตที่องค์การคาดว่าจะได้รับตามแผน โครงการ ย่อมล้มเหลวโดยสิ้นเชิง ทรัพยากรสูญเสียน่ากว่าจะทำให้เหตุการณ์เข้าสู่ปกติต้องใช้เวลาช้านาน ดังนั้น การมีมนุษยสัมพันธ์ในระดับสูง หรือแรงงานสัมพันธ์ดี จึงมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ ในด้านสังคมจะทำให้คนงานมีความสัมพันธ์อย่างเหนียวแน่นกับองค์การที่ตนทำงานอยู่ การมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ ความเป็นกันเอง การทำงานด้วยความสมัครใจ ก็จะเกิดขึ้น ทำให้เกิดความเป็นปึกแผ่น เกิดความสามัคคีขึ้นในองค์การ และมุ่งทำงานโดยมีจุดประสงค์ความมุ่งหมายเดียวกันอย่างเหนียวแน่น สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างเจ้าของทุนกับผู้ใช้แรงงาน

นอกจากนั้นแล้ว วิทยา เทพยา (2520 : 3) ได้กล่าวถึงความสำคัญของมนุษย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สัมพันธ ก่อให้เกิดประโยชน์ดังนี้

1. ก่อให้เกิดความราบรื่นในการคบหาสมาคม
2. ก่อให้เกิดความพอใจ ยินดี และความร่วมมือในการทำงาน
3. ก่อให้เกิดความเชื่อถือรักใคร่ซึ่งกันและกัน
4. ก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน
5. ก่อให้เกิดความสำเร็จในกิจการที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน

มนุษย์สัมพันธเป็นพื้นฐานของการทำกิจกรรมร่วมกันของมนุษย์ เป็นกระบวนการ
 จูงใจคนให้ร่วมกันทำงานอย่างมีผลและมีประสิทธิภาพ โดยอยู่บนพื้นฐานของ “ความพอใจ” “ความ
 เต็มใจ ครูและนักเรียนเมื่อมาอยู่ร่วมกันก็ต้องปรับให้ความสัมพันธ์ต่อกัน เพื่อให้การดำเนินการเรียน
 การสอนเป็นไปโดยได้ผลดี ครู และนักเรียนเปรียบเสมือนวงจรแห่งกระแสไฟฟ้าจะต้องมีการติดต่อ
 เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนเป็นปัจจัยข้อหนึ่งที่ทำให้การศึกษามี
 ประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ โดยครูจะต้องปฏิบัติดังนี้ คือ

1. เปลี่ยนแปลงบทบาท จากการเป็นผู้แสดงนำเสียทุกกรณี ในการเรียนมาเป็นผู้
 กระตุ้นให้เกิดความคิดริเริ่ม สนับสนุนให้นักเรียนมีบทบาทสำคัญในกระบวนการเรียนรู้เป็นผู้ช่วยและ
 ผู้แนะนำให้นักเรียนมีหลัก รู้จักวิธีที่จะศึกษา และเลือกทางของตนเองได้โดยไม่มีกำบังคับให้เชื่อตาม
 ครู เปิดโอกาสให้ได้ใช้ความคิดอิสระอย่างมีเหตุผล

2. ฝึกนักเรียนให้มีความสามารถในการทำงานรวมกลุ่ม การแสดงออก และ
 วิเคราะห์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล อดทนต่อการถูกวิจารณ์ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เคารพกฎ
 ของสังคม ในการอยู่ร่วมกัน รู้จักหน้าที่ความรับผิดชอบและพิทักษ์สิทธิส่วนบุคคล รักษาผลประโยชน์
 ของส่วนรวม รู้แพ้ รู้ชนะ เคารพเสียงส่วนมากรับฟังเสียงส่วนน้อย ปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนเป็น
 ปัจจัยข้อหนึ่งที่ทำให้การศึกษามีประสิทธิภาพ ตามวัตถุประสงค์ โดยครูจะต้องปฏิบัติ ดังนี้ คือ
 ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนฝึกฝนคุณธรรม จริยธรรม โดยไม่หลงไหลในวัตถุ และเห็นคุณค่าของการ
 รักษาเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของชาติ รวมทั้งความเข้าใจในวัฒนธรรมของชาติอื่นและหมู่อื่น
 (วิทยา เทพยา,2520 : 3)

3. สนใจศึกษารวมชาติ และความแตกต่างในวัชชีษย์แต่ละคนเพื่อนำมาเป็นข้อ
 สังเกตพิจารณาในการปฏิบัติตัวต่อศิษย์ ให้ความรู้ ความสนใจ เอาใจใส่เท่าเทียมกัน เพื่อให้ได้รับความ
 ความสนิทสนม ความไว้วางใจจากศิษย์ เป็นการขจัดช่องว่างระหว่างครูกับศิษย์อย่างได้ผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. พยายามค้นหาความสนใจ ความสามารถ และความถนัดของนักเรียนแต่ละคน เพื่อหาทางส่งเสริมแนะนำ การเลือกวิชาและอาชีพแก่นักเรียนให้เหมาะสม

5. ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นคนฝึกฝนคุณธรรม จริยธรรม โดยไม่หลงใหลในวัตถุ และเห็นคุณค่าของการรักษาเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของชาติ รวมทั้งความเข้าใจในวัฒนธรรมของชาติอื่นและหมู่อื่น

Keith Davis และ William Scott (อ้างใน อรุณ, 2527 : 186) กล่าวว่า "ภาวะผู้นำเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องได้รับการพิจารณาควบคู่กับหลักมนุษยสัมพันธ์" เนื่องจากโลกมนุษย์เราได้วิวัฒนาการมาเป็นลำดับ กิจกรรมต่าง ๆ ทุกด้านเจริญขึ้นกว่าแต่ก่อนอย่างมากมาย และกิจกรรมในด้านต่าง ๆ เหล่านี้ย่อมต้องการการบริหารที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสม เพื่อเป็นเครื่องมือให้งานดำเนินไปโดยถูกต้อง และมีระเบียบแบบแผนที่ดี ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็งานของรัฐบาลหรือเอกชนก็ตาม การบริหารที่ดีนั้นจำเป็นต้องอาศัยหัวหน้างานหรือผู้นำที่ดีด้วย

กิติ ตัยัคคานนท์ (2530 : 13) กล่าวว่า ภาวะผู้นำคือ ศิลปะหรือความสามารถของบุคคลหนึ่งที่จะจูงใจหรือใช้อิทธิพลต่อบุคคลอื่น ผู้ร่วมงาน หรือผู้ใต้บังคับบัญชา ในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติการและอำนวยความสะดวก โดยใช้กระบวนการสื่อความหมาย หรือการติดต่อกันและกันให้ร่วมใจกับตน ดำเนินการจนกระทั่งบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ การดำเนินการจะเป็นไปในทางดีหรือไม่ดีก็ได้ ฉะนั้น ไม่ว่าจะคนนั้นจะเป็นอธิบดี ประธานกรรมการ ผู้อำนวยการ หรือผู้จัดการบริษัท แม้แต่หัวหน้าโจร แต่ละคนจะต้องมีภาวะผู้นำทั้งนั้น โดยมีลักษณะของผู้นำที่มีรูปแบบต่าง ๆ กัน

ดังนั้นสรุปได้ว่า จากการนำวัตถุประสงค์ของหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) บทความ และงานวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจในเรื่องต่าง ๆ มาประกอบในการทำวิจัยเรื่อง "การศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิปประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)" นี้ เนื่องจากยังไม่มีผลงานวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจข้าราชการครูวุฒิปประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) มาก่อน ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจข้าราชการครูวุฒิปประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) อยู่ในเกณฑ์ระดับมากทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับความพึงพอใจจากมากไปหาน้อย คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านเจตคติด้านความรู้ และด้านทักษะ ตามลำดับ โดยผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกันทั้ง 4 ด้าน ส่วนในเรื่องทักษะของข้าราชการครูวุฒิปประกาศนียบัตรครูเทคนิค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชั้นสูง (ปทส.) ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ควรที่จะได้รับการพัฒนาการฝึกปฏิบัติให้มาก เนื่องจากทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจในระดับต่ำกว่าด้านอื่น ๆ เหตุที่เห็นว่าควรจะต้องรีบพัฒนา เพราะว่า ในเรื่องทักษะฝึกปฏิบัติเป็นหัวใจของการเรียนการสอนด้านอาชีวศึกษาหากครูผู้สอนไม่มีทักษะความชำนาญในการสอนภาคปฏิบัติแล้ว จะไม่สามารถสอนและถ่ายทอดให้นักเรียนที่ตนสอน เป็นคนที่มีคุณภาพได้ ดังนั้น จึงควรให้ข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ได้พัฒนาทักษะโดยให้เข้ารับการฝึกอบรม หรือไปฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการตามสมควร เพื่อนำทักษะความชำนาญมาถ่ายทอดให้นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคาดว่าข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปพัฒนาข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ของกรมอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปถ่ายทอดให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของสถานประกอบการและสังคมโดยรวมต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง(ปทส.) ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา และครูอาจารย์ในแผนกวิชา ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา จำนวน 79 แห่ง ที่ข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ไปบรรจุตั้งแต่ปีการศึกษา 2535 - 2538 รวมทั้งสิ้น จำนวน 632 คน โดยแยกเป็น

ผู้อำนวยการสถานศึกษา	จำนวน 79 แห่ง	ละ 1 คน	รวม 79 คน
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	จำนวน 79 แห่ง	ละ 1 คน	รวม 79 คน
หัวหน้าคณะวิชา	จำนวน 79 แห่ง	ละ 1 คน	รวม 79 คน
หัวหน้าแผนกวิชา	จำนวน 79 แห่ง	ละ 1 คน	รวม 79 คน
ครูอาจารย์ในแผนกวิชา	จำนวน 79 แห่ง	ละ 4 คน	รวม 316 คน
	รวมทั้งสิ้น		632 คน

ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา โดยกำหนดขนาดตัวอย่างคิดเป็นร้อยละ 70 ของประชากรทั้งหมดจะได้สถานศึกษา จำนวน 56 แห่ง โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 448 คน ดังนี้

ผู้อำนวยการสถานศึกษา	จำนวน 56 แห่ง	ละ 1 คน	รวม 56 คน
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	จำนวน 56 แห่ง	ละ 1 คน	รวม 56 คน
หัวหน้าคณะวิชา	จำนวน 56 แห่ง	ละ 1 คน	รวม 56 คน
หัวหน้าแผนกวิชา	จำนวน 56 แห่ง	ละ 1 คน	รวม 56 คน
ครูอาจารย์ในแผนกวิชา	จำนวน 56 แห่ง	ละ 4 คน	รวม 224 คน

รวมทั้งสิ้น 448 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังตารางแสดงรายชื่อสถานศึกษาที่เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่างในภาคผนวก

เครื่องมือรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยยึดตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวความคิดในการวิจัย มีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถาม โดยยึดวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้

2. ศึกษา และกำหนดกรอบแนวความคิดในการวิจัย

3. สร้างแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นการเลือกตอบ (Check-List) เกี่ยวกับ เพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์การรับราชการครู มีจำนวนคำถาม 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ สอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.). ในด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ และด้านบุคลิกภาพ ประกอบด้วยคำถามจำนวน 65 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

ด้านความรู้ จำนวน 17 ข้อ

ด้านทักษะ จำนวน 13 ข้อ

ด้านเจตคติ จำนวน 16 ข้อ

ด้านบุคลิกภาพ จำนวน 19 ข้อ

โดยกำหนดน้ำหนักของแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมาก
3	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับหมายถึงเพื่อการระดับความพึงพอใจน้อยที่สุดใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา และครูอาจารย์ในแผนกวิชา ได้เสนอแนะเพิ่มเติมถึงความพึงพอใจที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง(ปทส.) โดยแยกเป็นด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ และด้านบุคลิกภาพ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น มาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา ก่อนนำไปตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ เพื่อหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (Content Validity) ตลอดจนการใช้ภาษา เพื่อให้เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิ ดังกล่าว ประกอบด้วย

5.1 นายประสิทธิ์ พร้อมมูล

ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา

5.2 นายสงวน บุญพิยทัศน์

หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา

5.3 ดร.จริยา ทัพพะกุล ณ อยุธยา

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 7 กองแผนงาน
กรมอาชีวศึกษา

5.4 ดร.ประพนธ์ จันทวิเทศ

ศึกษานิเทศ 6 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา

5.5 นายวัชร อนุศาสนกุล

ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน

5.6 นางสาวนฤมล ไทยวิรัช

นักวิชาการศึกษา 6 กองวิทยาลัย เทคนิค
กรมอาชีวศึกษา

5.7 นางจิตรา อนุกุลเรืองกิต

อาจารย์ 2 ระดับ 6 วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน

5.8 นายเจนวิทย์ ครองตน

บุคลากร 6 กองการเจ้าหน้าที่ กรมอาชีวศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. หลังจากนำแบบสอบถาม ผ่านให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแล้วจึงนำไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับ ประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา และครูอาจารย์ในแผนกวิชาของสถานศึกษา สังกัด กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ที่ข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ไปบรรจุเข้ารับราชการ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2535 - 2538 จาก วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชาราม และวิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี จำนวน 5 แห่ง ๆ ละ 8 คน รวมทั้งสิ้น 40 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ หาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach กำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.80 ขึ้นไป ผลปรากฏว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับด้านความรู้ เท่ากับ 0.96 ด้านทักษะ เท่ากับ 0.96 ด้านเจตคติ เท่ากับ 0.97 และด้านบุคลิกภาพ เท่ากับ 0.97 สรุปโดยภาพรวมค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ระดับ 0.99 ซึ่งสูงกว่าค่าที่กำหนดไว้ จึงนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูล

วิธีการรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เก็บจากผู้ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา และครูอาจารย์ในแผนกวิชา ของสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา จำนวน 56 แห่ง ที่ข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ไปบรรจุ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2535 - 2538 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. นำหนังสือจากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เสนอต่อกรมอาชีวศึกษา เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. นำหนังสือจากกรมอาชีวศึกษา พร้อมแบบสอบถาม ส่งไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ขอความร่วมมือสถานศึกษาเก็บข้อมูล โดยนำส่งทางไปรษณีย์ พร้อมของเปล่า ติดอากรแสตมป์จำนวนถึงผู้วิจัย กำหนดขอรับคืนภายใน 20 วัน
3. สำหรับแบบสอบถามที่ไม่ได้รับคืน ผู้วิจัยติดตามโดยวิธีทางโทรศัพท์ และขอรับคืนภายใน 7 วัน หลังจากติดตามทวงถาม ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งสิ้นจำนวน 419 ฉบับ จากจำนวนที่ส่งไปทั้งสิ้น 448 ฉบับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จำนวน 419 ฉบับ พบแบบสอบถามไม่สมบูรณ์จำนวน 4 ฉบับ คงเหลือแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 415 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.63 ของแบบสอบถามทั้งหมดที่ส่งไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. แบบสอบถามที่สร้างขึ้นแบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ เพื่อหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอเป็นรูปตารางประกอบคำอธิบาย

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)

2.1 ความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) 4 ด้าน ศึกษาเป็นรายข้อและรายด้าน ลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) คือ ระดับความพึงพอใจมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด การทำคะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์เป็นรายข้อ และรายด้าน โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วแปลความหมายระดับความพึงพอใจตามเกณฑ์ของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2530 : 8-11) ดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารกับครูอาจารย์ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ในด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ และด้านบุคลิกภาพ โดยใช้ค่า t-test เพื่อทดสอบสมมติฐานความแตกต่างเป็นรายข้อและรายด้าน และภาพรวม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer Plus) ในการคำนวณหาค่าสถิติต่าง ๆ แล้วนำเสนอเป็นรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีสรุปเรียงตามลำดับความสำคัญตามความถี่ของความคิดเห็น

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่า ร้อยละ
2. ระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่า t-test

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา ความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ ในสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ในด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ และด้านบุคลิกภาพ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยาย เป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่เพื่อหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) แบ่งเป็น

2.1 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) 4 ด้าน ศึกษาเป็นรายข้อและรายด้าน โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วแปลความหมายระดับความพึงพอใจตามเกณฑ์ของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2530 : 8-11) ดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

2.2 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารกับครูอาจารย์ในสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อของข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) เปรียบเทียบเป็นรายข้อ และรายด้าน โดยการทดสอบด้วยเทคนิคทางสถิติ t-test แล้วนำเสนอในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อของข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ในด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ และด้านบุคลิกภาพ เสนอผลในรูปของจำนวน หรือ ความถี่

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยขอนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิจัยเป็นข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์การรับราชการครู โดยเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 7

แสดงจำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหาร และครูอาจารย์ในสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีข้าราชการครูวุฒิ ปทส. บรรจุเข้ารับราชการ

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	396	95.40
หญิง	19	4.60
รวม	415	100.00
อายุ		
ต่ำกว่า 40 ปี	204	49.20
ตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป	211	50.80
รวม	415	100.00
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน		
ผู้บริหาร	212	51.10
ครูอาจารย์	203	48.90
รวม	415	100.00
วุฒิทางการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	20	4.80
ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป	395	95.20
รวม	415	100.00
ประสบการณ์การรับราชการครู		
น้อยกว่า 10 ปี	99	23.90
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	315	75.90
รวม	415	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้นิพนธ์
 ไม่ว่าความผิดใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7 แสดงข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหาร และครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค รวมทั้งสิ้น 415 คน ดังนี้

เพศ ส่วนใหญ่เป็นชาย จำนวน 396 คน คิดเป็นร้อยละ 95.4 และเป็นหญิง จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6

อายุ ส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 50.8 และอายุต่ำกว่า 40 ปี มีจำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 49.2

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ผู้ตอบแบบสอบถามมีตำแหน่ง ผู้บริหาร จำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 51.1 ตำแหน่งครูอาจารย์ จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 48.9

วุฒิทางการศึกษา ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 395 คนคิดเป็นร้อยละ 95.2 วุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 4.8

ประสบการณ์การรับราชการครู ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การรับราชการ ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 315 คน คิดเป็นร้อยละ 75.9 และน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 23.9

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) แบ่งเป็น

2.1 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัด กองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) 4 ด้าน ศึกษาเป็นรายข้อและรายด้าน โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.2 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารกับครูอาจารย์ในสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง(ปทส.) เปรียบเทียบเป็นรายข้อ และรายด้าน โดยการทดสอบด้วยเทคนิคทางสถิติ t-test

2.1 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัด กองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) 4 ด้าน ศึกษา เป็นรายชื่อและรายด้าน โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แสดงเป็น ตารางประกอบคำบรรยายแต่ละด้าน ดังนี้

ตารางที่ 8

แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิปทส. ด้านความรู้

คุณลักษณะด้านความรู้ของครูวุฒิปทส.	N= 415		ระดับความ พึงพอใจ	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.		
1) มีความเข้าใจในนโยบายด้าน อาชีพศึกษาเป็นอย่างดี	3.59	.70	มาก	10
2) นำปรัชญาทางการศึกษามาใช้ให้ สอดคล้องกับวิชาชีพที่สอนได้	3.58	.72	มาก	12
3) มีความเข้าใจในเนื้อหาหลักสูตรที่สอน เป็นอย่างดี	3.75	.73	มาก	1
4) เชื่อมโยงเนื้อหาของหลักสูตรในระดับที่ รับผิดชอบการสอนได้เป็นอย่างดี	3.63	.73	มาก	9
5) มีความรู้ในเนื้อหาวิชาชีพที่สอนอย่าง ถ่องแท้	3.65	.74	มาก	7
6) ถ่ายทอดความรู้ได้ดี	3.71	.74	มาก	3
7) มีความรู้ในเรื่องเทคนิควิธีการสอน	3.72	.75	มาก	2
8) เลือกสื่อการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหา วิชาชีพที่สอนตามวุฒิภาวะของผู้เรียน	3.66	.76	มาก	6
9) ใช้ภาษาไทยสื่อความหมายในการสอน ได้ดี	3.66	.74	มาก	5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านความรู้ของครูวุฒิ ปทส.	N= 415		ระดับความพึงพอใจ	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
10) นำหลักจิตวิทยาการเรียนรู้มาใช้ในการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.55	.78	มาก	13
11) ปรับปรุงวิชาชีพที่สอนได้เหมาะสมกับความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี	3.58	.76	มาก	11
12) เลือกใช้วิธีการประเมินผลการเรียนการสอนในวิชาชีพที่ตนรับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม	3.68	.74	มาก	4
13) ศึกษาหาความรู้ตลอดจนเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้พัฒนาการสอนด้านวิชาชีพอยู่เสมอ	3.64	.82	มาก	8
14) เข้าร่วมการอบรม ประชุมสัมมนา เติงปฏิบัติการด้านวิชาชีพที่ตนสอนอยู่เสมอ	3.38	.89	ปานกลาง	16
15) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้แก่ผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม	3.31	.82	ปานกลาง	17
16) จัดระบบการเก็บเครื่องมือเครื่องจักรตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.42	.86	ปานกลาง	15
17) พิจารณาเลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุ ในโรงฝึกงานได้เป็นอย่างดี	3.52	.81	มาก	14
ค่าเฉลี่ยรวม	3.59	.56	มาก	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 8 แสดงระดับความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านความรู้ พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.31 - 3.75 และมีค่าเฉลี่ยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59, S.D.=.56$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทั้ง 17 ข้อ พบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) อยู่ในระดับมาก จำนวน 14 ข้อ ระดับปานกลาง จำนวน 3 ข้อโดยข้อที่มีความพึงพอใจลำดับที่ 1 คือ ข้อ 3 มีความเข้าใจในเนื้อหาหลักสูตรที่สอนเป็นอย่างดี ($\bar{X}=3.75, S.D.=.73$) ลำดับที่ 2 คือ ข้อ 7 มีความรู้ในเรื่องเทคนิควิธีการสอน ($\bar{X}=3.72, S.D.=.75$) และ ลำดับที่ 3 คือ ข้อ 6 ถ่ายทอดความรู้ได้ดี ($\bar{X}=3.71, S.D.=.74$)

ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับท้ายของด้านความรู้ ซึ่งผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 16 จัดระบบการเก็บเครื่องมือเครื่องจักรตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=3.42, S.D.=.86$) ข้อ 14 เข้าร่วมการอบรมประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการด้านวิชาชีพที่ตนเองสนใจ ($\bar{X}=3.38, S.D.=.89$) และข้อ 15 จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้แก่ผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X}=3.31, S.D.=.82$) เป็นลำดับที่ 15,16,17ตามลำดับ

ตารางที่ 9

แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์
ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิ ปทส. ด้านทักษะ

คุณลักษณะด้านทักษะของครูวุฒิ ปทส.	N= 415		ระดับความ พึงพอใจ	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.		
18) สามารถเขียนใบงานได้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ในเนื้อหาวิชา	3.65	.80	มาก	2
19) สามารถเลือกเทคนิควิธีสอนใหม่ ๆ มาใช้ได้อย่างเหมาะสม	3.59	.76	มาก	4
20) มีความสามารถในการถ่ายทอดเทคนิควิธีการ ต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียนจนเกิดทักษะความชำนาญ เพื่อนำไปประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.58	.78	มาก	6
21) มีทักษะในการใช้เครื่องมือเครื่องจักร ตลอดจน วัสดุอุปกรณ์ในสาขาวิชาชีพที่สอนเป็นอย่างดี	3.66	.80	มาก	1
22) สามารถซ่อมบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์ ในวิชาชีพที่สอนได้	3.52	.82	มาก	9
23) สามารถประยุกต์ใช้เครื่องมือ เครื่องจักร ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ประกอบการได้สอดคล้อง กับสภาพความเป็นจริง	3.57	.76	มาก	8
24) สามารถวิเคราะห์ปัญหาเพื่อหาแนวทางในการ แก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม	3.46	.76	ปานกลาง	10
25) มีเทคนิคในการจัดประสบการณ์ ฝึกปฏิบัติงาน ได้เหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้ของนักเรียน	3.58	.74	มาก	5
26) จัดสภาพแวดล้อมของโรงฝึกงานได้เหมาะสม โดยคำนึงถึงความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน	3.58	.78	มาก	6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 9 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านทักษะของครูวุฒิ ปทส.	N= 415		ระดับความพึงพอใจ	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
27) สามารถฝึกให้นักเรียนรู้จักใฝ่หาความรู้เพิ่มเติม อยู่เสมอ เพื่อพัฒนาตนเองให้เกิดความเชื่อมั่นในวิชาชีพ	3.61	.81	มาก	3
28) ส่งเสริมให้นักเรียนประดิษฐ์คิดค้น และสร้างสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่ได้	3.35	.95	ปานกลาง	11
29) ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดนิทรรศการแสดงผลผลิตของนักเรียนเอง	3.31	.88	ปานกลาง	12
30) สามารถติดต่อกับภาคเอกชนสถานประกอบการ เพื่อขอความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี	3.22	.93	ปานกลาง	13
ค่าเฉลี่ยรวม	3.51	.63	มาก	

ตารางที่ 9 แสดงระดับความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านทักษะ พบว่า มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.22 - 3.66 และมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.51$, S.D.=.63)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทั้ง 13 ข้อ พบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) อยู่ในระดับมาก จำนวน 9 ข้อ ระดับปานกลาง จำนวน 4 ข้อ โดยข้อที่มีความพึงพอใจลำดับที่ 1 คือ ข้อ 21 มีทักษะในการใช้เครื่องมือเครื่องจักรตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ในสาขาวิชาชีพที่สอนเป็นอย่างดี ($\bar{X}=3.66$, S.D.=.80) ลำดับที่ 2 คือ ข้อ 18 สามารถเขียนใบงานได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในเนื้อหาวิชา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=3.65$, S.D.=.80) ลำดับที่ 3 คือ ข้อ 27 สามารถฝึกให้นักเรียนรู้จักใฝ่หาความรู้เพิ่มเติม อยู่เสมอ เพื่อพัฒนาตนเองให้เกิดความเชื่อมั่นในวิชาชีพ ($\bar{X}=3.61$, S.D.=.81)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับท้ายของด้านทักษะ ซึ่งผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 24 สามารถวิเคราะห์ปัญหาเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X}=3.46$ S.D.=.76) ข้อ 28 ส่งเสริมให้นักเรียนประดิษฐ์คิดค้นและสร้างสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่ได้ ($\bar{X}=3.35$, S.D.=.95) ข้อ 29 ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดนิทรรศการแสดงผลผลิตของนักเรียนเอง ($\bar{X}=3.31$ S.D.=.88) และข้อ 30 สามารถติดต่อกับภาคเอกชน สถานประกอบการ เพื่อขอความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ($\bar{X}=3.22$ S.D.=.93) เป็นลำดับที่ 10,11,12 และ13 ตามลำดับ

ตารางที่ 10

แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์
ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิปตส. ด้านเจตคติ

คุณลักษณะด้านเจตคติของครูวุฒิปตส.	N= 415		ระดับความ พึงพอใจ	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.		
31) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน	3.73	.87	มาก	14
32) มีความเป็นประชาธิปไตยในการปฏิบัติงาน	3.84	.81	มาก	11
33) มีความศรัทธาในวิชาชีพครู	3.99	.85	มาก	4
34) ให้เกียรติแก่ครูด้วยกัน	4.02	.89	มาก	3
35) อุทิศเวลาให้กับการสอน	3.86	.85	มาก	10
36) เข้าสอนตรงเวลาเสมอ	3.89	.81	มาก	8
37) มองโลกในแง่ดี	3.89	.83	มาก	9
38) เชื่อฟังคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งการ โดยชอบ	4.07	.79	มาก	2
39) ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม ของสถานศึกษา	4.07	.78	มาก	1
40) ยึดมั่นในศีลธรรมอันดี	3.97	.78	มาก	5
41) มีวินัยในการทำงาน	3.92	.80	มาก	6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 10 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านเจตคติของครูวุฒิ ปทส.	N= 415		ระดับความพึงพอใจ	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
42) มีวิธีการทำงานที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นได้	3.74	.82	มาก	13
43) สามารถสอดแทรกคุณธรรมขณะทำการสอนได้เป็นอย่างดี	3.61	.80	มาก	16
44) สามารถปลูกจิตสำนึกให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนเองอยู่เสมอ	3.69	.79	มาก	15
45) เอาใจใส่ ช่วยเหลือ แนะนำ และปฏิบัติต่อผู้เรียนทุกคนด้วยความเสมอภาค	3.82	.80	มาก	12
46) ให้ความรัก ความเมตตาและความเป็นกันเองกับนักเรียนทุกคน	3.92	.78	มาก	7
ค่าเฉลี่ยรวม	3.88	.65	มาก	

ตารางที่ 10 แสดงระดับความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านเจตคติ พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.61 - 4.07 และมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.88$, S.D.=.65)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทั้ง 16 ข้อ พบว่าผู้บริหารและครูอาจารย์ มีความพึงพอใจในระดับมากทุกข้อ ส่วนข้อที่มีความพึงพอใจมากเป็นลำดับที่ 1 คือ ข้อ 39 ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.07$, S.D.=.78) ลำดับที่ 2 คือ ข้อ 38 เชื้อฟังคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งการโดยชอบ ($\bar{X}=4.07$, S.D.=.79) ลำดับที่ 3 คือ ข้อ 34 ให้เกียรติแก่ครูด้วยกัน ($\bar{X}=4.02$, S.D.=.89) และข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในลำดับท้ายสุด แต่อยู่ในระดับมากเช่นกัน คือ ข้อ 43 สามารถสอดแทรกคุณธรรมขณะทำการสอนได้เป็นอย่างดี ($\bar{X}=3.61$, S.D.=.80)

ตารางที่ 11

แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ใน
สถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิ ปทส. ด้านบุคลิกภาพ

คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพของครูวุฒิ ปทส.	N= 415		ระดับความ พึงพอใจ	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.		
47) มีความกระตือรือร้น ขยันหมั่นเพียรในการทำงาน	3.88	.79	มาก	14
48) ตั้งใจปฏิบัติงานเต็มกำลังความสามารถ อย่างสม่ำเสมอ	3.91	.78	มาก	11
49) มีความอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคในการทำงาน	3.87	.82	มาก	15
50) มีความซื่อสัตย์สุจริต	4.07	.76	มาก	2
51) มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.91	.79	มาก	12
52) มีความสุขุมเยือกเย็น ควบคุมอารมณ์ได้ดี	3.77	.79	มาก	18
53) มีโลกทัศน์กว้างไกล	3.76	.80	มาก	19
54) ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล	3.91	.74	มาก	10
55) สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	4.03	.76	มาก	4
56) มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	3.86	.78	มาก	17
57) มีอารมณ์ขัน แจ่มใสเบิกบาน	3.90	.76	มาก	13
58) ควบคุมตนเองให้อยู่ในกฎระเบียบ จรรยาบรรณของครู	3.96	.75	มาก	7
59) มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่และสังคม	3.94	.77	มาก	9
60) มีความกล้าในการแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล	3.87	.90	มาก	16
61) แต่งกายสุภาพเรียบร้อย	4.11	.75	มาก	1
62) เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.05	.79	มาก	3
63) รู้จักปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม	4.00	.71	มาก	5
64) เป็นผู้เสียสละ มีน้ำใจเป็นนักกีฬา	3.95	.75	มาก	8
65) มีความเมตตา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	4.00	.72	มาก	6
ค่าเฉลี่ยรวม	3.93	.61	มาก	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 11 แสดงระดับความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิปริญญาตรีชั้นสูง (ปทส.) ด้านบุคลิกภาพ พบว่ามี ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.76 - 4.11 และมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.93$, S.D.=.61)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทั้ง 19 ข้อ พบว่า มีความพึงพอใจในระดับมากทุกข้อ ซึ่งข้อที่ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจมากเป็นลำดับที่ 1 คือ ข้อ 61 แต่งกายสุภาพเรียบร้อย ($\bar{X}=4.11$, S.D.=.75) ลำดับที่ 2 คือ ข้อ 50 มีความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X}=4.07$, S.D.=.76) ลำดับที่ 3 คือ ข้อ 62 เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ($\bar{X}=4.05$, S.D.=.79) และข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในลำดับท้ายสุด แต่ก็อยู่ในระดับมาก คือ ข้อ 53 มีโลกทัศน์กว้างไกล ($\bar{X}=3.76$, S.D.=.80)

ตารางที่ 12

แสดงการสรุปผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษา
สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิปทส. รวม 4 ด้าน

คุณลักษณะของครูวุฒิปทส. รวม 4 ด้าน	N = 415		ระดับความ พึงพอใจ	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านความรู้	3.59	.56	มาก	3
2. ด้านทักษะ	3.51	.63	มาก	4
3. ด้านเจตคติ	3.88	.65	มาก	2
4. ด้านบุคลิกภาพ	3.93	.61	มาก	1
ค่าเฉลี่ยรวม	3.73	.56	มาก	

ตารางที่ 12 แสดงผลสรุปการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิปทส. ประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ทั้ง 4 ด้าน ความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิปทส. ประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ทั้ง 4 ด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.51 - 3.93 โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.73 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.93$, S.D.=.61) เป็นลำดับที่ 1 ส่วนลำดับที่ 2 คือ ด้านเจตคติ ($\bar{X}=3.88$, S.D.=.65) ลำดับที่ 3 คือ ด้านความรู้ ($\bar{X}=3.59$, S.D.=.56) และ ลำดับที่ 4 คือ ด้านทักษะ ($\bar{X}=3.51$, S.D.=.63) ตามลำดับ

2.2 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารกับครูอาจารย์ในสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ และด้านบุคลิกภาพ

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) 4 ด้าน เปรียบเทียบเป็นรายข้อ และรายด้าน โดยการทดสอบด้วยเทคนิคทางสถิติ t-test และแสดงเป็น ตารางประกอบคำบรรยายในแต่ละด้าน ดังนี้

ตารางที่ 13

แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหาร กับครูอาจารย์ในสถานศึกษา
สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนี้ยบัตร
ครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านความรู้

คุณลักษณะของข้าราชการครูวุฒิปทส. ด้านความรู้	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		t
	N=212		N=203		
	X	S.D.	X	S.D.	
1) มีความเข้าใจในนโยบายอาชีวศึกษาเป็นอย่างดี	3.64	.69	3.55	.71	1.35
2) นำปรัชญาทางการศึกษามาใช้ให้สอดคล้องกับวิชาชีพที่สอนได้	3.59	.65	3.57	.80	.29
3) มีความเข้าใจในเนื้อหาหลักสูตรที่สอนเป็นอย่างดี	3.80	.66	3.71	.79	1.21
4) เชื่อมโยงเนื้อหาของหลักสูตรในระดับที่รับผิดชอบการสอนได้เป็นอย่างดี	3.65	.68	3.61	.78	.60
5) มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอนอย่างถ่องแท้	3.66	.74	3.64	.75	.32
6) ถ่ายทอดความรู้ได้ดี	3.73	.70	3.69	.79	.61
7) มีความรู้ในเรื่องเทคนิควิธีการสอน	3.72	.69	3.71	.80	.08
8) เลือกสื่อการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาชีพที่สอนตามวุฒิภาวะของผู้เรียน	3.69	.68	3.64	.84	.62
9) ใช้ภาษาไทยสื่อความหมายในการสอนได้ดี	3.75	.67	3.57	.81	2.50*
10) นำหลักจิตวิทยาการเรียนรู้มาใช้ในการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.63	.71	3.46	.83	2.25*
11) ปรับปรุงวิชาชีพที่สอนได้เหมาะสมกับความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี	3.62	.70	3.55	.82	.92
12) เลือกใช้วิธีการประเมินผลการเรียน การสอนในวิชาชีพที่ตนรับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม	3.72	.69	3.65	.80	1.03

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 13 (ต่อ)

คุณลักษณะของข้าราชการครูวุฒิ ปทส. ด้านความรู้	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		t
	N=212		N=203		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
13) ศึกษาหาความรู้ตลอดจนเทคโนโลยีใหม่มาใช้ พัฒนาการสอนด้านวิชาชีพอยู่เสมอ	3.61	.79	3.68	.85	.91
14) เข้าร่วมการอบรม ประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ด้านวิชาชีพที่ตนสอนอยู่เสมอ	3.45	.81	3.31	.97	1.59
15) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้แก่ผู้เรียนได้ อย่างเหมาะสม	3.37	.78	3.26	.85	1.41
16) จัดระบบการเก็บเครื่องมือเครื่องจักร ตลอด จนวัสดุอุปกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.49	.81	3.34	.91	1.80
17) พิจารณาเลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุ ในโรงฝึกงานได้เป็นอย่างดี	3.56	.79	3.48	.83	1.02
ค่าเฉลี่ยรวม	3.63	.50	3.55	.62	1.36

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 13 แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารกับครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านความรู้ ในภาพรวมพบว่า มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 15 ข้อ และมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ข้อ คือ ข้อ 9 ใช้ภาษาไทยสื่อความหมายในการสอนได้ดี และข้อ 10 นำหลักจิตวิทยาการเรียนรู้มาใช้ในการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังพบข้อมูลที่น่าสังเกตและน่าสนใจ คือ ผู้บริหารมีความพึงพอใจ ข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านความรู้ ที่ค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูอาจารย์ทุกข้อ ยกเว้น ข้อ 13 ที่ครูอาจารย์มีความพึงพอใจมากกว่าผู้บริหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 14

แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารกับครูอาจารย์ในสถานศึกษา
สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อของข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตร
ครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านทักษะ

คุณลักษณะของข้าราชการครูวุฒิปทส. ด้านทักษะ	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		t
	N=212		N=203		
	X	S.D.	X	S.D.	
18) สามารถเขียนใบงานได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ในเนื้อหาวิชา	3.61	.76	3.69	.84	-1.05
19) สามารถเลือกเทคนิควิธีสอนใหม่ ๆ มาใช้ได้ อย่างเหมาะสม	3.62	.72	3.56	.79	.86
20) มีความสามารถในการถ่ายทอดเทคนิควิธีการต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียนจนเกิดทักษะความชำนาญ เพื่อนำไป ประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.59	.76	3.58	.80	.15
21) มีทักษะในการใช้เครื่องมือเครื่องจักร ตลอดจนวัสดุ อุปกรณ์ในสาขาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี	3.65	.79	3.67	.82	-.14
22) สามารถซ่อมบำรุงรักษาเครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์ ในวิชาที่สอนได้	3.45	.82	3.59	.81	-1.70
23) สามารถประยุกต์ใช้เครื่องมือเครื่องจักร ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน ได้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง	3.54	.71	3.59	.82	-.68
24) สามารถวิเคราะห์ปัญหาเพื่อหาแนวทาง ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม	3.45	.72	3.48	.79	-.43
25) มีเทคนิคในการจัดประสบการณ์ฝึกปฏิบัติงานได้ เหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้ของนักเรียน	3.61	.70	3.55	.79	.82

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 14 (ต่อ)

คุณลักษณะของข้าราชการครูวุฒิ ปทส. ด้านทักษะ	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		t
	N=212		N=203		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
26) จัดสภาพแวดล้อมของโรงฝึกปฏิบัติงานได้เหมาะสม โดยคำนึงถึงความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน	3.57	.70	3.59	.85	-2.3
27) สามารถฝึกให้นักเรียนรู้จักใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมอยู่ เสมอ เพื่อพัฒนาตนเองให้เกิดความเชื่อมั่นในวิชาชีพ	3.64	.76	3.58	.86	.74
28) ส่งเสริมให้นักเรียนประดิษฐ์คิดค้นและสร้างสิ่ง ประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่	3.29	.96	3.42	.95	-1.38
29) ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดนิทรรศการ แสดงผลผลิตของนักเรียนเอง	3.29	.84	3.34	.92	-.48
30) สามารถติดต่อกับภาคเอกชน สถานประกอบการ เพื่อขอความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี	3.19	.91	3.26	.96	-.68
ค่าเฉลี่ยรวม	3.50	.59	3.53	.66	-.46

ตารางที่ 14 แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้บริหารกับครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านทักษะ ในภาพรวมพบว่า มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ และพบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ในลำดับสุดท้ายเหมือนกันในเรื่อง สามารถติดต่อกับภาคเอกชนสถานประกอบการ เพื่อขอความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี (ข้อ 30)

ตารางที่ 15

แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษา
สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อของข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตร
ครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านเจตคติ

คุณลักษณะของข้าราชการครูวุฒิปทส. ด้านเจตคติ	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		t
	N=212		N=203		
	X	S.D.	X	S.D.	
31) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน	3.72	.79	3.73	.94	-.16
32) ความเป็นประชาธิปไตยในการปฏิบัติงาน	3.87	.73	3.80	.89	.87
33) มีความศรัทธาในวิชาชีพครู	4.06	.76	3.91	.94	1.85
34) ให้เกียรติแก่ครูด้วยกัน	4.06	.78	3.98	1.00	.92
35) อุทิศเวลาให้กับการสอน	3.92	.74	3.80	.95	1.45
36) เข้าสอนตรงเวลาเสมอ	3.91	.72	3.86	.89	.60
37) มองโลกในแง่ดี	3.95	.73	3.83	.92	1.42
38) เชื่อฟังคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งการโดยชอบ	4.15	.67	3.99	.90	2.07*
39) ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา	4.14	.69	4.00	.87	1.84
40) ยึดมั่นในศีลธรรมอันดี	4.01	.69	3.93	.86	1.09
41) มีวินัยในการทำงาน	3.98	.70	3.86	.89	1.51
42) มีวิธีการทำงานที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นได้	3.77	.75	3.71	.89	.72
43) สามารถสอดแทรกคุณธรรมขณะทำการสอนได้ เป็นอย่างดี	3.63	.73	3.60	.87	.31
44) สามารถปลูกจิตสำนึกให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ ในบทบาทหน้าที่ของตนเองอยู่เสมอ	3.71	.72	3.68	.87	.34
45) เอาใจใส่ ช่วยเหลือ แนะนำ และปฏิบัติต่อผู้เรียน ทุกคนด้วยความเสมอภาค	3.79	.70	3.84	.90	-.64
46) ให้ความรัก ความเมตตา และความเป็นกันเองกับ นักเรียนทุกคน	3.91	.66	3.93	.89	-.27
ค่าเฉลี่ยรวม	3.91	.55	3.84	.75	1.08

เอกสารนี้สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 15 แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้บริหารกับครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านเจตคติ ในภาพรวมพบว่า มีพึงพอใจความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อ 38 เชื่อฟังคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งการโดยชอบ นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้บริหารมีความพึงพอใจข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ที่แสดงออกในเรื่อง เชื่อฟังคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งการโดยชอบ (ข้อ 38) และให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา (ข้อ 39) ที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดตามลำดับ ในขณะที่ครูอาจารย์มีความพึงพอใจข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ที่แสดงออกในเรื่อง ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา (ข้อ 39) และ เชื่อฟังคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งการโดยชอบ (ข้อ 38) ที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดตามลำดับ

ตารางที่ 16

แสดงการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษา

สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตร

ครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านบุคลิกภาพ

คุณลักษณะของข้าราชการครูวุฒิปทส. ด้านบุคลิกภาพ	ผู้บริหาร		ครู-อาจารย์		t
	N=212		N=203		
	X	S.D.	X	S.D.	
47) มีความกระตือรือร้น ขยันหมั่นเพียรในการทำงาน	3.91	.72	3.85	.86	.74
48) ตั้งใจปฏิบัติงานเต็มกำลังความสามารถ อย่างสม่ำเสมอ	3.90	.68	3.93	.87	-.39
49) มีความอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคในการทำงาน	3.90	.71	3.83	.92	.84
50) มีความซื่อสัตย์สุจริต	4.09	.68	4.05	.83	.55
51) มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.90	.75	3.92	.83	-.21
52) มีความสุขุมเยือกเย็น ควบคุมอารมณ์ได้ดี	3.82	.74	3.73	.85	1.10
53) มีโลกทัศน์กว้างไกล	3.76	.73	3.77	.87	-.13
54) ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล	3.97	.69	3.84	.79	1.71
55) สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	4.07	.70	3.99	.81	1.08
56) มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	3.88	.70	3.83	.86	.63
57) มีอารมณ์ขัน แจ่มใสเบิกบาน	3.90	.69	3.91	.83	-.14
58) ควบคุมตนเองให้อยู่ในกฎระเบียบและจรรยาบรรณของครู	4.03	.68	3.89	.82	1.97*
59) มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่และสังคม	3.98	.71	3.90	.84	1.05
60) มีความกล้าในการแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล	3.89	.76	3.86	.84	.43
61) แต่งกายสุภาพเรียบร้อย	4.14	.72	4.08	.78	.80
62) เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.03	.73	4.07	.85	-.46
63) รู้จักปรับตัวให้เข้าสภาพแวดล้อม	4.02	.70	3.99	.73	.48
64) เป็นผู้เสียสละ มีน้ำใจเป็นนักกีฬา	3.96	.68	3.94	.82	.35
65) มีความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	4.00	.67	4.00	.77	.00
ค่าเฉลี่ยรวม	3.96	.53	3.91	.67	.70

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 16 แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิปริญญาตรีครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านบุคลิกภาพ ในภาพรวมพบว่า มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในข้อ 58 ควบคุมตนเองให้อยู่ในกฎ ระเบียบ และจรรยาบรรณของครู ซึ่งค่าเฉลี่ยของผู้บริหารมากกว่าครูอาจารย์ นอกจากนี้ยังพบข้อมูลที่น่าสนใจ คือ ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์ มีความพึงพอใจข้าราชการครูวุฒิปริญญาตรีครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านบุคลิกภาพในเรื่องการแต่งกายสุภาพเรียบร้อย (ข้อ 61) ที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดตรงกัน

ตารางที่ 17

สรุปเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้บริหารกับครูอาจารย์ในสถานศึกษา
สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิ ปทส. ทั้ง 4 ด้าน

คุณลักษณะของข้าราชการครูวุฒิ ปทส.	ผู้บริหาร		ครูอาจารย์		t
	N = 212		N = 203		
	X	S.D.	X	S.D.	
1. ด้านความรู้	3.63	.50	3.55	.62	1.36
2. ด้านทักษะ	3.50	.59	3.53	.66	.46
3. ด้านเจตคติ	3.91	.55	3.84	.75	1.08
4. ด้านบุคลิกภาพ	3.96	.53	3.91	.67	.70
รวม	3.75	.50	3.71	.62	.73

ตารางที่ 17 สรุปเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ทุกด้านทั้ง 4 ด้าน ในภาพรวม พบว่าผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ในด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ และด้านบุคลิกภาพ

ผู้วิจัยขอนำข้อเสนอแนะเพิ่มเติมซึ่งเป็นความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) โดยนำเสนอเป็น 4 ประเด็น ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ และด้านบุคลิกภาพ สรุปได้ว่า

ด้านความรู้

1. ควรให้เข้ารับการอบรมสัมมนาด้านวิชาชีพให้มากกว่านี้
2. ความรู้ความสามารถในเรื่องการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอยู่ในขีดหนึ่งที่สามารถพัฒนาได้

3. ต้องการให้เป็นผู้ดำเนินการผลิตและใช้สื่อการสอน

ด้านทักษะ

1. ควรสนับสนุนส่งเสริมให้มีโอกาสร่วมกิจกรรมกับสถานประกอบการ
2. การแก้ปัญหาเฉพาะหน้ายังไม่เป็นที่พอใจ ขณะที่กำลังศึกษา ควรฝึกให้เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหา

ด้านเจตคติ

1. ความคิดริเริ่มในการทำงานยังน้อยไป
2. ต้องมีทัศนคติที่ดีต่อบุคคลอื่น และต้องรู้จักวางตัวให้เหมาะสม

ด้านบุคลิกภาพ

1. ต้องฝึกให้เป็นผู้มีวิสัยทัศน์
2. ควรให้มีการฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
3. ฝึกให้รู้จักการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ดี

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

เนื้อหาของบทนี้จะเป็นการสรุปผลการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) โดยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ใน 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ และด้านบุคลิกภาพ พร้อมทั้งเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารกับครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ในด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ และด้านบุคลิกภาพ โดยจะนำผลการวิจัยนี้เสนอต่อกรมอาชีวศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนา และ ส่งเสริมข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) และ/หรือ นำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาข้าราชการครูและผู้ที่กำลังศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ให้เป็นไปตามความต้องการของสถานศึกษา ตลาดแรงงาน และเป็นที่ยอมรับของสังคมโดยรวม เนื้อหาของบทนี้จะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อให้ได้ข้อสรุปของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย กำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ใน 4 ด้าน คือ

- 1.1 ด้านความรู้
- 1.2 ด้านทักษะ
- 1.3 ด้านเจตคติ
- 1.4 ด้านบุคลิกภาพ

2. เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารกับครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ในด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ และด้านบุคลิกภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมมติฐานการวิจัย

ความพึงพอใจของผู้บริหารกับครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) แตกต่างกันทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ และด้านบุคลิกภาพ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้แก่ ผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา รวมทั้งสิ้น 415 คน เป็นกลุ่มผู้บริหารจำนวน 212 คน กลุ่มครูอาจารย์ จำนวน 203 คน การรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถาม

2. เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สอบถามความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ทั้ง 4 ด้าน จำนวน 65 ข้อ แบ่งเป็นด้านความรู้ จำนวน 17 ข้อ ด้านทักษะ จำนวน 13 ข้อ ด้านเจตคติ จำนวน 16 ข้อ และด้านบุคลิกภาพ จำนวน 19 ข้อ ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 4 ข้อ ก่อนนำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้นำแบบสอบถามไปดำเนินการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารและครูอาจารย์ของสถานศึกษาในสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค จำนวน 5 แห่ง คือ วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชารามและวิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี แห่งละ 8 คน รวมกลุ่มทดลองทั้งสิ้นจำนวน 40 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่ระดับ 0.99

3. การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำหนังสือจากงานบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อขออนุญาตต่อกรมอาชีวศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคกรมอาชีวศึกษา ที่เป็นประชากรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 56 แห่ง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามและรับคืนทางไปรษณีย์ จำนวน 448 ฉบับ ได้รับแบบสอบถาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คืนจำนวน 419 ฉบับเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 415 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.63 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

4. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical Package for the Social Sciences/Personel Computer Plus) แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า นำคะแนนที่ได้จากผู้ตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์เป็นรายข้อและรายด้าน โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารกับครูอาจารย์ โดยใช้ t-test ตอนที่ 3 สรุปผลแบบสอบถามปลายเปิดโดยใช้วิธีสรุปผลเรียงลำดับความสำคัญแต่ละด้านตามความถี่

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลได้ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป มีตำแหน่งเป็นผู้บริหาร จำนวน 212 คน เป็นครูอาจารย์ จำนวน 203 คน ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีและมีประสบการณ์การรับราชการครู 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาคความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ จากแบบสอบถามที่แสดงความพึงพอใจต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน

2.1 ระดับความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านบุคลิกภาพ (\bar{X} = 3.93, S.D. = .61) ด้านเจตคติ (\bar{X} = 3.88, S.D. = .65) ด้านความรู้ (\bar{X} = 3.59, S.D. = .56) และด้านทักษะ (\bar{X} = 3.51, S.D. = .63) เมื่อพิจารณาภาพรวม ปรากฏว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.73, S.D. = .56)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับผลงานวิจัย ของผาณิต บิลมาศ (2522 : 256-270) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาที่พึงปรารถนาสำหรับ โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะของครูพลศึกษาที่พึงปรารถนาประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญ เรียงตามลำดับ คือ ด้านการสอน ด้านวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ และด้านความเชื่อมั่น ซึ่ง สวัสดิ ทรัพย์จำนง (อ้างใน สุพจน์, 2521 : 16) ได้ให้ทัศนะว่า ลักษณะของครูที่พึงประสงค์ ควรจะมีดังนี้ คือ มีความรู้ในเรื่องเนื้อหาวิชาการวิชาครู และวิชาที่ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่การงาน มีทักษะในการสอนและปฏิบัติหน้าที่การงาน มีคุณค่าของความเป็นครู มีคุณธรรม จรรยาบรรณของครู รักอาชีพครู และใฝ่หาความรู้ใหม่

วิทยาลัษครบ้านสมเด็จพระยา (2518 : 57) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับลักษณะของครูที่สังคมต้องการ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียน ครู และผู้ปกครองในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 756 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. ด้านความรู้วิชาการ ครูควรมีความรู้กว้างขวางนอกเหนือจากวิชาที่ตนสอน มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์
2. ด้านความสนใจในการสอน ถือว่า การฝึกสอนและเรียนวิธีสอนมีความจำเป็นมาก ครูควรมีความสามารถในการสอนให้เด็กเข้าใจ ให้อุปกรณ์การสอนบ่อย ๆ สอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลตั้งใจสอน และช่วยงานโรงเรียน
3. ด้านบุคลิกภาพ ครูควรมีเสียงพูดชัดเจน แต่งกายเรียบร้อย มีอารมณ์ขัน ยิ้มแย้มแจ่มใส

ล้อม ไชยศร (2510 : 157) ได้ศึกษาคุณลักษณะของครูที่ดีในทัศนะของ นักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน ปรากฏว่าคุณลักษณะของครูที่นักเรียนชายชอบ ลำดับแรก คือ แต่งกายสุภาพเรียบร้อย พูดจาสุภาพอ่อนโยนชัดเจนเข้าใจง่าย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย

เทือก กุสุมา ณ อยุธยา (2507 : 5-12) กล่าวว่า ลักษณะของครูที่ดีแบบไทย คือ ควรมีความรู้ดี สอนดี และประพฤติดี

สุรินทร์ สรสิริ (2515 : 3-9) เห็นว่า ครูดีจะต้องมีคุณลักษณะ ดังนี้ คือ บุคลิกภาพดี การสอนดี มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู

บุญถิ่น อัตถากร (2514 : 1-8) กล่าวว่า การผลิตครูนั้น จะต้องมุ่งผลิตครูดี ครู
มีลักษณะ 3 ประการ คือ

1. ครูเป็นผู้ที่มีความรู้ในเนื้อหาวิชา และต้องสร้างสมเพิ่มเติมอยู่เสมอ
2. ครูเป็นผู้มีความสามารถในกลวิธีสอน สามารถถ่ายทอดความรู้และวิธีการ
แห่งปัญญาและอบรมชักนำเด็กไปสู่หนทางอันดีงามเป็นผู้ที่เปี่ยมไปด้วยคุณธรรมและวัฒนธรรม

อัน ธรรมเจริญ (2533 : 24-25) กล่าวว่า คุณลักษณะของครูที่ดี ครูมีความรู้ดี มี
การสอนดี มีบุคลิกภาพดี มีความประพฤติดี มีสุขภาพจิตดี มีความเมตตากรุณา มีความอดทน
และเสียสละ

1. ด้านความรู้ จากผลการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารและครู
อาจารย์ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคมีความพึงพอใจข้าราชการครูวุฒิประกาศนีย-
บัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทั้งหมด 17 ข้อพบว่า
ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 14 ข้อ ระดับปานกลาง มีจำนวน 3 ข้อ โดยผู้วิจัยจะ
กล่าวถึงระดับความพึงพอใจระดับมากเพียง 3 ลำดับแรก และความพึงพอใจระดับปานกลาง 3
ลำดับสุดท้าย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ความพึงพอใจระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุด

ลำดับที่ 1 มีความเข้าใจในเนื้อหาหลักสูตรที่สอนเป็นอย่างดี

ลำดับที่ 2 มีความรู้ในเรื่องเทคนิควิธีสอน

ลำดับที่ 3 ถ่ายทอดความรู้ได้ดี

ความพึงพอใจระดับปานกลาง เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ลำดับที่ 1 จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้แก่ผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม

ลำดับที่ 2 เข้ารับการอบรม ประชุม สัมมนาเชิงปฏิบัติการด้านวิชาชีพที่ตน

สอนอยู่เสมอ

ลำดับที่ 3 จัดระบบเครื่อง มือเครื่องจักรตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ

2. ด้านทักษะ จากการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารและครู
อาจารย์ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคมีความพึงพอใจข้าราชการครูวุฒิประกาศนีย-
บัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทั้งหมด 13 ข้อพบว่า
ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 9 ข้อ ระดับปานกลาง มีจำนวน 4 ข้อ โดยผู้วิจัยจะ

กล่าวถึงระดับความพึงพอใจระดับมากเพียง 3 ลำดับแรก และความพึงพอใจระดับปานกลาง 3 ลำดับสุดท้าย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ความพึงพอใจระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุด

ลำดับที่ 1 มีทักษะในการใช้เครื่องมือเครื่องจักรตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ในสาขาวิชาชีพ ที่สอนเป็นอย่างดี

ลำดับที่ 2 สามารถเขียนใบงานได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในเนื้อหาวิชา

ลำดับที่ 3 สามารถฝึกให้นักเรียนรู้จักใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอเพื่อพัฒนาตนเอง

เอง

ความพึงพอใจระดับปานกลาง เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ลำดับที่ 1 สามารถติดต่อกับภาคเอกชน สถานประกอบการ เพื่อขอความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

ลำดับที่ 2 ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดนิทรรศการการแสดงผลผลิตของนักเรียนเอง

ลำดับที่ 3 ส่งเสริมให้นักเรียนประดิษฐ์คิดค้นและสร้างสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่

3. ด้านเจตคติ จากผลการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคมีความพึงพอใจข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทั้งหมด 16 ข้อพบว่า ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงระดับความพึงพอใจในลำดับต้น 3 ลำดับ และลำดับท้าย 3 ลำดับ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ความพึงพอใจระดับต้น เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุด

ลำดับที่ 1 ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา

ลำดับที่ 2 เชื้อฟังคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งการโดยชอบ

ลำดับที่ 3 ให้เกียรติแก่ครูด้วยกัน

ความพึงพอใจระดับท้าย เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ลำดับที่ 1 สามารถสอดแทรกคุณธรรมขณะทำการสอนได้เป็นอย่างดี

ลำดับที่ 2 สามารถปลูกจิตสำนึกให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนอยู่เสมอ

ลำดับที่ 3 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. **ด้านบุคลิกภาพ** จากผลการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคมีความพึงพอใจข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทั้งหมด 19 ข้อพบว่า ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงระดับความพึงพอใจในลำดับต้นเพียง 3 ลำดับแรก และความพึงพอใจลำดับสุดท้าย 3 ลำดับ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ความพึงพอใจลำดับต้น เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุด

ลำดับที่ 1 แต่งกายสุภาพเรียบร้อย

ลำดับที่ 2 มีความซื่อสัตย์สุจริต

ลำดับที่ 3 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต

ความพึงพอใจลำดับท้าย เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ลำดับที่ 1 มีโลกทัศน์กว้างไกล

ลำดับที่ 2 มีความสุขุมเยือกเย็น ควบคุมอารมณ์ได้ดี

ลำดับที่ 3 มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

2.2 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารกับครูอาจารย์ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ทั้ง 4 ด้าน ปรากฏว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้เช่นกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละด้าน พบว่า ด้านความรู้ ด้านเจตคติ และด้านบุคลิกภาพ ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในบางข้อ ส่วนด้านทักษะ ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติทุกข้อ

1. **ด้านความรู้** ผู้บริหารกับครูอาจารย์มีความพึงพอใจข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านความรู้ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารมีความพึงพอใจในระดับมากกว่าครูอาจารย์ในเรื่องใช้ภาษาไทยสื่อความหมายในการสอนได้ดี (ผู้บริหาร $X=3.75$ $SD=.67$ ครูอาจารย์ $X=3.57$ $SD=.81$) และเรื่อง นำหลักจิตวิทยาไปใช้ในการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ (ผู้บริหาร $X=3.63$ $SD=.71$ ครูอาจารย์ $X=3.46$ $SD=.83$) ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ด้านทักษะ ผู้บริหารกับครูอาจารย์มีความพึงพอใจข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านทักษะ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นกัน

3. ด้านเจตคติ ผู้บริหารกับครูอาจารย์มีความพึงพอใจข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านเจตคติ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารมีความพึงพอใจในระดับมากกว่าครูอาจารย์ในเรื่องเชื่อฟังคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งการโดยชอบ (ผู้บริหาร $X=4.15$, $SD=.67$ ครูอาจารย์ $X=3.99$, $SD=.90$)

4. ด้านบุคลิกภาพ ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านบุคลิกภาพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ผลการศึกษาไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารมีความพึงพอใจในระดับมากกว่าครูอาจารย์ในเรื่อง ควบคุมตนเองให้อยู่ในกฎ ระเบียบ และจรรยาบรรณของครู (ผู้บริหาร $X=4.03$, $SD=.68$ ครูอาจารย์ $X=3.89$, $SD=.82$)

การทดสอบสมมติฐาน พบว่าความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อคุณลักษณะของข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ และด้านบุคลิกภาพ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 3 แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บริหารและครูอาจารย์ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม แยกเป็น ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ และด้านบุคลิกภาพ ปรากฏผลดังนี้

ด้านความรู้

1. ควรให้เข้ารับการอบรมสัมมนาด้านวิชาชีพให้มากกว่านี้
2. ความรู้ความสามารถในเรื่องการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอยู่ในขีดหนึ่งที่สามารถพัฒนาได้
3. ต้องการให้เป็นผู้ดำเนินการผลิตและใช้สื่อการสอน

ด้านทักษะ

1. ควรสนับสนุนส่งเสริมให้มีโอกาสร่วมกิจกรรมกับสถานประกอบการ
2. การแก้ปัญหาเฉพาะหน้ายังไม่เป็นที่พอใจ ขณะที่กำลังศึกษา ควรฝึกให้เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหา

ด้านเจตคติ

1. ความคิดริเริ่มในการทำงานยังน้อยไป
2. ต้องมีทัศนคติที่ดีต่อบุคคลอื่น และต้องรู้จักวางตัวให้เหมาะสม

ด้านบุคลิกภาพ

1. ต้องฝึกให้เป็นผู้มีวิสัยทัศน์
2. ควรให้มีการฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
3. ฝึกให้รู้จักการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ดี

กับผู้อื่นได้ดี

อภิปรายผล

ผลของการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะอภิปรายผลในประเด็นสำคัญ ๆ ที่ได้จากการศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการสำรวจเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม เนื่องจากสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เป็นสถานศึกษาที่เปิดสอนด้านช่างอุตสาหกรรม จึงพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีจำนวน 396 คน และ 19 คน คิดเป็นร้อยละ 95.4 และ 4.6 ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร จำนวน 212 คน และตำแหน่งครูอาจารย์ จำนวน 203 คน และมีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป โดยมีประสบการณ์การรับราชการครู ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ จากแบบสอบถามที่แสดงความพึงพอใจต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้าน

2.1 ระดับความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านบุคลิกภาพ ($X = 3.93, S.D. = .61$) ด้านเจตคติ ($X = 3.88, S.D. = .65$) ด้านความรู้ ($X = 3.59, S.D. = .56$) และด้านทักษะ ($X = 3.51, S.D. = .63$) เมื่อพิจารณาภาพรวม ปรากฏว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($X = 3.73, S.D. = .56$)

หน้าที่สำคัญของครูอยู่ที่บทบาทของการสอน ซึ่งครูจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ดี มีทักษะ มีเจตคติที่ดี และมีบุคลิกภาพที่เป็นแบบอย่างที่ดี สอดคล้องกับผลงานวิจัย ผาณิต บิลมาศ (2522 : 256-270) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาที่พึงปรารถนา สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะของครูพลศึกษาที่พึงปรารถนาประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญ เรียงตามลำดับ คือ ด้านการสอน ด้านวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ และด้านความเชื่อมั่น ซึ่ง สวัสดิ์ ทรัพย์จำนง (อ้างใน สุพจน์, 2521 : 16) ได้ให้เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทัศนะว่า ลักษณะของครูที่พึงประสงค์ ควรจะมีดังนี้ คือ มีความรู้ในเรื่องเนื้อหาวิชาการศึกษาครู และวิชาที่ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่การงาน มีทักษะในการสอนและปฏิบัติหน้าที่การงาน มีคุณค่าของความเป็นครู มีคุณธรรม จรรยาบรรณของครู รักอาชีพครู และใฝ่หาความรู้ใหม่

วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (2518 : 57) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับลักษณะของครูที่สังคมต้องการ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนักเรียน ครู และผู้ปกครองในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 756 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ด้านความรู้วิชาการ ครูควรมีความรู้กว้างขวางนอกเหนือจากวิชาที่ตนสอน มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ ด้านความสนใจในการสอน ถือว่า การฝึกสอนและเรียนวิธีสอนมีความจำเป็นมาก ครูควรมีความสามารถในการสอนให้เด็กเข้าใจ ใช้อุปกรณ์การสอนบ่อย ๆ สอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลตั้งใจสอน และช่วยงานโรงเรียน ด้านบุคลิกภาพ ครูควรมีเสียงพูดชัดเจน แต่งกายเรียบร้อย มีอารมณ์ขัน ยิ้มแย้มแจ่มใส

ล้อม ไชยศร (2510 : 157) ได้ศึกษาคุณลักษณะของครูที่ดีในทัศนะของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน ปรากฏว่าคุณลักษณะของครูที่นักเรียนชายชอบ มีดังนี้

1. แต่งกายสุภาพเรียบร้อย พูดจาสุภาพอ่อนโยนชัดเจนเข้าใจง่าย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย
2. ใจดี สุขุมเยือกเย็น อารมณ์แจ่มใสร่าเริงอยู่เสมอ รักและเมตตากรุณาต่อนักเรียน ขยัน อดทน พูดจริงทำจริง มีความยุติธรรม วางตัวได้เหมาะสม
3. สนใจในการสอนและตัวนักเรียน เข้มงวดต่อความประพฤติของนักเรียน ยินดีรับฟังความคิดเห็นและข้อโต้แย้งของนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ ช่วยเหลือนักเรียน

เจสสิว บุรีภักดี และคณะ (2520 : 301-306) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ลักษณะของครูที่ดีโดยกลุ่มตัวอย่างเป็น นักเรียน ผู้ปกครอง ครูและศึกษานิเทศ ผู้บริหารการศึกษา พระผู้ทรงคุณวุฒิ ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะครูที่ดี เรียงลำดับความสำคัญ ดังนี้ มีคุณธรรมและประพฤติดี เป็นพลเมืองดี มีความสามารถในการอบรมแนะแนว มีความสามารถในการสอนดี มีบุคลิกภาพเหมาะสมกับอาชีพครู มีสุขภาพร่างกายและจิตใจที่สมบูรณ์

เทือก กุสุมา ณ อยุธยา (2507 : 5-12) กล่าวว่า ลักษณะของครูที่ดีแบบไทย คือ ควรมีความรู้ดี สอนดี และประพฤติดี

สุรินทร์ สรสิทธิ์ (2515 : 3-9) เห็นว่า ครูดีจะต้องมีคุณลักษณะ ดังนี้ คือ บุคลิกภาพดี การสอนดี มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู

บุญถิ่น อัตถากร (2514 : 1-8) กล่าวว่า การผลิตครูนั้น จะต้องมุ่งผลิตครูดี ควร มีลักษณะ 3 ประการ คือ

1. ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ในเนื้อหาวิชา และต้องสร้างสมเพิ่มเติมอยู่เสมอ
2. ควรเป็นผู้มีความสามารถในกลวิธีสอน สามารถถ่ายทอดความรู้และวิธีการ แห่งปัญญาและอบรมชักนำเด็กไปสู่หนทางอันดีงาม
3. เป็นผู้ที่เปี่ยมไปด้วยคุณธรรมและวัฒนธรรม

กรมการฝึกหัดครู (2526 : 4-10) ได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของครูที่ดีที่ใช้ในการ ผลิตครูให้ตรงกับความต้องการของสังคม พบว่า ลักษณะของครูที่ดีนั้น ต้องประกอบด้วยลักษณะ ใหญ่ 8 ประการ สรุปได้ดังนี้ คือ

1. คุณลักษณะด้านการสอน เช่น รู้จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาชาติ มีความรู้ความเข้าใจหลักสูตร และดำเนินการสอนเป็นไปตามลำดับขั้น
2. คุณลักษณะทางวิชาการ เช่น ค้นคว้าหาความรู้ ใฝ่หาเทคนิคใหม่ ๆ มาใช้ในการ สอน ติดตามความเคลื่อนไหวทางการศึกษา
3. คุณลักษณะด้านสุขภาพทางกายและทางจิต เช่น อารมณ์ดี รู้จักพักผ่อน
4. คุณลักษณะมนุษยสัมพันธ์ เช่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อนักเรียน เพื่อนร่วม งาน และผู้บังคับบัญชา
5. คุณลักษณะทางด้านคุณธรรมและความประพฤติ เช่น ความเที่ยงธรรม ความเมตตา ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ
6. คุณลักษณะด้านบุคลิกลักษณะ เช่น ร่าเริงแจ่มใส คล่องแคล่วว่องไว แต่งกายเหมาะสม ควบคุมอารมณ์ได้ มีความกระตือรือร้น
7. คุณลักษณะทางการอบรมแนะนำ การปกครอง เช่น รู้จักการปกครอง แบบประชาธิปไตย มีระเบียบวินัยเป็นตัวอย่างที่ดี มีเหตุผล
8. คุณลักษณะด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย เช่น การยอมรับ นับถือผู้อื่น ให้ความร่วมมือกับผู้อื่น ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา รู้จักร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับประเพณี

1. ด้านความรู้ จากผลการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารและครู อาจารย์ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคมีความพึงพอใจข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบ- บัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จ เจ้าพระยา (2518 : 57) ที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับลักษณะของครูที่สังคมต้องการ โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง เป็นสักเรียน ครู และผู้ปกครองในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 756 คน ผลการวิจัยพบว่า ด้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิชาการ ครูควรมีความรู้กว้างขวางนอกเหนือจากวิชาที่ตนสอน มีความรู้ทันต่อเหตุการณ์ ซึ่ง เทือก กุสุมมา ณ อยุธา (2507 : 5-12) ได้ให้ทัศนะว่า ลักษณะของครูที่ดี ควรมีความรู้ดี

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทั้งหมด 17 ข้อพบว่า ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 14 ข้อ ระดับปานกลาง มีจำนวน 3 ข้อ โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงระดับความพึงพอใจระดับมากเพียง 3 ลำดับแรก และความพึงพอใจระดับปานกลาง 3 ลำดับสุดท้าย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านความรู้ ระดับมากใน 3 ลำดับแรก เรียงจากค่าเฉลี่ยสูงสุด

ลำดับที่ 1 มีความเข้าใจในเนื้อหาหลักสูตรที่สอนเป็นอย่างดี

ลำดับที่ 2 มีความรู้ในเรื่องเทคนิควิธีสอน

ลำดับที่ 3 ถ่ายทอดความรู้ได้ดี

ลำดับที่ 1 มีความเข้าใจในเนื้อหาหลักสูตรที่สอนเป็นอย่างดี ทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดีนั่นคือ ครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ต้องมีความรู้ในวิชาชีพที่สอนเป็นอย่างดีสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พันธุ์เพ็ญ หีบเพ็ชร (2540 : 46-71) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนวิชาชีพพระยะสัน ตามทัศนะของนักศึกษาผู้ใหญ่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตภาคใต้ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนวิชาชีพพระยะสันที่นักศึกษาผู้ใหญ่มีความต้องการมากที่สุด คือ เป็นผู้มีความรู้ในวิชาชีพที่สอนเป็นอย่างดี และผลงานวิจัยของ พรทิพย์ รัตนวิสาณนท์ (2527:65) ที่ได้วิจัยเรื่อง ทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับสมรรถภาพของครูช่างอุตสาหกรรมระดับปริญญาที่พึงประสงค์ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้บริหารเห็นว่า สมรรถภาพที่ครูช่างอุตสาหกรรมระดับปริญญาควรมีมาก คือ มีความรู้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูช่างอุตสาหกรรม ซึ่งสอดคล้องกับ กิปสันและฮันท์ (Gibson and Hunt) (อ้างใน วิชา เกษรศิริเจริญ 2521:24) กล่าวว่า ครูจะปฏิบัติงานได้ผลดีและมีประสิทธิภาพของงานสูง ต้องมีลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านความรู้ คือ จะต้องมีความรู้ในสาขาวิชาชีพที่ตนสอนเป็นอย่างดี

ครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาต่อเนื่องมาจากระดับ ปวช. และ ปวส. และเมื่อมาเรียนในระดับประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) นั้น นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ทุกคนจะต้องเรียนหลักสูตรและโครงสร้างของหลักสูตร ทำให้เห็นความสำคัญของจุดประสงค์ของหลักสูตร และรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา นอกจากนี้ การเรียนวิชาเทคนิคและวิธีสอน การฝึกสอน ทำให้ นักศึกษาหลัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า เปรียบเทียบเท่านั้นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ทุกคนได้รับการฝึกฝนโดยทุกคนจะต้องยึดหลักสูตร เป็นแนวหลักในการกำหนดเนื้อหาที่จะทำการสอนตามหลักสูตร ไม่ใช่สอนเนื้อหาตามตำราหรือ หนังสือที่มีอยู่ นอกจากนั้น ครูจะต้องจัดทำแผนการสอนทุกรายวิชาอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ล่วงหน้า เพื่อประสิทธิภาพในการเรียนการสอน ดังที่ สุพล วังสินธ์ (2536 : 5) ได้ให้ทัศนะว่า แผนการสอนหรือโครงการสอนที่จัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อปฏิบัติการสอนในวิชาหนึ่ง เป็นการเตรียมการสอนอย่างมีระบบและเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพและ สอดคล้องกับ กาญจนา คุณารักษ์ (2527 : 171) ที่กล่าวว่า ครูต้องมีความรู้แตกฉานทั้งในและนอกตำรา นอกจากมีความรู้ความแม่นยำในเนื้อหาที่จะสอนแล้ว ก็ต้องให้รู้กว้างออกไปนอกเหนือจากตำรา อีกด้วย ต้องพยายามศึกษาข้อมูลจากหลาย ๆ แหล่ง

ลำดับที่ 2 มีความรู้ในเรื่องเทคนิควิธีการสอน สอดคล้องกับผลงานวิจัย ของ สุภาภรณ์ กิตติประเสริฐ (2537 : 159) ได้วิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อ คุณลักษณะของครูสอนวิชาคณิตกรรมโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร โดย ทำการวิจัย 10 ด้าน พบว่า นักเรียนที่เลือกเรียนวิชาการชาย มีความพึงพอใจคุณลักษณะของครู สอนวิชาชีพในด้านเทคนิคการสอน สูงกว่าด้านอื่น ๆ สอดคล้องกับ พรทิพย์ รัตนวิสาสนนท์ (2527:65) ได้วิจัยเรื่อง ทัศนของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับสมรรถภาพของครูช่าง อุตสาหกรรมระดับปริญญาที่พึงประสงค์ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้บริหารเห็นว่า สมรรถภาพที่ครู ช่างอุตสาหกรรมระดับปริญญาควรมีมาก คือ มีความรู้ความชำนาญในวิชาเทคนิค หรือวิชาชีพ เฉพาะสาขาวิชาที่ตนจะนำไปปฏิบัติงาน มีความรอบรู้ในวงงานวิชาชีพ สามารถสรุปเนื้อหาในการ สอนให้เข้าใจได้ง่าย สามารถในการนำทฤษฎีการเรียนรู้ไปใช้ในการเรียนการสอน ทั้งนี้ ข้าราชการ ครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ทุกคน ขณะที่เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรครู เทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ได้รับการฝึกฝนทักษะการสอนอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง เช่น ทักษะการสอน การบรรยาย ทักษะการใช้คำถาม ทักษะการใช้สื่อการสอน โดยมีวิชาที่สอดคล้องเอื้ออำนวยให้นักศึกษาฝึกฝนอยู่ตลอดเวลา เช่นวิชาไสตทัศน์ศึกษา วิชาการพัฒนาสื่อการสอน นอกจากนี้ ครู อาจารย์ผู้สอนวิชาอื่น ๆ ในหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ได้ให้ความร่วมมือ ฝึกฝนทักษะด้านต่าง ๆ ให้แก่นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้วย เช่น การรายงานหน้าชั้นเรียน การใช้สื่อแผ่นใสประกอบการรายงาน การพูด หรือการบรรยาย จะได้รับ การฝึกฝนด้วยเช่นกัน ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ที่ว่า ผลิตครูช่างเทคนิคที่มีความรู้ความสามารถในการสอน โดยเน้นการสอนวิชาชีพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่อนำมาใช้เผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตให้ถือว่าผิดกฎหมาย

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฉพาะแต่ละสาขา (หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) พ.ศ. 2533) ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ที่บ่งชี้ลักษณะของครูที่ดีไว้ คือ มีความรอบรู้ในวิชาชีพตนและสอนดี มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในวิธีสอนและวิธีประเมินผลการศึกษาในวิชาชีพหรือกิจกรรมที่รับผิดชอบ และในเรื่องนี้ ชูศักดิ์ เปลี่ยนนุ (2538 : 6-7) ได้ให้ทัศนะสรุปได้ว่า

การพัฒนาความสามารถในการถ่ายโยงความรู้ (Development of Learning) เป็นกิจกรรมภายในของการสอนในแต่ละวิชาที่ผู้สอนจะต้องใช้เทคนิคของ Learning Transfer เมื่อมีโอกาส การพัฒนาความสามารถถ่ายโยงความรู้เป็นเรื่องของการประยุกต์ข้ามศาสตร์ ซึ่งจะทำให้ได้ต่อเมื่อผู้เรียนสามารถประยุกต์ความรู้ภายในศาสตร์ของตนเองได้เสียก่อน การเรียนการสอนของช่างอุตสาหกรรม ต้องอาศัยทั้งศาสตร์และ ศิลป์ คือ ต้องใช้ศาสตร์ในการพิจารณาจัดเนื้อหาที่เหมาะสม มีหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการสร้างประสบการณ์ของการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหา และใช้ศิลป์ส่วนบุคคลในการถ่ายทอดและดำเนินงานสอนสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นเรื่องยากยิ่ง ที่ต้องการการฝึกฝนอบรมอย่างจริงจังและถูกต้อง ซึ่งผู้สอนควรได้รับการฝึกฝนในเรื่องของเทคนิคและวิธีการสอนเป็นพิเศษนอกเหนือไปจากการพัฒนาความรู้ในเนื้อหาวิชาการ สอดคล้องกับ ถวัลย์ มาศจรัส (2534:26) ให้ความเห็นว่า ครูที่ดีควรมีลักษณะดังนี้ คือ มีความรู้ความสามารถในการสอน อธิบาย และรับผิดชอบต่อหน้าที่และสังคม รู้จักใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา อัปสร มีสิงห์ (2534:12-13) กล่าวถึงบทบาทของครูกับหลักสูตรฉบับปรับปรุง โดยให้ครูปรับเปลี่ยนบทบาทของตนในเรื่อง ใช้วิธีสอนหลากหลาย อย่าจำเจอยู่กับวิธีใดวิธีหนึ่ง ไม่มีวิธีสอนใดดีที่สุดในที่ใช้ได้กับทุกคน ทุกเรื่อง และทุกสถานการณ์

โดยที่ กิปสันและฮันท์ (อ้างใน วิภา, 2521 : 24) กล่าวว่า ครูจะปฏิบัติงานได้ผลดีและมีประสิทธิภาพของงานสูง ต้องมีลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านความรู้ คือ จะต้องมีความรู้ในสาขาวิชาชีพที่ตนสอนเป็นอย่างดี มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดวิชาความรู้ วัฒนธรรม มีความเข้าใจในเรื่องการพัฒนาของเด็ก การเรียนรู้ มีเทคนิควิธีสอนแบบต่าง ๆ ตลอดจนมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน มีทักษะในการใช้ภาษาการเขียน การพูด เพื่อให้เด็กเข้าใจง่ายตลอดจนมีทักษะในการค้นคว้าวิจัยและหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

ลักษณะของครูที่ดี ตามแนวคิดของ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (อ้างใน สุพล, 2536 : 89) คือ มีความพยายาม มีความตั้งใจ มุ่งที่จะพัฒนาแสวงหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่แปลกใหม่ โดยให้สอดคล้องกับตัวนักเรียน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่จะหาเทคนิควิธีการใหม่มาใช้ในการสอน เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับที่ 3 ถ่ายทอดความรู้ได้ดี สืบเนื่องจากการเรียนวิชาเทคนิคและวิธีสอน การฝึกสอน การทำสื่อการสอน การฝึกฝนทักษะด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการสอนซึ่งได้รับการฝึกฝนอย่างเป็นระบบ จึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่ครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ทุกคน สามารถถ่ายทอดความรู้ทักษะปฏิบัติได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พรทิพย์รัตนวิศาลนนท์ (2527 : 65) ได้วิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับสมรรถภาพของครูช่างอุตสาหกรรมระดับปริญญาที่พึงประสงค์ ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้บริหารเห็นว่า สมรรถภาพที่ครูช่างอุตสาหกรรมระดับปริญญาควรมีมาก คือ ถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนได้ตามจุดประสงค์ที่วางไว้ นักศึกษาทุกคนที่เข้ามาเรียนระดับประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ถูกคัดเลือกจากสถานศึกษาเดิม ซึ่งมีผลการเรียนในระดับ ปวส. โดยได้เกรดเฉลี่ย ระดับ 3 ขึ้นไป (เอกสารเกี่ยวกับ คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) 2533:1) ดังนั้นพื้นฐานความรู้ของนักศึกษาแต่ละคนอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก

การมีความรู้ในเรื่องเทคนิคการสอนและถ่ายทอดความรู้ได้ดีนี้ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2539 : 76) ยังได้กล่าวถึงการปฏิรูปครู-อาจารย์ ไว้ในหนังสือ "ศึกขีดแห่งศตวรรษที่ 21 : แนวคิดปฏิรูปการศึกษาไทย" ว่าครูและอาจารย์ราว 6 แสนคน นับเป็นกลุ่มบุคคลที่จะต้องได้รับการปฏิรูปจนกลายเป็นลักษณะชีวิตตามแนวทางที่ต้องการเสียก่อน จึงสามารถทำให้การพัฒนาด้านการศึกษาของเราประสบความสำเร็จ ครู จึงจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชาที่สอน มีบุคลิกภาพดีและมีเทคนิควิธีการสอน และ Russell C. Swansbury (1968 : 47) ได้พูดถึงการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในเรื่องของเทคนิคและวิชาชีพในสาขาของตน จะช่วยยกระดับความสามารถและทันต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ ซึ่ง เทื่อน ทองแก้ว (2537 : 30) ได้ให้ทัศนะว่า วิธีการเป็นครูโดยทั่วไป ก็คือ บุคคลที่ ต้องไปทำหน้าที่ให้ความรู้ให้การอบรมบุคคลอื่นว่าจะเริ่มต้นอย่างไร และมีวิธีการดำเนินการอย่างไร ครูจะต้องแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ ต้องมีวิธีการถ่ายทอดความรู้ หลายรูปแบบ เช่น การบรรยาย การสาธิต การแบ่งกลุ่มค้นคว้า เป็นต้น ผู้เป็นครูจึงต้องคัดเลือกวิธีการถ่ายทอดความรู้ความคิดเห็นซึ่งในหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ได้พยายามฝึกฝนนักศึกษาโดยให้มีการฝึกสอน ปฏิบัติการสอน เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ความสามารถ

การถ่ายทอดความรู้ได้ดีนั้น จะต้องมียุปัจจัยอื่นประกอบ ซึ่ง รุ่ง แก้วแดง (2532:47) ได้ให้ทัศนะว่า การนำเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดการเรียนการสอน เช่น ในเรื่องสื่ออุปกรณ์ใหม่ ๆ จะทำให้การเรียนการสอนตื่นตื้นนำสนใจติดตาม และเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ พันธุ์เพ็ญ หีบเพ็ชร (2540:46-71) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์ ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของครูสอนวิชาสี่พระยะสั้น ตามทัศนะของนักศึกษาผู้ใหญ่วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตภาคใต้ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสอนวิชาสี่พระยะสั้นที่นักศึกษาผู้ใหญ่ มีความพึงพอใจมากที่สุดคือ เป็นผู้มีความสามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนได้ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ และสอดคล้องกับจรรยาบรรณและวินัยครูตามระเบียบประเพณีครูของครูสภา ในเรื่อง ถ่ายทอดวิชาความรู้โดยไม่ปิดป้องและปิดบังอำพราง

ความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านความรู้ ระดับปานกลาง 3 ลำดับ เรียงจากค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ลำดับที่ 1 จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้แก่ผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม

ลำดับที่ 2 เข้ารับการอบรม ประชุม สัมมนาเชิงปฏิบัติการด้านวิชาชีพที่ตนเองสอนอยู่เสมอ

ลำดับที่ 3 จัดระบบเครื่องมือเครื่องจักรตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ลำดับที่ 1 จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้แก่ผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นงานนโยบายของสถานศึกษาโดยมีผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจกรรมและหัวหน้างานกิจกรรมเป็นผู้มีบทบาทในการดำเนินการ ดังนั้น ถ้าหากครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ซึ่งไม่ได้อยู่ในสายงานด้านนี้ก็มักจะไม่มียบทบาทต่อการกระทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรเท่าที่ควร อีกประการหนึ่งครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) นี้เพิ่งจบการศึกษามาใหม่ ๆ มีอายุน้อย ไม่มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมให้กับนักศึกษาซึ่งมีอายุไม่แตกต่างกันเท่าใดนัก และในการเรียนการสอนนั้นมีเวลาจำกัด จึงไม่มีเวลาสำหรับจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้แก่ผู้เรียน และการจัดกิจกรรมบางอย่างต้องใช้งบประมาณ ซึ่งปัจจุบันกระทรวงการคลังวางระเบียบให้นำเงินกิจกรรมฝากเข้าไว้กับเงินบำรุงการศึกษา ซึ่งการจะนำเงินมาใช้ต้องมีขั้นตอนมากมาย ทำให้การเบิกเงินมาใช้กิจกรรมไม่ทัน อย่างไรก็ตาม พัชรินทร์ จำรูญโรจน์ (2530 : จ-ฉ) ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับการพัฒนาคุณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ให้ความสำคัญแก่บทบาทด้านการสอนกิจกรรม ในระดับมาก เกี่ยวกับการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่สอนกิจกรรมการเรียนการสอน ตามแนวคิดจากการดำเนินการสอนของกรมวิชาการ หมายถึง การจัดสภาพการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ต้องเน้นกระบวนการที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่งเสริมให้นักเรียน คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ได้ฝึกปฏิบัติทั้งงานกลุ่มและงานรายบุคคล ฉะนั้นกิจกรรมจะต้องเน้นให้ ผู้เรียนเป็นจุดศูนย์กลาง มีความน่าสนใจ ความเหมาะสม และความ คิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) จะต้องศึกษาเทคนิควิธีการ จัดกิจกรรมเพื่อให้ได้การเรียนการสอนที่สมบูรณ์ครบถ้วนกระบวนการของการเรียนการสอนด้าน ช่างอุตสาหกรรม ทั้งนี้ ควร ส่งเสริมให้ครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) มีลักษณะ ของการเป็นครูที่ดี เพราะเมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพการเวลา ครูที่ดีจะต้องรู้จักการจัด สภาพการเรียนการสอนด้วยเทคนิควิธีการต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม มิใช่เป็นผู้บอกความรู้ สู่ นักเรียน ลักษณะครูที่ดีและครูยุคใหม่ที่สอดคล้องกับลักษณะการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย ดังที่ สุระปะนิย์ นาคทรัพย์ (อ้างใน สุลล, 2536 : 89) ได้ให้ทัศนะของครูดีไว้ว่า ต้องมีความ พยายาม มีความตั้งใจ มุ่งมั่นที่จะพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ ตัวนักเรียน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ที่จะหาเทคนิควิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการสอน เพื่อให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด และต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการสอนต่าง ๆ สนใจแสวงหากิจกรรมการสอนที่แปลกใหม่ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนโดยกระทำได้อย่าง ราบรื่น ทั้งนี้เพราะการเรียนการสอนของ ช่างอุตสาหกรรม ต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ คือ ต้อง ใช้ศาสตร์ในการพิจารณาจัดเนื้อหา ที่เหมาะสม มีหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและ การสร้างประสบการณ์ของการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหา และใช้ศิลป์ส่วนบุคคลในการ ถ่ายทอดและดำเนินงานสอน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นเรื่องยากยิ่ง ที่ต้องการฝึกฝนอบรมอย่างจริงจัง และถูกต้อง ซึ่งผู้สอนควรได้รับการฝึกฝนในเรื่องของเทคนิคและวิธีการสอนเป็นพิเศษนอกเหนือไป จากการพัฒนาความรู้ในเนื้อหาวิชาการ (ชูศักดิ์ เปลี่ยนภู 2538 : 7) การจัดกิจกรรมเป็นการ สนับสนุนให้ผู้เรียนกล้าคิด กล้าทำ และกล้าแสดงออก ครูควรจะเป็นผู้ที่ให้คำแนะนำช่วยเหลือ ผู้เรียนตามความถนัดและเหมาะสม ซึ่งแนวความคิดของ เกียรติวรรณ อมาตยกุล (2530 : 57) ได้ กล่าวถึงผู้เรียน อาจทำได้ดังนี้ คือ หาวิธีทำให้ผู้เรียนและผู้สอนมีความสนิทสนมคุ้นเคยกัน บรรยายกาศของห้องเต็มไปด้วยการยอมรับ เห็นอกเห็นใจ ช่วยเหลือ เป็นมิตรซึ่งกันและกันในหมู่ ผู้เรียน จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความ มั่นใจในตนเองมากขึ้น และสนใจใฝ่รู้มากขึ้น ในการเรียน การสอนควรจัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ชูศักดิ์ เปลี่ยนภู (2538 : 6) ได้ให้ทัศนะว่า การเน้นใน เรื่องของกิจกรรมขณะเรียน ให้ผู้เรียนได้มองเห็นคุณค่าของสิ่งที่ตนเรียนรู้เป็นสิ่งที่ผู้สอนควรให้ ความสนใจและให้เวลาสำหรับการแสวงหาวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการสอนที่พัฒนาทัศนคติ ในแต่ละวิชา สอดคล้องกับ อัปสร มีสิงห์ (2534 : 12-13) กล่าวถึงบทบาทของครูกับหลักสูตร ฉบับปัจจุบัน โดยให้ครูปรับเปลี่ยนบทบาทในเรื่องครูไม่ใช่ผู้ให้ความรู้แก่นักเรียนด้วยการบอก

เอกสารเป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ดูแลเห็นใบแจ้งประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ให้นักเรียนจดจำข้อมูลหรือข้อเท็จจริงแต่ควรจัดประสบการณ์ให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและค้นพบคำตอบเองจากการลงมือสัมผัสหรือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูจัดให้ การเรียนรู้จึงจะเกิดความเข้าใจ และให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมหลากหลาย ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่ต้องการ

ลำดับที่ 2 เข้ารับการอบรมประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการด้านวิชาชีพที่ตนเองสนใจ ครูภูมิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ส่วนใหญ่เพิ่งสำเร็จการศึกษาและบรรจุเข้ารับราชการได้เพียง 2-5 ปี ซึ่งจัดได้ว่าได้รับการศึกษาในยุคของเทคโนโลยีสมัยใหม่อยู่แล้ว เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่อง CNC CAM เครื่องยนต์ EFI ดังนั้นผู้บริหารจึงมักจะส่งครูอาจารย์เก่า เข้ารับการอบรมประชุมสัมมนา เพื่อปรับระดับความรู้ของครูอาจารย์เก่าให้ทันต่อเทคโนโลยีใหม่ที่เข้ามามีบทบาทต่อการศึกษาแทนครูภูมิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) นอกเสียจากว่าถ้ามีการอบรมที่เป็นเทคโนโลยีที่ก้าวไปอีกระดับหนึ่ง ซึ่งจำเป็นต้องให้ครูอาจารย์ใหม่ไปเข้ารับการอบรมเพราะมีพื้นฐานความรู้ของเทคโนโลยีสมัยใหม่อยู่บ้างแล้ว ครูภูมิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) จึงจะถูกส่งให้ไปเข้ารับการฝึกอบรม ทั้งนี้เพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณของสถานศึกษาด้วย

การมีผู้สอนที่มีคุณภาพ ซึ่งเริ่มจากการที่ผู้บริหารคัดเลือกครูที่มีวุฒิและประสบการณ์ตรงตามสาขาที่สอน ทั้งยังคัดเลือกครูที่มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความรักในอาชีพครู มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูก้าวหน้าทางวิชาการ โดยเปิดโอกาสให้ศึกษาต่อและส่งไปอบรมหรือดูงานเพิ่มเติม มีค่าตอบแทนและสวัสดิการที่เป็นที่พึงพอใจของครู อำนวยความสะดวกในเรื่องวัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอนอย่างเต็มที่ จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม นิโรจน์ ไทยทอง (2539 : 9) ได้กล่าวถึงธรรมชาติของบุคคลไม่ว่าจะมีความสามารถดีแค่ไหนเพียงใด ถ้าทำงานจำเจอยู่เสมอย่อมจะเกิดความเบื่อหน่ายหรือเฉื่อยชา การที่บุคคลมีโอกาสเปลี่ยนบรรยากาศ เปลี่ยนงานหรือศึกษาหาความรู้ใหม่ จะช่วยสร้างความมั่นใจ ความแข็งแรง และมีพลังที่จะทำงานได้ดีขึ้น ด้วยเหตุนี้ทุกองค์การจึงต้องการให้บุคลากรของตนเป็นผู้มีความรู้ความสามารถสูง และวิธีการอย่างหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของบุคลากรก็คือ การพัฒนาบุคลากร นอกจากนั้นแล้ว กาญจนา คุณารักษ์ (2527 : 171) กล่าวว่าสมรรถภาพที่ดีของครูจะต้องเฝ้าหาความรู้อยู่เสมอ ผู้ที่จะเป็นครูนั้นต้องตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา ก้าวทันโลก ทันเหตุการณ์ ครูไม่ใช่ผู้สอนอย่างเดียว แต่จะต้องเป็นผู้เรียนด้วย ต้องหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยค้นหาความรู้ให้แก่ตนเองแล้วนำมาปรับเข้ากับการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนรู้จักสนใจเฝ้าหาความรู้เพิ่มเติม ซึ่งลักษณะของครูดีตามแนวคิดของเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (อ้างใน สุพล, 2536 : 89) ได้ให้ทัศนะไว้ว่า ครูที่ดี จะต้องเป็นผู้มีความรอบรู้ โดยศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ เพื่อจะได้นำความรู้เหล่านั้นมาช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของ นักเรียน ในลักษณะที่ว่า "รู้จำ รู้จัก รู้จริง และรู้แจ้ง" และเป็นผู้ที่รู้จักตนเอง ปรับปรุงตนเอง สนใจ ใฝ่รู้ ศึกษาหาความรู้ คิดค้นวิธีการใหม่ เพื่อประโยชน์ในการสอน การอบรม อันจะสร้าง ความก้าวหน้าให้กับตนเอง

ลำดับที่ 3 จัดระบบการเก็บเครื่องมือเครื่องจักรตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ที่ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจในระดับปานกลางนั้น ในหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) กำหนดไว้ว่า "เพื่อปลูกฝังให้ครูช่างเทคนิค มีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร รับผิดชอบต่อหน้าที่และสังคม และสำนึกใน จรรยาบรรณของครูช่าง แต่เนื่องจาก ครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) บรรจุ เข้ารับราชการในสถานศึกษาที่อยู่ในสภาพแวดล้อมของสังคมเก่าซึ่งระบบการจัดเก็บเครื่องมือ เครื่องจักร และวัสดุอุปกรณ์ในห้องเครื่องมือของโรงฝึกงานอยู่ในสภาพเดิม ครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ซึ่งเป็นครูบรรจุใหม่จึงยังไม่ค่อยมีบทบาทในการเปลี่ยนแปลงการจัด ระบบการเก็บเครื่องมือ เครื่องจักรและวัสดุอุปกรณ์ตามที่ตนเองต้องการได้ อีกประการหนึ่ง พื้นที่ ในโรงฝึกงานบางแห่งอาจไม่เอื้ออำนวยในการจัด อย่างไรก็ตาม เมื่อมีเวลาและโอกาสอำนวยครู วุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ควรจะต้องดำเนินการในเรื่องดังกล่าว เพราะเรื่อง ระเบียบวินัยในการเก็บเครื่องมือนี้ นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ก็เคยได้ศึกษาและปฏิบัติมาตั้งแต่เรียนระดับ ปวช. และปวส. แล้ว จึงควรฝึกตนให้เป็นผู้มีระเบียบ วินัย เพื่อเป็นตัวอย่างให้กับนักศึกษาระดับ ปวช. และระดับ ปวส. ที่ตนสอน ต่อไป ซึ่งครูช่างจะ ต้องมีความรู้ความสามารถ รู้จักจัดและบริหารโรงฝึกงาน ดังที่ ณรงค์ เสงี่ยมประชา (2535 : 24-28) ได้รวบรวมความรู้ความสามารถที่ครูช่างต้องมีไว้เสมอ โดยเฉพาะในเรื่อง รู้จักจัดและบริหาร โรงฝึกงาน นั้นหมายถึงการจัดระบบการเก็บเครื่องมือเครื่องจักรตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ได้อย่าง มีประสิทธิภาพด้วย เพื่อให้โรงฝึกงานเป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นักศึกษาที่จะ ต้องไปทำงานในอนาคตต่อไป

2. ด้านทักษะ จากการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์ ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคมีความพึงพอใจข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครู เทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กัลชาญ สังข์วารีย์ (2531 : 3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ทำการวิจัยเรื่อง บุคลากรทางเทคโนโลยีทางการศึกษาที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยช่างอุตสาหกรรมใน 5 ปีข้างหน้า ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรทางเทคโนโลยีการศึกษาที่ พึงประสงค์ คือ มีความถนัดตลอดจนทักษะในเรื่องทั่วไปทางโสตทัศนูปกรณ์ และสอดคล้องกับ สวัสดิ ทรัพย์จำนง (อ้างใน สุพจน์, 2521 : 16) ที่ให้ทัศนะว่า ลักษณะของครูที่พึงประสงค์ คือ ครูควรมีทักษะในการสอนและปฏิบัติหน้าที่การงาน

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทั้งหมด 13 ข้อพบว่า ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 9 ข้อ ระดับปานกลาง มีจำนวน 4 ข้อ โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงระดับความพึงพอใจระดับมากเพียง 3 ลำดับแรก และความพึงพอใจระดับปานกลาง 3 ลำดับสุดท้าย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านทักษะ ระดับมาก 3 ลำดับแรก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุด

ลำดับที่ 1 มีทักษะในการใช้เครื่องมือเครื่องจักรตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ในสาขาวิชาชีพที่สอนเป็นอย่างดี

ลำดับที่ 2 สามารถเขียนใบงานได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในเนื้อหาวิชา

ลำดับที่ 3 สามารถฝึกให้นักเรียนรู้จักใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอเพื่อพัฒนาตนเองให้เกิดความเชื่อมั่นในวิชาชีพ

ลำดับที่ 1 คือ มีทักษะในการใช้เครื่องมือเครื่องจักรตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ในสาขาวิชาชีพที่สอนเป็นอย่างดี สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พรทิพย์ รัตนวิสาละนนท์ (2527 : 65) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับสมรรถภาพของครูช่างอุตสาหกรรมระดับปริญญาที่พึงประสงค์ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้บริหารเห็นว่าสมรรถภาพของครูช่างอุตสาหกรรมระดับปริญญาตรีควรมีมาก คือ มีทักษะในการใช้เครื่องมือและวัสดุฝึก รู้จักเลือกใช้เทคนิคที่เหมาะสมในการทำงานแต่ละงาน รู้จักเลือกใช้และดัดแปลงวัสดุเครื่องมือต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีความสามารถสาธิตงานช่างได้อย่างถูกต้องขั้นตอน ครูวุฒิประกาศนียบัตร ครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ได้เรียนรู้และได้ลงมือฝึกปฏิบัติงานในวิชาที่เรียนมาตั้งแต่เรียนในระดับ ปวช.และ ปวส. จึงเกิดความชำนาญ เกิดทักษะในการใช้เครื่องมือเครื่องจักรในวิชาชีพของตนเองเป็นอย่างดี เมื่อมาเรียนในระดับประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) จะมีหมวดวิชาชีพเฉพาะด้านให้เรียนเป็นจำนวนถึง 55 หน่วยกิต ซึ่งต้องเรียนภาคปฏิบัติจนเกิดความชำนาญเชี่ยวชาญ เพื่อนำความรู้ความชำนาญนี้ไปถ่ายทอดให้นักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ที่เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กำหนดว่า เพื่อผลิตครูช่างเทคนิคที่มีความสามารถในการสอน มีความชำนาญเฉพาะในแต่ละสาขา ซึ่ง ชูศักดิ์ เปลี่ยนภู (2538 : 5) ให้ทัศนะว่า การสอนภาคปฏิบัติเป็นหัวใจของการศึกษาช่างอุตสาหกรรม ที่จะทำให้ ผู้เรียนเป็นช่างที่สมบูรณ์ การสอนภาคปฏิบัตินั้น อาจจะให้ข้อมูลที่ป็นเนื้อหาสาระได้ไม่มากเท่ากับการเรียนในห้องเรียน แต่จะสามารถพัฒนาความสามารถและกึณนิสัยได้ดีกว่า ซึ่งผู้สอนควรตระหนักถึงประโยชน์ข้อนี้ให้มาก และเลือกทำในสิ่งที่เกิดประโยชน์สูงสุด การสอนภาคปฏิบัตินั้น สามารถจำแนกออกได้เป็น 2 รูปแบบ คือ การสอนทักษะ (Workshop Instruction) และการสอนการทดลอง (Laboratory Instruction) ทั้งสองอย่างนี้ มีการจัดการเรียนการสอนหลายระดับ มีวัตถุประสงค์และวิธีการเฉพาะในแต่ละเรื่อง ซึ่งผู้สอนควรได้รับการฝึกอบรมที่ถูกต้อง และ พันธ์ หันนาคินทร์ (2530 : 48-57) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้ที่จะมาเป็นครูว่า ควรมีความสามารถในการดำเนินการสอนเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความสนใจและตั้งใจเรียน รู้จักให้ความกระจำงในบทเรียนที่สอน จะด้วยการอธิบาย ใช้เครื่องมือ หรือสื่อการสอนที่เหมาะสมกับบทเรียนแต่ละบท รู้จักการช่วยให้นักเรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น และมีจิตใจที่จะศึกษาเรื่องราวที่ครูสอนด้วยความตั้งใจอย่างเต็มที่ และครูเป็นผู้ที่ทำงานอันมีผลโดยตรงต่อชีวิตความเป็นไปของนักเรียนสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กัลชาญ สังข์วารี (2531 : 3) ที่ทำการวิจัยเรื่อง บุคลากรทางเทคโนโลยีทางการศึกษาที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยช่างอุตสาหกรรมใน 5 ปีข้างหน้า ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรทางเทคโนโลยีการศึกษาที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยช่างอุตสาหกรรมใน 5 ปีข้างหน้า คือ มีความถนัดตลอดจนทักษะในเรื่องทั่วไปทางอุตสาหกรรม สามารถนำทักษะมาสร้างนวัตกรรมได้อย่างเหมาะสม ผ่านการฝึกงานการผลิตการใช้สื่อต่าง ๆ เข้าใจลักษณะแท้จริงของเครื่องมืออุตสาหกรรมแต่ละประเภทเป็นอย่างดี สามารถดัดแปลงใช้กับสื่อต่าง ๆ ได้ รู้จักประยุกต์ใช้วัสดุพื้นบ้านที่หาได้ง่ายมาเป็นสื่อการสอนได้ และ ตรงกับแนวคิดของ รุ่ง แก้วแดง (2532 : 47) ที่กล่าวว่า การนำเทคโนโลยีมาช่วยในการจัดการเรียนการสอน เช่น ในเรื่องสื่อ อุปกรณ์ใหม่ ๆ ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนตื่นเต็นน่าสนใจติดตาม และเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความเห็นของปราศรัย ประวัติรุ่งเรือง (2535 : 57) ที่พบว่า ครูสอนวิชาชีพจะต้องมีลักษณะที่แตกต่างจากครูสามัญ และครูผู้สอนจะดำเนินการให้สำเร็จผลตามหลักสูตรประเมินผล การสอนที่วางไว้นั้น ย่อมต้องอาศัยความสามารถของผู้สอนเป็นสำคัญ ดังนั้น ครูผู้สอนควรมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ คือ เป็นผู้ที่มีทักษะในการทำ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในงานอาชีพมาแล้วพอสมควร เป็นผู้มีความรับผิดชอบ เป็นตัวอย่างอันดีของนักเรียน เพื่อเป็นแนวทางที่จะอบรมนักเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ได้อย่างดี เป็นผู้ที่มีความชำนาญในการสอน มีหลักวิชาครู รู้จักใช้อุปกรณ์การสอน และเข้าใจหลักการวัดผลที่ดี และเป็นผู้ชี้ช่องทางในการประกอบอาชีพให้นักเรียน

ลำดับที่ 2 สามารถเขียนใบงานได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในเนื้อหาวิชา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พรทิพย์ รัตนวิสาละนนท์ (2527 : 65) ได้ทำการวิจัยเรื่องทัศนคติของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับสมรรถภาพของครูช่างอุตสาหกรรมระดับปริญญาที่พึงประสงค์ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้บริหารเห็นว่า สมรรถภาพของครูช่างอุตสาหกรรมระดับปริญญาควรมีมาก คือ สามารถเขียนโครงการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถวางแผนเพื่อการดำเนินงานวิชาชีพได้ และสามารถสอนและให้การฝึกอบรมในด้านงานปฏิบัติแก่นักศึกษาได้ ซึ่งหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) (หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง พ.ศ. 2533 : 5) ได้กำหนดให้ครูช่างเทคนิคมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีการวางแผนเตรียมการสอน ประเมินผลการสอน รวมทั้งปรับปรุงทักษะและพัฒนาการสอนให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ เรื่องนี้ เมื่อได้ศึกษาถึง หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) จะพบว่านักศึกษาได้เรียนวิชาเทคนิคและวิธีสอน วิชาการวิเคราะห์วิชาชีพซึ่งในรายละเอียดของคำอธิบายรายวิชาได้มีการศึกษาถึงการเขียนใบงาน วิเคราะห์งาน การใช้เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์โดยนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) จะต้องยึดวัตถุประสงค์ของรายวิชาเป็นหลัก และจากประเด็นความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในด้านความรู้ พบว่าครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) มีความรู้ในด้านหลักสูตร เทคนิคการสอนและการถ่ายทอดความรู้เป็นอย่างดี ย่อมตระหนักถึงการเตรียมการสอน การวางแผนการสอน สื่อการสอน เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อใช้ในการสาธิต การฝึกภาคปฏิบัติให้พร้อม ทำให้การสอนเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ ซึ่ง นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) จะได้รับการฝึกฝนดูแลจากอาจารย์ที่ ทำการสอนภาคปฏิบัติด้วย ซึ่งเรื่องนี้สอดคล้องกับ ชูศักดิ์ เปลีียนนท์ (2538 : 5) ที่ให้ทัศนะว่า การจัดเรียนการสอนมีหลายระดับ มีวัตถุประสงค์และวิธีการเฉพาะในแต่ละเรื่อง ซึ่งผู้สอนควรได้รับการฝึกอบรมที่ถูกต้อง การสอน Laboratory นั้นไม่ควรที่จะเน้นหนักในการนำเอาเครื่องมือมาเพียงเพื่อพิสูจน์ทฤษฎี แต่ควรจะใช้อุปกรณ์เหล่านั้นพัฒนาความสามารถอื่น เช่น ความคิดในการวางแผน การแก้ปัญหา ความสามารถในการสังเกต สรุปประเด็น การคาดคะเนผล และความสามารถในการใช้ภาษาบรรยายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น ตรงกับแนวคิดของ รุ่ง แก้วแดง (2532:47) ที่กล่าวว่า การที่จะเป็นครูที่ดีนั้น จะต้องมีการวางแผนการเรียนการสอนล่วงหน้าว่า จะทำอะไร กับใคร เมื่อไร อย่าเดินเข้าห้องเรียนไปโดยไม่ได้วางแผนเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อันขาด การเตรียมตัวล่วงหน้าเป็นการเสริมความมั่นใจในตัวเอง และช่วยให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์ในตัวเอง แต่ผลการวิจัยของวิทยา โพธิ์สุ (2535 : 151) ที่ทำการวิจัย เรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการทำงานกับสภาพการสอนของครู วิทยาลัยสารพัดช่างเขตภาคกลาง พบว่าครูส่วนใหญ่เตรียมการสอนเป็นบางครั้ง โดยให้เหตุผลว่า ไม่จำเป็นต้องเตรียมทุกครั้ง เพราะสอนมานานแล้ว อย่างไรก็ตามแม้ครูทำการสอนมานานเพียงใด ก็จำเป็นต้องเตรียมตัวสอนทุกครั้ง เพราะครูควรมีการเปลี่ยนแปลงเทคนิคการสอนให้ทันกับเทคโนโลยีใหม่ และให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ของนักเรียนตลอดเวลา ดังที่ บำรุง กลัดเจริญ และฉวีวรรณ กิनावงศ์ กล่าวไว้ว่า การทำงานทุกอย่างจะสำเร็จด้วยดี จำเป็นต้องมีกรวางแผน วางโครงการล่วงหน้า ยิ่งมีการคิดวางแผนละเอียดรอบคอบเพียงใด ผลงานยิ่งสำเร็จด้วยดียิ่งขึ้นซึ่งการเตรียมการสอนของครูนั้น กระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2521 : 127) ได้กล่าวไว้ 2 ลักษณะใหญ่ คือ "การเตรียมตัวครูผู้สอน และการทำบันทึกการสอน"

ลำดับที่ 3 สามารถฝึกให้นักเรียนรู้จักใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ เพื่อพัฒนาตนเองให้เกิดความเชื่อมั่นในวิชาชีพ จากการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ได้รับการเรียนรู้ในยุคเทคโนโลยีสมัยใหม่ ซึ่งจะต้องพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ อยู่เป็นนิจ ดังนั้น จึงเป็นกิจนิสัยส่วนหนึ่งที่นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) จะตื่นตัว ค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการเรียนการสอน ทำให้เกิดความเชื่อมโยงไปยังนักศึกษาที่ตนเองทำการสอนอยู่ในลักษณะเดียวกันกับที่ตนศึกษาค้นคว้าอยู่ การที่จะเป็นครูที่ดีนั้น ครูจะต้องเอาใจใส่นักเรียน และการเรียนการสอนอย่างจริงจัง เทคนิคการสอนนั้นเป็นเรื่องที่สามารถฝึกฝนได้ถ้าครูมีความสนใจหมั่นหาความรู้ทุ่มเทจิตใจให้กับงานการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนอาชีวศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่นที่มีปัญหา มาก ครูจึงควรให้ความเอาใจใส่โดยเป็นทั้งครู เพื่อน และพี่ (รุ่ง แก้วแดง, 2532 : 47) แนวคิดของ สุระปะนิย์ นาคกรทรรพ (อ้างใน สุลล 2536 : 89) กล่าวว่า การรู้จักที่จะถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน จะด้วยเทคนิควิธีใดก็ตาม จนผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถนำความรู้ความสามารถที่ได้ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัว และสังคมมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับจรรยาบรรณและวินัยครูตามระเบียบประเพณีครูของคุรุสภา (2526 : 2) ที่ว่า "ตั้งใจสั่งสอนศิษย์ อุทิศเวลาให้แก่ศิษย์ จะละทิ้งและทอดทิ้งหน้าที่การงานไม่ได้" และตรงกับแนวคิดของ เกียรติวรรณ อมาตยกุล (อ้างใน ปราศรัย, 2535 : 57) ได้กล่าวถึงการช่วยเหลือผู้เรียนสามารถทำได้ ซึ่งสรุปได้ดังนี้ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. หาวิธีการทำให้ผู้เรียนและผู้สอนมีความสนิทสนมคุ้นเคยกัน บรรยากาศของห้องเรียนเต็มไปด้วยการยอมรับ เห็นอกเห็นใจ ใจกว้างใจ ช่วยเหลือเป็นมิตรซึ่งกันและกันในหมู่ผู้เรียนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้นและ สนใจใฝ่รู้มากขึ้น

2. ร่วมมือกับผู้เรียนในการวางแผนเป้าหมายของการเรียน โดยอาจจะพิจารณาจากสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ คือ ความรู้ของผู้เรียน เวลาที่จะใช้ในการเรียน เครื่องมือประกอบการเรียน ความรู้ความสามารถของตัวผู้สอนเองและอื่น ๆ ผู้สอนซึ่งมีประสบการณ์ ความรู้ความชำนาญ และเคยผ่านการเรียนรู้อวิชานั้น ๆ มาแล้ว ย่อมสามารถช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นเป้าหมายของการเรียนรู้ได้ชัดเจนขึ้น

3. ร่วมมือกับผู้เรียน วางแผนการเรียน การเรียนที่มีแบบแผนและขั้นตอนที่เหมาะสมจะทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น และสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว

4. เป็นผู้ให้กำลังใจ แนะนำช่วยเหลือรวมทั้งเป็นผู้บริหารและจัดหาแหล่งวิชาความรู้อุปกรณ์ต่าง ๆ ตลอดจนพาผู้เรียนไปดูงานนอกสถานที่ เป็นต้น

5. ช่วยเหลือผู้เรียนในการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุถึงสิ่งที่ผู้เรียนคาดหวังไว้มากน้อยเพียงใด

อัปสร มีสิงห์ (2534 : 12-13) กล่าวถึงบทบาทของครูกับหลักสูตรฉบับปรับปรุง โดยให้ครูปรับเปลี่ยนบทบาทของตนในเรื่อง "ครูไม่ใช่แหล่งความรู้ที่คอยให้คำตอบแก่เด็กในทุกเรื่อง ดังนั้น ครูจึงควรมีข้อมูลที่ทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อสามารถชี้แนะแหล่งความรู้ที่เหมาะสมแก่นักเรียน" ครูจะต้องเปลี่ยนบทบาทจากการที่เป็นผู้แสดงนำเสียทุกกรณีในการเรียนการสอน มาเป็นผู้กระตุ้นให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สนับสนุนให้นักเรียนมีบทบาทสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ เป็นผู้ช่วยและผู้แนะนำให้นักเรียนมีหลัก รู้จักวิธีการที่จะศึกษา และเลือกทางของตนเองได้ โดยไม่มีการบังคับให้เชื่อตามครู เปิดโอกาสให้ได้ใช้ความคิดอิสระอย่างมีเหตุผล สอดคล้องกับ กาญจนา คุณารักษ์ (2527 : 171) กล่าวว่า สมรรถภาพที่ดีของครูจะต้อง ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ ผู้ที่จะเป็นครูนั้น ต้องตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา ก้าวทันโลก ทันเหตุการณ์ ครูไม่ใช่ผู้สอนอย่างเดียว แต่จะต้องเป็นผู้เรียนด้วย ต้องหมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยค้นหาความรู้ให้แก่ตนเอง แล้วนำมาปรับเข้ากับการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนรู้จักสนใจใฝ่หาความรู้เพิ่มเติม

ความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อครูวุฒิ ประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านทักษะ ระดับปานกลาง 3 ลำดับเรียงจากค่าเฉลี่ยต่ำสุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับที่ 1 สามารถติดต่อกับภาคเอกชน สถานประกอบการ เพื่อขอความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

ลำดับที่ 2 ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดนิทรรศการการแสดงผลผลิตของนักเรียนเอง

ลำดับที่ 3 ส่งเสริมให้นักเรียนประดิษฐ์คิดค้นและสร้างสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่

ลำดับที่ 1 สามารถติดต่อกับภาคเอกชน สถานประกอบการ เพื่อขอความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี การติดต่อกับภาคเอกชนสถานประกอบการ เพื่อขอความร่วมมือในด้านต่าง ๆ นั้น ส่วนใหญ่ในสถานศึกษามักจะมอบหมายให้ครูอาจารย์ที่ทำหน้าที่หัวหน้างาน แนะแนว และจัดหางานอาชีพ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หัวหน้าคณะหรือหัวหน้าแผนกเป็นผู้ดำเนินการ เพราะเป็นงานที่บุคคลเหล่านั้น เป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง ประกอบกับครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) เพิ่งได้รับการบรรจุไปใหม่จึงยังไม่มีโอกาสได้ไปประสานสัมพันธ์กับบุคคลภายนอกสถานศึกษา จะมุ่งแต่ในเรื่องการสอนนักเรียนเพียงอย่างเดียว อีกประการหนึ่งอาจเป็นเพราะไม่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาโดยตรงจึงไม่มีโอกาสไปประสานสัมพันธ์กับสถานประกอบการภายนอกการจัดอาชีวศึกษาจะให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายอย่างสมบูรณ์นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาด้านอาชีวศึกษาจะต้องประสานสัมพันธ์ร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดกับสถานประกอบการ เพื่อให้กำลังคนที่มีคุณภาพ ทั้งนี้เพราะสถานศึกษาเป็นผู้ผลิตกำลังคน สถานประกอบการเป็นใช้กำลังคน สถานประกอบการต้องการกำลังคนที่มีคุณภาพ มีคุณสมบัติครบถ้วน พร้อมทั้งจะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการอาชีวศึกษาจะต้องมีการประสานสัมพันธ์กับสถานประกอบการอย่างมีจุดยืนร่วมกัน เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้และได้รับประสบการณ์ตรงจากการฝึกงานในโรงงาน เพื่อได้รับเทคโนโลยีใหม่ ซึ่ง ในเรื่องนี้ กรมอาชีวศึกษาได้คำนึงถึงตลอดเวลา และในปัจจุบันนี้ กรมอาชีวศึกษาได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้เป็นพิเศษ โดยมีนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัด เปิดการเรียนการสอนในระบบทวิภาคี โดยร่วมกับสถานประกอบการต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ดังนั้น ครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาจึงต้องให้ความร่วมมือในนโยบายดังกล่าว ครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ควรจะต้องให้ความสำคัญในเรื่องนี้ให้มาก เช่นกัน เนื่องจาก นักศึกษาที่จบ ปวช. ระบบทวิภาคี เป็นที่ต้องการของสถานประกอบการมากกว่าผู้ที่จบ ปวช. ปกติ เพราะว่าเมื่อนักศึกษาระบบ ทวิภาคี เข้าไปทำงานไม่ต้องมาฝึกกันใหม่ สามารถทำงานได้เลย(ผลการสัมภาษณ์ของเจ้าของสถานประกอบการ) สอดคล้องกับผลจากการประชุม สัมมนาผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา (2531 : 67-68) เรื่องความต้องการกำลังคนในเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตลาดแรงงานธุรกิจและอุตสาหกรรม ได้พิจารณาถึงคุณลักษณะที่ตลาดแรงงานภาคเอกชนต้องการว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษา จะต้องมีความรู้คุณลักษณะ ดังนี้

1. มีความรู้วิชาการและวิชาชีพ
2. เป็นคนมีคุณธรรมให้นายจ้างเกิดความไว้วางใจ
3. บุคลิกท่าทางต้องให้ดูเหมือนบุคคลที่พร้อมจะทำงานได้
4. มีประสบการณ์ในการเคยผ่านงานมาบ้างเป็นสิ่งสำคัญมาก
5. สิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงานบางประเภท มีความจำเป็น เช่น จักรยานยนต์
6. ความรู้ความสามารถพิเศษ ยังคงเป็นสิ่งที่นายจ้างต้องการ เช่น ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ ความรู้เรื่องคอมพิวเตอร์ การส่งเทเล็กซ์ ขับรถได้ เป็นต้น
7. ถ้าเป็นโสดจะดีกว่า เพราะมีความคล่องตัวในการทำงาน เช่น ทำงานเป็นกะได้ เดินทางไปต่างจังหวัดได้

ลำดับที่ 2 ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดนิทรรศการแสดงผลผลิตของนักเรียนเองนั้น ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจในระดับปานกลางเป็นเพราะว่า การจัดแสดงผลผลิตของนักเรียนที่ได้จากสิ่งประดิษฐ์คิดค้นของนักเรียนซึ่งในปลายภาคเรียนแต่ละสถานศึกษามักจะมีการจัดแสดงนิทรรศการในรูปแบบของเทคนิคปริทัศน์ การแข่งขันทักษะต่าง ๆ และการจัดจำหน่ายผลิตผล ซึ่งมักจะเป็นนโยบายของผู้บริหาร หัวหน้าคณะ หัวหน้าแผนก เป็นผู้ดำเนินการ โดยมีครูอาจารย์เก่าเป็นผู้ควบคุมดูแลมากกว่าครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ซึ่งเป็นอาจารย์ใหม่ ดังนั้นครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) จึงมีบทบาทน้อยในเรื่องนี้ อย่างไรก็ตาม การจัดนิทรรศการเป็นสิ่งที่มีความสำคัญทั้งผู้จัดและผู้ชมต่างได้รับประโยชน์จากการจัดร่วมกัน ซึ่ง สมบูรณ์ ทับทิมไทย และวันทนี มงคลเนาวรัตน์ (2534 : 36) ได้ให้ทัศนะไว้ว่า การจัดนิทรรศการย่อมจะมีคุณค่า ดังนี้

1. ช่วยเร่งรัดให้ผู้ชมเกิดความสนใจ และตั้งใจศึกษาหาความรู้ได้มากขึ้น สิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ การเคลื่อนไหว และการรวบรวมเรื่องราวไว้จุดเดียวกัน จะช่วยดึงดูดความสนใจของผู้ชมได้อย่างดี
2. สามารถแสดงเค้าโครงพื้นฐานของความคิดไว้ และช่วยให้เข้าใจง่าย
3. สามารถแสดงความคิดอันเป็นนามธรรม ซึ่งเข้าใจยาก ให้ออกมาในลักษณะของรูปธรรมที่สามารถเข้าใจได้ง่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้น ครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) จึงควรให้ความสนใจและส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการทำงานร่วมกัน พร้อมทั้งได้รับความรู้ ประสบการณ์เพิ่มขึ้นด้วย ซึ่งปัจจุบัน การจัดนันทนาการในวงการศึกษา ที่ได้รับความสนใจกันมาก คือ งานศิลปหัตถกรรมและอาชีวศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ งานวันการศึกษาเยาวชน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน งานนันทนาการเทคโนโลยี ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล งานวันสถาปนากรมอาชีวศึกษา ของกรมอาชีวศึกษา งานประกวดสิ่งประดิษฐ์อาชีวศึกษาของคนรุ่นใหม่ กรมอาชีวศึกษา เป็นต้น ทำให้ผู้เข้าชมงานได้รับความรู้ เทคโนโลยีใหม่ ๆ และผู้จัดมีความคิดสร้างสรรค์ มีประสบการณ์ในการจัดงาน

ลำดับที่ 3 ส่งเสริมให้นักเรียนประดิษฐ์คิดค้นและสร้างสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่ ซึ่งเป็นข้อที่กรมอาชีวศึกษาให้ความสำคัญมากในยุคนี้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กัลลชาติ สังข์วารี (2531 : 3) ได้วิจัยเรื่อง บุคลากรทางเทคโนโลยีทางการศึกษาที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยช่างอุตสาหกรรม ใน 5 ปีข้างหน้า พบว่า บุคลากรทางเทคโนโลยีการศึกษาที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยช่างอุตสาหกรรม ใน 5 ปีข้างหน้า เห็นว่า ควรมีความรู้และประสบการณ์ด้านช่าง ต้องมีความรู้ทางการอาชีวศึกษา และสามารถนำความรู้มาสร้างนวัตกรรมได้อย่างเหมาะสม การคิดค้นสร้างสิ่งประดิษฐ์เป็นวิชาที่จะต้องใช้ความรู้จากประสบการณ์อย่างมากที่จะให้คำแนะนำส่งเสริมนักเรียนให้รู้จักประดิษฐ์คิดค้น ซึ่งควรจะใช้ครูอาจารย์ที่มีประสบการณ์ความเชี่ยวชาญ และเคยทำการสอนเป็นเวลาหลาย ๆ ปี เพื่อแก้ปัญหา งาน สิ่งประดิษฐ์ของนักเรียนได้ ส่วนใหญ่สถานศึกษาจึงมักจะทำให้เป็นบทบาทของครูอาจารย์เก่ามากกว่าครูอาจารย์ใหม่ ซึ่งยังมีประสบการณ์ไม่เพียงพอ และอีกประการหนึ่งอาจเป็นเพราะว่าโครงการทำสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่เป็นโครงการที่ต้องใช้เงินงบประมาณ เมื่อไม่มีเงินงบประมาณ สนับสนุน จึงไม่สามารถดำเนินการได้ อย่างไรก็ตามครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ควรจะพัฒนาในเรื่องนี้ เพราะว่าการทำสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่เป็นการส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะความชำนาญ รู้จักการแก้ปัญหา เป็นผู้ใฝ่ศึกษาหาความรู้เพิ่มอยู่เสมอ ฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงออก และการเคารพสิทธิกันและกันนั้น ครูอาจารย์เป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่ง ซึ่ง อัปสร มีสิงห์ (2534 : 12-13) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูกับหลักสูตรฉบับ ปรับปรุงใหม่ ว่า การเรียนรู้กระบวนการผลิต กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการแสวงหาความรู้ และกระบวนการอื่น ๆ ไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นในทันที หากเป็นการสั่งสมไปทีละน้อย จนเกิดความชำนาญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. **ด้านเจตคติ** จากผลการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคมีความพึงพอใจข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ เฉลียว บุรีภักดี และคณะ (2520 : 363-371) ทำการวิจัยเรื่อง ลักษณะของครูที่ดี ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้ปกครอง ผู้บริหาร พระ เห็นว่า ลักษณะของครูที่ดีที่จำเป็นที่สุด คือ ความมีศรัทธาในอาชีพครู จะต้องรักอาชีพครู สอดคล้องกับ ธนุ แสงวงศ์ (2505 : 85) มีความเห็นว่า ลักษณะของครูที่ดี ต้องมีความรักในอาชีพครู

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทั้งหมด 16 ข้อพบว่า ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงระดับความพึงพอใจในลำดับต้น 3 ลำดับ และลำดับท้าย 3 ลำดับ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านเจตคติ ระดับมาก 3 ลำดับแรก เรียงจากค่าเฉลี่ยสูงสุด

ลำดับที่ 1 ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา

ลำดับที่ 2 เชื้อพียงคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งการโดยชอบ

ลำดับที่ 3 ให้เกียรติแก่ครูด้วยกัน

ลำดับที่ 1 ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา สอดคล้องกับ สงวน บุญพิทักษ์ (2536 : 80) ซึ่งได้ประเมินผลการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ของวิทยาลัยช่างกลปทุมวัน พบว่า ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) มีความเห็นว่า นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษามอบหมายในระดับมาก ครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ทุกคน ขณะที่เรียนในหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) จะต้องร่วมกิจกรรมหลายกิจกรรมโดยต้องเรียนในรายวิชาการบริหารงานกิจการนักศึกษาซึ่งจัดให้นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ทุกคน ต้องฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ การพัฒนาบุคลิกภาพ และเข้าชมรมอาสาพัฒนาชุมชนซึ่งเป็นกิจกรรมที่นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ทุกคนได้รับการปลูกฝังในการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นอย่างดี เพราะการทำกิจกรรมร่วมกัน ทำให้เกิดประโยชน์หลายอย่าง เช่น ความสามัคคี ความเป็นประชาธิปไตย การเป็นผู้นำและผู้ตาม ความมีมนุษยสัมพันธ์ ฉะนั้น การที่ครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) เป็นบุคคลที่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา จึงนับว่าเป็นเรื่องถูกต้องและเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของครูที่ดี เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นับญาติให้นำไปเผยแพร่ในทางอื่นไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตามแนวคิดของ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (อ้างใน สุพล, 2536 : 89) ที่กล่าวว่า ครูยุคใหม่ที่สอดคล้องกับสังคมไทย โดยกล่าวเป็นคำกลอน ดังนี้ “รักสนุก บุกไม่เบื่อ เอื้อวิชา กล้ายื่นหยัด ถนัดกิจกรรม ทำอุปกรณ์ สอนการใช้ ให้หลักเกณฑ์ เป็นปัจจุบัน”

ลำดับที่ 2 เชื้อฟังคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งการโดยชอบ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของฝ่ายมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาครู กองมาตรฐานวิชาชีพ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภาได้ศึกษาคุณลักษณะและพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณและวินัยตามระเบียบประเพณีของครู พ.ศ. 2526 เมื่อปี พ.ศ. 2530 (2533 : 13-14) พบว่า ในด้านคุณลักษณะปฏิบัติตามกฎและระเบียบครูระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา มีความเห็นตรงกันว่า พฤติกรรมที่ครูควรมีมากที่สุดที่แสดงต่อการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ คือปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งการโดยชอบด้วยกฎหมาย และระเบียบแบบแผนของสถานศึกษา ปฏิบัติตามระเบียบเกี่ยวกับการลา การเงิน พัสดุ งานสารบรรณ ปฏิบัติหน้าที่การงานเป็นไปตามขั้นตอน ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติครูจรรยาบรรณครู ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียน หรือนักศึกษา ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการวัดผลการศึกษา ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการพานักเรียน นิสิต นักศึกษา ไปนอกสถานศึกษา ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู และประพฤติตามระเบียบวินัยของหน่วยงานและสถานศึกษา ครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) เป็นครูบรรจุใหม่ อายุยังน้อย และในการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ทุกคน จะมีการเรียนวิชาการบริหารโรงเรียน การจัดและบริหารโรงงานในโรงเรียนซึ่งได้ศึกษาถึงบทบาทของผู้ได้บังคับบัญชาต่อผู้บังคับบัญชา อีกทั้งทุกวันจะมีการทำกิจกรรมหน้าเสาธง โดยมีผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้าคณะ หัวหน้าแผนก และครูอาจารย์ ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนมาพบปะนักศึกษา ให้คำแนะนำอบรม ให้ข้อมูล ข่าวสาร ซึ่งในส่วนนี้นับได้ว่าเป็นการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ช่องว่างระหว่างนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) กับผู้บริหารจึงทำให้ครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ได้รับการปลูกฝังเจตคติที่ดีมาโดยตลอด ซึ่งตรงกับระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณและวินัยตามระเบียบประเพณีของครู พ.ศ. 2526 (2533 : 7) ในข้อที่ 5 กล่าวไว้ว่า “ถือปฏิบัติตามระเบียบ และแบบธรรมเนียมอันดีของสถานศึกษาและปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งในหน้าที่การงานโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบแบบแผนของสถานศึกษา”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลำดับที่ 3 ให้เกียรติแก่ครูด้วยกัน ในข้อนี้ขณะที่ครูอุทิศประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ศึกษาอยู่ที่สถานศึกษาได้รับการปลูกฝังให้มีความเคารพต่อผู้มีพระคุณพ่อแม่ ครูอาจารย์ ตลอดจนการให้ความนับถือในรุ่นพี่รุ่นน้อง ในหมู่เหล่านักศึกษาด้วยกันโดยการไหว้และกล่าวคำสวัสดิ์ ให้เกียรติซึ่งกันและกัน ให้มีความอ่อนน้อมถ่อมตน รักษาขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมประเพณีอันดีของสังคมไทย ซึ่งตามระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณและวินัยตามระเบียบประเพณีของครู พ.ศ. 2526 (2533 : 7) ในข้อที่ 7 กล่าวไว้ว่า "ให้เกียรติแก่ผู้อื่นทางวิชาการไม่นำผลงานของผู้อื่นมาแอบอ้างเป็นของตน

ความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อข้าราชการครูอุทิศ ปทส. ด้านเจตคติ ระดับมาก 3 ลำดับท้าย เรียงจากค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ลำดับที่ 1 สามารถสอดแทรกคุณธรรมขณะทำการสอนได้เป็นอย่างดี

ลำดับที่ 2 สามารถปลูกจิตสำนึกให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนเองอยู่เสมอ

ลำดับที่ 3 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน

ลำดับที่ 1 สามารถสอดแทรกคุณธรรมขณะทำการสอนได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ สงวน บุญปัทสน์ (2536 : 79) ซึ่งได้ประเมินผลการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ของวิทยาลัยช่างกลปทุมวัน พบว่า ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) มีความเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) มีความสามารถในการอบรมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักศึกษาในระดับปานกลาง ในขณะที่ ผู้สำเร็จการศึกษหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) มีความเห็นว่า ตนเองมีความสามารถในการอบรมคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นการเข้าใจของตนเองว่าเพียงพอแล้วในเรื่องการสอดแทรกคุณธรรม เพราะครูอุทิศประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) เป็นครูอาจารย์รุ่นใหม่ จึงมุ่งเน้นด้านการสอนเนื้อหาวิชาการมากกว่า โดยเฉพาะเนื้อหาทางด้านเทคโนโลยีและอุตสาหกรรม มุ่งให้ความรู้และฝึกทักษะให้นักเรียนมากขึ้นไปเพราะคิดว่าเมื่อนักเรียนสำเร็จการศึกษาไปแล้วต้องมึ่งงานทำและสามารถทำงานได้จึงละเลยการสอดแทรกคุณธรรมขณะทำการสอนบ้างโดยลืมนึกไปว่า ถ้านักเรียนขาดคุณธรรมแล้วนักเรียนจะทำงานได้ไม่นาน ผลการวิจัยของสุภาภรณ์ กิตติประเสริฐ (2537 : 159) ได้วิจัยเรื่องความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะของครูสอนวิชาพาณิชยกรรมโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครโดยทำการวิจัย 10 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพส่วนตัว ด้านวิชาการ ด้านการเตรียมการสอนและเนื้อหาสาระวิชาที่สอน ด้านเทคนิควิธีการสอน ด้านการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พัฒนาการเรียนการสอน ด้านการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน ด้านการจูงใจและการเสริมแรงทางการเรียนด้านคุณธรรม ศีลธรรม จรรยา ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนและการช่วยเหลือผู้เรียน และด้านการประเมินผลการเรียนและนำข้อมูลย้อนกลับ ผลการวิจัย พบว่าความพึงพอใจของครูที่มีต่อคุณลักษณะของครูผู้สอนวิชาพาณิชยกรรมในด้านคุณธรรม จรรยามีระดับสูงกว่าด้านอื่น ๆ ซึ่งเรื่องการมีคุณธรรมจริยธรรมเป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง

อย่างไรก็ตาม ครู มีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สังคม และสิ่งแวดล้อม ครูต้องสั่งสอนฝึกอบรม ให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ควบคู่ไปกับความรู้ คุณธรรมนั้นก่อให้เกิดจริยธรรม ค่านิยมที่เหมาะสม ตลอดจนความสุข ความพอใจ และเติมเต็มให้ชีวิตสมบูรณ์คุณธรรมสร้างคนดีและความดีงาม นอกจากนี้ คุณธรรมยังเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพ ผู้ใดสนใจพัฒนาบุคลิกภาพ จะต้องปลูกฝังคุณธรรมให้มั่นคง สร้างสม และดำรงไว้ไม่ปล่อยให้เกิดเสื่อมเกาะกุม (สุพล วังสินธุ์ 2534 : 48-49) นักปรัชญา ได้ให้แนวคิดหรือแนวเกี่ยวกับคุณธรรมมากมายหลากหลาย โดยมีความเชื่อว่า คุณธรรมน้อยทำให้เกิดความทุกข์กายสบายใจ และได้จำแนกคุณธรรมออกเป็น 5 ประการ คือ ปัญญา มิตรภาพ ปรมาณ กล้าหาญ และยุติธรรม คุณธรรมเป็นเพื่อนคู่ใจของผู้เจริญก้าวหน้า เพื่อพัฒนาคนและพัฒนางาน ครูต้องฝึกอบรมและกระทำตนให้เป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์ ให้เป็นคนมีจิตใจสูง นั่นคือ เป็นผู้มีความรู้ควบคู่คุณธรรม ฉะนั้น ครู ไม่ได้สอนหนังสือเพียงอย่างเดียว แต่ครูต้องสอนคนให้เป็นคนดีมีคุณธรรมอีกด้วย ดังนั้น ครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) จึงควรจะต้องเพิ่มการสอดแทรกคุณธรรมขณะทำการสอนให้มากกว่าที่สอนอยู่ในขณะนี้ด้วย

ลำดับที่ 2 สามารถปลูกจิตสำนึกให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ ในบทบาทหน้าที่ของตนอยู่เสมอ ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจในระดับมาก สอดคล้องกับ สงวน บุญปัทม์ (2536 : 76) ซึ่งได้ประเมินผลการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ของวิทยาลัยช่างกลปทุมวัน พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) มีความเห็นว่า คุณลักษณะของผู้เรียนในเรื่องเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูของนักเรียนมีความเหมาะสมปานกลาง ซึ่งจากผลการวิจัยของ กัลชาล สังข์วารี (2531 : 3) ได้วิจัยเรื่องบุคลากรทางเทคโนโลยีทางการศึกษาที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยช่างอุตสาหกรรมใน 5 ปีข้างหน้า ผลการวิจัยพบว่าบุคลากรทางเทคโนโลยีทางการศึกษาที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยช่างอุตสาหกรรมใน 5 ปีข้างหน้า เห็นว่า ควรมีเจตคติและความสนใจที่ดีต่องานในอาชีพของตน และวางระเบียบเพื่อให้การดำเนินงานในหน่วยงานของตนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ในขณะที่ ครูเป็นผู้ชี้แนะสังคม เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงชีวิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และเป็นตัวอย่างในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม ครูจึงต้องพัฒนาทัศนคติ มีทัศนคติที่พึงประสงค์ ต้องมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู และถ่ายทอดความรู้และชักนำผู้เรียนให้มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาที่เรียนมีความพึงพอใจการเรียนรู้และการปฏิบัติงานจะเป็นการสร้างทัศนคติแก่ผู้เรียนเป็นอย่างมาก

ลำดับที่ 3 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจข้าราชการครูวุฒิ ประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ในระดับมาก สอดคล้องกับ สงวน บุญเปียทัศน (2536 : 80) ซึ่งได้ประเมินผลการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ของวิทยาลัยช่างกลปทุมวัน พบว่า ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) มีความเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) เป็นผู้มีความสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้เหมาะสมกับสถานการณ์ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตาม ครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ควรจะต้องเป็นมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพื่อจะได้เป็นแบบอย่างที่ดีให้นักศึกษาที่ตนสอน ซึ่งเรื่องนี้ เมธี ปิลันธนานนท์ (2533 : 41) ได้แบ่งลักษณะครูช่างที่ดีที่ผู้เรียนต้องการ คือ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ดังนั้น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จึงควรมีในตัวบุคคลทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูผู้สอนวิชาชีพ จะเป็นครูช่างที่ดีที่ผู้เรียนต้องการ ต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และตื่นตัวอยู่เสมอ เพื่อเชื่อมโยงไปยังนักศึกษาที่สอน โดยการจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วม เพื่อจุดประกายให้นักศึกษาได้คิดในสิ่งแปลกใหม่ เป็นความคิดสร้างสรรค์มีความคิดกว้างไกลที่มีประโยชน์ เช่น การคิดเรื่องโครงการวิทยาศาสตร์ การคิดโครงการสิ่งประดิษฐ์อาชีวศึกษาของคนรุ่นใหม่ ซึ่งกรมอาชีวศึกษาให้การสนับสนุนในเรื่องนี้เป็นอย่างมาก

4. ด้านบุคลิกภาพ จากผลการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคมีความพึงพอใจข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ เฉลียว บุรีภักดี และคณะ (2520 : 363-371) ทำการวิจัยเรื่อง ลักษณะของครูที่ดี ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้ปกครอง ผู้บริหาร พระ เห็นว่า ลักษณะของครูที่ดีจะต้องเริ่มต้นด้วยความประพฤติเรียบร้อย บุคลิกลักษณะการแต่งกายดี การพูดจาและมนุษยสัมพันธ์ดี สุภาพอ่อนโยน มีความอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคทั้งปวง ขยันขันแข็ง พุดชัดถ้อยชัดคำ มีความซื่อสัตย์สุจริต สุขภาพดี สอดคล้องกับ สุภางค์ แสงวนิช (2538 : 50) ให้ทัศนะว่า จากสภาพทั่วไป ครูควรมีบุคลิกที่ดีในเรื่อง รูปร่างท่าทาง แต่งกายเรียบร้อย” ทั้งนี้ บุคลิกภาพเป็นคุณลักษณะประจำตัวของครู บุคลิกภาพของครูนั้น เป็นส่วนสำคัญที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยตรง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทั้งหมด 19 ข้อพบว่า ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงระดับความพึงพอใจในลำดับต้นเพียง 3 ลำดับแรก และความพึงพอใจลำดับสุดท้าย 3 ลำดับ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านบุคลิกภาพ ระดับมาก 3 ลำดับแรก เรียงจากค่าเฉลี่ยสูงสุด

ลำดับที่ 1 แต่งกายสุภาพเรียบร้อย

ลำดับที่ 2 มีความซื่อสัตย์สุจริต

ลำดับที่ 3 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต

ลำดับที่ 1 คือ แต่งกายสุภาพเรียบร้อย สอดคล้องกับ สุภางค์ แสงวนิช (2538 : 50) ให้ทัศนะว่า “จากสภาพทั่วไป ครูควรมีบุคลิกที่ดีในเรื่อง รูปร่างท่าทาง แต่งกายเรียบร้อย” ทั้งนี้ บุคลิกภาพเป็นคุณลักษณะประจำตัวของครู บุคลิกภาพของครูนั้น เป็นส่วนสำคัญที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยตรง ซึ่งหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) พ.ศ. 2533 ได้กำหนดระเบียบการแต่งกายของนักศึกษาไว้อย่างชัดเจน จึงทำให้ข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) มีคุณลักษณะที่คล้ายคลึงกัน คือ แต่งกายสุภาพเรียบร้อย ทั้งนี้ได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อม จากการศึกษาในสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษา ที่กำหนดหลักสูตรไว้ เป็นคุณสมบัติที่ถูกกำหนดขึ้นมาให้ทุกคนมีความคล้ายคลึงกันในเรื่องดังกล่าว โดยในระเบียบว่าด้วยการแต่งกายได้กำหนดให้นักศึกษาชายแต่งกายด้วยเสื้อเชิ้ตแขนยาวสีขาว กางเกงขายาวสีกรมท่าหรือสีดำ ผูกเนคไทสีเลือดหมู รองเท้าหุ้มส้นสีดำ และนักศึกษาหญิงแต่งกายด้วยเสื้อแขนสั้นสีขาว กระโปรงสีดำ รองเท้าหุ้มส้นสีดำ เมื่อเรียนวิชาภาคทฤษฎี และให้ใส่เสื้อฝึกลงาน เมื่อเรียนวิชาภาคปฏิบัติ ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษา ครูอาจารย์ทุกท่านที่ทำการสอนจะช่วยกันดูแล การแต่งกายของนักศึกษาให้เรียบร้อย สุภาพ สวยงาม มีความสง่าเป็นศรีแก่ตัวเองและสถาบัน และเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนของเขา ในอนาคต สอดคล้องกับ สงวน บุญพิยทัศน์ (2536 : 80) ซึ่งได้ประเมินผลการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ของวิทยาลัยช่างกลปทุมวัน พบว่า ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) มีความเห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นผู้มีการแต่งกายสุภาพเรียบร้อย ถูกต้อง ตามข้อกำหนดของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การมีบุคลิกภาพที่ดีจะส่งผลต่อการดำเนินชีวิตหลายประการ ทั้งนี้เพราะบุคลิกภาพประกอบด้วยสิ่งต่าง ๆ ดังที่ ทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์ (ม.ป.ป.:25) ได้เน้นในเรื่องของบุคลิกภาพว่ามีความสำคัญมาก ไม่ว่าจะทำอะไรก็ตาม โดยเฉพาะในเรื่อง การแต่งกาย เพราะเป็นบุคลิกภาพภายนอก เป็นจุดแรกที่ผู้คนจะพบเห็นก่อนสิ่งอื่นใด บุคลิกภาพการแต่งกายของครูเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เนื่องจากจะต้องเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียนนักศึกษา จึงควรแต่งกายให้สุภาพ เหมาะสมกับกาลโอกาสต่าง ๆ ในเรื่องนี้ นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ได้รับการปลูกฝังมาโดยตลอดระยะเวลาที่เรียน โดยมีรายวิชาการพัฒนาบุคลิกภาพเรียนด้วย จึงทำให้นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) เป็นครูที่แต่งกายสุภาพเรียบร้อย

ลำดับที่ 2 มีความซื่อสัตย์สุจริต ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นเป้าหมายหนึ่งของการเรียนในหลักสูตรนี้ นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ทุกคนจะต้องเข้ารับการฝึกอบรมด้านคุณธรรมและจริยธรรม ณ วัดพระธรรมกาย และในหลักสูตรก็ได้บรรจุวิชาจริยธรรม และจรรยาบรรณครูช่างไว้ด้วย และนอกจากนี้ยังได้มีการสั่งสอนอบรม โดยมีกิจกรรมหน้าเสาธงอย่างสม่ำเสมอโดยผู้บริหารและครูอาจารย์ของสถานศึกษา ซึ่งหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) กำหนดว่า เพื่อปลูกฝังให้ครูช่างเทคนิคมีคุณธรรม มีระเบียบวินัยตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร รับผิดชอบต่อหน้าที่และสังคม และสำนึกในจรรยาบรรณของครูช่าง ในเรื่องนี้ สงวน บุญปิตุศน์ (2536 : 81) ซึ่งได้ประเมินผลการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ของวิทยาลัยช่างกลปทุมวัน พบว่า ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) มีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) เป็นผู้มีความตั้งใจ เอาใจใส่อดทน ขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติงาน เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ และสำนึกในจรรยาบรรณของครูช่างในระดับมาก สอดคล้องกับระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณและวินัยตามระเบียบประเพณีของครู พ.ศ. 2526 (2533:7) ในข้อที่ 8 กล่าวไว้ว่า ประพฤติตนอยู่ในความซื่อสัตย์สุจริต และปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความเที่ยงธรรม ไม่แสวงหาผลประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยไม่ชอบ

ลำดับที่ 3 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต สอดคล้องกับ สงวน บุญปิตุศน์ (2536 : 81) ซึ่งได้ประเมินผลการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ของวิทยาลัยช่างกลปทุมวัน พบว่า ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) มีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) เป็นผู้มีความตั้งใจ เอาใจใส่อดทน ขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติงาน เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ และสำนึกในจรรยาบรรณของครูช่างในระดับมาก สอดคล้องกับระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณและวินัยตามระเบียบประเพณีของครู พ.ศ. 2526 (2533:7) ในข้อที่ 8 กล่าวไว้ว่า ประพฤติตนอยู่ในความซื่อสัตย์สุจริต และปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความเที่ยงธรรม ไม่แสวงหาผลประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยไม่ชอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ปทส.) เป็นผู้ที่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ยอมรับฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้บังคับบัญชา หรือผู้ร่วมงาน เป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงาน และมีความเป็นกันเอง เข้ากับผู้ร่วมงานทุกระดับ อยู่ในระดับมาก ความเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ทุกคน ต้องเข้าร่วมทำกิจกรรมหน้าเสาธง โดยนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) แต่ละสาขาวิชาจะหมุนเวียนสับเปลี่ยนเป็นผู้ดำเนินการดูแลและร่วมกิจกรรมของนักศึกษา และเป็นผู้เชิญผู้อำนวยการช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้าคณะ หัวหน้าแผนก ครูอาจารย์ที่ได้รับมอบหมายมาพบปะนักศึกษาให้คำแนะนำ อบรม ให้ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งส่วนนี้นับได้ว่าเป็นการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ลดช่องว่างระหว่างนักศึกษาประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) กับคณะผู้บริหารเป็นอย่างดี อีกทั้งยังมีกิจกรรมภายในสถานศึกษาที่เปิดโอกาสให้คณะครูอาจารย์ และนักศึกษาได้ร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันหลายโครงการ เช่น โครงการชมรมอาสาพัฒนาสร้างโรงเรียนให้แก่ตำรวจตระเวนชายแดน ในถิ่นรกร้างด้านสร้างสื่อและอุปกรณ์การสอน สร้างของเล่นประจำสนามเด็กเล่นและโครงการปลูกต้นไม้ให้แก่ชุมชน เป็นต้นทำให้ครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์เป็นที่พึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ ซึ่งวิทยา เทพยา (2520 : 3) ได้กล่าวถึงความสำคัญของมนุษยสัมพันธ์ว่า มนุษยสัมพันธ์เป็นพื้นฐานของการทำกิจกรรมร่วมกันของมนุษย์ เป็นกระบวนการจูงใจคนให้ร่วมกันทำงานอย่างมีผลและมีประสิทธิภาพ โดยอยู่บนพื้นฐานของ "ความพอใจ" "ความเต็มใจ ครูและนักเรียนเมื่อมาอยู่ร่วมกันก็ต้องปรับให้ความสัมพันธ์ต่อกัน เพื่อให้การดำเนินการเรียนการสอนเป็นไปโดยได้ผลดี ครู และ นักเรียนเปรียบเสมือนวงจรแห่งกระแสไฟฟ้าจะต้องมีการติดต่อเกี่ยวของสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนเป็นปัจจัยข้อหนึ่งที่ทำให้การศึกษามีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์

ความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิค (ปทส.) ระดับมาก 3 ลำดับท้าย เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ลำดับที่ 1 มีโลกทัศน์กว้างไกล

ลำดับที่ 2 มีความสุขุมเยือกเย็น ควบคุมอารมณ์ได้ดี

ลำดับที่ 3 มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

ลำดับที่ 1 มีโลกทัศน์กว้างไกล ทั้งนี้ เป็นเพราะ ครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ยังมีประสบการณ์ในการทำงานน้อย ส่วนใหญ่จะรับผิดชอบด้านการสอนเฉพาะส่วนของตนเองเท่านั้น มุมมองจึงแคบไม่กว้างไกล ไม่มีโอกาสใช้ความคิดเชิงวิเคราะห์ปัญหา เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา มีเวลาศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มเติม ไม่มากนัก เนื่องจากมีชั่วโมงสอนเต็มที่ ต่อเมื่อครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ได้มีอายุราชการหรืออายุไขมากขึ้น มีตำแหน่งหน้าที่ในด้านการบริหาร เช่น ได้เป็นหัวหน้าคณะ หัวหน้าแผนกหรือหัวหน้างาน ก็เชื่อได้ว่าจะทำให้มีโลกทัศน์กว้างไกลขึ้นได้ สอดคล้องกับ สงวน บุญปัทสน์ (2536 : 89) ซึ่งได้ประเมินผลการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ของวิทยาลัยช่างกลปทุมวัน พบว่า ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ผู้สำเร็จการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร มีความเห็นว่าควรจัดอบรมในเรื่องเทคโนโลยีใหม่ให้นักศึกษา ตลอดจนนำนักศึกษาไปศึกษาดูงานในสถานประกอบการ เพื่อพัฒนาทักษะ และความสามารถในเทคโนโลยีใหม่ มีโลกทัศน์กว้างไกล รวมทั้งควรปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและเทคโนโลยีใหม่ อยู่ในระดับมาก อย่างไรก็ตาม ข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ควรได้ปรับปรุงโดยการเฝ้าหาความรู้และวิทยาการใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาตนเองและงานในภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบต้องไม่หยุดคิดการสร้างสรรค์งานใหม่ ให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ จึงจะเป็นครูช่างที่ดีที่ผู้เรียนต้องการ คือมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (เมธี ปิลันธนานนท์, 2533 : 41) ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ วิจิตร อาสวะกุล (อ้างในवासนา, 2538 : 46) ที่กล่าวว่า ผู้นำต้องไม่หยุดคิด และไม่หยุดคิดในเรื่องการทำงาน การแก้ปัญหา งาน คิดสิ่งใหม่ คิดสร้างสรรค์ให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ จึงจะสามารถนำผู้เรียน นำสังคม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ลำดับที่ 2 มีความสุขุมเยือกเย็น ควบคุมอารมณ์ได้ดี ครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ควรจะต้องเป็นผู้ที่เปิดใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งลักษณะของครูช่างที่ดีที่ผู้เรียนต้องการ คือมีใจกว้างสามารถรับคำติชม คำวิจารณ์ได้ และยินดีปฏิบัติตาม และมีอารมณ์ขัน มองโลกในแง่ดี (เมธี ปิลันธนานนท์, 2533 : 41) จากผลการวิจัยของฝ่ายมาตรฐาน วิชาชีพและจรรยาครู กองมาตรฐานวิชาชีพครู สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ในเรื่องการศึกษา คุณลักษณะและพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณ และวินัยตามระเบียบประเพณีของครู พ.ศ. 2526 เมื่อปี พ.ศ. 2530 (2533 : 14) กล่าวว่า คุณลักษณะสามารถควบคุมอารมณ์ ครูระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษามีความเห็นตรงกันว่าพฤติกรรมที่ครูควรมีมากที่สุดที่แสดงความสามารถควบคุมอารมณ์ได้ คือ อุดทน อุดกลั่นต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ และไม่โกรธง่ายเมื่อถูกนักเรียนรบกวนและคุณลักษณะอดทนเมื่อเกิดอุปสรรคในการสอนครูระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษามีความเห็นตรงกันว่า พฤติกรรมที่ครูควรมีมากที่สุดที่แสดงความสามารถอดทนเมื่อเกิดอุปสรรคในการสอน คือ อดทนที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงได้ไม่เลิกเสียกลางคัน และไม่เกิดความรู้สึกรอคอยในการสอน ซึ่ง กัลลาล สังข์วารีย์ (2531 : 3) ได้วิจัยเรื่อง บุคลากรทางเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เทคโนโลยีทางการศึกษาที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยช่างอุตสาหกรรมใน 5 ปีข้างหน้า ผลการวิจัยพบว่าบุคลากรทางเทคโนโลยีทางการศึกษาที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยช่างอุตสาหกรรมใน 5 ปีข้างหน้า เกี่ยวกับด้านบุคลิกภาพ คือ สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ดี และมีความสามารถ รู้จักแก้ปัญหาทั่วไปด้วยปัญญาของตนเองได้ดี

ความอดทน และสามารถควบคุมอารมณ์ได้ดังหลักคำสอนของพระพุทธเจ้าได้สอนไว้ว่า "วจนกฺข โม คือเป็นผู้ที่มีความอดทน ต่อสิ่งที่มากระทบจะต้องมีความอดทนต่อการกระทำต่าง ๆ ของผู้เรียนและ เพื่อนร่วมงานรู้จักอดทนต่อความยากลำบากต่าง ๆ ทั้งปวง ทนต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ มีความมั่นคงในจิตใจและในอารมณ์ ปกติเด็กย่อมมีความซุกซนตามธรรมชาติ นำรำคาญ ครูจะรำคาญไม่ได้ เมื่อไม่ชอบ ใจไม่ชอบก็ต้องทำทั้งนั้น จึงต้องอดทนเป็นพิเศษ" ดังนั้น ครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) จึงควรจะต้องมีการพัฒนาในเรื่องนี้

ลำดับที่ 3 มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ในเรื่องนี้ ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ในระดับมาก แต่อยู่ในลำดับท้ายสุดของด้านนี้ ซึ่ง สวจน บุญปียัทธน์ (2536 : 89) ได้ประเมินผลการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ของวิทยาลัยช่างกลปทุมวัน พบว่า ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) มีความเห็นว่าคุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) มีความเป็นผู้นำในระดับมาก แต่ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า พบว่า มีนักศึกษาบางส่วนขาดลักษณะการเป็นผู้นำผู้นำ คือ ผู้ที่มีอิทธิพล ในทางที่ถูกต้องต่อการกระทำของผู้อื่นมากกว่าคนอื่นในกลุ่ม หรือในองค์กร ซึ่งเราปฏิบัติงานอยู่ เป็นบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกจากกลุ่ม ทำหน้าที่กำหนดเป้าหมายและปฏิบัติงานให้บรรลุ เป้าหมายขององค์กร และมีอิทธิพลในตัวเอง (นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์, 2534 : 96) ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ เมธี ปิลันธนานนท์ ที่กล่าวไว้ว่า เป็นผู้นำตามแนวทางของ The Social Role ซึ่ง เชื่อว่า ผู้นำ คือ คนที่แสดงบทบาทอยู่ในกลุ่ม ซึ่งไม่จำเป็นต้องมีคนเดียว และไม่จำเป็นต้องเป็น ผู้นำตลอดไป ขึ้นอยู่กับภาวะสังคมในขณะนั้น และแล้วแต่งงาน ที่จะต้องทำให้สำเร็จ ซึ่งเป็นความเห็นและความต้องการร่วมกัน และสอดคล้องกับ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2539 : 147) ได้สรุปคุณลักษณะของผู้นำที่พึงประสงค์ในสองทศวรรษหน้า ดังนี้ การเป็นผู้นำต้องเป็นคนที่มีคุณภาพ มีคุณประโยชน์ มีความเห็นแก่ส่วนรวม มีวิสัยทัศน์ มีคุณลักษณะชีวิตที่ดี เพื่อจะสามารถรองรับต่อสิ่งที่เกิดขึ้น มีคุณธรรมและจริยธรรม มีความเข้มแข็ง กล้าหาญ รู้จักผ่อนหนักเป็นเบา มีอุดมการณ์และสามารถนำทีมได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า ผู้นำไม่จำเป็นต้องเป็นเสมอไปว่า ต้องเป็นหัวหน้างาน หรือ ผู้บริหาร ขึ้นอยู่กับภาวะในขณะนั้น แล้วแต่ว่างานที่จะทำให้สำเร็จเพียงแต่ต้องเป็นคนที่มื่อทธิพลต่อบุคคลในกลุ่ม ต้องรู้จักประสาน ควบคุม และตัดสินใจ จะต้องเป็นคนที่กลุ่มให้ความเชื่อถือ และไว้วางใจ และต้องสามารถเป็นผู้ตามที่ดีด้วย ซึ่งครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ถึงแม้จะเป็นครูบรรจุใหม่ อาวุโสหน่อย ก็ควรจะได้รับ การฝึกฝนและพัฒนาตนเองในเรื่อง ความเป็นผู้นำและ ผู้ตามที่ดีด้วย

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารกับครูอาจารย์ที่มีต่อ ข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ และด้านบุคลิกภาพ จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจาก หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) กำหนดให้นักศึกษาทุกสาขาวิชาจะต้องเรียนวิชาหลักสูตรและโครงสร้างหลักสูตร จึงทำให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของหลักสูตรและรายวิชา ซึ่งในรายวิชาได้กำหนดให้นักศึกษาทุกคนต้องเรียนวิชาเทคนิคและวิธีสอน จึงทำให้นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะตลอดทั้ง ทักษะในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ นักศึกษา ยังได้เรียนมาตั้งแต่ระดับ ปวช. และ ปวส. ส่วนในเรื่องทางด้านเจตคตินี้ นักศึกษาได้รับการปลูกฝังเจตคติที่ดี มาโดยตลอด โดยเฉพาะในเรื่องของความเป็นครู การเคารพต่อผู้มีพระคุณ สำหรับด้านบุคลิกภาพ นั้น กรมอาชีวศึกษาได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้เป็นอย่างมาก มีรายวิชาการพัฒนาบุคลิกภาพให้เรียน และมีระเบียบว่าด้วยการแต่งกายให้นักศึกษาถือปฏิบัติ ตลอดทั้งครูอาจารย์ผู้สอนก็ได้ช่วยกันดูแลอย่างสม่ำเสมอตลอดเวลาทั้งในและนอกสถานศึกษา ตามที่กล่าวมาข้างต้นจึงทำ ให้ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกรมการฝึกหัดครู (2526 : 4-11) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของครูที่ดีที่สังคมต้องการ พบว่า ลักษณะของครูที่ดีจะต้อง มีคุณลักษณะทางวิชาการ มีคุณลักษณะด้านการสอน มีคุณลักษณะทางด้านคุณธรรมและความประพฤติ และมีคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านได้พบข้อมูลที่น่าสนใจ ผลปรากฏ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ด้านความรู้

ผลการเปรียบเทียบพบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องมาจากขณะที่เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ทุกสาขาวิชาจะต้องเรียน วิชาหลักสูตรและโครงสร้างหลักสูตรทำให้เห็นความสำคัญของจุดประสงค์ของหลักสูตรและรายวิชา คำอธิบายรายวิชานอกจากนี้การเรียนวิชาเทคนิคและวิธีการสอน การฝึกสอน นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง(ปทส.) ทุกคนจะยึดหลักสูตรเป็นแนวทางหลัก โดยจะต้องกำหนดเนื้อหาที่จะทำการสอนตามหลักสูตร ไม่ใช่สอนเนื้อหาตามตำราหรือหนังสือที่มีอยู่ ก่อนออกฝึกสอนในสถานศึกษาต่าง ๆ นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ทุกคนต้องเรียนวิชาเทคนิคและวิธีการสอน จะได้ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับหลักและวิธีการสอนแบบต่าง ๆ ตลอดจนการฝึกฝนทักษะการสอนอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง เช่น ทักษะการสอนบรรยาย ทักษะการใช้คำถาม ทักษะการใช้สื่อการสอน พร้อมกับมีรายวิชาอื่น ๆ ที่สอดคล้องเอื้ออำนวยให้นักศึกษาฝึกฝนอยู่ตลอดเวลา เช่น วิชาสันทนาการศึกษา วิชาการพัฒนาวัสดุช่วยสอน นอกจากนี้ความร่วมมือของอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ที่สอนในวิชาอื่น ๆ ยังได้ช่วยกันฝึกฝนทักษะด้านต่าง ๆ ให้แก่นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้วย เช่น การรายงานหน้าชั้นเรียน การใช้สื่อแผ่นใสประกอบการรายงาน การพูดหรือบรรยาย จะได้รับการฝึกฝนและคำแนะนำในสิ่งที่ถูกต้องด้วย เมื่อได้รับการฝึกฝนทักษะด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการสอน ซึ่งได้รับการฝึกฝนอย่างเป็นระบบ จึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่นักศึกษหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ทุกคนมีความรู้และเข้าใจในเนื้อหาหลักสูตรที่สอนเป็นอย่างดี รู้เทคนิควิธีการสอนและสามารถถ่ายทอดความรู้ ทักษะปฏิบัติได้ดี จนเป็นที่พึงพอใจผู้บริหารและครูอาจารย์

สำหรับความพึงพอใจด้านความรู้ในเรื่อง จัดระบบการเก็บเครื่องมือเครื่องจักร ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เรื่อง เข้ารับการอบรม ประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการด้านวิชาชีพที่ตนสอนอยู่เสมอ เรื่อง จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้แก่ผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมซึ่งผู้บริหารมีความพึงพอใจในระดับปานกลางเพียง 3 เรื่องนี้ เนื่องด้วยนักศึกษหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) บรรจุเข้ารับราชการในสถานศึกษา ที่อยู่ในสภาพแวดล้อมของสังคมเก่า ซึ่งระบบการจัดเก็บเครื่องมือ เครื่องจักรและวัสดุอุปกรณ์ในห้องเครื่องมือ โรงงานอยู่ในสภาพเดิม นักศึกษหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) จึงยังไม่มีบทบาทในการเปลี่ยน

แปลงในการจัดระบบการเก็บเครื่องมือ เครื่องจักรและวัสดุอุปกรณ์ตามที่นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ต้องการได้ ส่วนในเรื่องการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการด้านวิชาชีพนั้นนักศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ส่วนใหญ่จัดได้ว่าได้รับการศึกษาในยุคของเทคโนโลยีสมัยใหม่อยู่แล้ว เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่อง CNC, CAD, CAM และ เครื่องยนต์ EFI ดังนั้นผู้บริหารจึงมักจะส่งครูอาจารย์เก่าเข้ารับการอบรมประชุมสัมมนาเพื่อปรับระดับความรู้ของครูอาจารย์เก่าให้ทันต่อเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทต่อการศึกษาแทน นอกจากการอบรมนั้นจะเป็นเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าไปอีกระดับหนึ่ง ซึ่งจำเป็นต้องให้ครูอาจารย์ใหม่ไปเข้ารับการอบรม เพราะมีพื้นฐานความรู้ของเทคโนโลยีสมัยใหม่อยู่บ้างแล้ว ในด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเป็นงานนโยบายของสถานศึกษา โดยมีผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจกรรม และหัวหน้างานกิจกรรมเป็นผู้มีบทบาทในการดำเนินการ ดังนั้นถ้าหากนักศึกษา ปทส. ซึ่งไม่ได้อยู่ในสายงานด้านนี้ก็มักจะไม่มีบทบาทต่อการทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรเท่าที่ควร

นอกจากนั้น ยังพบข้อมูลที่น่าสนใจ คือ ผู้บริหารมีความพึงพอใจข้าราชการครูวุฒิ ประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ในด้านความรู้ที่ค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูอาจารย์ทุกข้อ ยกเว้นเรื่อง การศึกษาหาความรู้ตลอดจนนำเทคโนโลยีมาใช้พัฒนาการสอนด้านวิชาชีพอยู่เสมอ ที่พบว่า ครูอาจารย์มีความพึงพอใจที่ค่าเฉลี่ยสูงกว่าผู้บริหาร ทั้งนี้ เนื่องมาจากผู้บริหารมีความคาดหวังและประสงค์ให้บุคลากรในสถานศึกษาเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีความรอบรู้ อย่างกว้างขวางในสิ่งใหม่ ๆ โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน จนสามารถถ่ายทอด ให้กับผู้เรียนนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้อย่างสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน เป็นการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ทันสมัยอยู่เสมอ (ธนู แสงวงศ์, 2533 : 85) ในขณะที่ครูอาจารย์มีความเห็นว่า ข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) เป็นอยู่ในปัจจุบัน มีความสมบูรณ์ และมีความพร้อมในเรื่องดังกล่าวอยู่แล้ว

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ได้พบว่า ผู้บริหารมีความพึงพอใจต่อข้าราชการครูวุฒิ ประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) แตกต่างจากครูอาจารย์ ในเรื่อง การใช้ภาษาไทยสื่อความหมายในการสอนได้ดี และการนำหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ มาใช้ในการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยที่ผู้บริหารมีความพึงพอใจที่ค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูอาจารย์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารรับผิดชอบดูแลและบริหารงานทั่วไปหลายฝ่าย มีความใกล้ชิดกับบุคลากรด้านการสอนน้อยกว่าครูอาจารย์ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่สอนด้วยกัน จึงมีความพึงพอใจในระดับหนึ่ง ขณะที่ครูอาจารย์มีความประสงค์ให้ มีการพัฒนายิ่งขึ้นในเรื่องดังกล่าว เพราะข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) เป็นผู้เริ่มบรรจุใหม่ ยังมีประสบการณ์ด้านการใช้ภาษาไทยในการสื่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความหมาย ตลอดจนการนำหลักจิตวิทยามาใช้ในการสอนน้อยมาก หากได้มีการพัฒนาจะสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์ครูกับนักเรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งเป็นบทบาทสำคัญในกระบวนการเรียนการสอน จึงจะสามารถผลิตนักเรียนที่มีความรู้ความสามารถ และทำงานได้ตรงตามสาขาวิชาชีพที่เรียนมาให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2. ด้านทักษะ

ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจต่อข้าราชการครูวุฒิปริญญาตรีชั้นสูง (ปทส.) แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) มีความรู้ในด้านหลักสูตรเทคนิคการสอนและการถ่ายทอดความรู้เป็นอย่างดี นักศึกษาอบรมตระหนักถึงการเตรียมการสอน การวางแผนการสอน สื่อการสอน เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อใช้ในการสาธิต การฝึกภาคปฏิบัติให้พร้อม นอกจากนี้วิชาการวิเคราะห์วิชาชีพซึ่งในรายละเอียดของคำอธิบายรายวิชาได้มีการศึกษาถึงการเขียนใบงาน วิเคราะห์งาน การใช้เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ โดยนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) จะต้องยึดวัตถุประสงค์ของรายวิชาเป็นหลัก ทำให้การสอนเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ ซึ่งนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) จะได้รับการฝึกฝน ดูแลจากอาจารย์ที่ ทำการสอนภาคปฏิบัติด้วย ขณะที่นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ได้รับการเรียนรู้ในยุคของเทคโนโลยีสมัยใหม่ซึ่งจะต้องพัฒนาตนเองอยู่เป็นนิจ ดังนั้นจึงเป็นกิจนิสัยส่วนหนึ่งที่นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) จะตื่นตัวศึกษาค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการเรียนการสอน ทำให้เกิดการเชื่อมโยงไปยังนักเรียนที่ตนเองทำการสอนอยู่ด้วย ในลักษณะเดียวกับที่ตนศึกษาค้นคว้าอยู่ ทำให้ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจในระดับมาก สำหรับความพึงพอใจด้านทักษะ ในเรื่อง สามารถวิเคราะห์ปัญหาเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม เรื่อง ส่งเสริมให้นักเรียนประดิษฐ์คิดค้นและสร้างสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่ได้ เรื่อง ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดนิทรรศการแสดงผลผลิตของนักเรียนและเรื่อง สามารถติดต่อกับภาคเอกชน สถานประกอบการ เพื่อขอความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ซึ่งผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจ ในระดับปานกลางนั้น เนื่องจากนักศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) เป็นครูบรรจุใหม่มีประสบการณ์ไม่เพียงพอ ต่อเมื่อมีประสบการณ์มากขึ้นจะสามารถวิเคราะห์ปัญหาและหาทางแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การคิดค้นสร้างสิ่งประดิษฐ์เป็นวิชาที่จะต้องใช้ความรู้จากประสบการณ์อย่างมาก ที่จะให้คำแนะนำส่งเสริมให้นักเรียนประดิษฐ์คิดค้นซึ่งควรจะใช้ครูอาจารย์ที่มีประสบการณ์อย่างมาก และเคยทำการสอนเป็นเวลาหลาย ๆ ปี เพื่อแก้ปัญหาทางสิ่งประดิษฐ์ของนักเรียนได้ ส่วนใหญ่ในสถานศึกษาจึงมักจะให้เป็นบทบาทของครูอาจารย์เก่ามากกว่าครูอาจารย์ใหม่ ซึ่งยังมีประสบการณ์ไม่เพียงพอ ส่วนการจัดแสดงผลผลิตของนักเรียนที่ได้จากงานสิ่งประดิษฐ์คิดค้นของนักเรียน ซึ่งในปลายภาคเรียนแต่ละสถานศึกษามักจะมีการจัดแสดงนิทรรศการในรูปแบบของการจัดการแข่งทักษะต่าง ๆ ซึ่งมักจะเป็นนโยบายระดับผู้บริหาร หัวหน้าคณะ หัวหน้าแผนก เป็นผู้ดำเนินการโดยมีครูอาจารย์เก่าที่ทำการสอนวิชางานประดิษฐ์กรรมเป็นผู้ควบคุมดูแลมากกว่าที่ครูอาจารย์ใหม่ (นักศึกษา ปทส.) ที่จะเข้ามามีบทบาทในส่วนนี้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้พบข้อมูลที่น่าสนใจคือ ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ในเรื่องการติดต่อกับภาคเอกชน สถานประกอบการ เพื่อขอความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ที่มีค่าเฉลี่ยตรงกัน เพราะส่วนใหญ่ในสถานศึกษามักจะมอบหมายให้ครูอาจารย์ที่ทำหน้าที่หัวหน้างานแนะแนวและจัดหางานอาชีพ หัวหน้างานทวิภาคี หัวหน้าคณะ หรือหัวหน้าแผนก เป็นผู้ดำเนินการ เพราะต้องติดต่อและประสานงานระหว่างระดับบริหารของสถานประกอบการ ดังนั้น นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) จึงไม่ค่อยมีบทบาทในด้านนี้

3. ด้านเจตคติ

ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะในการคัดเลือกนักศึกษาเข้าศึกษาต่อในระดับประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ส่วนหนึ่งใช้ระบบคัดเลือกจากสถานศึกษา (โควตา) เกรดเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.00 ซึ่งในส่วนนี้ค่อนข้างจะได้นักศึกษาที่มีผลการเรียนดี ความประพฤติเรียบร้อย มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครู และเมื่อมาเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) จะได้รับการปลูกฝังเจตคติที่ดีเมื่อขณะที่เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) นักศึกษาประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ทุกคนจะมีการเรียนวิชาการบริหารโรงเรียนการจัดและบริหารโรงงานในโรงเรียน ซึ่งได้ศึกษาถึงบทบาทของผู้ได้บังคับบัญชาต่อผู้บังคับบัญชา อีกทั้งทุกวันจะมีการทำกิจกรรมหน้าเสาธงโดยมี ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้าคณะ หัวหน้าแผนก ครูอาจารย์ได้ผลัดเปลี่ยน หมุนเวียนมาพบปะนักศึกษา ให้คำแนะนำ อบรม ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งในส่วนนี้นับได้ว่าเป็นการ สร้างมนุษยสัมพันธ์ ลดช่องว่างเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระหว่างนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) กับคณะผู้บริหาร ทำให้นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ได้รับการอบรมปลูกฝังให้มีความเคารพต่อผู้มีพระคุณ พ่อแม่ ครูอาจารย์ ตลอดจนการให้ความนับถือในรุ่นพี่รุ่นน้องในหมู่เหล่านักศึกษาด้วยกัน โดยการไหว้และกล่าวคำ สวัสดิ์ ให้เกียรติซึ่งกันและกันให้มีความอ่อนน้อมถ่อมตน รักษาขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมประเพณีอันดีของสังคมไทย และจะมีการดำเนินกิจกรรมโดยได้จัดให้นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ทุกคนฝึกอบรมผู้กำกับลูกเสือ การพัฒนาบุคลิกภาพ ชมรมอาสาพัฒนาชุมชนเป็นกิจกรรมที่นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ได้รับการปลูกฝังในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี สำหรับความพึงพอใจด้านเจตคติในเรื่อง สามารถสอดแทรกคุณธรรมขณะทำการสอนได้เป็นอย่างดีซึ่ง ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจต่ำสุดแต่อยู่ในระดับมากเป็นเพราะ นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) นับว่าเป็นครูอาจารย์รุ่นใหม่ มุ่งเน้นการสอนทางด้านเนื้อหาวิชาการ โดยเฉพาะเป็นเนื้อหาทางด้านเทคโนโลยี และอุตสาหกรรมจึงมีเวลาในการสอนสอดแทรกคุณธรรมไม่มากนัก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจในเรื่องเชื่อฟังคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งการโดยชอบ แตกต่างกันเพียงเรื่องเดียว โดยที่ผู้บริหารมีความพึงพอใจที่ค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูอาจารย์ ทั้งนี้เพราะ การเชื่อฟังคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งการโดยชอบ ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามระเบียบและแบบแผนอันดีของสถานศึกษาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฝ่ายมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณครู กองมาตรฐานวิชาชีพครู สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2533 : 13-14) พบว่า "พฤติกรรมที่ครูควรมีมากที่สุดที่แสดงต่อการปฏิบัติตามกฎระเบียบ คือ ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งการโดยชอบด้วยกฎหมาย และระเบียบแบบแผนของสถานศึกษา" ซึ่งสิ่งเหล่านี้ ผู้บริหารมีความพึงพอใจต่อการแสดงออกของข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ในเรื่องดังกล่าวที่ระดับมาก ในขณะที่ครูอาจารย์มีความเห็นที่แตกต่างกัน คือ พึงพอใจที่ค่าเฉลี่ยต่ำกว่าผู้บริหาร

4. ด้านบุคลิกภาพ

ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาให้ความสำคัญในเรื่องนี้โดยปลูกฝังในเรื่องการแต่งกายของนักศึกษาทุกระดับโดยมีรายวิชาการพัฒนาบุคลิกภาพให้เรียน นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ทุกคน ได้รับการอบรมสั่งสอนและรู้จักปรับปรุงเอกสารเป็นเอกสารที่ส่งงานไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญาดให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคลิกภาพของตนไม่ว่าจะเป็นเรื่องการแต่งกาย และเรื่องใดก็ตามซึ่งเรื่องการแต่งกายนี้ ระเบียบว่าด้วยการแต่งกายของนักศึกษาได้กำหนดให้นักศึกษาชายแต่งกายด้วยเสื้อเชิ้ตแขนยาวสีขาว กางเกงขาสั้นยาวสีกรมท่า หรือสีดำ ผูกเนคไทสีเลือดหมู รองเท้าหุ้มส้นสีดำ และใส่เสื้อฝักงานเมื่อเรียนวิชาภาคปฏิบัติ ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษา โดยครูอาจารย์ทุกท่านที่ทำการสอนจะช่วยกันดูแลการแต่งกายของนักศึกษาให้เรียบร้อย สุภาพ สวยงาม มีความสง่างามเป็นศรีแก่ตนเองและสถาบัน และจะเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนของเขาเองในอนาคตด้วย ในด้านจริยธรรมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตเป็นเป้าหมายหนึ่งของการเรียนในหลักสูตรนี้ นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ทุกคนจะต้องเข้ารับการฝักอบรมด้านคุณธรรมและจริยธรรม ณ ที่วัดพระธรรมกายในหลักสูตรก็ได้บรรจจริยธรรมและจรรยาบรรณครูช่าง นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงในลักษณะการสั่งสอนอบรมขณะที่ทำกิจกรรมหน้าเสาธงอย่างสม่ำเสมอโดยคณะผู้บริหารของสถานศึกษาซึ่งในส่วนนี้นับได้ว่าเป็นการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ลดช่องว่างระหว่างนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) กับคณะผู้บริหาร เป็นอย่างดี อีกทั้งยังมีกิจกรรมภายในสถานศึกษาที่เปิดโอกาสให้คณะครูอาจารย์และนักศึกษาได้ร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันอีกหลาย ๆ โครงการ เช่นการไปร่วมชมรมอาสาพัฒนา สร้างโรงเรียนให้แก่ตำรวจตระเวนชายแดนในถิ่นทุรกันดารสร้างสื่อและอุปกรณ์การสอน ของเล่นประจำสนามเด็กเล่น โครงการปลูกต้นไม้ให้แก่ชุมชน เป็นต้น บุคลิกที่ดีของครูช่าง ย่อมได้รับความสนใจต่อลูกศิษย์จากผู้บังคับบัญชา จากผู้ร่วมงาน ตลอดจนบุคคลอื่น ๆ บุคลิกภาพของครูจะก่อให้เกิดความศรัทธาจากบุคคลรอบข้าง อันเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้องค์ประกอบอาชีพครูประสบความสำเร็จ อมาชีวิตศึกษา จึงได้บรรจุเรื่อง การปลูกฝังให้ครูช่างมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม ทั้งทางด้านคุณธรรม ระเบียบวินัย การตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่และสังคมตลอดจนสำนึกในจรรยาบรรณของครูช่างลงในหลักสูตร พ.ศ. 2533 ดังนั้น ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์ จึงมีความพึงพอใจต่อข้าราชการครูวุฒิปประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ที่ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อได้พบข้อมูลที่น่าสนใจ คือผู้บริหารมีความพึงพอใจต่อข้าราชการครูวุฒิปประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านบุคลิกภาพในเรื่อง การควบคุมตนเองให้อยู่ในกฎ ระเบียบ และจรรยาบรรณของครู แตกต่างจากครูอาจารย์ ทั้งนี้เพราะ เรื่อง การควบคุมตนเอง เป็นพฤติกรรมที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อม อิทธิพลต่าง ๆ รอบข้าง และประสบการณ์ของปัจเจกบุคคล ซึ่งครูอาจารย์และผู้บริหารจะมีประสบการณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การทำงาน และภาระหน้าที่แตกต่างกัน มีสภาวะแวดล้อม องค์ประกอบและตัวแปรที่แตกต่างกัน จึงทำให้ความพึงพอใจในเรื่องดังกล่าวแตกต่างกัน

นอกจากนั้น ยังได้พบข้อมูลที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ คือ ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์ มีความพึงพอใจต่อบุคลิกภาพของข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ต่ำสุดตรงกันในเรื่อง ความสุขุมเยือกเย็น ควบคุมอารมณ์ได้ดี และเรื่อง มีโลกทัศน์กว้างไกล ทั้งนี้เนื่องจาก ข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) เป็นข้าราชการครูบรรจุใหม่ ส่วนใหญ่อายุน้อย และยังขาดประสบการณ์ในการทำงาน จึงขาดความอดทน มีโทษง่าย หรือไม่พอใจในบางเรื่อง ขาดความสุขุมเยือกเย็น ยอมรับคำวิพากวิจารณ์ของผู้บังคับบัญชาหรือเพื่อนร่วมงานได้น้อย เนื่องจากมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง ดังนั้น ข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ซึ่งเป็นข้าราชการครูบรรจุใหม่ ควรเปิดใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่โกรธ และยินดีปฏิบัติตาม มีความสุขุม และใช้สติยั้งคิด และใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ ยอมเปลี่ยนความคิดเห็นเมื่อมีข้อมูลที่ต้องมากกว่า จึงจะนับได้ว่าเป็นบุคคลที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัยช่างอุตสาหกรรมใน 5 ปีข้างหน้าเกี่ยวกับบุคลิกภาพ คือ มีความสมบูรณ์ของร่างกาย สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ดี (กัลชาล สังข์วาสี, 2531 : 3)

สำหรับเรื่องการมีโลกทัศน์กว้างไกล ข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ควรได้ปรับปรุงโดยการใฝ่หาความรู้และวิทยาการใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาตนเองและงานในภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบ ต้องไม่หยุดคิดการสร้างสรรค์งานใหม่ให้มีความก้าวหน้าอยู่เสมอ จึงจะเป็นครูช่างที่ดีที่ผู้เรียนต้องการ คือ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (เมธี ปิรันธนานนท์, 2533 : 41) ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ วิจิตร อาสวะกุล (อ้างในวาสนา, 2538 : 46) ที่กล่าวว่า ผู้นำต้องไม่หยุดคิด และไม่หยุดคิดในเรื่องการทำงาน การแก้ปัญหาทางาน คิดสิ่งใหม่ คิดสร้างสรรค์ให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ" จึงจะสามารถนำผู้เรียน นำสังคม และถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนออกสู่ตลาดแรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังค้นพบว่า ทั้งผู้บริหารและครูอาจารย์ มีความพึงพอใจข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ในเรื่อง การแต่งกายสุภาพเรียบร้อยที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดตรงกันทั้ง 2 ฝ่าย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรางค์ แสงวนิช (อ้างในวาสนา, 2538 : 50) ที่พบว่า "จากสภาพทั่วไป ครูควรมีบุคลิกที่ดีในเรื่อง รูปร่างท่าทาง แต่งกายเรียบร้อย" ทั้งนี้บุคลิกภาพเป็นคุณลักษณะประจำตัวของครู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคลิกภาพของครูนั้น เป็นส่วนสำคัญที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยตรง ซึ่งหลักสูตรประกาศนียบัตรครุเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) พ.ศ. 2533 ได้กำหนดระเบียบการแต่งกาย ของนักศึกษาได้อย่างชัดเจน จึงทำให้ข้าราชการครูวุฒิปประกาศนียบัตรครุเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) มี คุณลักษณะที่คล้ายคลึงกัน คือ แต่งกายสุภาพเรียบร้อย ทั้งนี้ได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อม จาก การศึกษาในสถานศึกษาของกรมอาชีวศึกษา ที่กำหนดหลักสูตรไว้ เป็นคุณสมบัติที่ถูกกำหนดขึ้น มาให้ทุกคนมีความคล้ายคลึงกันในเรื่องดังกล่าว ซึ่งนับได้ว่า เป็นลักษณะเด่นของหลักสูตรอีก ประการหนึ่ง

สรุปเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้บริหารกับครูอาจารย์ในสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิปประกาศนียบัตรครุเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ และด้านบุคลิกภาพ

ผลการเปรียบเทียบพบว่าผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจต่อข้าราชการ ครูวุฒิปประกาศนียบัตรครุเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 4 ด้าน ทั้งนี้ เนื่องจากข้าราชการครูวุฒิปประกาศนียบัตรครุเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) เป็นผู้ที่ ศึกษาในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาตั้งแต่ระดับ ปวช. และ ปวส. เป็นส่วนใหญ่จึงทำให้ มีความรู้ความเข้าใจ ความสามารถ ประสบการณ์ ทักษะคตติ และบุคลิกภาพ ที่เหมือนกันหรือ คล้ายคลึงกันเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน โดยที่ ผู้บริหารมีความพึงพอใจสูงกว่าครูอาจารย์ทุกด้าน ยกเว้นด้านทักษะเพียงด้านเดียวที่ครูอาจารย์มี ความพึงพอใจสูงกว่าผู้บริหาร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูอาจารย์ซึ่งเป็นผู้สอนด้วยกันมีความใกล้ชิด ชิดกับข้าราชการครูวุฒิปประกาศนียบัตรครุเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) มากกว่าผู้บริหาร และได้สอนฝึก ปฏิบัติฝึกในโรงงานเหมือนกันจึงมีความเข้าใจในเรื่องของเครื่องจักรครุภัณฑ์ที่อาจจะมีครุภัณฑ์ที่ เก่าไม่ทันต่อเทคโนโลยีใหม่ หรือครุภัณฑ์ที่ใหม่เกินไปไม่สามารถฝึกปฏิบัติได้ เนื่องจากต้องใช้ เทคโนโลยีใหม่ และยังไม่เคยไปเข้ารับการอบรมการใช้ครุภัณฑ์ดังกล่าว และ/หรือไม่มีโอกาสเข้า ไปรับการฝึกในโรงงานอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีใหม่จึงไม่สามารถฝึกปฏิบัติได้ ในขณะที่ ผู้บริหารมีหน้าที่และรับผิดชอบดูแลบริหารงานทั่วไปหลายฝ่าย จึงมีความใกล้ชิดชิดกับข้าราชการ ครูวุฒิปประกาศนียบัตรครุเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) น้อยกว่าครูอาจารย์ในแผนกด้วยกัน ผู้บริหารจึงไม่ ทราบถึงปัญหาเล็ก ๆ ทำให้มีความพึงพอใจในด้านทักษะน้อยกว่าครูอาจารย์

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ในด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ และด้านบุคลิกภาพ

ผู้วิจัยขอนำข้อเสนอแนะเพิ่มเติมซึ่งเป็นความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอาจารย์ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) โดยนำเสนอเป็น 4 ประเด็น ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านเจตคติ และด้านบุคลิกภาพ สรุปได้ว่า

ด้านความรู้

1. ควรให้เข้ารับการอบรมสัมมนาด้านวิชาชีพให้มากกว่านี้
2. ความรู้ความสามารถในเรื่องการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอยู่ในขีดหนึ่งที่สามารถพัฒนาได้

3. ต้องการให้เป็นผู้ดำเนินการผลิตและใช้สื่อการสอน

ด้านทักษะ

1. ควรสนับสนุนส่งเสริมให้มีโอกาสร่วมกิจกรรมกับสถานประกอบการ
2. การแก้ปัญหาเฉพาะหน้ายังไม่เป็นที่พอใจ ขณะที่กำลังศึกษา ควรฝึกให้เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหา

ด้านเจตคติ

1. ความคิดริเริ่มในการทำงานยังน้อยไป
2. ต้องมีทัศนคติที่ดีต่อบุคคลอื่น และต้องรู้จักวางตัวให้เหมาะสม

ด้านบุคลิกภาพ

1. ต้องฝึกให้เป็นผู้มีวิสัยทัศน์
2. ควรให้มีการฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
3. ฝึกให้รู้จักการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ดี

จากข้อเสนอแนะดังกล่าว สืบเนื่องมาจากผลของการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์มีความพึงพอใจข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ในด้านทักษะต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ถึงแม้จะอยู่ในระดับมากก็ตาม ดังนั้น ครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) จึงควรต้องพัฒนาตนเองในเรื่องทักษะในวิชาชีพของตนเอง เพื่อเป็นครูผู้สอนวิชาชีพที่มีความรู้ ความชำนาญ มีทักษะในวิชาชีพของตน ซึ่งสอดคล้องกับปราชญ์ ประวัตินรงค์ (2535 :

57) ที่กล่าวว่า "ครูผู้สอนวิชาชีพจะต้องมีลักษณะที่แตกต่างจากครูสามัญ คือ จะต้องเป็นผู้มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าเว็บไซต์

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทักษะในการทำงาน มีประสบการณ์ในงานอาชีพมาแล้วพอสมควร สามารถชี้ช่องทางในการประกอบอาชีพให้แก่กันได้” ครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) จึงควรปรับปรุงพัฒนาตนเอง โดยพยายามศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากเอกสาร ตำราต่าง ๆ หรือหาโอกาสเข้าไปฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ให้กับตนเองจะได้เป็นผู้ที่มีโลกทัศน์กว้างไกลต่อไป

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์สำหรับราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ควรได้มีการดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้

1. ครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ทุกคนควรได้รับการพัฒนาโดยการเข้ารับการอบรมสัมมนา หรือส่งไปฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ เพื่อให้เกิดทักษะความชำนาญในสาขาเฉพาะวิชาชีพของตน และเพื่อได้รับเทคโนโลยีใหม่ เมื่อครุมีทักษะความชำนาญ มีประสบการณ์แล้ว จะสามารถถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ให้นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเมื่อนักเรียนจบการศึกษาไปแล้วจะเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ ตรงตามความต้องการของสังคมและตลาดแรงงานต่อไป

2. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมด้านการศึกษา โดยจัดให้มีเอกสาร ตำรา คู่มือ วารสารวิชาการใหม่ ๆ เพื่อข้าราชการครู ได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม และควรส่งเสริมให้ข้าราชการครูได้มีโอกาสไปศึกษาดูงานในสถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่นที่ดำเนินการด้านการศึกษา เพื่อให้ข้าราชการครูมีความรู้ ประสบการณ์มากขึ้น เพื่อจะได้เป็นผู้ที่มีโลกทัศน์กว้างไกล และมีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่การงานต่อไป

3. กรมอาชีวศึกษา ควรปรับปรุงหลักสูตรให้นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง ได้ฝึกปฏิบัติวิชาชีพเฉพาะสาขาของตนให้มากกว่านี้ และควรให้มีการฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการด้วย

ทั้งนี้เพราะจากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์ มีความพึงพอใจข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ในด้านทักษะต่ำกว่าด้านอื่น ถึงแม้จะมีความพึงพอใจในระดับมากก็ตาม ซึ่งการเรียนการสอนด้านอาชีวศึกษานั้นในเรื่องทักษะเป็นหัวใจสำคัญ ที่ผู้เรียนจะได้รับและจะต้องสามารถฝึกปฏิบัติให้เกิดทักษะความชำนาญ สามารถนำไปประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรได้มีการวิจัยเพิ่มเติมในเรื่องต่อไปนี้

1. ศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ในแต่ละสาขาวิชา
2. ศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ในแต่ละภาคของกรมอาชีวศึกษา
3. ศึกษาวิจัยความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ที่มีต่อคุณลักษณะข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) และข้าราชการครู คอบ.
4. ศึกษาและเปรียบเทียบสมรรถภาพนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ที่จบการศึกษาจากสถานศึกษาแต่ละแห่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

กาญจนา คุณารักษ์. นักบริหารทันสมัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : บัดเตอร์ฟลาย, 2536.

_____. หลักสูตรและการพัฒนา. คณะศึกษาศาสตร์ กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2527.

กัลชาล สังข์วาริ. "บุคลากรทางเทคโนโลยีที่พึงประสงค์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัย
ช่างอุตสาหกรรมใน 5 ปีข้างหน้า," เอกสารการศึกษา งานวิจัย คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรมมหาบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2531.

กิติ ตย์คานนท์. เทคนิคการสร้างภาวะผู้นำ. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : บัดเตอร์ฟลาย, 2536.

กิติมา ปรีดีติลล. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนคริน
ทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.

ก่อ สวัสดิพานิชย์. นโยบายทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : กองแผนงานสำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงศึกษาธิการ, 2522.

เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของสำนักเลขาธิการคุรุสภา. กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2536:7)

เกียรติวรรณ อมาตยกุล. นีโอฮิวแมนนิส : ทางเลือกสุดท้ายของคนรุ่นใหม่ : วรรณกรรมเพื่อความ
รักความเมตตาและสันติภาพ. กรุงเทพฯ : โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะ
ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. ศึกษา แห่งศตวรรษที่ 21 : แนวคิดปฏิรูปการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ :
ซัคเซสมิเดีย, 2539.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กัลยา โนรีวงศ์. การศึกษาปัญหาในการสอนของครูผู้สอนวิชาอาชีพในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2541.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. "แนวทางการพัฒนาการศึกษาในอนาคต." วารสารวิจัยการศึกษา, (เมษายน-พฤษภาคม 2537):6

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. "ประสิทธิภาพของการอาชีวศึกษา." วารสารวิจัยการศึกษา (กันยายน 2536):7

คณะกรรมการข้าราชการครู, สำนักงาน. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู, 2523.

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, สำนักงาน. ผลงานวิจัยด้านการบริหารงานบุคคลในราชการพลเรือน. กรุงเทพฯ, 2527.

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 6 พ.ศ. 2530-2534. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2530.

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 7 พ.ศ. 2535-2539. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2535.

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540-2544. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2540.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุรุสภา. คณะอนุกรรมการส่งเสริมวิชาชีพครู, เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู. กรุงเทพฯ : คุรุสภา
ลาดพร้าว, 2536.

จินตนา ศักดิ์ภู่อารัม และคณะ. "การวิเคราะห์เปรียบเทียบแผนพัฒนาและข้อเสนอต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
ข้องกับการพัฒนาและการปฏิรูปการศึกษาไทย." วารสารการศึกษาแห่งชาติ
(ธันวาคม 2538-มกราคม 2539): 36-37.

เฉลียว บุรีภักดี และคนอื่น ๆ. ลักษณะของครูที่ดี. เอกสารนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 187
กรมการฝึกหัดครู. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตำรวจ, 2520.

ชัชจรียา ไบลี. "คุณลักษณะของอาจารย์วิทยาศาสตร์ในวิทยาลัยครู." ปฏิญานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2534.

เขาวน เจริญลาภ. "การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูช่างอุตสาหกรรม ตามทัศนะของ
ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาของวิทยาลัยเทคนิค ในเขตการศึกษา 2." ปฏิญานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒสงขลา, 2533.

ชูศักดิ์ เปลี่นนงู. เอกสารประกอบการสัมมนาสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน. สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าธนบุรี 2538. (เอกสารอัดสำเนา)

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. การเขียน 2. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2524.

ณรงค์ เล็งประชา. "ความรู้ความสามารถของครูช่าง." วิทยาลัยครูอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภา, 2535.

ณรงค์ ฤทธิ อิศรัตน์. "การสร้างแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพความเป็นครู." ปฏิญานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2530.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ณัฐวดี หงษ์ทอง. "ลักษณะที่พึงประสงค์ของครูสุศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูสุศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

ดำรงศักดิ์ ชัยสนิท และสุนี เลิศแสงกิจ. มนุษย์สัมพันธ์. กรุงเทพฯ : วัจอักษร, 2538.

ทัศนีย์ สงวนสวัสดิ์ "บทบาทของครูกับกระบวนการเรียนการสอน." สารพัฒนาหลักสูตร 10 (มกราคม.-มีนาคม. 2534) : 17-19

ทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์ พุดได้ พุดเป็น. กรุงเทพฯ : ก้องหล้า, ม.ป.ป.

เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, สถาบัน "การผลิตวิศวกรรมกับการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ." เอกสารประกอบการประชุมผู้บริหารระดับสูงของประเทศ. กรุงเทพฯ : คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2533.

เทือก กุสุมา ณ อรุณยา. "ครูดีคือครูที่ไม่สอนฯลฯ." ศูนย์ศึกษา 11 : 5-12 , 2507.

เทือน ทองแก้ว. "วิธีการเป็นครูและวิธีการสร้างอุดมการณ์." สารพัฒนาหลักสูตร (กรกฎาคม-กันยายน 2537) : 29-31.

ไทยประกันชีวิต จำกัด. ส่วนฝึกอบรม. การพัฒนาและปรับปรุงบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : ท.ป.ท., ม.ป.ป.

ธนู แสงศักดิ์. "ความรับผิดชอบของครูช่าง." วารสารวิทยาลัยครูอาชีวศึกษา. 2 (มีนาคม 2531):85

ธำรง บัวศรี. หลักการศึกษ. กรุงเทพฯ : อนงคิลปีการพิมพ์, 2527.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฉำรง บัวศรี. ทฤษฎีหลักสูตร:การออกแบบและพัฒนา. กรุงเทพฯ : เอราวิญการพิมพ์, 2531.

นิพนธ์ ศศิธร. "การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในแง่มนุษย์สัมพันธ์." สมาคมส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์ และศิลปการพูด, 2534. (อัดสำเนา)

นิยม ศรีวิเศษ. "ความพึงพอใจในการทำงานของข้าราชการส่วนจังหวัด ตำแหน่งครูเขตการศึกษา 9." ปริญญาานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2521.

บรรจง ชูสกุลชาติ. ทัศนะของอดีตอธิบดีกรมอาชีวศึกษาต่อการอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา, 2534. (เอกสารอัดสำเนา)

บ้านสมเด็จพระเจ้าพระยา, วิทยาลัยครู. ลักษณะของครูที่สังคมต้องการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สามมิตร, 2518.

บุญถิ่น อัตถากร และรัตนา ต้นบุญเด็ก. การเตรียมครู. พระนคร : ครูสภา, 2514.

บำรุง กลัดเจริญ และ ฉวีวรรณ กินาวงศ์. วิธีสอนทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 2 : พิษณุโลก. โครงการตำรา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2527.

ปราศรัย ประวัตินุเรื่อง. "การศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนโรงเรียนเอกชนที่จัดการศึกษานอกโรงเรียน สาขาคอมพิวเตอร์ ในกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2535.

ผานิต บิลมาศ. คุณลักษณะของครูพลศึกษาที่พึงประสงค์สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. (อัดสำเนา).

ฝึกหัดครู : กรม. ลักษณะครูที่ดี. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครูสภา, 2526.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พนัส หันนาคิน. การมัธยมศึกษา พิชณโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพิชณโลก, 2531.
(อัดสำเนา).

พรทิพย์ รัตนวิศาลนนท์. "ทัศนของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับสมรรถภาพครูช่าง
อุตสาหกรรม ระดับปริญญาที่พึงประสงค์." ปริญ"ณินพณ์การศึกษามหาบัณฑิต มหา
วิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2527.

พรทิพย์ วิถีเจริญ. "คุณสมบัติของครูเกษตร ตามความต้องการของโรงเรียนมัธยมและวิทยาลัย
ซึ่งต่ำกว่าอุดมศึกษาในประเทศไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529.

พัชรินทร์ จำรูญโรจน์. "ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์เกี่ยวกับการพัฒนาอาจารย์
ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชา
บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

ไพฑูรย์ เจริญพันธุ์วงศ์. พฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยครู. สุรินทร์ : วิทยาลัยครู,
2524.

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. ปรัชญาการศึกษาเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 3 : ครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2529.

ภิญโญ สาธร. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : องค์การค้ำครุสภา, 2536.

มานิดา อุษชิน. การประชุมเชิงสัมมนาเชิงปฏิบัติการสอนวิชาชีพ. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา,
2526. (อัดสำเนา)

มานิช สุขฤกษ์. จิตวิทยา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.

เมธี ปลัณนนานนท์. การบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2533.
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยฺญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพมหานคร : อักษรทัศน์ 2536.

รุ่ง แก้วแดง. "บรรยายพิเศษแก่ครูบรรจุใหม่ในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา." วารสารการศึกษาเอกชน. 2 (กรกฎาคม 2532) : 47.

ล้อม ไชยศร. คุณลักษณะของครูที่ดีในทัศนะของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนไต่ยมิตรวิทยาลัย ปีการศึกษา 2510. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ละเมียด ลิมอักษร. หลักการสอน พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2524.

เลขาธิการคุรุสภา, สำนักงาน. คุณลักษณะและพฤติกรรมของครูตามจรรยาบรรณและวินัยตามระเบียบประเพณีของครู พ.ศ. 2526. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2533.

_____. สำนักงาน. กองมาตรฐานวิชาชีพครู. รายงานการประชุมสัมมนาสมาคมวิชาชีพครูครั้งที่ 6 เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานกับการพัฒนาวิชาชีพครู. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2533.

วิจิตร ศรีสะอ้าน. รายงานการวิจัย เรื่อง ความร่วมมือด้านการศึกษาอาเซียน. พระนคร : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2520.

วิเชียร เกตุสิงห์. หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2530.

วิภา เกษรศิริเจริญ. ประสิทธิภาพครูมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิรัช วรรณรัตน์. “การศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะบางประการของครูประจำการ กับ นักศึกษาครูที่ยังไม่เคยเป็นครูประจำการ.” ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2522, อัดสำเนา.

วัชรีย์ บุรณสิงห์. “ลักษณะครูที่ดี.” เอกสารประกอบการสอน. กรุงเทพฯ : 2526.

วันชัย ศรีแก้ว. “การศึกษาสมรรถภาพที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนและพัฒนาของวิทยาลัยเทคนิค ตามความคิดเห็นของครู-อาจารย์และผู้บริหารในวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2537.

วาสนา เปี่ยมใส. “คุณสมบัติและคุณลักษณะของครูสายอาชีพ ประเภทวิชาพาณิชยกรรมที่ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนพึงประสงค์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2537.

วิทยา เทพยา. มนุษย์สัมพันธ์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา, 2520.

วิทยา โพธิ์สุ. “ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการทำงานกับสภาพการสอนของครูวิทยาลัยสารพัดช่างเขตภาคกลาง.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2535.

วิทยา สมมิตร. มนุษย์สัมพันธ์สำหรับผู้บริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 3. ลพบุรี : ศูนย์ผลิตตำรา วิทยาลัยครูเทพสตรีลพบุรี, 2537.

วีระ บำรุงรักวิทย์. การจัดการศึกษาไทยในศตวรรษหน้า (2535-2536). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2536.

วีระวัฒน์ ปันนิต้ามัย. “บทบาทหน้าที่และจริยธรรมในวิชาชีพของนักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ : สู่ศตวรรษ 2000.” วารสารข้าราชการ 10 (พฤษภาคม-มิถุนายน 2537) : 24-32.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศึกษาศึกษา, กระทรวง. แนวทางการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2523.

สงวน บุญปัทสน์. การประเมินผลการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง
ของวิทยาลัยช่างกลปทุมวัน. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน, 2536.

_____ . การศึกษาการวางแผนเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูงวิทยาลัยช่าง
กลปทุมวัน กรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน, 2533.

สถาพร ดียิ่ง. "การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาฝึกสอน จากภาควิชาครุศาสตร์
เกษตรตามความคิดเห็นของอาจารย์ที่เลี้ยงและนักเรียน." วิทยานิพนธ์ปริญญา
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์เกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2539.

สมบุญ ทับทิ้มไทย. การจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ :
หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2533.

สุดใจ เหล่าสุนทร. การศึกษาเพื่ออาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร,
2510.

สุพจน์ ศุภกุล สมรรถภาพของครูมัธยมศึกษา ตามความต้องการของชาวเชียงใหม่ ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2521.

สุพล วังสินธุ์. "คุณธรรมสำหรับพัฒนาวิชาชีพครู." สารพัฒนาหลักสูตร. (ตุลาคม-
พฤศจิกายน 2534): 48-50

_____ . ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการของโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 10. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2531.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สุพล วังสินธุ์. ลักษณะของครูที่ดีที่สอดคล้องกับสังคมไทย." ครูปริทัศน์. (กรกฎาคม-กันยายน 2536) : 89.

สุภาวค์ แสงวณิช. "บุคลิกภาพ." ศูนย์ศึกษา ปีที่ 4, (เมษายน 2506) : 37

สุภาภรณ์ กิตติประเสริฐ. "ความพึงพอใจของครูและนักเรียนที่มีต่อคุณลักษณะของครูสอนวิชาชีพาณิชยกรรม โรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2537.

สุรินทร์ สุวนิช. "สมรรถภาพของครูช่างเชื่อมและโลหะแผ่น ตามการรับรู้ของตนเอง." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

เสนาะ ดิยาวี. การบริหารบุคคล. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532.

อริรัตน์ รัตนประยูร. "ประสิทธิภาพการสอนของครูเกษตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529.

อนันต์ สันตยากร. "การศึกษาด้านคุณธรรมของครูช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยเทคนิคภาคเหนือ." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2536.

อรุณ รักธรรม. หลักมนุษยสัมพันธ์กับการบริหาร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช., 2525.

อัปสร มีสิงห์. "บทบาทของครูกับหลักสูตรฉบับปรับปรุง." สารพัฒนาหลักสูตร 10 (มกราคม - มีนาคม. 2534) : 18

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาชีวศึกษา. กรม. “โครงการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง.” กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา, 2533 (อัดสำเนา).

_____. กรม ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง พ.ศ. 2534. กรุงเทพมหานคร. กรมอาชีวศึกษา,

อาชีวศึกษา. กรม. หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง พุทธศักราช 2533 : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ 2533.

_____. กรม. กองแผนงาน. แนวทางการวางแผนพัฒนาสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา, 2535. (เอกสารอัดสำเนา)

_____. กรม. กองแผนงาน. รายงานกรมอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2538.

_____. กรม. ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาชีวศึกษา. แผนพัฒนาอาชีวศึกษา ระยะที่ 7. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา, 2535.

_____. กรม. หน่วยศึกษานิเทศก์. ยกย่องสถาบันการอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา, 2538.

อุทัย หิรัญโน. หลักการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ : โดเดียนสโตร์, 2531.

อึ้ง ธรรมเจริญ. ครูที่ดีนั้นเป็นฉันใด. วารสารมิตรครู. 32 24-25 ธันวาคม, 2533.

Richey, Robert W. Planning for Teaching. New York : Mc Graw. Hill Book. 1958

Witty Paul. “Analysis of Personality Traits of the Effective Teacher” Journal of Educational Research 40 : 622-671, 1947

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก

1. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์
2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์
3. หนังสือขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม
4. หนังสือขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย
5. หนังสือขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
6. หนังสืออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
7. หนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
8. รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่ง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ 49 / 2539

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและกรรมการพิจารณาหัวข้อ
และ โครงการวิทยานิพนธ์ของ นางสาวฉวีวรรณ เอี่ยมแก่น

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นางสาวฉวีวรรณ เอี่ยมแก่น เป็นไปด้วยความ
เรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งให้คณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อและ โครงการ
วิทยานิพนธ์ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
 ดร. มาลัย จีรวัดณ เกษตร์ ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
 ดร. ศิริพรรณ ชูงาม ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม
2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและ โครงการวิทยานิพนธ์
 รศ.ดร. เมธี บิลังานนท์ ประธานประจำสาขาวิชา
 อาจารย์อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย กรรมการประจำสาขาวิชา
 ผศ.ดร. สมพร ไชยะ กรรมการประจำสาขาวิชา
 ดร. มาลัย จีรวัดณ เกษตร์ กรรมการ
 ดร. ศิริพรรณ ชูงาม กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. 2539

Signature

รศ.ดร.บริยานร วงศ์อนุตรโรจน์
รักษาการในตำแหน่งคณบดี

Signature
6 มี.ก.39

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสาร

Signature
๖ มี.ก.๓๙

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2539

1. นางสาวฉวีวรรณ เอี่ยมแมน ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาความพึงพอใจของ ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ในสถานศึกษา สังกัดคอกองวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิ ประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)” โดยมี ดร.มาลัย จีรวฒนเกษตร เป็นอาจารย์ผู้ควบคุม วิทยานิพนธ์ และ ดร.ศิริพรรณ ชูมโนม เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 27 สิงหาคม พ.ศ. 2539

(รศ.ดร.มนัส สังวรศิลป์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

168

ที่ ทม 1504/ 2807

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒ สิงหาคม 2539

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นายประทีป พร้อมมูล

ด้วยคณะกรรมการอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางสาว นวีวรรณ เอี่ยมเม็ญ ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ในสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูผู้ประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)"

คณะกรรมการอุตสาหกรรม หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรรณี สิกิจวัจนะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร 3269040

๒๕๓๙

ที่ ทม 1504/ 280

คณะกรรมการอำนวยการ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

16 สิงหาคม 2539

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นายสงวน บุญปัทม์

ด้วยคณะกรรมการอำนวยการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางสาวฉวีวรรณ เอี่ยมแมน ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารและครู-อาจารย์ในสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)"

คณะกรรมการอำนวยการ หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี สิกิจวัจนะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร 3269040

แจ้งสืบอีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/2807

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

16 สิงหาคม 2539

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นายวีระ อนุสารานุกุล

ด้วยคณะกรรมการอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางสาว นวีวรรณ เอี่ยมเม้น ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ในสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มื่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)"

คณะกรรมการอุตสาหกรรม หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี สীগิจวัตถนะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504/ 2807

คณะกรรมการ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

16 สิงหาคม 2539

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน **ดร.จรีปภา กัททะกุล ณ ออยุธยา**

ด้วยคณะกรรมการสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางสาว ฉวีวรรณ เอี่ยมแน่น ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ในสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูผู้ประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)"

คณะกรรมการสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒนะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504/ 2807

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

16 สิงหาคม 2539

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน กร.ประพันธ์ จันทรวีเทศ

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางสาว ฉวีวรรณ เอี่ยมมั่น ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ในสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ทต ฉวีวรรณ:

(ผศ.ดร.พรณี สิกิวิวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

ไม่วารณใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504/ 2807

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

16 สิงหาคม 2539

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นายเจนวิทย์ กรวยทอง

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางสาว ฉวีวรรณ เอี่ยมมั่น ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ในสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ดร.สิริจิวัดนะ

(ผศ.ดร.พรณี สิทธิจิวัดนะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

แม้ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504/ 2807

คณะครูค้ำสรุ่ตสาทรกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

16 สิงหาคม 2539

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นางจิรา อมฤต เรืองภิต

ด้วยคณะครูค้ำสรุ่ตสาทรกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางสาว จวีวรรณ เอี่ยมแก่น ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ในสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มต่อข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)"

คณะครูค้ำสรุ่ตสาทรกรรม หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรพรรณ ลีกิจวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

16/8

งานบัณฑิตศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

ไม่ว่ากรณีใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504/ 2807

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถ.ฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

16 สิงหาคม 2539

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม

เรียน นางสาวนฤมล ไชยวิเศษ

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามของนักศึกษาชื่อ นางสาวฉวีวรรณ เอี่ยมมั่น ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารและครู-อาจารย์ในสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูผู้ประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี สิกิจวัณณะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

เอกสารที่ส่งจนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

ไม่รับผิดชอบหากมีข้อผิดพลาดใดๆ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504/ 2805

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

16 สิงหาคม 2539

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วย นางสาวฉวีวรรณ เอี่ยมแมน เป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบ
เรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ในสถานศึกษา สังกัด
กองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครูผู้ดีประจำศูนย์บริการเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดพิจารณาอนุญาต
ให้นักศึกษาได้ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย ในสถานศึกษาของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ
โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ทมต วิจิตรชนะ

(ผศ.ดร.พรพนี สีภักดิ์ชนะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร. 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 3873

คณะกรรมการอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถนนฉลองกรุง
เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

15 พฤศจิกายน 2539

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิทยานิพนธ์
2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและโครงการวิทยานิพนธ์
3. รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ด้วย นางสาวฉวีวรรณ เอี่ยมแก่น เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบ
เรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ในสถานศึกษา สังกัด
กองวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อข้าราชการครูผู้ประศาสน์บริหารเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)" ได้รับอนุมัติหัวข้อ
และโครงการวิทยานิพนธ์แล้วเมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2539

ในการทำวิจัยเรื่องนี้นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ในสถานศึกษาสังกัด
หน่วยงานของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดพิจารณาอนุญาต
ให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา
ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ยศ.ดร.พรณี ลีจิวัดนะ)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 663,642

โทรสาร. 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0907/ 9835

กรมอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม 10300

๕ ธันวาคม 2539

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน คณะคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

อ้างถึง หนังสือคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ ทม 1504/3873 ลงวันที่ 15 พฤศจิกายน 2539

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ขออนุญาตให้ นางสาวฉวีวรรณ เอี่ยมเม้น นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลประกอบการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารและครู-อาจารย์ในสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อข้าราชการครูผู้ประศาสน์ปฏิบัติครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)” ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

ในการนี้ กรมอาชีวศึกษาพิจารณาอนุญาตให้ นางสาวฉวีวรรณ เอี่ยมเม้น แจกแบบสอบถามเพื่อดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าวได้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิ พลสวัสดิ์)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน
อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

กองวิทยาลัยเทคนิค

โทร. 2822551-2 ต่อ 1507,1508

โทรสาร 2829354

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0907/ 8299

กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม 10300

๑ ธันวาคม 2539

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิค

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด
2. สำเนาบันทึกข้อความกองวิทยาลัยเทคนิค ลงวันที่ 20 พฤศจิกายน 2539

ด้วย นางสาวฉวีวรรณ เอี่ยมแมน ข้าราชการกองวิทยาลัยเทคนิค ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคที่มีต่อข้าราชการครูผู้ประศาสน์บริการครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)” ประสงค์จะดำเนินการแจกแบบสอบถามในสถานศึกษาของท่าน

ในการนี้ กรมอาชีวศึกษาพิจารณาอนุญาตให้ นางสาวฉวีวรรณ เอี่ยมแมน ดำเนินการแจกแบบสอบถามเพื่อทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าวแล้ว ดังสำเนาบันทึกข้อความที่แนบมาพร้อมนี้ สำหรับการตอบแบบสอบถาม ให้ตอบเฉพาะชุดที่มีตราประทับมุมบนขวาของแบบสอบถามเท่านั้น และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้ว กรุณาส่งคืนบุคลิกดังกล่าว ณ กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร 10300 ด้วย จักขอบคุณมาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและกรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายประสิทธิ์ พร้อมมูล)
ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยเทคนิค

รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ของ นางสาวฉวีวรรณ เอี่ยมแมน

รายชื่อสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค 79 แห่ง ที่มีข้าราชการครูวุฒิประกาศนียบัตรครู
เทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ไปบรรจุตั้งแต่ปีการศึกษา 2535-2538 คือ

ภาคกลาง

1. วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน /
2. วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง /
3. วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชาราม /
4. วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี /
5. วิทยาลัยเทคนิคดุสิต
6. วิทยาลัยเทคนิคนครปฐม *
7. วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี /
8. วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ *
9. วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสาคร *
10. วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี *
11. วิทยาลัยเทคนิคโพธาราม
12. วิทยาลัยเทคนิคเพชรบุรี *
13. วิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์
14. วิทยาลัยเทคนิคสุพรรณบุรี *
15. วิทยาลัยเทคนิคกาญจนบุรี
16. วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม *

ภาคใต้

17. วิทยาลัยเทคนิคยะลา *
18. วิทยาลัยเทคนิคคนราธิวาส *
19. วิทยาลัยเทคนิคปัตตานี *
20. วิทยาลัยเทคนิคสตูล
21. วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ *
22. วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง *

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

23. วิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช *
 24. วิทยาลัยเทคนิคสีชล
 25. วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี *
 26. วิทยาลัยเทคนิคชุมพร
 27. วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต *
 28. วิทยาลัยเทคนิคตรัง *
 29. วิทยาลัยเทคนิคกระบี่
 30. วิทยาลัยเทคนิคพังงา *
 31. วิทยาลัยเทคนิคระนอง *
- ภาคตะวันออก**
32. วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี *
 33. วิทยาลัยเทคนิคพระนครศรีอยุธยา *
 34. วิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือพระนครศรีอยุธยา
 35. วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง *
 36. วิทยาลัยเทคนิคสิงห์บุรี *
 37. วิทยาลัยเทคนิคชัยนาท *
 38. วิทยาลัยเทคนิคอุทัยธานี
 39. วิทยาลัยเทคนิคสระบุรี *
 40. วิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงซิเมนต์ไทยอนุสรณ์
 41. วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา *
 42. วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี *
 43. วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ *
 44. วิทยาลัยเทคนิคปราจีนบุรี *
 45. วิทยาลัยเทคนิคนครนายก *
 46. วิทยาลัยเทคนิคระยอง *
 47. วิทยาลัยเทคนิคตราด
 48. วิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี *

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคเหนือ

49. วิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก *
50. วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์ *
51. วิทยาลัยเทคนิคอุตรดิตถ์ *
52. วิทยาลัยเทคนิคพิจิตร
53. วิทยาลัยเทคนิคสุโขทัย *
54. วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร *
55. วิทยาลัยเทคนิคเพชรบูรณ์ *
56. วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่ *
57. วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย
58. วิทยาลัยเทคนิคลำปาง *
59. วิทยาลัยเทคนิคลำพูน *
60. วิทยาลัยเทคนิคแพร่ *
61. วิทยาลัยเทคนิคน่าน *
62. วิทยาลัยเทคนิคพะเยา

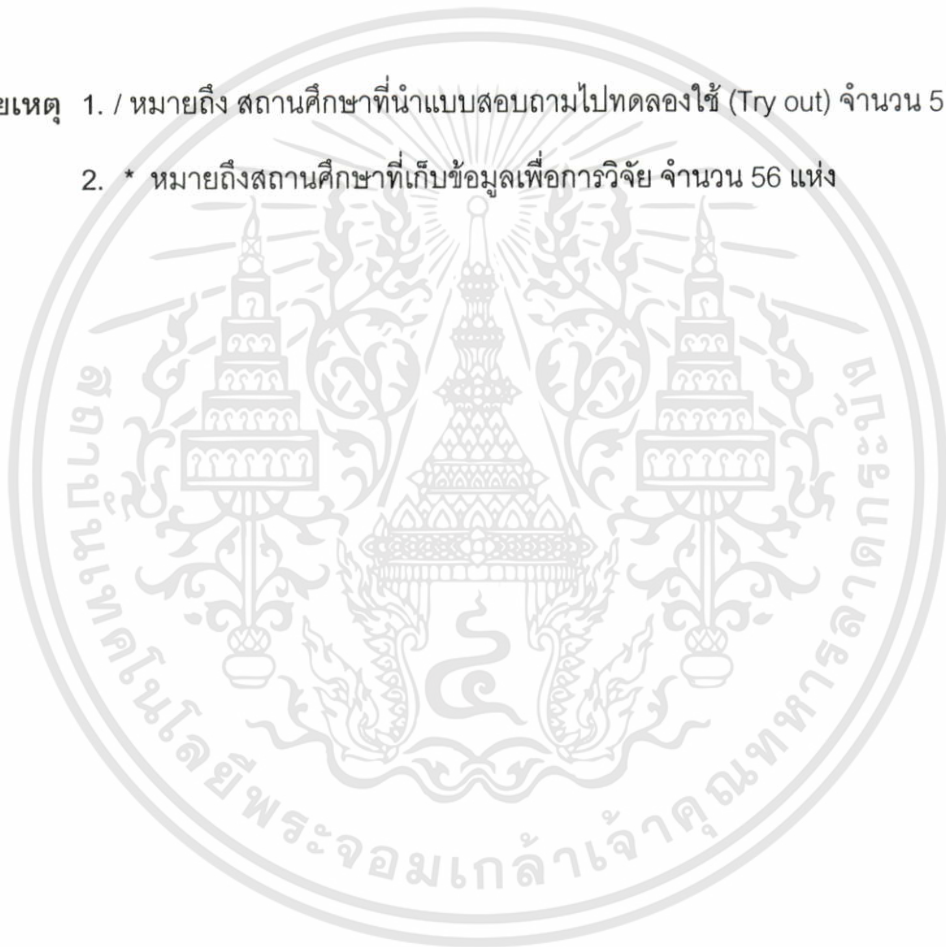
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

63. วิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี *
64. วิทยาลัยเทคนิคหนองคาย *
65. วิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือหนองคาย
66. วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น *
67. วิทยาลัยเทคนิคเลย *
68. วิทยาลัยเทคนิคสกลนคร *
69. วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี *
70. วิทยาลัยเทคนิคนครพนม
71. วิทยาลัยเทคนิคกาฬสินธุ์
72. วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม *
73. วิทยาลัยเทคนิคร้อยเอ็ด *
74. วิทยาลัยเทคนิคยโสธร *
75. วิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา *

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 76. วิทยาลัยเทคนิคชัยภูมิ
- 77. วิทยาลัยเทคนิคบุรีรัมย์ *
- 78. วิทยาลัยเทคนิคสุรินทร์ *
- 79. วิทยาลัยเทคนิคศรีสะเกษ *

- หมายเหตุ 1. / หมายถึง สถานศึกษาที่นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) จำนวน 5 แห่ง
2. * หมายถึงสถานศึกษาที่เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จำนวน 56 แห่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษา

สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ที่มีต่อข้าราชการครู

วุฒิปริญญาตรี ศึกษาศาสตร์บัณฑิตครูเทคนิคชั้นสูง

(ปทส.)

คำชี้แจง

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารและครูอาจารย์ในสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา ที่มีต่อข้าราชการครูวุฒิปริญญาตรี ศึกษาศาสตร์บัณฑิตครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ในด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ และบุคลิกภาพ

คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการนำไปเป็นข้อมูลเพื่อพัฒนา ส่งเสริม ปรับปรุง ข้าราชการครูวุฒิปริญญาตรี ศึกษาศาสตร์บัณฑิตครูเทคนิคชั้นสูง(ปทส.) ตลอดจนบุคลากรในสายวิชาชีพต่าง ๆ ในด้าน ความรู้ ทักษะ เจตคติ และบุคลิกภาพ รวมทั้งเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ในโอกาสต่อไป

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงขอความร่วมมือท่านในฐานะที่เป็นผู้บริหารและ/หรือครูอาจารย์ ในสถานศึกษาแห่งนี้ซึ่งมีข้าราชการครูวุฒิปทส.บรรจุอยู่ ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง หรือตามความคิดเห็นของท่านด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

โปรดกรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อ

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

จาก

ผู้วิจัย

บุคลากรที่ประสงค์จะให้ตอบแบบสอบถาม

ตำแหน่ง	จำนวน
1. ผู้อำนวยการวิทยาลัย	1 คน
2. ผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยฝ่ายวิชาการ	1 คน
3. หัวหน้าคณะวิชา(ที่มีครูวุฒิ ปทส.ปฏิบัติงาน)	1 คน
4. หัวหน้าแผนกวิชา (ที่มีครูวุฒิ ปทส.ปฏิบัติงาน)	1 คน
5. ครู-อาจารย์ ในแผนกวิชา (ที่มีครูวุฒิ ปทส.ปฏิบัติงาน)	4 คน
รวมทั้งสิ้นจำนวน	8 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย X ลงใน [] ที่กำหนดให้ตามความเป็นจริง เกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

[] ชาย

[] หญิง

2. อายุ

[] ต่ำกว่า 40 ปี

[] ตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป

3. ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

[] ผู้บริหาร (ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา)

[] ครู-อาจารย์แผนกวิชา

4. วุฒิทางการศึกษา

[] ต่ำกว่าปริญญาตรี

[] ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป

5. ประสบการณ์การรับราชการครู

[] น้อยกว่า 10 ปี

[] 10 ปีขึ้นไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

คุณลักษณะครูวุฒิ ปทส.	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ด้านความรู้					
1) มีความเข้าใจในนโยบายด้านอาชีวศึกษาเป็นอย่างดี					
2) นำปรัชญาทางการศึกษามาใช้ให้สอดคล้องกับวิชาชีพที่สอนได้					
3) มีความเข้าใจในเนื้อหาหลักสูตรที่สอนเป็นอย่างดี					
4) เชื่อมโยงเนื้อหาของหลักสูตรในระดับที่รับผิดชอบการสอนได้เป็นอย่างดี					
5) มีความรู้ในเนื้อหาวิชาชีพที่สอนอย่างถ่องแท้					
6) ถ่ายทอดความรู้ได้ดี					
7) มีความรู้ในเรื่องเทคนิควิธีการสอน					
8) เลือกสื่อการสอน ได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาชีพที่สอนตามวุฒิภาวะของผู้เรียน					
9) ใช้ภาษาไทยสื่อความหมายในการสอน ได้ดี					
10) นำหลักจิตวิทยาการเรียนรู้มาใช้ในการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
11) ปรับปรุงวิชาชีพที่สอนได้เหมาะสมกับความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี					
12) เลือกใช้วิธีการประเมินผลการเรียนการสอนในวิชาชีพที่ตนรับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม					
13) ศึกษาหาความรู้ตลอดจนเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้พัฒนาการสอนด้านวิชาชีพอยู่เสมอ					
14) เข้าร่วมการอบรม ประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการด้านวิชาชีพที่ตนสอนอยู่เสมอ					
15) จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้แก่ผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม					
16) จัดระบบการเก็บเครื่องมือเครื่องจักร ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
17) พิจารณาเลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันอุบัติเหตุในโรงฝึกงานได้เป็นอย่างดี					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับครูใช้งานเพื่อการศึกษานี้เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการที่
 ในวารสารใดทางอื่น ออกจากนามของตนแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงชื่อของเอกสารทุกครั้งที่มีกรนำไปใช้

คุณลักษณะครูวุฒิ ปทส.	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
2. ด้านทักษะ					
18) สามารถเขียนใบงานได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในเนื้อหาวิชา					
19) สามารถเลือกเทคนิควิธีสอนใหม่ ๆ มาใช้ได้อย่างเหมาะสม					
20) มีความสามารถในการถ่ายทอดเทคนิควิธีการต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียนจนเกิดทักษะ ความชำนาญ เพื่อนำไปประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
21) มีทักษะในการใช้เครื่องมือเครื่องจักร ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ในสาขาวิชาชีพที่สอนเป็นอย่างดี					
22) สามารถซ่อมบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์ในวิชาชีพที่สอนได้					
23) สามารถประยุกต์ใช้เครื่องมือเครื่องจักร ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนได้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง					
24) สามารถวิเคราะห์ปัญหาเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหได้อย่างเหมาะสม					
25) มีเทคนิคในการจัดประสบการณ์ฝึกปฏิบัติงานได้เหมาะสมกับสภาพการเรียนรู้ของนักเรียน					
26) จัดสภาพแวดล้อมของโรงฝึกงานได้เหมาะสม โดยคำนึงถึงความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน					
27) สามารถฝึกให้นักเรียนรู้จักใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอเพื่อพัฒนาตนเองให้เกิดความเชื่อมั่นในวิชาชีพ					
28) ส่งเสริมให้นักเรียนประดิษฐ์คิดค้น และสร้างสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่ได้					
29) ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดนิทรรศการแสดงผลผลิตของนักเรียนเอง					
30) สามารถติดต่อกับภาคเอกชน สถานประกอบการ เพื่อขอความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่นิยนาให้ไปใช้ประโยชน์ในการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะครูวุฒิ ปทส.	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
3. ด้านเจตคติ					
31) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน					
32) ความเป็นประชาธิปไตยในการปฏิบัติงาน					
33) มีความศรัทธาในวิชาชีพครู					
34) ให้เกียรติแก่ครูด้วยกัน					
35) อุทิศเวลาให้กับการสอน					
36) เข้าสอนตรงเวลาเสมอ					
37) มองโลกในแง่ดี					
38) เชื่อฟังคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งการ โดยชอบ					
39) ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา					
40) ยึดมั่นในศีลธรรมอันดี					
41) มีวินัยในการทำงาน					
42) มีวิธีการทำงานที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นได้					
43) สามารถสอดแทรกคุณธรรมขณะทำการสอนได้เป็นอย่างดี					
44) สามารถปลูกจิตสำนึกให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนเองอยู่เสมอ					
45) เอาใจใส่ ช่วยเหลือ แนะนำ และปฏิบัติต่อผู้เรียนทุกคนด้วยความเสมอภาค					
46) ให้ความรัก ความเมตตาและความเป็นกันเองกับนักเรียนทุกคน					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณลักษณะครูวุฒิ ปทส.	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
4. ด้านบุคลิกภาพ					
47) มีความกระตือรือร้น ขยันหมั่นเพียรในการทำงาน					
48) ตั้งใจปฏิบัติงานเต็มกำลังความสามารถอย่างสม่ำเสมอ					
49) มีความอดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคในการทำงาน					
50) มีความซื่อสัตย์สุจริต					
51) มีความเชื่อมั่นในตนเอง					
52) มีความสุขุมเยือกเย็น ควบคุมอารมณ์ได้ดี					
53) มีโลกทัศน์กว้างไกล					
54) ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล					
55) สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้					
56) มีความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี					
57) มีอารมณ์ขัน แจ่มใสเบิกบาน					
58) ควบคุมตนเองให้อยู่ในกฎ ระเบียบ และจรรยาบรรณของครู					
59) มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่และสังคม					
60) มีความกล้าในการแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล					
61) แต่งกายสุภาพเรียบร้อย					
62) เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี					
63) รู้จักปรับตนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม					
64) เป็นผู้เสียสละ มีน้ำใจเป็นนักกีฬา					
65) มีความเมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับ
ความพึงใจต่อข้าราชการครูวุฒิ ปทส. นอกเหนือจากที่ท่านได้ตอบมาแล้ว ในตอนที่ 2

1. ด้านความรู้ ความสามารถ ในวิชาที่สอน

- 1)
- 2)
- 3)

2. ด้านทักษะวิชาชีพ

- 1)
- 2)
- 3)

3. ด้านเจตคติ

- 1)
- 2)
- 3)

4. ด้านบุคลิกภาพ

- 1)
- 2)
- 3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล	นางสาวฉวีวรรณ เขี่ยมแมน
วัน เดือน ปี เกิด	11 เมษายน 2496
สถานที่เกิด	จังหวัด กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	สำเร็จการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีวัดอัมพวัน กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรี วิทยาลัยครูสวนดุสิต รับราชการ ตำแหน่ง นักวิชาการ ระดับ 6 กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร
ปัจจุบัน	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้